

Keuzes maken Voor 2007 koos Van Lanschot ‘keuzes maken’ als thema. Een thema dat ons na aan het hart ligt. We maken immers al 270 jaar keuzes. Heel bewuste keuzes. Zo kiezen we ervoor klein te blijven in omvang, maar groot in persoonlijke dienstverlening. Daarbij sluiten we aan bij de wensen van de cliënt, die een persoonlijke bank wenst. Een bank met een gezicht.

Tegelijkertijd realiseren we ons dat het er voor de cliënt niet gemakkelijker op is geworden zijn weg te vinden in het labirint van de financiële wereld. Die zit immers steeds complexer in elkaar, waardoor het vaak lastig is de juiste beslissingen te nemen, de beste koers te bepalen. Welke strategieën resulteren in het gewenste resultaat?

Ook bij die keuzes wil Van Lanschot van betekenis zijn. Zoeken, op goed geluk een route uitstippelen in de hoop dat deze niet doodloopt, daar geloven we niet in. Wel in weloverwogen, heldere keuzes, gebaseerd op kennis, samenwerking en ervaring en met oog voor de maatschappij. Met daarbij een duidelijk doel voor ogen: de beste Private Bank van Nederland en België zijn.

Van Lanschot NV *Jaarverslag 2007*

Van Lanschot NV
Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch
Telefoon +31 (0)73 548 35 48
Fax +31 (0)73 548 36 48
vanlanschot@vanlanschot.com
www.vanlanschot.com

Ingeschreven in het Handelsregister te
's-Hertogenbosch onder nummer 16014051

Inhoudsopgave

Profiel en strategische doelstellingen

4

Kerngegevens

6

Aandeelhoudersinformatie

8

Bericht van de voorzitter van de Raad van Bestuur

13

Bericht van de Raad van Commissarissen

17

Gang van zaken in de klantsegmenten

20	Private Banking
25	Assetmanagement
28	Business Banking
31	Corporate Finance en Securities
35	Overige activiteiten

Financiële gang van zaken

37	Van Lanschot in 2007
43	Vooruitzichten 2008

De mensen achter Van Lanschot

44

Een verantwoordelijke onderneming

47

Beheersaspecten

49	Risicobeheer
60	Corporate Governance
62	Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur

Jaarrekening

66	Geconsolideerde balans per 31 december 2007
68	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2007
70	Eigen vermogen per 31 december 2007
72	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2007

Toelichting

75	Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving
77	Samenvatting van belangrijke waarderingsgrondslagen
84	Financieel Risicobeheer
110	Toelichting op de geconsolideerde balans
138	Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Additionele toelichting

148	Overname Kempen & Co
149	Verkoop Van Lanschot Assurantiën Holding bv
150	Geconsolideerde balans naar waarderingsgrondslag per 31 december 2007
151	Geconsolideerde balans naar waarderingsgrondslag per 31 december 2006
152	Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen
156	Gerelateerde partijen
157	Lease-overeenkomsten
158	Segmentinformatie
161	Geconsolideerde balans per 31 december 2006 (herrubricering)

Vennootschappelijke jaarrekening

164	Vennootschappelijke balans per 31 december 2007
165	Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2007
166	Grondslagen voor het opstellen van de vennootschappelijke jaarrekening
167	Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

Overige gegevens

170	Accountantsverklaring
171	Winstbestemming
172	Gebeurtenissen na balansdatum
173	Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot
175	Stichting Preferente aandelen C Van Lanschot
176	Informatie op grond van Besluit artikel 10 overnamerichtlijn
177	Personalia Raad van Commissarissen
178	Personalia Raad van Bestuur
179	Concerndirecteuren, leden Ondernemingsraad en Adviesraden
180	Belangrijke dochterondernemingen
181	Kantoren in Nederland
183	Kantoren in België

Begrippen

184	Begrippenlijst
-----	----------------

Profiel en strategische doelstellingen

Van Lanschot NV, houdstermaatschappij van F. van Lanschot Bankiers NV, is de oudste onafhankelijke bank van Nederland. De 270 jaar rijke historie vormt het fundament voor de huidige Private Bank: een stevige basis voor de toekomst.

De dienstverlening van Van Lanschot richt zich met name op vermogende particulieren en ondernemers. Dochteronderneming Kempen & Co richt zich daarnaast ook op de institutionele markt en verleent beleggingsdiensten. Onder het label Van Lanschot Kempen richten wij ons op het topsegment van de vermogende particulieren (> € 5 miljoen). Daarnaast biedt Van Lanschot specifiek op de gezondheidszorgsector toegespitste financiële dienstverlening aan onder het label CenE Bankiers. Onze dienstverlening is georganiseerd naar vier bedrijfssegmenten: Private Banking, Assetmanagement, Business Banking en Corporate Finance en Securities.

Bij de dienstverlening aan vermogende particulieren zijn vermogensvorming en vermogensbescherming de kern. Daarbij zijn wij in staat een breed scala aan producten en diensten aan te bieden, in lijn met ons streven de beste Private Bank van Nederland en België te zijn. Bij het aanbod van producten aan onze cliënten hanteren wij het open architectuurprincipe: als het voor de cliënt beter is, bieden wij ook producten van derden aan.

In het zakelijke segment ligt het accent op de dienstverlening aan de ondernemer met zijn zakelijke en persoonlijke uitgangspunten en doelstellingen. Hierbij ligt de nadruk op dienstverlening aan familiebedrijven, de daarbij betrokken directeuren-grotoaandeelhouders en het middenbedrijf. In de institutionele markt richten wij ons met name op integrale fiduciaire beleggingsoplossingen.

Bankieren met aandacht en zorg

Van Lanschot kiest bewust voor een omvang die borg staat voor het juiste evenwicht tussen complete en hoogstaande dienstverlening en een persoonlijke benadering met korte lijnen. Wij bieden onze cliënten aandacht en zorg, met een grote mate van flexibiliteit en discretie. Daarmee excelleren wij in die zaken, die grootbanken niet of moeilijker kunnen bieden, juist omdat het grootbanken zijn. De persoonlijke relatie komt vóór alles. Bij het zakelijk bankieren is co-ondernemerschap de voornaamste bindende factor in de relatie met onze cliënten. De keuze van cliënten voor Van Lanschot is daardoor meestal een bewuste keuze, in een nadrukkelijke afweging ten opzichte van de grootbanken.

Wij hechten veel waarde aan onze onafhankelijkheid.

Deze onafhankelijkheid vormt de basis van ons businessmodel, waarbij wij de belangen van de cliënt voorop zetten. Van Lanschot laat zich dan ook, meer dan andere banken, leiden door het belang van de cliënt.

Altijd dicht bij onze cliënten

In Nederland zijn wij, met 32 kantoren, vertegenwoordigd in de meeste grote steden. Met dit kantorenet kan Van Lanschot door het hele land alle financiële diensten aanbieden.

In België hebben wij acht kantoren, waarmee wij goed aanwezig zijn in het Nederlandstalige gebied en Brussel. Anders dan het Nederlandse bedrijf richt Van Lanschot België zich uitsluitend op de vermogende particulier en de institutionele belegger.

Om onze particuliere cliënten ook elders van dienst te kunnen zijn, zijn er kantoren op Curaçao, op Jersey, in Luxemburg en in Zwitserland (2).

Strategische keuzes, persoonlijke dienstverlening

Van Lanschot blijft investeren in mensen, in geavanceerde ICT-oplossingen en in product- en dienstverleningsconcepten die aansluiten bij de wensen van de cliënt. Zo bouwen wij aan een duurzame relatie met de klant. De noodzakelijke investeringen hiervoor vragen een minimale kritische massa. Tegelijkertijd stelt de persoonlijke aanpak ook grenzen aan de maximale omvang van de bank.

Doelstellingen

Van Lanschot streeft naar autonome groei van het bedrijf (zowel in aantallen cliënten als in verkochte diensten en producten), zonodig aangevuld met selectieve acquisities. De bank wil daarbij dé beste Private Bank van Nederland en België worden.

Heldere strategische keuzes

Kiezen voor het belang van onze cliënten betekent dat onze strategische doelstellingen meer moeten inhouden dan alleen financiële aspecten. De volgende strategische keuzes brengen dat tot uitdrukking:

Duidelijke positionering

- serieus alternatief voor grootbanken
  - onafhankelijkheid is onderscheidende factor
- #### *Principe Grote Kleinbank*
- groot genoeg voor full-service aan doelgroepen
  - klein genoeg voor werkelijk persoonlijke dienstverlening
- #### *Client intimacy*
- cliënt staat centraal, ook in zorgplicht
  - best in class producten / volledig open architectuur
- #### *Private Banking*
- vermogende particulieren

Business Banking

- ondernemingen en ondernemers, in combinatie
- ondersteunend aan Private Banking

Financiële doelstellingen

De financiële doelstellingen zijn ambitieus en dienen om ons succes te meten.

- Groei winst per aandeel van ten minste 10% per jaar
- Batengroei van ten minste 5% per jaar
- Rendement op eigen vermogen van gemiddeld 18%
- Efficiencyratio tussen 50% en 60%
- Kapitaalratio's
  - BIS-ratio van 12,5%
  - BIS-ratio Tier I van 9,5%
  - BIS-ratio Core Tier I van 7,5%
- Een single A-rating van ten minste twee rating agencies

Kerngegevens

Bedragen in duizenden euro's (geconsolideerde cijfers)

	2007	2006	2005	2004
Resultaten				
Inkomsten uit operationele activiteiten	647.996	534.326 ⁵	485.847	403.878
Bedrijfslasten	414.746	307.380 ⁵	278.448	260.681
Bijzondere waardeverminderingen	71	2.873 ⁵	16.874	16.584
Toevoeging fonds voor algemene bankrisico's	–	–	–	–
Bedrijfsresultaat voor belastingen	233.179	224.073 ⁵	190.525	126.613
Buitengewone baten	–	–	–	–
Nettowinst (groepswinst)	215.369	184.488 ⁵	152.398	100.780
Balans				
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders	1.366.721	1.044.828	962.156	857.128
Verplichtingen private en publieke sector	14.596.804	11.412.890	11.458.834	11.047.826
Kredieten en vorderingen private en publieke sector	16.006.235	14.746.139	13.540.856	12.686.489
Balanstotaal	21.718.834	18.739.275	17.971.611	16.577.779
Kengetallen				
Aantal gewone aandelen ultimo boekjaar (exclusief ingekochte certificaten)	34.472.735	31.951.227	31.733.381	31.936.876
Gemiddeld aantal gewone aandelen	34.421.945	31.887.561	31.878.821	28.658.530
Winst per gewoon aandeel op basis van gemiddeld aantal gewone aandelen (in euro's)	5,94	5,48	4,65	3,40
Dividend per gewoon aandeel (in euro's)	3,00	2,75	2,50	2,11
Efficiencyratio (%)	64,0	57,5	57,3	64,5 ⁴
Rendement gemiddeld eigen vermogen (%) ³	16,9	17,4	16,3	13,1 ⁴
BIS-ratio (%)	12,0	13,7	13,5	11,8
BIS-ratio Tier I (%)	9,0	10,0	9,4	9,2
BIS-ratio Core Tier I (%)	6,7	7,3	6,7	–

	2003	2002	2001	2000	1999	1998
	378.329	377.904	373.465	359.738	296.098	255.176
	217.250	227.636	216.434 ¹	229.325	189.618	168.028
	15.133	15.205	10.158	8.157	7.835	7.548
	–	–	18.455 ¹	6.591	6.912	7.200
	145.946	135.063	128.418	115.665	91.733	72.400
	–	–	10.816	67.062	–	–
	106.664	97.576	100.824	147.821	62.443	49.583
	692.557	634.778	606.350	547.559	401.781	357.995
	7.906.245	8.047.908	7.644.565	6.782.405	5.640.122	4.941.260
	9.037.581	8.696.610	8.042.057	7.439.931	6.053.432	5.231.513
	11.578.366	11.288.864	10.748.821	9.718.968	8.195.193	7.442.234
	28.211.640	28.193.928 ²	28.897.340	28.809.862	28.236.871	27.412.920
	28.202.094	28.311.626 ²	28.868.388	28.570.333	27.896.004	26.628.719
	3,66	3,33 ²	3,00	2,71	2,12	1,73
	1,83	1,63	1,50	1,35	0,94	0,84
	57,4	60,2	61,6	63,7	64,0	65,8
	16,1	15,7	15,6	17,0	16,4	14,9
	12,6	12,7	12,7	11,9	12,4	12,5
	8,7	8,4	8,6	8,7	8,5	8,3
	–	–	–	–	–	–

¹ Inclusief effect vrijval IT-voorziening ad € 13.600.

² De aantallen gewone aandelen en de winst per aandeel 2002 zijn herberekend.

³ Exclusief buitengewone baten.

⁴ Met ingang van 2005 zijn de cijfers opgesteld op basis van IFRS, de cijfers over 2004 zijn hierop aangepast.

⁵ Deze opstelling wijkt af van de jaarrekening waarin Assurantiën als niet-doorlopende activiteit is verantwoord.

Met ingang van 2003 zijn eigen vermogen en garantievermogen gebaseerd op de balans voor resultaatbestemming. Vergelijkende gegevens en berekening van het rendement eigen vermogen zijn hierop aangepast.

Aandeelhoudersinformatie

Kerngegevens gewone aandelen

	2007	2006	2005	2004	2003
Hoogste slotkoers (€)	75,50	87,45	67,00	48,29	41,45
Laagste slotkoers (€)	65,00	61,85	48,00	38,60	30,01
Slotkoers (€)	73,50	72,00	64,90	48,20	41,45
Gemiddelde dagomzet certificaten					
Van Lanschot NV	9.452	17.628	13.327	7.829	4.090
Marktkapitalisatie (€ mrd)	2,6	2,3	2,1	1,6	1,2
Intrinsieke waarde per aandeel (€)	39,65	32,74	30,32	24,24	22,45
Koers-winstratio	12,4	13,1	14,0	14,2	11,3

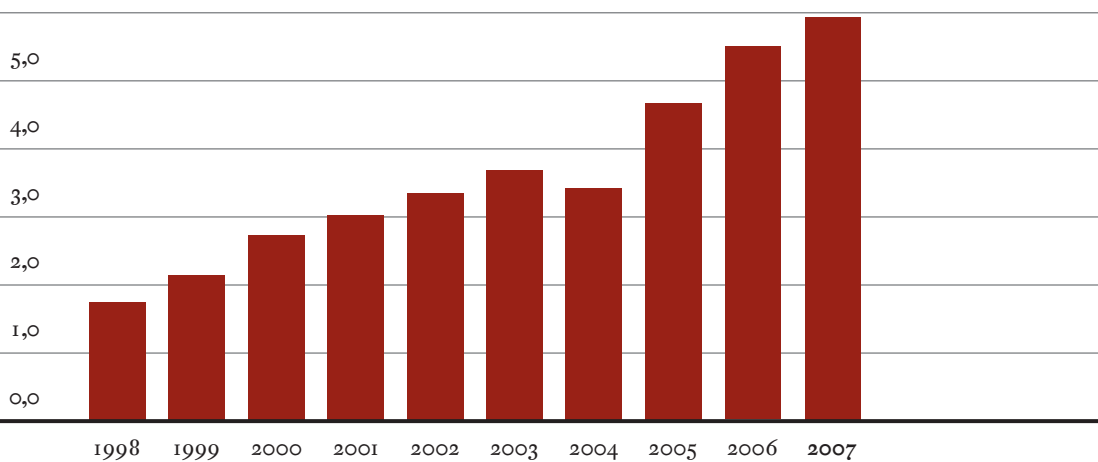
Koersontwikkeling sinds beursgang

In euro's

Ontwikkeling nettowinst per gewoon aandeel

In euro's

De certificaten van gewone aandelen A Van Lanschot zijn sinds 1999 genoteerd op de Officiële Markt van Euronext Amsterdam.

Dividend

Van Lanschot streeft ernaar om tussen de 40% en 50% van de nettowinst, gecorrigeerd voor de rente op perpetuele leningen en de amortisatie agio aan aandeelhouders uit te keren. De winst per aandeel beschikbaar voor aandeelhouders komt uit op € 6,04 tegen € 5,86 in 2006. Aan aandeelhouders wordt een dividend per gewoon aandeel voorgesteld van € 3,00. Dit komt overeen met een pay-out ratio van 49,7% met betrekking tot de winst per aandeel beschikbaar voor aandeelhouders.

Creditratings

Van Lanschot beschikt over twee single A-ratings die zijn toegekend door de ratingbureaus Standard & Poor's en Fitch Ratings. Creditratings zijn indicatoren voor de waarschijnlijkheid van tijdige en volledige terugbetaling van rente en hoofdsom van vastrentende waarden.

Kapitaalstructuur en aandelen

Het maatschappelijk kapitaal van Van Lanschot NV bestaat uit 135 miljoen aandelen met een nominale waarde van € 1,-. Het is onderverdeeld in gewone aandelen A en B en preferente aandelen B en C.

Per 31 december 2007 stonden er 34.920.669 gewone aandelen Van Lanschot NV uit: 18.727.787 gewone aandelen A en 16.192.882 gewone aandelen B. Ten opzichte van het uitstaande kapitaal per 31 december 2006 is het aantal geplaatste aandelen toegenomen. Dit is het gevolg van de uitgifte van nieuwe aandelen op 2 januari 2007 in het kader van de overname van Kempen & Co en door het uitgeven van nieuwe certificaten van aandelen aan personeel van Van Lanschot dat zijn opties heeft uitgeoefend in 2007. Voorts is de verhouding tussen de aantallen gewone aandelen A en B gewijzigd door conversie van gewone aandelen B naar gewone aandelen A. Per 31 december 2007 en 31 december 2006 stonden er geen preferente aandelen uit.

Certificaten van aandelen

De gewone aandelen A worden gehouden door de Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot (hierna te noemen: de Stichting). Deze heeft daartegenover certificaten uitgegeven die zijn genoteerd op de Officiële Markt van Euronext Amsterdam. Een certificaat kan zonder enige beperking worden omgewisseld voor het onderliggende aandeel. Hiervoor kunnen administratiekosten in rekening

worden gebracht. Het bestuur van de Stichting bestaat uit vier leden en is onafhankelijk van Van Lanschot. Het benoemt zijn eigen leden, zonder dat daarvoor de goedkeuring van Van Lanschot nodig is. De eigen activiteiten beschrijft het bestuur van de Stichting in een rapport, dat is opgenomen op pagina 173 van dit jaarverslag.

Uitgifte van aandelen

In de aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2007 is de bevoegdheid van de Raad van Bestuur tot uitgifte van aandelen verlengd tot een tijdstip gelegen 18 maanden na de datum van deze jaarvergadering. De bevoegdheid is voor wat betreft de uitgifte van gewone aandelen en preferente aandelen B beperkt tot 10% van het geplaatste kapitaal, te verhogen met een additionele 10% indien de uitgifte geschiedt in het kader van een fusie of overname. De bevoegdheid tot uitgifte van preferente aandelen C is niet beperkt.

Inkoop van aandelen

In de aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2007 is aan de Raad van Bestuur voor de duur van 18 maanden, te rekenen vanaf de datum van genoemde jaarvergadering, machtiging verleend om onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen volgestorte aandelen in het kapitaal van de vennootschap zelf of certificaten daarvan te verkrijgen door aankoop ter beurse of anderszins tot het wettelijk en statutair toegestane maximum van 10% van het geplaatste kapitaal.

Wijziging van statuten

Een besluit tot wijziging van de statuten van Van Lanschot NV kan slechts worden genomen op voorstel van de Raad van Bestuur dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. Over de inhoud van een voorstel tot statutenwijziging zal overleg gevoerd worden met Euronext Amsterdam NV alvorens dit voorstel aan de algemene vergadering van aandeelhouders voor te leggen. Wanneer een voorstel tot statutenwijziging aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt gedaan, zal voorafgaand aan de vergadering een afschrift van het voorstel beschikbaar worden gesteld voor aandeelhouders en certificaathouders.

Overdracht van aandelen en certificaten

De gewone aandelen B zijn in het bezit van enkele grootaandeelhouders. De tabel 'Aandeelhouders' op pagina 11 bevat een overzicht van deze aandeelhouders en de aantallen aandelen waarvoor zij per 31 december 2007 stonden ingeschreven in het aandeelhoudersregister van Van Lanschot NV.

Gegevens over het dividend per gewoon aandeel

	2007	2006	2005	2004	2003
Winst per gewoon aandeel (€)	5,94	5,48	4,65	3,40	3,66
Dividend per gewoon aandeel (€)	3,00	2,75	2,50	2,11	1,83
Dividendrendement (%)	4,08	3,84	3,85	4,38	4,41
Pay-outratio (%)	49,7	48,4	50	50	50
Totaalrendement voor aandeelhouders (%)	6	14	38	9	22

Tabel creditratings

	Long-term	Short-term
Standard & Poor's	A, Stable outlook	A-1
Fitch Ratings	A, Stable outlook	F1

*Maatschappelijk en geplaatst kapitaal**In euro's*

	Maatschappelijk kapitaal	Geplaatst kapitaal	
		31 12 2007	31 12 2006
Gewone aandelen A	42.000.000	18.727.787	16.102.500
Gewone aandelen B	36.000.000	16.192.882	16.308.681
Preferente aandelen B	12.000.000	–	–
Preferente aandelen C	45.000.000	–	–
Totaal	135.000.000	34.920.669	32.411.181

Uitstaande opties op gewone aandelen per 31 december 2007

<i>Uitoefenperiode tot en met</i>	<i>Aantallen opties inclusief RvB</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs in euro's</i>
2008	247.578	15,29
2009	31.115	34,44
2010	48.247	31,68
2011	91.262	40,25
2012	166.990	51,07
2013	259.744	73,53
2014	33.385	65,78
Totaal	878.321	45,41

<i>Aandeelhouders per 31 december 2007</i>	<i>Gewone aandelen B</i>	<i>Procentueel belang</i>
Friesland Bank NV ¹	6.708.299	19,21%
Delta Lloyd NV ²	1.404.811	4,02%
ABP	2.940.872	8,42%
La Dou du Midi BV ³	3.991.140	11,43%
Medewerkers en directie Kempens & Co	1.147.760	3,29%
	<i>Gewone aandelen A</i>	
Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot ⁴	18.727.787	53,63%
Totaal	34.920.669	100,00%

- Friesland Bank NV heeft op 1 november 2006 op grond van de toenmalige Wet Melding Zeggenschap (thans afdeling 5.3.3 Wet op het financieel toezicht, Wft) een belang van 26,57% in Van Lanschot gemeld. Dit belang bestaat uit zowel aandelen B als certificaten van aandelen A.
- Delta Lloyd NV heeft op 5 juli 2007 op grond van de Wft een belang van 30,81% in Van Lanschot gemeld. Het belang van Delta Lloyd NV bestaat uit zowel aandelen B als certificaten van aandelen A.
- La Dou du Midi BV heeft op 1 november 2006 op grond van de Wft een belang van 12,71% in Van Lanschot gemeld. Dit belang bestaat uit zowel aandelen B als certificaten van aandelen A.
- Hierin zijn begrepen een belang gehouden door SNS Reaal Groep NV (in het kader van de Wft heeft deze op 1 november 2006 een belang van 7,43% in Van Lanschot NV gemeld) en de certificaten van gewone aandelen A die de houders van gewone aandelen B houden.

Ingevolge de statuten vereist overdracht van de gewone aandelen B vooraf toestemming van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur. In de statuten en administratievoorwaarden zijn geen beperkingen opgenomen voor de overdracht van certificaten.

Aandelenoptieplannen

Van Lanschot heeft van 1989 tot en met 2006 een aandelenoptieplan gekend voor alle medewerkers met een vast dienstverband. Tot en met 2002 was de looptijd van een optie steeds vijf jaar. Begin 2003 werd het reglement op dit punt gewijzigd: voortaan stelde de Raad van Commissarissen jaarlijks de looptijd van opties vast. Voor de jaren 2003 tot en met 2006 is de looptijd steeds bepaald op zeven jaar.

In december 2007 is een nieuw aandelenplan aan de Raad van Commissarissen voorgelegd dat met ingang van 2008 in de plaats zal komen van het aandelenoptieplan dat in 2006 is stopgezet. De kern van het nieuwe aandelenplan is dat medewerkers één keer per jaar de mogelijkheid krijgen om (een gelimiteerd aantal) aandelen Van Lanschot te kopen met een korting van 20%. De aandelen worden vier jaar geblokkeerd. Medewerkers die na vier jaar nog in dienst zijn van Van Lanschot krijgen een bonusuitkering in contanten. Met het aandelenplan beoogt Van Lanschot een belangrijke bijdrage te leveren aan een aantrekkelijk werkgeverschap en medewerkers voor langere termijn aan zich te binden. Voorts beoogt Van Lanschot met het aandelenplan de betrokkenheid van de medewerkers bij Van Lanschot te vergroten.

Per 31 december 2007 bedroeg het aantal uitstaande optierechten 878.321. Tegenover de verplichtingen uit hoofde van deze optierechten houdt Van Lanschot certificaten van gewone aandelen A aan. Sinds mei 2006 worden er niet langer certificaten van gewone aandelen A ter indekking ingekocht. In de verplichtingen van Van Lanschot uit hoofde van aandelen- en optieplannen wordt sinds mei 2006 primair voorzien middels uitgifte van nieuwe certificaten van gewone aandelen A.

Groootaandeelhouders

Met zowel La Dou du Midi BV als Friesland Bank NV heeft Van Lanschot een aandeelhoudersovereenkomst gesloten. Op grond van de overeenkomst met La Dou du Midi heeft La Dou du Midi een aanbevelingsrecht aan de Raad van Commissarissen voor de voordracht van één commissaris. De heer drs. G.F. van Lanschot is in 2006 op voordracht van La Dou du Midi benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen. Daarnaast heeft La Dou du Midi, onder voorwaarden, het recht om haar relatieve

aandelenbelang in Van Lanschot op peil te houden. Dit belang bestaat uit zowel aandelen B als certificaten van aandelen A.

In december 2005 hebben Friesland Bank en Van Lanschot een nieuwe aandeelhoudersovereenkomst getekend, waarin de afspraken tussen Van Lanschot en Friesland Bank zijn geactualiseerd. De nieuwe overeenkomst heeft een looptijd van drie jaar. In de overeenkomst wordt herbevestigd dat Friesland Bank de zelfstandigheid van Van Lanschot zal respecteren en in dat kader niet zal meewerken aan de verkrijging van een aandelenbelang door derden in Van Lanschot van meer dan 20% van het aandelenkapitaal. Het totale aandelenbelang van Friesland Bank in Van Lanschot is gemaximeerd op ten hoogste 29%. Dit belang bestaat uit zowel aandelen B als certificaten van aandelen A. Van Lanschot zal Friesland Bank in staat stellen om bij emissies (ook bij de uitgifte van preferente aandelen C) in te tekenen tot 20% van het te emitteren kapitaal. Zolang de aandeelhoudersovereenkomst van kracht is en Friesland Bank een belang van ten minste 20% in het aandelenkapitaal van Van Lanschot houdt, heeft ze het recht om een persoon aan te bevelen voor benoeming tot lid van de Raad van Commissarissen van Van Lanschot. De heer H. Bierma is lid van de Raad van Commissarissen geworden op aanbeveling van Friesland Bank.

Belangrijke data

Aandeelhoudersvergadering	8 mei 2008
Ex-dividendnotering	12 mei 2008
Dividend record date	14 mei 2008
Betaalbaarstelling dividend 2007	20 mei 2008
Publicatie halfjaarcijfers 2008	15 augustus 2008
Publicatie jaarcijfers 2008	20 maart 2009
Aandeelhoudersvergadering	11 mei 2009
Publicatie halfjaarcijfers 2009	21 augustus 2009

Meer informatie

Het Investor Relations-beleid van Van Lanschot is erop gericht de financiële stakeholders zo goed en tijdig mogelijk te informeren over de ontwikkelingen in de onderneming met als doel een helder beeld te verschaffen voor de beleggingsbeslissingen die betrekking hebben op Van Lanschot. Meer informatie is te vinden op de website www.vanlanschot.com, Over Van Lanschot, sectie: Investor Relations.

Rechtstreekse vragen van beleggers en hun adviseurs zijn welkom bij de afdeling Investor Relations via telefoonnummer 073 548 33 50 en via e-mail g.a.m.bakker@vanlanschot.com.

Bericht van de voorzitter van de Raad van Bestuur

Terugblikkend, is 2007 voor Van Lanschot een jaar geweest dat enerverender was dan we wellicht gedurende dat jaar zelf gedacht hebben. Voorspelbaar waren de inspanningen die gepaard zijn gegaan met de acquisitie van Kempen & Co. Voorspelbaar was ook de succesvolle oplevering van de eerste modules uit ons vernieuwingsprogramma voor de automatiseringsinfrastructuur.

Minder voorspelbaar was de onrust op de financiële markten. In eerste instantie veroorzaakte deze onrust grote problemen op de interbancaire markt. Deze markt is net zoals vele andere, gebaseerd op vertrouwen. Het gebrek aan inzicht in de posities van diverse bankinstellingen leidde tot het verstarren en inkrimpen van de onderlinge depositolimieten. Van Lanschot had als Private Bank altijd al een ruime liquiditeitspositie, maar onze beslissing eind 2006 om in 2007 veel nadruk te leggen op spaarproducten, getuigde van een goede timing. 2007 is dus een jaar geweest waarbij Van Lanschot, haar medewerkers en systemen uitstekend bestand zijn geweest tegen een tumult in de markten dat ongekend hevig was. Het bevestigt dat we op de goede weg zijn. Maar tegelijkertijd realiseren we ons in een jaar als 2007 meer dan ooit dat op de weg om de beste Private Bank van Nederland en België te zijn, nog heel wat hobbels te nemen zijn.

Financiële resultaten in lijn met onze doelstellingen

Bij Van Lanschot zijn de doelstellingen zo geformuleerd dat ze onze ambities weerspiegelen. Het niet behalen van enige doelstellingen is 'part of the course'. Zouden we ze altijd halen, dan dienen ze aangepast te worden. De stijging van de winst per aandeel met 8,4% lag dicht bij de doelstelling van 10% en dat terwijl het aandelenkapitaal met 2,5 miljoen aandelen was vermeerderd tot 34,9 miljoen uitstaande aandelen (+ 7,7%). Dat de nettowinst met € 215,4 miljoen voor de eerste maal ruim boven de € 200 miljoen uitkwam, is in een jaar als 2007 uiterst tevredenstellend. De behaalde fundingratio lag met 91% ver boven de doelstelling van 85% die wij onszelf eind 2006 voor 2007 hadden opgelegd, en bevestigde het zeer lage risicoprofiel van Van Lanschot, waarbij geen sprake is van exposure op de zogenoemde subprime- of CDO-markten. Onze batengroei was met 28,6% boven de doelstelling van 5%; het rendement op het eigen vermogen bedroeg 16,9%, waarbij de ambitie ligt op 18%. De single A rating ('stable') is door Standard & Poor's herbevestigd. De efficiencyratio kwam uit op 64%. Na correctie voor de extra afschrijvingen op het immaterieel actief bij Kempen & Co bedroeg de efficiencyratio 61,9%. De solvabiliteit is zich goed aan het herstellen met een BIS-ratio Core Tier 1 van 6,7% en een BIS-ratio van 12,0%. Van Lanschot hoopt in 2008 bij

de doelstellingen van respectievelijk 7,5% en 12,5% te komen.

Belangrijkste oorzaak voor het niet behalen van de gewenste kapitaalratio's is dat de marktomstandigheden het securitiseren van de hypotheekportefeuilles belemmerden. Voor Van Lanschot is dit een optimalisatievraagstuk: de liquiditeit uit te securitiseren portefeuilles is niet echt noodzakelijk, en dus prevaleert het kosten-/opbrengstenaspect. In 2007 was het verwachte rendement aanleiding om de voorgenomen transacties op te schorten in afwachting van een beter markt-sentiment. Overigens is Van Lanschot erin geslaagd om haar eerste RMBS (Residential Mortgage-Backed Securities)-transactie te effectueren op 1 juni. Het betrof een bedrag van € 1,5 miljard aan hypothecaire leningen. De obligaties verkregen uit deze securitisatie zijn beleenbaar bij De Nederlandsche Bank, en vormen aldus een extra mogelijkheid tot het creëren van liquiditeit.

Hoge klanttevredenheid

Over de groei van het aantal cliënten in 2007 zijn we zeer tevreden. Het aantal particuliere doelgroeprelaties steeg met 7,2%, terwijl in de zakelijke doelgroep de groei 8,0% bedroeg. De totale assets under management bij Van Lanschot bedroegen € 28,1 miljard. Het discretionaire gedeelte hiervan bedroeg € 14,7 miljard, en de netto-instroom in assets under discretionary management was € 0,2 miljard. De overname van Kempen & Co heeft hier voor een belangrijk deel aan bijgedragen, maar ook de versterkte focus op beleggen binnen de Van Lanschot-organisatie. De reeds eerder gesignaleerde verschuiving van vermogensadvies naar vermogensbeheer heeft zich in het afgelopen verslagjaar verder voortgezet. Naast het concept van Manager of Funds is het geïntroduceerde concept van Private Asset Management erg succesvol gelanceerd. Een half jaar na de introductie was hier reeds € 520,1 miljoen in belegd. Het beleggingsconcept kenmerkt zich door een op basis van een risicoprofiel samengestelde beleggingsportefeuille welke opgebouwd is aan de hand van een groot aantal asset-classes, waaronder ook alternatieve, zoals hedge funds. De verschillende asset-classes worden ingevuld middels een hoogstaand selectieproces van beleggingsfondsen. Dit betreft veelal beleggingsboutiques, waarvoor de expertise van Kempen & Co optimaal wordt benut.

De instroom van nieuwe cliënten en vermogen deed zich met name voor in het vierde kwartaal. De onrust bij enkele grootbanken speelde hierbij zeker een rol.

De resultaten zijn voor Van Lanschot een maatstaf om haar succes uit te drukken. De tevredenheid van onze klanten over onze dienstverlening, is de belangrijkste

indicatie dat Van Lanschot ook op termijn haar goede resultaten zal weten vol te houden. Het in 2007 door ons gehouden tevredenheidsonderzoek toonde aan dat we met een loyaliteitsindex van 74% voor Private Banking en 76% voor Business Banking het ruim beter deden dan de zogenoemde ‘benchmarks’. Tegelijkertijd weten we ook waar we nog beter moeten zijn en waar onze klanten dat van ons verwachten. Daar gaan we dus in 2008 hard aan werken.

Hoewel de volumina over een breed front een gezonde stijging lieten zien, bleef de stijging van de rente-inkomsten beperkt. Marges herstelden zich licht tegen het einde van het jaar, maar de concurrentie tussen de grootbanken om marktaandeel blijft een drukkend effect uitoefenen. Dit is wellicht uiterst plezierig voor de klant, maar verstandig is het niet. Juist een goede rentabiliteit en stevige solvabiliteitsratio's zullen het vertrouwen in de sector moeten herstellen.

Minder accent op hypotheek

Sinds 2006 hebben wij onze activiteiten op de hypotheekmarkt verder getemperd. Een hypotheek wordt slechts verstrekt aan onze eigen cliënten, en bij voorkeur in samenhang met de overige vermogensbestanddelen. Op een totale portefeuille van € 8,0 miljard, bedroeg de brutoproductie € 917 miljoen, en de nettoproductie € 227 miljoen. De gemiddelde hypothecaire lening heeft een grootte van € 415.000,-, tegenover € 285.000,- als gemiddelde bij de overige Nederlandse banken. We zullen alert blijven op de mogelijkheden om via de hypotheekportefeuille de balans verder te verkorten. In toenemende mate zullen ‘leningen aan particulieren’ verschuiven van hypotheek naar bevoorschotting van effectenportefeuilles en Lombard-krediet. In 2007 is het effect van dit besluit duidelijk geworden met een stijging van de kredieten aan particulieren (exclusief hypotheek) van € 1,8 miljard naar € 1,9 miljard.

Onze keuze om bij de zakelijke kredietverlening vooral in te zetten op bedrijfsoverdrachten en op de ondernemer achter de onderneming wierp in het verslagjaar zijn vruchten af. Het totaal aan verleende kredieten steeg tot € 4,6 miljard. Binnen dit bedrag is een subplafond gealloceerd voor leningen aan cliënten voor de aankoop van commercieel onroerend goed.

Het totaal aan toevoegingen aan voorzieningen op de debiteurenportefeuille bleef met 1 basispunt over de portefeuille, wederom zeer ruim binnen de door ons gestelde marges.

Het aantrekken van spaargelden en deposito's heeft in 2007 een hoogtepunt bereikt: de nieuwe instroom bedroeg € 2,6 miljard. Mede als gevolg hiervan steeg de fundingratio tot boven de 90%. Binnen de toevertrouwde middelen valt een verschuiving waar te nemen van spaargelden naar deposito's. Deels reflecteert dit het zoeken van de cliënt naar de beste tarieven. De ‘vluchtigheid’ van het spaargeld is dus, ook voor de toekomst, een additionele factor geworden om bij het bepalen van het beleid rekening mee te houden.

Versterking profiel als Private Bank

De belangrijkste reden voor de overname van Kempen & Co is gelegen in het verder versterken van het profiel van Van Lanschot als Private Bank. Niet alleen op het gebied van kennis, maar ook qua volume. Op product- en cliëntengebied zijn er veel raakvlakken, terwijl de culturen van beide bedrijven duidelijk verschillen. Bewust is er dan ook voor gekozen om Kempen & Co als separate eenheid en onder eigen naam te laten opereren. De institutionele vermogensbeheeractiviteiten en het effectenbedrijf van Van Lanschot zijn overigens wel volledig geïntegreerd in Kempen & Co, om op die manier de optimale synergie te bereiken. De beoogde kosten-synergie is inmiddels volledig gerealiseerd, terwijl de reductie van veertig arbeidsplaatsen niet tot gedwongen ontslagen heeft geleid.

De beleggingspropositie die wij aanbieden aan onze cliënten is duidelijk beïnvloed door de overname van Kempen & Co. Zo bieden wij nu een verdere verbreding van asset-classes en geven wij meer aandacht aan alternatieve investeringen zoals hedge funds en vastgoedbeleggingen. De kennis en expertise van Kempen & Co worden ook nadrukkelijk gebruikt in het selectieproces van externe managers ten behoeve van onze open architectuurbenadering bij het samenstellen van beleggingsportefeuilles ten behoeve van onze klanten. Ons uitgangspunt hierbij is om onze cliënten toegang te verschaffen tot de beste investmentmanagers, wereldwijd.

Verfijning klantsegmentatie leidt tot verbeterd bedieningsmodel

Behalve de inhoud van de propositie heeft er ook een aanpassing van het bedieningsmodel plaatsgevonden op basis van een verdere verfijning van de segmentering van onze particuliere relaties. Zeer vermogende relaties met een vrij belegbaar vermogen van meer dan € 5 miljoen worden bediend onder het label Van Lanschot Kempen. Ten behoeve van deze relaties wordt een zeer intensieve vermogensbegeleiding mogelijk gemaakt door een multidisciplinair team dat gevestigd is in Amsterdam. Ten behoeve van de relaties met een vrij belegbaar

vermogen tussen € 1 miljoen en € 5 miljoen, heeft Van Lanschot Private Wealth Teams opgezet welke verspreid zijn over het land en waarbij de private bankers zich nadrukkelijk als regisseur van het vermogen opstellen. De kern van de dienstverlening is het op een institutionele leest geschoeide maatwerkonderzoek naar de optimale samenhang tussen vermogen en doelstellingen van de cliënt. Aan de hand hiervan kunnen verschillende (beleggings)oplossingen worden geïmplementeerd. De eerste ervaringen van onze cliënten met dit bedieningsmodel zijn zeer positief te noemen.

Om kwalitatief goed invulling te kunnen geven aan deze nieuwe proposities en wijzen van bediening is er het afgelopen jaar sterk geïnvesteerd in opleiding en verdere ontwikkeling van onze medewerkers.

Investeren in automatiseringsinfrastructuur

Behalve in mensen, wordt er ook geïnvesteerd in systemen. Het betreft de implementatie van een volledig nieuwe systeemarchitectuur voor frontoffice, backoffice en financiële rapportages. In het verslagjaar zijn een vernieuwd systeem voor internetbankieren, een Management Information System en een Customer Relationship Management-systeem (CRM) in gebruik genomen. Dit CRM-systeem biedt de mogelijkheid om onze cliënten op een nog persoonlijker en proactiever wijze te bedienen.

2008 zal vooral in het teken staan van de vervanging van de backofficesystemen: in 2008 worden de nieuwe systemen getest, zodat we ze in 2009 in gebruik kunnen nemen.

Gedeeltelijke verkoop Van Lanschot Assurantiën

Het willen zijn van de beste Private Bank van Nederland en België vraagt ook om focus en het maken van keuzes. Hoewel het aanbieden van verzekeringsproducten onderdeel uitmaakt van het full-service-concept dat Van Lanschot voorstaat, betekent dit niet dat Van Lanschot daarvoor zelf (volledig) eigenaar hoeft te zijn van een assurantiëtussenpersoon. Het intermediairbedrijf kent een ander klantbenaderings- en bedieningsmodel dan de bank. Bovendien richtte Van Lanschot Assurantiën zich primair op de zakelijke markt, terwijl de bank zich primair op de particuliere markt richt. Om die redenen heeft Van Lanschot 51% van de aandelen in Van Lanschot Assurantiën Holding bv verkocht aan De Goudse nv, waarbij gelijktijdig een commerciële samenwerkingsovereenkomst afgesloten is voor een periode van twintig jaar tussen De Goudse, de bank en Van Lanschot Chabot Holding bv (de nieuwe naam voor Van Lanschot Assurantiën Holding bv). De boekwinst ad € 20,8 miljoen is een belangrijke steun

geweest voor het resultaat. Tevens is afgesproken dat De Goudse een deel van haar vermogen in beheer geeft bij, en het strategisch advies van haar vermogen overdraagt aan, Kempen & Co. Het betreft circa € 350 miljoen in beheer en circa € 1,5 miljard in advies.

Aandachtspunten 2008

Een terugblik over 2007 is vrij zinloos indien die ook niet leidt tot zogenoemde ‘verbeterpunten’ voor 2008. Het uitgangspunt hiervoor zijn de sterktes en zwaktes van Van Lanschot. De sterktes zijn zonder twijfel het merk en de grote, bovengemiddelde loyaliteit van de klanten van Van Lanschot. Die loyaliteit wordt erg bepaald door de echt onderscheidende servicegerichtheid van onze medewerkers, een ander sterk punt van Van Lanschot. De dienstverleningscultuur die bij Van Lanschot heerst is mogelijk dankzij de korte lijnen, het onderlinge grote vertrouwen, en het genuanceerde oordeel van de medewerkers zelf in plaats van het ‘systeem’. De relatief beperkte omvang is wel een nadeel bij de implementatie van nieuwe regelgeving. Van Lanschot is namelijk onderworpen aan dezelfde regelgeving als iedere andere bankinstelling en die doet een groot beroep op onze mensen en systemen. Met de invoering van onder meer de Wft, MiFID en Basel II is ook bij Van Lanschot een zekere regelmoetheid merkbaar. De steeds verder uitdijende regeldruk zien wij dan ook als een bedreiging voor waar wij ons vooral mee willen bezighouden: het zo goed mogelijk bedienen van onze cliënten. Echter, wij zien ook meer dan genoeg kansen. De privatebankingmarkt groeit harder dan de gewone bankmarkt, en de integratie van ABN AMRO in Fortis biedt uitgebreide mogelijkheden tot groei van het klantenbestand.

In 2008 zullen we dan ook veel aandacht geven aan de volgende zaken:

- De voorzichtige aard van Van Lanschot heeft ons tot nog toe duidelijk behoed voor de gevolgen van producten die we niet direct begrepen. Echter, het feit dat een aantal van deze producten niet gedachte risico's in zich hadden, is geen reden om aan te nemen dat de traditionele aarzeling bij wat exotisch aandoende bankproducten ook in de toekomst voldoende zal blijken. Daarom werken wij in 2008 aan een verdere professionalisering van het risico- en acceptatiebeleid.
- Zoals eerder geschetst, is 2008 het jaar waarin de nieuwe bancaire backofficesystemen zullen worden getest. Hoewel tegenslagen nooit uit te sluiten zijn, is de verwachting dat dit goed zal verlopen. Voor de organisatie zal 2008 een jaar moeten zijn van grote interne discipline. Nieuwe producten, of nieuwe projecten vergen disproportionele capaciteit in zulk een

transitiefase en zullen dan ook slechts mondjesmaat mogen worden uitgevoerd.

- Integriteitsissues, en het belang van de klant, zijn voor veel medewerkers van Van Lanschot zo vanzelfsprekend, dat niet in alle gevallen wordt gezien dat nieuwe regelgeving ter zake, formele eisen stelt. De door ons gewenste professionaliteit vergt dat wij steeds een zorgvuldige afweging maken tussen de specifieke wensen van de individuele klant en het langetermijnbelang van die klant, in het licht van de formele zorgplichtvereisten.
- Ook geeft de markt nu mogelijkheden, die we twee jaar geleden niet hadden kunnen voorzien. Met de integratie van ABN AMRO in Fortis, dient zich een enorme gelegenheid aan om zowel goede mensen, als nieuwe klanten, aan ons te binden.

Tot slot

We hebben een forse ambitie neergelegd en staan samen met al onze mensen voor de uitdaging om die waar te maken. In 2007 hebben we met onze doelgerichte aanpak opnieuw een resultaat behaald om trots op te zijn. Ik dank onze medewerkers zeer voor hun inzet. Mijn dank gaat vooral uit naar onze klanten, die centraal staan in ons succes. De wil om hun langjarige vertrouwen waard te zijn en te blijven, is de permanente drijfveer voor onze ontwikkeling.

's-Hertogenbosch, 19 maart 2008

F.G.H. Deckers

Bericht van de Raad van Commissarissen

Inleiding

De Raad van Commissarissen is van oordeel dat Van Lanschot zich het afgelopen jaar goed heeft ontwikkeld. Er is onder meer heel hard gewerkt aan de aansluiting tussen Van Lanschot en Kempen & Co, alsmede de totstandkoming van de samenwerking met De Goudse op het gebied van assurantiën. De resultaten van Van Lanschot hebben zich, gezien de markt-omstandigheden, bevredigend ontwikkeld.

Jaarrekening en dividendvoorstel

Met genoegen bieden wij u hierbij het door de Raad van Bestuur opgestelde Jaarverslag 2007 van Van Lanschot NV aan. De jaarrekening hebben wij, na controle door Ernst & Young Accountants, goedgekeurd. De accountantsverklaring is opgenomen op pagina 170. Wij stellen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening 2007 vast te stellen en de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen kwijting te verlenen voor het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid, respectievelijk voor het door onze Raad uitgeoefende toezicht. De winst over het boekjaar 2007 bedraagt € 215,4 miljoen. Na aftrek van de rente die verschuldigd was op de door de vennootschap uitgegeven Perpetual Capital Securities resteert € 204,6 miljoen. De Raad van Bestuur heeft voorgesteld dat € 101,1 miljoen wordt toegevoegd aan de reserves. Wij hebben met dit voorstel ingestemd. Het deel dat ter beschikking komt aan de aandeelhouders bedraagt € 103,5 miljoen. Wij stellen u voor dit bedrag als dividend over 2007 uit te keren. Dit komt neer op een dividend per gewoon aandeel van € 3,00.

Samenstelling van de Raad van Commissarissen

In de vergadering van aandeelhouders van 10 mei 2007 zijn de heren M.W. Dekker, C.W. de Monchy en Th.J. Peeters afgetreden als leden van onze Raad. De heer De Monchy is in diezelfde vergadering op onze voordracht herbenoemd. De heren Dekker en Peeters zijn twaalf jaar lid geweest van onze Raad. In overeenstemming met best practice bepaling III.3.5 van de Nederlandse Corporate Governance Code kwamen zij niet langer voor herbenoeming in aanmerking. Zij hebben gedurende die twaalf jaren een waardevolle inbreng gehad in onze Raad en wij zijn hun daarvoor zeer erkentelijk.

In de vacature van de heer Dekker is voorzien door de benoeming van de heer T. de Swaan. De heer De Swaan is chief financial officer geweest bij ABN AMRO en is daarvoor lid geweest van de directie van De Nederlandsche Bank. In de vacature van de heer Peeters werd voorzien door de benoeming van de heer W.W. Duron. De heer Duron is voorzitter geweest van het Directiecomité van

de Belgische KBC Groep. Daarnaast is tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 10 mei 2007 de heer A.J.L. Slippens benoemd. Met zijn benoeming is de Raad van Commissarissen tijdelijk uitgebreid tot negen personen. De heer Slippens is voorzitter van de directie van de Sligro Food Group en was van 15 november 2004 tot 2 januari 2007 commissaris bij Kempen & Co. De benoemingen van de heren De Swaan, Duron en Slippens zijn in overeenstemming met de profielschets die is gemaakt voor de samenstelling van de Raad. Deze is te vinden op de website van Van Lanschot. Wij verwachten dat deze heren, gezien hun ruime kennis en ervaring, een waardevolle bijdrage zullen leveren aan het overleg in onze Raad. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 8 mei 2008 zullen de heren Bierma en De Vries aftreden. Zij hebben dan dertien jaar deel uitgemaakt van onze Raad en zijn dus niet meer herkiesbaar. Voor de vacature die ontstaat door het vertrek van de heer Bierma geldt het aanbevelingsrecht van Friesland Bank. Naar ons oordeel is voldaan aan het bepaalde in best practice bepaling III.2.1. Alle commissarissen, met uitzondering van de heer G.P. van Lanschot, zijn onafhankelijk in de zin van best practice bepaling III.2.2.

Samenstelling en taakverdeling van de Raad van Bestuur

In de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 januari 2007 is kennis gegeven van het voornemen om de heer I.A. Sevinga te benoemen tot lid van de Raad van Bestuur, waarna deze benoeming geëffectueerd is. De heer Sevinga was (en is) lid van de directie van Kempen & Co. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 10 mei 2007 heeft onze Raad kennis gegeven van de voorgenomen herbenoeming van de heer F.G.H. Deckers tot voorzitter van de Raad van Bestuur. De heer Deckers is herbenoemd voor een periode van vier jaar, ingaande per 1 januari 2008. In het kader van de verdergaande professionalisering van de organisatie heeft de Raad van Bestuur een nieuwe topstructuur vastgesteld. Ook is gekeken naar de verdeling van aandachtsgebieden tussen de leden van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur heeft een voorstel voor een nieuwe verdeling van de aandachtsgebieden aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. In de vergadering van 4 oktober 2007 heeft de Raad van Commissarissen deze nieuwe verdeling goedgekeurd.

De aandachtsgebieden zijn op dit moment als volgt verdeeld:

drs F.G.H. Deckers, Voorzitter Raad van Bestuur

- Secretariaat Raad van Bestuur/Juridische Zaken/Compliance/Corporate Communicatie
- Human Resource Management

- Strategie
- Group Audit
- Van Lanschot België
mr H.H. Idzerda, Lid Raad van Bestuur
- Kempen & Co (Vermogensbeheer)
- Credit Risk Management/Operational & Market Risk Control
- Gezondheidszorg (CenE Bankiers)
P.A.M. Loven, Lid Raad van Bestuur
- Operations en Corporate Purchasing
- Financial Control/Fiscale Zaken/Treasury
- Procesontwikkeling & Informatievoorziening, Drive!
- Facility Services
- Van Lanschot Curaçao
drs I.A. Sevinga, Lid Raad van Bestuur
- Kempen & Co (Corporate Finance en Securities)
mr P.R. Zwart, Lid Raad van Bestuur
- Private Banking (inclusief International Private Banking en Trust)
- Business Banking
- Van Lanschot Luxemburg
- Van Lanschot Zwitserland

Vergaderingen

De Raad van Commissarissen heeft in de verslagperiode zeven maal plenair vergaderd. Slechts twee commissarissen hebben ieder één vergadering niet bijgewoond. In de vergaderingen van maart en augustus 2007 hebben wij de resultaten van de bank besproken. Daarbij werden de jaarcijfers 2006 respectievelijk de halfjaarcijfers 2007 behandeld in aanwezigheid van de externe accountant. In de vergadering van augustus 2007 zijn ook de risico's besproken die zijn verbonden aan de onderneming en de uitkomsten van de beoordeling door het bestuur van de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. De strategie is in de vergadering van oktober 2007 aan bod gekomen. In diezelfde vergadering hebben wij ook de evaluatie van de acquisitie van Kempen & Co besproken. De Raad heeft tot zijn genoegen mogen constateren dat deze acquisitie goed is geslaagd. Gedurende het verslagjaar hebben wij regelmatig de voortgang van het bankbrede automatiseringsproject alsmede de verkoop van 51% van de aandelen in Van Lanschot Assurantiën Holding bv besproken. In de vergadering van december 2007 hebben wij, buiten de aanwezigheid van de Raad van Bestuur, gesproken over zowel het functioneren van de Raad als collectief als over het functioneren van zijn individuele leden en commissies. De evaluatieformulieren die de leden vooraf hadden ingevuld, vormden de leidraad voor deze besprekingen. Daarbij hebben wij onder meer vastgesteld dat de samenstelling van de Raad voldoet aan

de profielschets en aan de vereisten van hoofdstuk III.3 van de Corporate Governance Code. In diezelfde vergadering van december 2007 hebben wij, deels in aanwezigheid van de voorzitter van de Raad van Bestuur, ook het functioneren van de Raad van Bestuur en dat van zijn individuele leden besproken. Daarnaast hebben wij het voorstel besproken voor het nieuwe beloningsbeleid van de leden van de Raad van Bestuur voor de periode 2008-2012. De hoofdlijnen van dit nieuwe beloningsbeleid vindt u terug op pagina 62 van het jaarverslag. Op 8 mei 2008 zal dit aan de aandeelhouders worden voorgelegd. De agenda's van de vergaderingen werden steeds voorbereid door de voorzitter van de Raad, in samenspraak met de voorzitter van de Raad van Bestuur en de secretaris van de vennootschap.

Audit- en Compliancecommissie Deze commissie bestaat uit de heren Streppel, Bierma, De Monchy en De Swaan, terwijl de heer De Vries de vergaderingen van de commissie als toehoorder bijwoont. De heer Streppel is voorzitter van deze commissie. De Audit- en Compliancecommissie kwam in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen in aanwezigheid van een delegatie uit de Raad van Bestuur. De vergaderingen werden ook bijgewoond door de externe accountant, de directeur Group Audit, de directeur Financial Control, en voor het gedeelte dat diens werkterrein aan de orde was, door de Group Compliance officer. De Audit- en Compliancecommissie heeft de jaar- en halfjaarcijfers uitgebreid beoordeeld en de accountantsrapporten en de management letter besproken voordat deze behandeld werden in de vergadering van de voltallige Raad. In de vergadering van maart heeft de commissie de rapportage van de Raad van Bestuur inzake de financiële verlaggevingsrisico's behandeld. Daarnaast werden het jaarplan, de voortgangsrapportages en het jaarrapport van Group Audit, het auditplan van de externe accountant, de overzichten van de lopende geschillen en klachten en de rapportages van Group Compliance besproken. Ter voorbereiding op een bespreking in de voltallige Raad is één van de vier vergaderingen gewijd aan het onderwerp interne beheersing. Verder is uitvoerig gesproken over de contacten met De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten en over rapporten die deze instellingen naar aanleiding van controle-onderzoeken hebben opgesteld. De Audit- en Compliancecommissie heeft eenmaal buiten tegenwoordigheid van ondernemingsfunctionarissen overlegd met de externe accountant. Voorts heeft de commissie buiten aanwezigheid van ondernemingsfunctionarissen met de directeur Group Audit gesproken.

Krediet- en Risicocommissie Deze commissie bestaat uit de heren Duron, Van Lanschot en Slippens en mevrouw Lodder. De heer Duron is voorzitter van deze commissie. De commissie heeft in 2007 driemaal vergaderd. De commissie besprak in de vergaderingen de risico's binnen de bank, waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de kredietportefeuille, de debiteurenvoorzieningen, de operationele risico's en de markt-, rente- en liquiditeitsrisico's. De risico's werden besproken aan de hand van rapportages en memo's, die tijdens de vergadering werden toegelicht door een lid van de Raad van Bestuur en medewerkers van de afdelingen Credit Risk Management en Operational & Market Risk Control. De commissie ontving onder meer de verslagen van de Beleidsrisicocommissie, een overzicht van de grote kredieten, doorsnedes van de kredietportefeuille, voortgangsrapportages inzake de Risk Self Assessments alsmede de risicorapportage inzake markt- en renterisico. Ook besprak de commissie de voortgang van het Basel II-project en de risk governance-structuur met Kempen.

Selectie- en Remuneratiecommissie Deze commissie bestond tot 10 mei 2007 uit de heren Dekker en De Vries. Op 10 mei 2007 is de samenstelling van de commissie gewijzigd: de heer Dekker is afgetreden en de heer De Swaan is in zijn plaats toegetreten. De heer De Swaan heeft de heer Dekker tevens opgevolgd als voorzitter van deze commissie. Vervolgens is de samenstelling van de commissie uitgebreid met de heer De Monchy. In 2007 is de commissie zevenmaal bijeen geweest. De vergaderingen werden bijgewoond door de heer Deckers en de directeur HRM, mevrouw Habes. Aan de ontwikkeling van een nieuw remuneratiebeleid met bijbehorende performancecriteria voor de periode 2008-2012 is een aparte vergadering gewijd. Een korte toelichting op dit nieuwe beloningsbeleid is opgenomen in het hoofdstuk 'Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur' op pagina 62. In de beraadslagingen is onder meer aandacht besteed aan de aanpassing van het vaste jaarsalaris van twee leden van de Raad van Bestuur. Deze aanpassingen zijn in lijn met het beloningsbeleid, zoals dat is vastgesteld door de aandeelhouders in de vergadering van 20 oktober 2004 en geïmplementeerd per 1 januari 2005. In februari 2008 heeft de commissie vergaderd over de mate waarin de individuele leden van de Raad van Bestuur hun persoonlijke doelstellingen over 2007 hebben behaald, de variabele beloning die daarmee samenhangt en de doelstellingen voor 2008. Op basis daarvan wordt aan de heren Idzerda en Sevinga een beloning van 15% toegekend, aan de heer Loven een

beloning van 10%, aan de heer Deckers een beloning van 7,5% en aan de heer Zwart een beloning van 5%. Verder heeft de commissie vastgesteld, dat het over 2007 gerealiseerde RAROC-percentage 0,5 procentpunt boven het gebudgetteerde RAROC-percentage ligt. Op basis daarvan ontvangen de leden van de Raad van Bestuur, overeenkomstig het eerder door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders goedgekeurde beloningsbeleid, een bonus van 60% van het vaste jaarsalaris. De korte termijn variabele beloning voor de Raad van Bestuur over 2007 bedraagt in totaal € 1,2 miljoen; in 2006 bedroeg deze voor de toenmalige leden van de Raad van Bestuur € 0,5 miljoen. De lange termijn variabele beloning wordt voorwaardelijk toegekend. De uiteindelijke toekenning is afhankelijk van de gemiddelde groei van de winst per aandeel in de periode 2007-2009 ten opzichte van de winst per aandeel over 2006. Een uitwerking van en toelichting op het beloningsbeleid van de leden van de Raad van Bestuur is opgenomen op pagina 62.

Contacten met de Ondernemingsraad

Leden van de Raad woonden bij toerbeurt een aantal overlegvergaderingen met de Ondernemingsraad bij. Dit betrof in ieder geval die overlegvergaderingen waarin de algemene gang van zaken bij Van Lanschot is besproken. Het overleg met de Ondernemingsraad en zijn voorzitter verliep steeds prettig en was constructief.

Tot slot

Van Lanschot heeft in 2007 consistent verder gebouwd aan de ingezette strategie, vanuit een heldere visie op de kansen voor de onderneming als onafhankelijke Private Bank. Wij hebben er alle vertrouwen in dat de onderneming, mede door de overname van Kempen & Co, in goede conditie is en verder gestalte kan geven aan haar ambitie als Private Bank. Dit alles is te danken aan de inspanningen van de medewerkers en de Raad van Bestuur. Onze waardering daarvoor is groot.

's-Hertogenbosch, 19 maart 2008

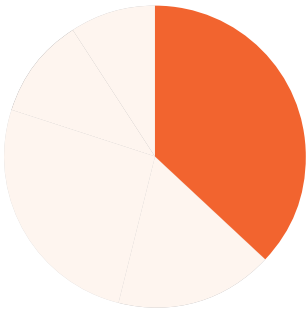
B. de Vries *Voorzitter*
 T. de Swaan *Vicevoorzitter*
 H.J. Bierma
 W.W. Duron
 G.P. van Lanschot
 mevrouw T.M. Lodder
 C.W. de Monchy
 A.J.L. Slippens
 J.B.M. Streppel

Private Banking

Gang van zaken in de klantsegmenten

In de privatebankingmarkt vormen particulieren met een bovengemiddeld inkomen of vermogen de doelgroep van Van Lanschot. Wij richten ons hierbij ook op specifieke beroepsdoelgroepen zoals business-professionals (accountants, fiscalisten, notarissen en advocaten), executives van beursgenoteerde ondernemingen en directeuren-groootaandeelhouders. Met de overname van Kempen & Co hebben wij onze positie als Private Bank flink kunnen versterken.

Aandeel Private Banking in het bedrijfsresultaat

Private Banking

In miljoenen euro's

	2007	2006	%
Interest	163,3	157,8	3
Opbrengsten effecten en deelnemingen	-	0,2	-100
Provisie	133,4	122,8	9
Resultaat uit financiële transacties	1,9	1,8	6
Inkomsten uit operationele activiteiten	298,6	282,6	6
Personeelskosten	124,0	116,5	6
Andere beheerskosten	70,1	64,0	10
Afschrijvingen	14,9	12,3	21
Bedrijfslasten	209,0	192,8	8
Bijzondere waardeverminderingen	2,6	0,9	189
Totaal lasten	211,6	193,7	9
Bedrijfsresultaat voor belastingen	87,0	88,9	-2

Het aantal privatebankingrelaties groeide in 2007 met 7,2%. Het totale volume van spaargelden en deposito's groeide met € 3,1 miljard tot € 7,1 miljard. Deze groei is mede te danken aan een scherpere profilering in de markt. Exclusief de invloed van de Kempen & Co-acquisitie bedroeg de groei van het aantal cliënten 5,3%.

Een jaar van turbulente ontwikkelingen

2007 was een roerig jaar voor zowel de nationale en internationale financiële markten als de Nederlandse privatebankingmarkt. De problemen op de Amerikaanse huizenmarkt en de daaropvolgende kredietcrisis lieten hun sporen na. Met uitzondering van de opkomende markten in Azië en Zuid-Amerika zagen de meeste beurzen dat hun eerder in 2007 opgebouwde winsten aan het einde van het jaar grotendeels of zelfs geheel waren verdampt.

Ook in de vastrentende sfeer viel er weinig eer te behalen in 2007. Staatsobligaties konden met name in de tweede helft van het verslagjaar flink profiteren van de verminderde economische vooruitzichten en van hun status als 'veilige haven', maar per saldo stonden de koersen in Europa toch lager dan aan het begin van het jaar. In de vs stegen de koersen wel, maar door de zwakke dollar was het totaalrendement in euro's negatief.

Daarnaast stonden de koersen van bedrijfsobligaties dit jaar onder druk door de sterk opgelopen kredietopslagen. Ook niet alle hedge funds bleken in 2007 de belofte van bescherming tegen neerwaarts risico te kunnen waarmaken. Op basis hiervan heeft een herwaardering van een deel van de aanbieders plaatsgevonden en is er nu sprake van een gezondere marktsituatie dan aan het begin van 2007.

De onzekerheid op de financiële markten en de oplopende rente gaven een verschuiving te zien van de samenstelling van de portefeuilles van zowel onze beheer- als adviescliënten. In plaats van exposure naar de diverse financiële waarden, gaven onze cliënten vaker, mede op advies van onze private bankers, de voorkeur aan het aanhouden van liquide middelen. Dankzij de verder aangescherpte focus van de bank op private banking zijn de negatieve gevolgen van de onstuimige marktontwikkelingen in 2007 beperkt gebleven.

De door onze cliënten aangehouden spaargelden en deposito's namen toe met 77,5% tot € 7,1 miljard. Mede daardoor steeg het renteresultaat met € 5,5 miljoen tot € 163,3 miljoen. Grotere transactievolumes, hogere beheervergoedingen en ontvangen performance fees zorgden in 2007 voor een toename van provisie-inkomsten met € 10,6 miljoen tot € 133,4 miljoen. Aan de kostenkant was sprake van een stijging met € 17,9 miljoen tot € 211,6 miljoen.

Oorzaak van deze kostenstijging lag met name in de personeelskosten, vanwege een vrijval in de ziekte-kostenvoorziening in 2006. Verder stegen de beheerskosten met 10% van € 64,0 miljoen naar € 70,1 miljoen. Deze stijging werd grotendeels veroorzaakt door een stijging in de automatiseringskosten in verband met de inhuur van externen. De toename in de bijzondere waardeverminderingen is grotendeels te verklaren door het opnemen van een voorziening voor één groot krediet.

Ook de overnamestrijd rond ABN AMRO had veel effect op de Nederlandse financiële sector; een effect dat ook duidelijk zijn weerslag had op de Nederlandse privatebankingmarkt. De onzekerheid over de toekomst van deze bank leidde bij Van Lanschot tot een verdere toename van de toevertrouwde middelen. De verwachting is dat door de grotere concentratie in de markt, met name in de privatebankingmarkt, ook in 2008 cliënten van grootbanken meer dan gemiddeld zullen veranderen van bank.

Verbreding en verdieping van de dienstverlening

2007 heeft voor Private Banking in het teken gestaan van de aansluiting met het vermogensbeheerbedrijf van Kempen & Co. De privatebankingpositionering is verder aangescherpt, evenals de daarop toegesneden dienstverlening. Deze hebben wij, samen met de klantprofielen, helder gedefinieerd. Door de inzet van gespecialiseerde teams, zoals Van Lanschot Kempen (voor Nederlands-ingezetenen met een vrij belegbaar vermogen boven € 5 miljoen), International Wealth Management (voor niet-ingezetenen met een rekening in Nederland en een vrij belegbaar vermogen boven € 5 miljoen) en de Private Wealth Teams (voor vermogende particulieren met een vrij belegbaar vermogen tussen € 1 miljoen en € 5 miljoen), zijn wij nog beter in staat om de dienstverlening te laten aansluiten bij onze verschillende klantgroepen. Ook de introductie van een speciale ICT-toepassing ter versterking van de dienstverlening aan klanten op onze kantoren en ondersteunende afdelingen in het laatste kwartaal van 2007 heeft hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. Onze commerciële medewerkers kunnen nu hun cliënten en prospects nog beter, op het juiste moment en met de juiste producten, bedienen.

Dankzij de inbreng van Kempen & Co is het productenpakket van de bank uitgebreid. Daarbij heeft de privatebankingpropositie van Van Lanschot in 2007 verder aan onderscheidend vermogen gewonnen door de introductie van een meer op Asset- en Liability Management-risico (ALM-risico) gebaseerde wijze van klantprofilering en -advisering, en de uitbreiding van de op de Kempen & Co-

leest geschoeide vermogensbeheeroplossingen. Ook de introductie van een aantal onderscheidende beleggingsproducten, zoals het Kempen Property Hedge Fund, de Van Lanschot Eurozone Trigger Note III en het Orange European High Dividend Fund, heeft hieraan bijgedragen.

Verder groeiende vraag naar beheer

In 2007 groeiden assets under discretionary management opnieuw sneller dan de assets under non-discretionary management. In 2006 tekende zich de trend al af dat steeds meer cliënten hun eigen actieve betrokkenheid bij beleggen verminderen en het beheer van hun vermogen overdragen aan een deskundige partij als Van Lanschot. Deze trend zette zich in 2007 versterkt door. De assets under discretionary management namen toe van € 5,7 miljard naar € 6,3 miljard. Daarbij hebben het succes van ons Manager of Funds-concept en de Index Garantie Contracten flink bijgedragen aan de groei van de assets under discretionary management. De assets under non-discretionary management daalden met € 1,3 miljard tot € 12,3 miljard.

Door het volatiele en onzekere beursklimaat, maar ook door de introductie van een aantal nieuwe contracten op verschillende indices, steeg in 2007 het uitstaande volume Index Garantie Contracten (IGC) met € 358 miljoen naar € 1,4 miljard. Het IGC-programma is inmiddels een vast onderdeel geworden van ons beheer- en adviesconcept. Het heeft zijn meerwaarde voor onze klanten ruim bewezen. Het in februari 2005 geïntroduceerde beheerconcept Manager of Funds bereikte in het verslagjaar een mijlpaal door de grens van € 1 miljard assets under discretionary management te doorbreken. Ruim 1700 nieuwe klanten (met een volume van circa € 500 miljoen) vertrouwden hun vermogen toe aan onze gespecialiseerde vermogensbeheerders, wat het totaal aantal klanten in Manager of Funds op ruim 3600 brengt. In 2007 hebben wij ook Private Asset Management geïntroduceerd. Dit beheerconcept, dat een sterke gelijkenis heeft met Manager of Funds, belegt voornamelijk via zogenoemde boutiques. Deze sterk gespecialiseerde vermogensbeheerders zijn normaliter alleen voor institutionele beleggers toegankelijk en niet voor particulieren. Daarom is deze vorm van vermogensbeheer ook veel minder liquide en alleen beschikbaar voor vermogens vanaf € 1 miljoen. Ruim 400 klanten belegden per ultimo 2007 € 520,1 miljoen via Private Asset Management.

Sinds 2005 is ook het beleggen in Private Equity toegankelijk gemaakt voor onze cliënten. In samenwerking met Egeria Investment Management werden

twee fondsen opgezet. Allereerst de Van Lanschot Egeria Private Equity Notes ('de Notes'), totaal ingeschreven voor € 50 miljoen. Hiervan kon al eind 2006 een belangrijk deel van het resultaat worden uitgekeerd aan de participanten. Het resterende belang heeft een waarde van circa 108% per ultimo 2007. Een groot deel van de uitkering uit de Notes werd geherfinancierd en via het Van Lanschot Egeria Feeder Fund konden onze relaties tegen nominale waarde (100%) wederom participeren. Inmiddels is de waarde van deze beleggingen per ultimo 2007 gestegen naar ruim 192%. Ten slotte is in juni 2007 het Van Lanschot Gilde Feeder Fund geïntroduceerd: een samenwerking met Gilde Healthcare Partners die zich primair toeleggen op participeren in veelal startende bedrijven in de biotechnologie en gezondheidszorg. De totale emissie kwam uit op ruim € 20 miljoen, waarvan nu circa € 7 miljoen is geïnvesteerd door de beheerder. In de al genoemde private equity initiatieven hebben zowel klanten als Van Lanschot voor eigen rekening en risico geïnvesteerd.

De in 2006 geïntroduceerde Manager Selectie Profiel-fondsen, een concept dat cliënten met beleggingsportefeuilles tot € 100.000,- de mogelijkheid biedt wereldwijd te beleggen in topfondsen, waren in 2007 wederom succesvol. In 2007 is € 1,0 miljard aan vermogen in deze fondsen ondergebracht.

Transparantie in de advisering en efficiëntie in het vermogensbeheer

Van Lanschot is in 2007 gestart met een meer institutioneel georiënteerde dienstverlening: vermogensregie. Dit is een geavanceerde combinatie van financiële planning en vermogensbeheer. Financiële planning gaat uit van de financiële wensen van de cliënt, maar hanteert bij de berekeningen standaardrendementen. Vermogensbeheer aan de andere kant biedt een variatie aan mogelijke beleggingen, en de daaraan gekoppelde onzekere jaarlijkse rendementen, maar kijkt nauwelijks naar de individuele situatie in de toekomst. Van Lanschot combineert deze twee met behulp van een methodiek uit de pensioenwereld: Asset en Liability Management (ALM). Met OPAL (Optimized Personal Asset Liability planner) worden vijfhonderd economische scenario's doorgerekend op de financiële doelen van de cliënt. Per maatwerkprofiel, lopend van heel defensief tot zeer risicovol, wordt vervolgens berekend hoe groot de kans is dat het benodigde inkomen jaarlijks aan het vermogen kan worden onttrokken én dat het gewenste eindvermogen daadwerkelijk wordt gehaald. Op basis van deze maatwerkanalyse bepalen wij in samenspraak met de cliënt de optimale portefeuille-opbouw. In plaats van slechts te spreken over de financiële markt, gaan gesprekken met de cliënt nu veel meer over de eigen

situatie. Een of twee keer per jaar houden wij het risicoprofiel en de vermogensbeheerstrategie opnieuw tegen het licht. Afhankelijk van de ontwikkelingen op de markt en veranderingen in de persoonlijke levenssfeer, wordt de portefeuille dan aangepast. Deze vermogensbeheeroplossing, waarbij in een open architectuurbenadering specialisten van verschillende instellingen worden ingezet, sluit goed aan bij de behoefte van de cliënt. Die wil in de complexe beleggingswereld tot een efficiënte en effectieve invulling van de portefeuille komen. Geheel toegesneden op zijn persoonlijke situatie.

Hypotheeken

Hevige concurrentie op de hypotheekmarkt heeft de afgelopen jaren geleid tot een steeds grotere druk op de marges van zowel nieuwe als bestaande leningen. In lijn met de strategie hebben wij in 2007 een bewuste verschuiving ingezet van financieren (hypotheeken) naar vermogensregie (met name financial planning, structurering en vermogensbeheer/-advies). Deze accentverschuiving heeft Van Lanschot in 2007 ook meer opgeleverd. Aan de financieringskant richten wij ons nu met name op specifiek op doelgroepen gerichte oplossingen. Deze verschuiving past bij zowel de ontwikkeling in de hypotheeksector als bij de specifieke wijze waarop onze cliënten zich in de financiële sector bewegen. Door de toegenomen concurrentie en standaardisatie in de hypotheeksector vindt de concurrentie voor een groot deel van de markt nog uitsluitend op basis van tarieven plaats. Van Lanschot heeft daarom besloten om actief te blijven in deze markt, maar alleen nog voor de eigen relaties, als onderdeel van de fullservicebenadering. Daarbij richten wij ons vooral op het adviseren over de meest geschikte hypotheekvorm, in samenhang met de overige vermogensbestanddelen. Dit sluit ook aan bij de wensen van vooral jongere cliënten; zij wensen dat Van Lanschot hen in de vertrouwensrelatie ondersteunt bij de regie over het totaalvermogen. De standaardproducten wensen ze daar te kopen waar dit het efficiëntst kan.

Onze hypotheekportefeuille bedroeg ultimo 2007 € 8,0 miljard. De kwaliteit van deze leningen is zeer hoog: eind 2007 is een bedrag van € 15,4 miljoen aan voorzieningen getroffen voor deze leningen, slechts 0,2% van de portefeuille. Het gemiddelde hypotheekbedrag bij Van Lanschot van € 415.000,- is relatief hoog.

Van Lanschot België

In België, onze tweede thuismarkt, zette de positieve ontwikkeling zich door. Ook Van Lanschot België is haar bedieningsmodel en aanbod voor vermogende particulieren aan het verfijnen.

In de gefragmenteerde Belgische privatebankingmarkt hebben enkele spelers in 2007 duidelijk hun marketing-inspanningen verhoogd. Daarnaast openden enkele nieuwe buitenlandse huizen een vestiging en kozen enkele buitenlandse huizen voor een herstart nadat zij de markt enige jaren geleden hadden verlaten. De focus lag daarbij vooral op de vermogende Belg. Ook het internetbankieren wint in deze markt aan terrein.

De Belgische cliëntenportefeuille van Kempen & Co werd succesvol geïntegreerd bij Van Lanschot België. Wat vermogensbeheer betreft, besloot Van Lanschot om de door Kempen gehanteerde formules op basis van fondsen van derden aan te bieden. Dat cliënten en prospects deze formules naar waarde weten te beoordelen, getuigen de eerste positieve resultaten. De groei in hypotheek is enigszins afgevlakt. De marges die de grote Belgische aanbieders daarbij hanteerden waren flinterdun. In het verslagjaar is daarom een uiterst selectief beleid gevoerd. Toch realiseerde Van Lanschot België nog een groei in het hypotheekvolume.

Het aantal doelgroeprelaties van Van Lanschot België is in 2007 toegenomen met 7,8%, waarbij de groei van het klantenbestand bij Belgische particulieren 9,4% bedroeg. Deze toename zorgde voor een stijging van het totale opbrengst genererend vermogen met 2,9% van € 3,4 miljard tot € 3,5 miljard. Daarvan stegen de on-balance toevertrouwde middelen met 50,0% van € 1,1 miljard tot € 1,6 miljard. Het aandeel daarin van de Index Garantie Contracten steeg met 11,4% tot € 171 miljoen. Het off-balance bewaarde vermogen nam, als gevolg van de onzekere effectenmarkten en de hiermee gepaard gaande verschuiving naar on-balance toevertrouwde middelen, met 16,4% af van € 2,3 miljard tot € 1,9 miljard. De kredietportefeuille nam in 2007 met 13,0% af van € 417 miljoen tot € 363 miljoen. Het hypothekenvolume nam met 13,8% toe, doch de overige kredieten vertoonden een afname als gevolg van aflossingen.

De beperkte daling van het interestresultaat als gevolg van de moeizame ontwikkeling in de rentemarkten werd meer dan gecompenseerd door hogere provisie-inkomsten, terwijl de kosten onder controle bleven. Het bedrijfsresultaat voor belastingen nam met 7,5% toe van € 7,4 miljoen tot € 8,0 miljoen. De nettowinst nam in het verslagjaar verder toe met 12,9% tot € 4,8 miljoen.

vaak een gevolg van emigratie of internationale zakelijke of beleggingsactiviteiten. Daar waar de oplossingen die wij aandragen dat noodzakelijk maken, hebben wij naast onze bank- en vermogensbeheeractiviteiten, ook een trustmaatschappij. IPB bedient relaties met een vermogen groter dan € 1 miljoen vanuit Curaçao, Luxemburg en Zwitserland. Het representative office in Zuid-Frankrijk is in 2007 geopend om in contact te komen met nieuwe relaties die tijdelijk of permanent aan de Zuid-Franse kust verblijven.

Het totale commerciële volume (toevertrouwde middelen, effecten en krediet) van ons IPB-bedrijf heeft zich gestabiliseerd op het niveau van € 2,1 miljard. Kenmerkend van het IPB-bedrijf is dat meer dan de helft van dit volume effectenvolume is. Het beleggingsproces in alle IPB-landen heeft ook een nieuwe impuls gekregen door de aansluiting op het uit Kempen & Co gedreven beleggingsproces. Daaraan droeg ook de nieuwe beleggingspropositie bij waarin de bankier mede als regisseur van het vermogen de wensen en verplichtingen afzet tegen de beleggingsmogelijkheden van het vermogen.

De turbulente beleggingsomgeving heeft zijn invloed gehad op de batenmix bij de IPB-kantoren. Als gevolg van de toename van de toevertrouwde middelen (€ 55 miljoen) liet het renteresultaat een sterke toename zien. De provisies stegen met 9,9%, mede als gevolg van een toename van 18,2% in assets under management bij Zwitserland. De baten groeiden met ongeveer 10% van € 25 miljoen naar € 28 miljoen in 2007.

De brutowinst is ten opzichte van 2006 met 19,5% gestegen tot een niveau van € 15,3 miljoen, terwijl de lasten op een nagenoeg gelijk niveau bleven (€ 12,6 miljoen).

Ten opzichte van 2006 toont Luxemburg een nettowinststijging van 24,5%, voornamelijk door een hoger interestresultaat. Zwitserland verdubbelde de nettowinst vooral door een stijging in de effectenprovisies als gevolg van de stijging in assets under management. Curaçao toonde een nagenoeg gelijke nettowinst. In Luxemburg en Curaçao is goede voortgang gemaakt met de ingezette verandering van het Trustbedrijf naar een discretionaire propositie.

International Private banking

De International Private Banking (IPB) activiteiten bedienen de internationale behoeften van voornamelijk Nederlandse en Belgische cliënten. Deze behoeften zijn

Met de overname van Kempen & Co per 2 januari 2007 heeft Van Lanschot een belangrijke stap gezet in haar positionering als dé Private Bank van Nederland en België. Een belangrijk onderdeel van Kempen & Co wordt immers gevormd door een gespecialiseerde vermogensbeheerder: Kempen Capital Management (KCM). Het bedrijfssegment Assetmanagement omvat de vermogensbeheeractiviteiten binnen Van Lanschot. Door de bundeling van de institutionele vermogensbeheeractiviteiten van beide banken staat er in Amsterdam een vermogensbeheerbedrijf met onderscheidende proposities voor de institutionele markt. Wij streven in dit segment naar verdere groei door onderscheidende beleggingsoplossingen voor onze cliënten.

Per 1 april zijn de institutionele vermogensbeheeractiviteiten van Van Lanschot en Kempen & Co samengegaan. Ultimo 2007 bedroeg het totaal aan assets under management € 28,1 miljard. Dit was een afname van 6%. Er was sprake van een bescheiden nettoinstroom en de daling was volledig het gevolg van negatieve koersontwikkelingen op de effectenbeurzen.

Van vermogensbeheer naar assetmanagement

Na de overname van Kempen & Co zijn de vermogensbeheer- en effectenafdelingen van Van Lanschot en Kempen & Co samengevoegd. Dat was voor ons de aanleiding om het begrip 'beheerd vermogen' te veranderen in 'assets under management'. Dit begrip is niet alleen meer omvattend dan het oude begrip, het geeft ook een beter beeld van de bij Van Lanschot ondergebrachte en beheerde vermogens.

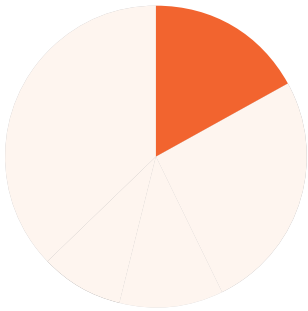
Kempen Capital Management's strategie berust op twee pijlers. Enerzijds biedt Van Lanschot via Kempen Capital Management (KCM) fiduciair management aan Nederlandse institutionele beleggers aan. Anderzijds is KCM door de sterke focus op niches aanbieder van een aantal gespecialiseerde beleggingsfondsen, met als motto 'performance through specialisation'.

In het verslagjaar is Kempen & Co's specifieke expertise op het gebied van vermogensbeheer opengesteld voor de Van Lanschot-organisatie. Het gaat dan met name om kennis van belangrijke marktniches op het gebied van onroerend goed, Nederlandse en Europese smallcaps en dividendstrategieën. Kempen & Co benutte deze kennis reeds voor haar Orange Funds, fondsen die wij overigens al lange tijd aan onze cliënten adviseerden. Ook hebben wij via KCM toegang gekregen tot een veel breder aanbod van externe beheerders (Multi Manager-concept), zowel in de klassieke beleggingscategorieën als in de 'absolute return strategieën'. KCM is op dit gebied een toonaangevende speler in de markt. Van Lanschot maakt bij het beheer en de advisering van haar particuliere portefeuilles eveneens gebruik van de expertise van KCM. Daarbij hebben wij er bewust voor gekozen om de vermogende particuliere relaties te laten bedienen door Van Lanschot. De institutionele beleggers, inclusief het segment van verenigingen en stichtingen, worden bediend door KCM.

Vermogensregie voor institutionele beleggers

De belangstelling voor het fiduciaire management groeide de afgelopen jaren sterk. Fiduciair management is een vorm van uitbesteding van het vermogensbeheer waarbij de nadruk ligt op het realiseren van de langetermijndoelstellingen binnen een gestructureerd risicobeheerkader. Op basis van een brede spreiding en gesteund door

Aandeel Assetmanagement in het bedrijfsresultaat

Assetmanagement

In miljoenen euro's

	2007	2006*	%
Interest	2,9	2,5	16
Opbrengsten effecten en deelnemingen	-	-	-
Provisie	77,1	56,0	38
Resultaat uit financiële transacties	0,6	-	-
Inkomsten uit operationele activiteiten	80,6	58,5	38
Personeelskosten	30,9	16,3	90
Andere beheerskosten	10,8	10,6	2
Afschrijvingen	0,3	0,4	-25
Bedrijfslasten	42,0	27,3	54
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-
Totaal lasten	42,0	27,3	54
Bedrijfsresultaat voor belastingen	38,6	31,2	24

een gedegen risicomanagement wordt het beleggingsbeleid nadrukkelijk op de verplichtingen gestuurd. KCM heeft hierop sterk ingezet. De verwerving van een vermogensbeheerovereenkomst van de Nederlandse verzekeraar ZLM (waarde € 255 miljoen) en de Stichting Pensioenfonds Randstad (waarde € 390 miljoen) en de samenwerkingsovereenkomst met De Goudse (waarde € 1,5 miljard) per 1 januari 2008 gaven een belangrijke impuls aan deze business line.

KCM ook als fondsenmanager succesvol

In 2007 is het beheer van de Van Lanschot-huisfondsen overgedragen aan KCM. Hierdoor is het palet verbreed. Waar sprake was van duidelijke overlap van fondsdoelstellingen hebben wij gekozen voor integratie. KCM richt zich voor de distributie van haar fondsen op institutionele beleggers en banken. Deze fondsen worden in de markt gezet onder de volgende namen: Orange, Kempen, en Van Lanschot. Tevens beheert KCM fondsen onder white label voor andere financiële instituten. KCM streeft ernaar voorop te lopen in de markt daar waar het gaat om nieuwe innovatieve producten. Bij de ontwikkeling van deze producten speelt transparantie tegenover cliënten een grote rol. Dit wordt ook in de markt gewaardeerd. Niet voor niets heeft KCM gedurende een aantal jaren de Capgemini Transparency Award gewonnen. Dat KCM steeds voor een substantieel deel meebelegt in de eigen innovatieve producten, biedt cliënten bovendien het comfort en vertrouwen in het succes van deze producten.

In 2007 introduceerde KCM een aantal nieuwe fondsen. Allereerst het onroerendgoedfonds Kempen Property Hedge Fund dat stuurt op een absoluut rendement. De omvang van dit fonds bedraagt ultimo 2007 € 135 miljoen. Het fonds behaalde sinds de oprichting in april 2007 een rendement van 12,4% tot en met december, waar de markt voor onroerendgoedfondsen zelf een daling liet zien van 33%. Een noviteit is ook de lancering van het fonds Orange European Participations, dat bij de start een omvang had van € 364 miljoen. Dit product belegt in 5% belangen van Europese ondernemingen en profiteert op die manier van de deelnemingsvrijstelling. De expertise op het gebied van Europese smallcaps is al een groot aantal jaren beschikbaar in Edinburgh, waar het Orange European Smallcap Fund wordt beheerd. De duurzame variant hiervan is het Orange SeNSE Fund, dat wordt beheerd in samenwerking met SNS. Dit fonds won in 2007 de FD Morningstar Award, vanwege uitstekende beleggingsprestaties over de afgelopen drie jaar. De dividendstrategie, die eerder al succesvol is toegepast in het Orange European Dividend Fund, kreeg in 2007 ook een wereldwijde variant: het Orange Global High Dividend Fund. In klantportefeuilles worden

* Voor de vergelijkbaarheid is in deze tabel het resultaat inclusief Kempen & Co weergegeven.

Performance van de fondsen

<i>Absolute return fondsen</i>	<i>Rendement 2007</i>	<i>Rendement 3 jaars</i>	<i>Rendement sinds start</i>
Orange Oranje Participaties	- 5,6%	21,1%	15,7%
Orange Investment Partnership	6,8%		7,5%
Orange Non-Directional Partnership	3,5%	4,8%	4,9%
Kempen Property Hedge Fund	12,4%		12,4%

<i>Index gerelateerde fondsen</i>			
<i>Aandelen</i>			
Orange European Property Fund	- 30,3%	9,6%	14,0%
Orange European Smallcap Fund	2,0%	24,3%	15,8%
Orange SeNSe Fund	- 1,8%	27,0%	25,7%
Orange European Midcap Fund	2,0%	19,1%	14,3%
Kempen European Dividend Fund	- 3,3%		- 2,7%
<i>Vastrentend</i>			
Kempen Euro Bond Fund	1,6%		2,8%
Van Lanschot Global Bond Fund	- 0,1%	1,8%	4,0%
Van Lanschot Euro Credit Fund	- 4,1%	0,1%	2,1%
<i>Multi Management</i>			
Aandelen	0,9%	14,5%	4,8%
Obligaties	2,1%	2,6%	2,6%

verschuivingen in de vermogensverdeling voortaan mogelijk via een apart fonds: het Allocation Overlay Fund.

In 2008 verwacht KCM aansprekende successen te oogsten in de markt voor verenigingen en stichtingen, een markt waar in 2007 veel 'gezaaid' is en inspanningen verricht zijn.

KCM beheert twee fondsen die beleggen in preferente aandelen: Ducatus en De Zonnewijser. Wij hebben de intentie om deze twee fondsen in 2008 samen te voegen, zodat wij een beter gespreide portefeuille kunnen realiseren. Omdat absolute rendementen steeds belangrijker worden, lanceren wij begin 2008 een nieuw fonds: het Kempen Absolute Return Credit Fund dat gebruik maakt van een combinatie van long- en shortstrategieën.

Business Banking

Van oudsher weten middelgrote (familie)bedrijven Van Lanschot goed te vinden. De wisselwerking tussen ondernemen enerzijds en eigendom anderzijds is voor ons als onafhankelijke zakenbankier vertrouwd terrein. Wij richten ons daarbij vooral op langetermijnrelaties met ondernemers bij wie zowel privé- als ondernemingsbelangen optimale aandacht verdienen. Dat doen wij door objectieve en professionele adviezen en oplossingen te bieden, ondersteund door de specialistische afdelingen Vastgoed Advies en Financieringen, Structured & Leveraged Finance, het Participatiebedrijf en Betalingsverkeer en Cash Management. Ook onze specialistische dienstverlening op het gebied van gezondheidszorg valt hieronder.

In 2007 realiseerde Business Banking een goede resultaatsverbetering in een nog steeds sterk competitieve markt. Daarnaast is het kredietvolume gegroeid met € 0,6 miljard (15%) tot € 4,6 miljard. Dit is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan een toename van het aantal bedrijfsoverdrachten.

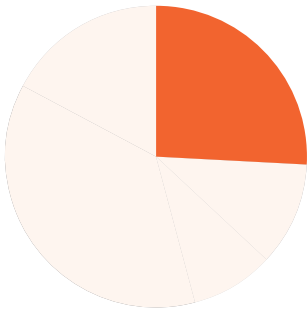
Rendement boven volume

Binnen de zakelijke markt hebben wij er in 2007 voor gekozen om ons nog meer te richten op familiebedrijven met een omzet van meer dan € 10 miljoen. Daarbij focussen wij nog sterker dan voorheen op de samenhang tussen onderneming en ondernemer. De nadruk is meer komen te liggen op de rentabiliteit in plaats van op het volume. Een goed voorbeeld hiervan is het adviesconcept Zakenplan. Hierbij kijken wij enerzijds naar aandachtsgebieden die verband houden met de onderneming, zoals ondernemingsrisico's, -financiering, werkkapitaal, betalingverkeer, bedrijfsstructuur en employee benefits. Anderzijds kijken wij in samenhang met het voorgaande naar aspecten die een meer privé-karakter hebben, zoals het vermogen en het pensioen van de directeur-grotaandeelhouder. In 2007 hebben wij dit adviesconcept met succes verder doorgezet. Het aantal doelgroeprelaties nam toe met 8%.

Goede resultaten in vermogensherstructurering

Het transactievolume nam ten opzichte van 2006 met zo'n 30% toe tot circa € 400 miljoen. Het komt vaak voor dat wij al vroegtijdig door verscheidene marktpartijen worden benaderd voor dezelfde transacties. Dit bevestigt onze goede naam en reputatie. Van Lanschot werd niet voor niets in 2007 door het zakenblad Incompany 100 gekozen tot de beste Business Finance Bank. Daarnaast hebben wij in 2007 proactief ingezet op herkapitalisatie en -financiering van bedrijven. Bestaande aandeelhouders konden daardoor liquiditeit genereren zonder hun bedrijf te hoeven verkopen. Dit is met name voor de directeur-grotaandeelhouder een interessante optie. Voor 2008 verwachten wij meer van dergelijke transacties, waarin wij ons, samen met onze private-bankingactiviteiten, goed kunnen onderscheiden. Ook op het gebied van mezzaninefinancieringen hebben wij in 2007 wederom succes geboekt. Het tweede Mezzaninefonds, dat in 2005 is gestart, kende eind 2007 een omvang van circa € 45,5 miljoen. Met het Mezzaninefonds zijn wij in staat achtergestelde leningen te verstrekken. Dat wil zeggen dat wij, ter versterking van de balans, risicodragend vermogen verstrekken aan snelgroeiende bedrijven met een grote winstpotentie en bij vermogensherstructureringen, zoals fusies en bedrijfsoverdrachten.

Aandeel Business Banking in het bedrijfsresultaat

Business Banking

In miljoenen euro's

	2007	2006	%
Interest	94,9	93,5	1
Opbrengsten effecten en deelnemingen	8,5	2,9	193
Provisie	21,4	21,3	–
Resultaat uit financiële transacties	8,4	4,0	110
Inkomsten uit operationele activiteiten	133,2	121,7	9
Personeelskosten	43,8	40,1	9
Andere beheerskosten	27,0	26,0	4
Afschrijvingen	5,2	4,4	18
Bedrijfslasten	76,0	70,5	8
Bijzondere waardeverminderingen	– 3,1	2,0	– 255
Totaal lasten	72,9	72,5	1
Bedrijfsresultaat voor belastingen	60,3	49,2	23

Vastgoed Zakenplan

Van Lanschot biedt vastgoedadvies en -financiering uitsluitend aan als onderdeel van haar fullservice-benadering. Daarom hebben wij in 2007 het adviesconcept Zakenplan verder ontwikkeld en deze verbijzonderd voor de belegger in commercieel onroerend goed. Door verder te focussen op maatwerktransacties en op de particuliere belegger als vastgoedondernemer streven wij ernaar onze nichepositie in de markt verder te versterken.

Klanten nog beter van dienst zijn met betalingsverkeer

In het verslagjaar hebben wij onze dienstverlening in het betalingsverkeer en cashmanagement sterker ingericht als een onderdeel van het algehele zakelijke accountmanagement. Zo kunnen wij onze cliënten beter van dienst zijn en tegelijkertijd de provisiebaten en kosten-efficiency verbeteren.

Korte, rechtstreekse communicatielijnen en de korte verwerkingstijden van documenten kenmerken onze persoonlijke aanpak. Daarmee weet Van Lanschot zich ook op het terrein van documentair betalingsverkeer uitstekend te onderscheiden.

De kwaliteit van de dienstverlening hebben wij bovendien verbeterd door betaalconsultants meer te betrekken in het actief benaderen van cliënten en prospects. Naast het regelen van de juiste betaalproducten, richten zij zich nu ook op het beheer van werkkapitaal en op een optimale benutting van de kasstromen. Onder de naam Van Lanschot Global Cash Management is gestart met de ontwikkeling van een multibankingtoepassing, in samenwerking met een partnerbank, waarmee het medio 2008 voor onze cliënten mogelijk wordt om via een webapplicatie een internationale rekeningstructuur aan te sturen.

Opvolgersacademie

In november 2007 vierde de Opvolgersacademie haar vijfjarig bestaan. De Opvolgersacademie is een initiatief van Van Lanschot Bankiers en De Baak Management Centrum vno-ncw. Ze richt zich op opvolgers in middel-grote (familie)bedrijven waarbij de feitelijke bedrijfs-overdracht binnen enkele jaren plaatsvindt. Deze voor Nederland unieke opleiding bereidt de opvolger voor op het veelomvattende proces van de opvolging. Hierbij ligt de nadruk niet alleen op inhoudelijke kennisoverdracht, maar is er ook veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. De overdrager zelf speelt ook een actieve rol, onder andere door te participeren in verschillende onderdelen van de opleiding.

Met de Opvolgersacademie benadrukken wij onze rol als actieve bankier voor de grotere familiebedrijven en voelen wij ons verbonden met de specifieke cultuur

en omstandigheden die voor het familiebedrijf zo kenmerkend zijn. Sinds de oprichting hebben inmiddels zeventig cursisten deelgenomen.

In Nederland zijn naar schatting 194.000 familiebedrijven. De komende jaren krijgen 70.000 tot 100.000 van deze bedrijven met het opvolgingsvraagstuk te maken, waarmee ongeveer € 100 miljard tot € 150 miljard aan vermogen is gemoeid. Gezien deze verwachte toename zal de Opvolgersacademie steeds nadrukkelijker in de belangstelling staan van bedrijven waarbij dit speelt.

Participatieregelingen voor medewerkers bij niet-beursgenoteerde ondernemingen

Van Lanschot publiceerde in het verslagjaar het rapport 'Binding en motivatie dankzij medewerkersparticipatie'. Aanleiding daarvoor was het onderzoek dat wij gedaan hebben naar participatieregelingen bij niet-beursgenoteerde (familie)ondernemingen in Nederland. Hieruit bleek dat steeds meer niet-beursgenoteerde (familie)bedrijven participatieregelingen inzetten om management en medewerkers te motiveren en te binden. Met Equity Management Services spelen wij in op deze ontwikkeling: wij adviseren ondernemingen in Nederland over de structuur en inrichting van participatieregelingen voor management en medewerkers.

Gezondheidszorg

Onder het label CenE Bankiers richt Van Lanschot Bankiers zich uitsluitend op de medische sector. Ze speelt hierbij in op de actuele adviesbehoefte van zowel medici en apothekers als van zorginstellingen. Als gevolg van de nieuwe Zorgverzekeringswet is het stelsel van de gezondheidszorg opgeschoven naar een grotere markt-oriëntatie. Deze stelselwijziging leidt tot meer risico voor bestaande instellingen als ziekenhuizen. Banken zullen dit in hun risicoperceptie en pricing gaan verwerken. Zorginstellingen en beroepsbeoefenaren in de zorgsector worden vanaf 2007 in toenemende mate op hun eigen kracht beoordeeld in plaats van op de terugvalmogelijkheden in het sectorsysteem. Met haar brede ervaring en expertise is CenE Bankiers sterk betrokken bij dit nieuwe ondernemerschap in de zorg. CenE Bankiers heeft een uitgebreid scala aan producten ontwikkeld, specifiek voor deze doelgroep. In 2007 is een Adviesraad Gezondheidszorg opgericht die de bank adviseert over ontwikkelingen in de gezondheidszorg in relatie tot de bancaire dienstverlening. Voor informatie over de leden van deze adviesraad verwijzen wij u naar pagina 179 van dit verslag.

Bij CenE Bankiers was in 2007 geen sprake van winstgroei. Het aantal cliënten is met 9,2% gestegen. Deze stijging zat vooral bij de Adviesgroep Medici.

De Adviesgroep Zorginstellingen had in de eerste helft van het jaar last van borging van bestaande leningen door het Waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz). Door de borging van het Wfz worden bestaande leningen bij renteherziening tegen niet marktconforme tarieven overgenomen door overheidsgesteunde banken. Vanuit de Adviescommissie Gezondheidszorg van de NVB hebben de banken bezwaar gemaakt tegen de werking van het Wfz. Volgens de Adviescommissie Gezondheidszorg past het – bij de introductie van marktwerking in de gezondheidszorg, met de daarbij toenemende marktrisico's, – niet dat een overheidsinstantie een overheidsgesteunde borging afgeeft op basis waarop eveneens overheidsgesteunde banken financieringen verstrekken. Met een schrijven naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben de banken hun verontrusting hierover kenbaar gemaakt.

Corporate Finance

De dienstverlening aan ondernemingen en instituten op het gebied van kapitaalmarkttransacties, financiële herstructurering, fusies en overnames is samengebracht in dochteronderneming **Kempen & Co Corporate Finance BV**. Hierdoor kunnen wij onze cliënten een kwalitatief hoogwaardige corporate finance-ondersteuning bieden bij bijvoorbeeld bedrijfsoverdrachten van familiebedrijven, in aanvulling op de bestaande activiteiten. Dit heeft in 2007 al haar vruchten afgeworpen: het kantorennetwerk van Van Lanschot verschaftte een groot aantal leads, waarvan een deel inmiddels heeft geresulteerd in transacties. Door de samenwerking met Van Lanschot heeft Kempen & Co toegang verkregen tot het midden-segment van de zakelijke markt: een doelgroep waarin Van Lanschot van oudsher een sterke positie heeft.

Sterke marktpositie in onroerend goed, biotech en utilities

De dienstverlening van Corporate Finance bij Van Lanschot wordt gekenmerkt door sectorfocus: verschillende teams volgen de marktontwikkelingen in een bepaalde sector nauwgezet en vertalen deze in strategische aandachtspunten voor de belangrijke partijen in de markt. Dankzij deze specifieke kennis zijn zij vertrouwde gesprekspartners voor bestuurders en aandeelhouders van ondernemingen. De primaire aandachtsgebieden zijn de sectoren onroerend goed (vastgoedfondsen en -ontwikkelaars, bouw), utilities (energie-, afval- en waterbedrijven) en biotech. Deze sectoraanpak wordt de komende jaren verder uitgebreid. Ook richt Corporate Finance zich op beursgenoteerde Nederlandse small- en midcapfondsen.

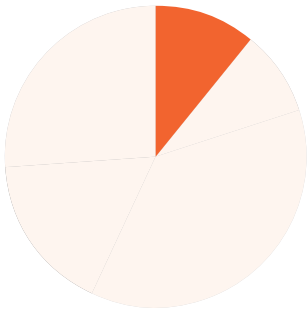
In 2007 was Corporate Finance betrokken bij een groot aantal transacties. Hieruit blijkt dat cliënten deze aanpak als gespecialiseerd financieel dienstverlener met een onafhankelijke visie en hoogwaardig advies, waarderen.

Kapitaalmarkttransacties, fusies en overnames

2007 was een goed jaar voor Corporate Finance, waarin is gewerkt aan diverse succesvolle transacties voor inspirerende én veeleisende cliënten. Het gunstige economische klimaat en de nog steeds toenemende vraag bij private equity-investeerdere naar aantrekkelijke investeringsobjecten hebben in de eerste helft van het jaar geleid tot veel overnames en kapitaalmarkttransacties. Corporate Finance heeft hier in 2007, onder meer dankzij haar scherpe sectorfocus, goed van weten te profiteren. Zo heeft Corporate Finance opgetreden voor zowel private equity-bieders als private equity-targets en was zij betrokken bij nagenoeg alle kapitaalmarkttransacties van biotechondernemingen in de Benelux. Wel kenden transacties een langere doorlooptijd dan in het verleden en werden wij vaker geconfronteerd met het niet doorgaan van een transactie terwijl deze zich al in een eindfase bevond. De problemen op de kredietmarkt in de tweede helft van 2007 hebben geleid tot een verminderde activiteit op de kapitaalmarkt, wat meer terughoudendheid bij private equity-partijen tot gevolg had.

De afdelingen Corporate Finance en Securities speelden een significante rol bij een groot aantal Europese aandelenemissies van vastgoedondernemingen, zoals de emissie van Foncière Paris France en de emissie van aandelen door het beursgenoteerde VastNed. Kempen & Co is ervan overtuigd dat de biotech-sector de komende jaren snel zal groeien en heeft zich hier in 2007 verder op gefocust. Het biotechteam van Corporate Finance begeleidt fusies en overnames en arrangeert nieuw

Aandeel Corporate Finance en Securities in het bedrijfsresultaat

Corporate Finance en Securities

In miljoenen euro's

	2007	2006*	%
Interest	0,5	0,4	25
Opbrengsten effecten en deelnemingen	-	-	-
Provisie	65,0	56,6	15
Resultaat uit financiële transacties	7,0	11,9	-41
Inkomsten uit operationele activiteiten	72,5	68,9	5
Personeelskosten	29,0	26,7	9
Andere beheerskosten	17,4	14,8	18
Afschrijvingen	0,1	0,9	-89
Bedrijfslasten	46,5	42,4	10
Bijzondere waardeverminderingen	-	-	-
Totaal lasten	46,5	42,4	10
Bedrijfsresultaat voor belastingen	26,0	26,5	-2

kapitaal voor zowel beursgenoteerde als niet-beursgenoteerde biotechondernemingen in de Benelux. Kempen & Co heeft inmiddels verschillende jonge, snelgroeiende biotechondernemingen begeleid bij hun ontwikkeling. Zo was de bank betrokken bij de beursintroductie van Amsterdam Molecular Therapeutics (AMT) en Ablynx. Ook buiten de sectoren onroerend goed en biotech was Kempen & Co actief. De herplaatsing van het belang in United Services Group, een dienstverlener op het gebied van flexibele arbeid met merken als Start, Unique en Secretary Plus, werd bijvoorbeeld door Kempen & Co begeleid.

Op het gebied van fusies en overnames adviseerde Corporate Finance Gilde bij het openbaar bod van Gilde Buy Out Partners op Koninklijke Nedschroef Holding. Ook begeleidde ze onder meer Westland Energie Services en zijn aandeelhouders bij de verkoop van de onderneming aan Essent en het management van Van Gansewinkel bij de verkoop van de onderneming aan AVR. De transacties tonen aan dat de scherpe focus op de kernsectoren onroerend goed, biotech, utilities en Nederlandse small- en midcaps een belangrijke toegevoegde waarde voor de cliënten van Corporate Finance betekent.

Behalve op het adviseren bij fusies en overnames en kapitaalmarkttransacties focust Corporate Finance zich ook op het ontwikkelen van nieuwe investeringsmogelijkheden voor haar cliënten. De bank investeert ook zelf in projecten en ondernemingen om haar betrokkenheid met deze sector en de belangen van de cliënt te onderstrepen. De investeringen in European Hospitality Properties (voormalig: Hooge Raedt Hotels) en een nieuw op te richten Slowakije-fonds zijn hier goede voorbeelden van. Deze investeringen zijn echter nooit een doel op zich; ze worden gedaan om verdere business te creëren door er bijvoorbeeld een fonds van te maken dat kan worden aangeboden aan andere investeerders en relaties van Van Lanschot.

Corporate Finance verwacht het volume van haar dienstverlening in 2008 verder te kunnen uitbreiden. Deze verwachting is gestoeld op de toegenomen behoefte aan onafhankelijk advies bij financieringen, fusies en overnames. Hoewel Kempen & Co en Van Lanschot met name op de kapitaalmarkt afhankelijk zijn van economische factoren, ziet Corporate Finance 2008 vol vertrouwen tegemoet. Hierbij weet zij zich gesteund door een goed gevulde 'pijplijn', in het bijzonder op het gebied van fusie- en overname advies. Kempen & Co profiteert hierbij van haar positie als onafhankelijk adviseur.

* Voor de vergelijkbaarheid is in deze tabel het resultaat inclusief Kempen & Co weergegeven.

De unieke samenwerking met Van Lanschot biedt Corporate Finance kansen die ze in 2008 verder in kaart zal brengen en daar waar mogelijk zal benutten. Het intensiveren van de samenwerking met de Van Lanschotkantoren is hierbij een van de actiepunten. Corporate Finance zal zich in 2008 blijven richten op kwalitatief hoogstaand en onafhankelijk advies en een verdere versterking en uitbreiding van de sectorfocus (onder andere maritiem, retail, wholesale en uitzendwezen).

Securities

In 2007 zijn de krachten van Kempen & Co Securities gebundeld met de brokerage-activiteiten van Van Lanschot om de synergie aan de kosten- en batenkant optimaal te benutten en extra slagkracht in de markt te realiseren. Securities richt zich op effectenbemiddeling, met name in Nederlandse aandelen, Benelux Biotech aandelen en genoteerde pan-Europese vastgoedondernemingen. De cliënten van Securities zijn professionele beleggers in Europa en de Verenigde Staten. Securities biedt hun kwalitatief hoogwaardige research en orderuitvoering. Goede institutionele research is van belang voor de profilering van Van Lanschot als beleggersbank.

De afdeling Securities streeft ernaar een leidende rol in geselecteerde niches in de Europese kapitaalmarkt te vervullen en een toonaangevende partner te zijn in kapitaalmarkttransacties. Kempen & Co wil een hoogwaardig product leveren dat is toegespitst op dienstverlening aan de grootste beleggers wereldwijd. Van de twintig grootste aandelenbeleggers ter wereld waarmee de bank zaken zou kunnen doen, zijn er inmiddels zeventien actief als cliënt. De focus op geselecteerde niches en de daarop volgende productkeuzes in combinatie met het aantrekken en behouden van de juiste medewerkers, hebben tot deze verschuiving in type cliënt geleid. Securities ziet er bewust van af om te concurreren op deelgebieden waarop ze denkt zich niet te kunnen onderscheiden.

Marktbeeld

De institutionele brokerage-markt is een markt die wordt gedomineerd door enkele wereldwijde spelers. De concentratie in deze markt die zich al enkele jaren geleden inzette, zal zich ook in 2008 verder voortzetten. Daarnaast is er ruimte voor gespecialiseerde spelers zoals Kempen & Co, die ideegenerende research leveren in combinatie met uitstekende orderuitvoeringsdiensten en het leveren van liquiditeit. Kempen & Co acteert in een dynamische markt: de vraagbehoefte van institutionele relaties verandert voortdurend. Juist door de focus op geselecteerde niches kan de bank hierop inspelen en haar relaties toegevoegde waarde leveren op het gebied van research en trading. Qua marktaandeel behoort Kempen & Co Securities consistent tot de topdriestelers in Nederlandse small- en midcapfondsen en pan-Europese vastgoedaandelen. Hoewel de concurrentie van Nederlandse en met name Londense partijen zeer hevig is, is Kempen & Co in staat gebleken hoog te scoren door de focus op niches.

Het jaar 2007 werd gekenmerkt door de invoering van MiFID (Markets in Financial Instruments Directive): de nieuwe Europese wetgeving voor financiële instellingen. Dit had een ingrijpend effect op de bancaire sector, onder andere wegens een meer uitgebreide regelgeving betreffende de orderuitvoering bij effectentransacties. Daarnaast had de kredietcrisis, die werd veroorzaakt door de problemen op de Amerikaanse hypotheekmarkt, een ingrijpend effect op de koersen en volumes. Zij veroorzaakte veel onzekerheid over de economische vooruitzichten van met name Amerika. Vooralsnog lijkt er niet direct een einde te komen aan deze ontwikkeling. Ook de overnames van meerdere beursgenoteerde ondernemingen in Nederland leidden tot een verdere verschraving van de Nederlandse kapitaalmarkt.

Verdiepen en versterken van de dienstverlening

In 2007 is bij Securities de focus deels verlegd en aangescherpt. In de tweede helft van het jaar is gestart met een gespecialiseerde structured products desk die zich richt op het ontwikkelen van producten die gerelateerd zijn aan de traditionele niches van Kempen & Co. Verder werd een sterke focus gelegd op talentontwikkeling en loopbaanplanning door een speciaal opleidingsprogramma op te zetten. Hiermee laat Securities zien voor de lange termijn te willen investeren in haar medewerkers. Het opleidingsprogramma speelt een grote rol in het bereiken van de doelstelling om voor jong talent in de brokerage industrie de beste werkgever in Amsterdam te zijn. Tevens besteedde Securities veel aandacht aan het verdiepen van de relaties met cliënten en richtte zij zich nog sterker op de producten en de toegevoegde waarde van haar dienstverlening. De commissie-inkomsten van Securities waren dit jaar bijna 40% hoger dan in 2006. Dit was niet alleen te danken aan het effect van hogere markten, maar vooral aan de goede resultaten met bestaande en nieuwe klanten.

De kwaliteit van een broker moet meetbaar zijn voor klanten: onze favorietenlijsten met de beste ideeën leiden tot een consistent goede (out-)performance. Verder zijn de contacten die Securities haar beleggers biedt met de ondernemingen die door onze researchafdelingen gevolgd worden, essentieel. Ook in 2007 organiseerde Securities weer vele roadshows en seminars, die bijzonder goed werden bezocht. Kempen & Co is in de Extel-rating nummer 2 op het gebied van research en sales voor de Benelux, nummer 1 op het gebied van executie van smallcap aandelen in de Benelux en nummer 2 op het gebied van Europese vastgoedresearch.

Hoewel Securities sterk afhankelijk is van externe omstandigheden, zoals het beurs sentiment en de renteontwikkeling, zijn wij positief gestemd over de ontwikkeling van het resultaat van Securities. Securities ziet voldoende groeimogelijkheden in het uitbouwen van de bestaande niches. Ook de niche op het gebied van biotech in de Benelux zal naar verwachting wederom een sterke groei laten zien. Dit geldt voor zowel de al genoteerde ondernemingen als voor de ondernemingen die in de toekomst geld gaan aantrekken op de kapitaalmarkt. Binnen de bestaande niches zullen wij in groei-markten nieuwe cliënten aanboren met onze bestaande researchproducten. De vastgoedniche geeft nog voldoende mogelijkheden om een breder product aan onze relaties te leveren. Verder zal de in het tweede halfjaar van 2007 binnen Securities opgebouwde structured products desk in 2008 zichtbaar worden in de markt door het leveren van onderscheidende producten.

Overige activiteiten

De overige activiteiten van Van Lanschot omvatten de opbrengsten en kosten uit activiteiten op het gebied van rente-, markt- en liquiditeitsrisicomanagement. Ook de niet direct aan een specifiek bedrijfsonderdeel toe te kennen resultaten vallen hieronder.

In het segment Overige activiteiten zijn met name de posten opgenomen die samenhangen met hedge-accounting en verkopen uit de beleggingsportefeuille en het participatiebedrijf.

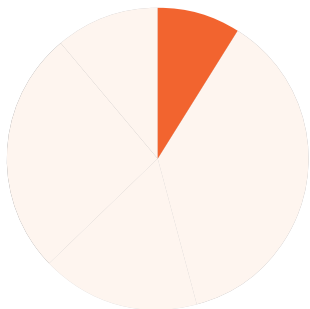
Groei in valutatransacties en deposito's

Als ondersteunende afdeling van de bank is Treasury actief op de kapitaalmarkt om langetermijnfinancieringen aan te trekken. Daarbij streeft ze naar een verdere verbreding van de investeerdersbasis. Zij doet dit door de omvang en verhandelbaarheid van de leningen te vergroten, intensieve contacten te onderhouden met partijen in de kapitaalmarkt in heel Europa en door verschillende soorten leningen aan te bieden. Ter versterking van de liquiditeitspositie heeft Van Lanschot per 1 juni 2007 een securitisatietransactie van hypothecaire leningen geëffectueerd met een omvang van € 1,5 miljard.

De fundingratio van Van Lanschot (de verhouding tussen de verplichtingen aan de publieke en private sector en de totale kredietverlening) steeg in 2007 van 77,4% tot 91,2%, mede door de forse toename van termijn-deposito's. Hierdoor was het niet nodig om financiering aan te trekken op de kapitaalmarkt, omdat de bank 'net lender' werd. In juli, respectievelijk november 2007 herbevestigden Standard & Poor's en Fitch Ratings de credit ratings voor Van Lanschot: single A met stable outlook.

In 2007 zijn alle commerciële activiteiten van de afdeling Treasury ondergebracht bij de afdeling Treasury Sales. De treasury specialisten van deze afdeling adviseren onze relaties over valuta- en renterisicomanagement. Hierdoor nam het aantal relaties waarmee wij valutatransacties doen, toe met 5,5%. Ook het aantal gebruikers van de internetapplicatie FX Trader, waarmee cliënten online valutatransacties met Van Lanschot kunnen doen, is verder toegenomen. Tevens is er veel meer aandacht besteed aan het gebruik van rentederivaten ter beïnvloeding van de renterisicopositie van ondernemingen.

Aandeel Overige activiteiten in het bedrijfsresultaat

Overige activiteiten

In miljoenen euro's

	2007	2006*	%
Interest	14,7	10,1	46
Opbrengsten effecten en deelnemingen	19,0	42,3	- 55
Provisie	- 1,5	2,0	- 175
Resultaat uit financiële transacties	30,9	30,0	3
Inkomsten uit operationele activiteiten	63,1	84,4	- 25
Personeelskosten	20,8	10,8	93
Andere beheerskosten	4,5	4,0	13
Afschrijvingen	15,9	2,3	591
Bedrijfslasten	41,2	17,1	141
Bijzondere waardeverminderingen	0,6	-	-
Totaal lasten	41,8	17,1	144
Bedrijfsresultaat voor belastingen	21,3	67,3	- 68

* Voor de vergelijkbaarheid is in deze tabel het resultaat inclusief Kempen & Co weergegeven.

- De bank doorstaat de liquiditeits- en kredietcrisis uitstekend
- Sterke groei van cliënten en toe-
vertrouwde middelen zet door
- Stijging inkomsten uit operationele
activiteiten van 28,6% tot
€ 648,0 miljoen, met name dankzij
flink hogere provisieopbrengsten
- De nettowinst nam toe met 16,7%
tot € 215,4 miljoen
- De winst per aandeel bedraagt € 5,94,
een stijging van 8,4%
- Wij stellen onze aandeelhouders een
dividend voor van € 3,00 per aandeel,
een verhoging van 9,1%

Inleiding

Ook in een uitdagend jaar als 2007 sloeg de private-bankingstrategie van Van Lanschot goed aan. De bank wist haar nettowinst verder te verhogen. Dit is mede te danken aan de acquisitie van Kempen & Co, dat een succesvol jaar achter de rug heeft. In de tweede helft van het jaar heeft onzekerheid over de subprime sector in de Verenigde Staten voor veel onrust op de financiële markten gezorgd. Van Lanschot heeft altijd bewust gekozen voor een laag risicoprofiel omdat dit past bij haar positionering als private bank. Hierdoor heeft de bank zelf geen directe effecten ondervonden van de liquiditeits- en kredietcrisis. Dankzij haar focus op het aantrekken van toevertrouwde middelen van haar cliënten kent de bank een zeer solide liquiditeitspositie. De beleggings- en handelsportefeuilles van de bank bevatten geen posities in de subprime sector of posities in fondsen die beleggen in de subprime sector. Tevens bevat de kredietportefeuille van Van Lanschot zelf geen kredieten die door de kredietcrisis worden geraakt. De bank verstrekt nagenoeg uitsluitend leningen aan Nederlandse ondernemingen en aan Nederlandse en Belgische vermogende particulieren.

Resultaat 2007

Voor de vergelijkbaarheid van de resultaten wordt in deze paragraaf (Resultaat 2007) gerefereerd aan de opgenomen pro-formacijfers 2006 (zie tabel op pagina 40).

- De nettowinst over 2007 bedroeg € 215,4 miljoen, een stijging van 16,7% ten opzichte van 2006 (€ 184,5 miljoen). De winst per aandeel kwam uit op € 5,94, een stijging ten opzichte van 2006 (€ 5,48) met 8,4%. In het kader van de acquisitie van Kempen & Co zijn 2,4 miljoen nieuwe aandelen uitgegeven.
- Vanaf 2 januari 2007 is Kempen & Co een 100%-dochter geworden van Van Lanschot. Om een goede vergelijking te maken tussen de perioden zijn de resultaten van Van Lanschot over 2006 pro forma opgenomen inclusief het resultaat van Kempen & Co. Op pro-formabasis liet de nettowinst over 2007 een daling zien van 2,4% van € 220,8 miljoen naar € 215,4 miljoen. Dit werd veroorzaakt door enkele bijzondere posten: de vrijval in 2006 van een voorziening ziektekostenpremies (€ 19,5 miljoen bate) en de afschrijving in 2007 op de immateriële activa van Kempen & Co (€ 13,6 miljoen last). Onder de Immateriële activa zijn onder meer begrepen de merknaam Kempen & Co en het klantenbestand.
- Daarnaast zijn de cijfers aangepast voor Van Lanschot Assurantiën, vanwege de verkoop van een 51%-belang in 2007. De nettowinst van Van Lanschot Assurantiën van januari tot en met november 2007 is apart opgenomen onder Niet-doorlopende activiteiten. Ook het verkoop-

resultaat van € 20,8 miljoen is opgenomen onder de post Niet-doorlopende activiteiten.

- Vanaf 1 december 2007 wordt 49% van de nettowinst van Van Lanschot Chabot opgenomen onder Opbrengsten uit effecten en deelnemingen.
- De inkomsten uit operationele activiteiten lieten een stijging zien met € 31,9 miljoen (5,2%) van € 616,1 miljoen in 2006 naar € 648,0 miljoen in 2007.
- De provisieresultaten stegen met 14,2% van € 258,7 miljoen in 2006 naar € 295,4 miljoen in 2007. Vooral de groei in de effectenprovisies droeg hieraan bij onder invloed van de positieve ontwikkelingen op de effectenbeurzen in het eerste halfjaar en dankzij de performance fees die zijn behaald door een uitzonderlijk goede performance van enkele huisfondsen ten opzichte van de in de prospectus gedefinieerde benchmark. Met name in het vierde kwartaal leidde de verslechtering van het sentiment op de aandelenbeurzen als gevolg van de kredietcrisis tot minder effectentransacties door beleggers. Ook had de daling van de aandelenkoersen een drukkend effect op de bestands- en beheerprovisies. Per saldo stegen de effectenprovisies echter fors, met 17,7% van € 211,6 miljoen naar € 249,0 miljoen. De andere provisies (betalingsverkeerprovisies en overige provisies) bleven op een nagenoeg gelijk niveau van circa € 46,4 miljoen.
- Het interestresultaat is met 4,5% toegenomen van € 264,3 miljoen tot € 276,3 miljoen. De positieve ontwikkeling van de onderliggende volumes werd gedrukt door een daling van de rentemarge van 1,42% ultimo 2006 naar 1,37% ultimo 2007. In het tweede halfjaar heeft de rentemarge zich overigens enigszins hersteld, met name dankzij de aantrekkelijke marges die konden worden behaald op interbancaire uitzettingen als gevolg van de liquiditeits- en kredietcrisis. De ontvangen boeterente wegens vervroegde aflossingen van leningen was in 2007 € 4,6 miljoen lager dan in 2006 en kwam uit op € 5,0 miljoen. Dit was het gevolg van het verder stijgen van de rente. De amortisatie agio (uitvloeisel van de acquisitie van CenE Bankiers) bedroeg in 2007 € 4,5 miljoen en zal in 2008 vrijwel geheel zijn verdwenen.
- De spaargelden en deposito's van particulieren stegen met € 3,1 miljard (77,5%) tot € 7,1 miljard. Dit is te danken aan de sterke stijging van het aantal doelgroeprelaties en een toename van de toevertrouwde middelen per cliënt. De oorzaak hiervan was de consolidatieslag in het Nederlandse bankwezen en doordat cliënten meer liquide middelen aanhouden. Leningen (inclusief hypothecaire leningen) verstrekt aan particuliere relaties stegen met € 0,6 miljard tot € 9,6 miljard. In het zakelijk segment namen de deposito's af met € 0,4 miljard (-18,2%) tot € 1,8 miljard en groeide het volume aan

zakelijke leningen met € 0,6 miljard tot € 4,6 miljard.

- De post opbrengsten uit effecten en deelnemingen daalde ten opzichte van 2006 met 39,4% van € 45,4 miljoen naar € 27,5 miljoen. Hierin is € 19,0 miljoen opgenomen als verkoopresultaat uit voor verkoop beschikbare beleggingen (2006: € 35,6 miljoen), € 11,2 miljoen aan dividenduitkeringen (2006: € 15,2 miljoen) en een negatief herwaarderingsresultaat van – € 2,7 miljoen (2006: – € 5,4 miljoen). Onder de opbrengsten uit effecten en deelnemingen is voor Van Lanschot Chabot € 0,2 miljoen opgenomen. Dit betrof 49% van het nettoresultaat over december 2007.
- Het resultaat uit financiële transacties is toegenomen met 2,3% van € 47,7 miljoen in 2006 naar € 48,8 miljoen in 2007. Deze post omvat de (al dan niet gerealiseerde) waardemutaties op de handelsportefeuille, de valuta koersverschillen en (on)gerealiseerde resultaten derivaten. Het resultaat uit financiële transacties is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de rente, de ontwikkelingen op de aandelenbeurzen en de koersontwikkeling van vreemde valuta's.
- De bedrijfslasten namen in 2007 met 18,5% toe ten opzichte van 2006, van € 350,1 miljoen naar € 414,7 miljoen. De bijzondere posten buiten beschouwing gelaten, stegen de bedrijfslasten met 8,5% van € 369,6 miljoen naar € 401,1 miljoen. De bijzondere posten zijn de vrijval voorziening ziektekostenpremie van € 19,5 miljoen in 2006 en de afschrijvingen op immateriële activa van € 13,6 miljoen, samenhangend met de overname van Kempen & Co, in 2007.
- De personeelskosten stegen met 18,1% van € 210,4 miljoen naar € 248,5 miljoen. Zonder de vrijval van de voorziening ziektekostenpremies in 2006, stegen de personeelskosten met 8,1%. Deze stijging van de personeelskosten werd veroorzaakt door de reguliere loonstijgingen en winstgerelateerde bonussen. Daarnaast blijft Van Lanschot nadrukkelijk investeren in de kwaliteit van medewerkers door middel van opleidingen en trainingen. De opleidingskosten bedroegen in 2007 3,5% van de loonkosten (2006: 2,8%).
- De andere beheerskosten stegen met 8,7% van € 119,4 miljoen naar € 129,8 miljoen. Deze toename was grotendeels toe te rekenen aan een stijging van de automatiseringskosten in verband met de inhuur van externen. In het kader van het automatiseringsproject is in 2007 € 4,6 miljoen ten laste van het resultaat gebracht. Hiervan heeft € 1,6 miljoen betrekking op afschrijvingen op in gebruik genomen modules. Tot en met 2007 is een bedrag geactiveerd van € 52,1 miljoen.
- De afschrijvingen namen met 79,3% sterk toe van € 20,3 miljoen naar € 36,4 miljoen. Deze stijging werd grotendeels veroorzaakt door de afschrijving op immateriële activa als gevolg van de overname van

Kempen & Co: in 2007 was dat een bedrag van € 13,6 miljoen. Voor 2008 bedraagt de afschrijving op deze immateriële activa € 10,9 miljoen.

- De post bijzondere waardeverminderingen bedroeg per saldo € 0,1 miljoen. In 2006 bedroeg deze post € 2,9 miljoen. Van Lanschot voert al vele jaren een conservatief risicobeleid dat tot een zeer gezonde kredietportefeuille heeft geleid. De afboekingen in 2007 bedroegen € 17,0 miljoen (13 basispunten van de naar risico gewogen activa). Het percentage van de non-performing loans gedekt door de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen was 138,6% (ultimo 2006: 138,3%).
- De belastingen over het bedrijfsresultaat van 2007 bedroegen € 43,8 miljoen. Dit komt overeen met een belastingdruk van 17,5%. Het jaar 2006 kende een belastingdruk van 17,7%.
- De efficiencyratio, de verhouding tussen bedrijfslasten en inkomsten uit operationele activiteiten, nam toe tot 64,0% (2006: 56,8%). Dit is inclusief de afschrijving op immateriële activa samenhangend met de overname van Kempen & Co. Als deze buiten beschouwing wordt gelaten, kwam de efficiencyratio uit op 61,0%.
- Onder niet doorlopende activiteiten is de nettowinst tot en met 30 november 2007 van Van Lanschot Assurantiën opgenomen. De nettowinst van Van Lanschot Assurantiën is ten opzichte van 2006 gedaald met 20,0% van € 6,5 miljoen naar € 5,2 miljoen. Deze afname was in zijn geheel toe te schrijven aan lagere provisiebaten. De provisiebaten in 2006 werden gestuwd door incidentele baten uit voorgaande jaren onder invloed van nieuwe regels voor het verantwoorden van provisies door intermediairs. Daarnaast is onder de post niet doorlopende activiteiten het verkoopresultaat op Van Lanschot Assurantiën opgenomen van € 20,8 miljoen.

Winst per aandeel

De winst per aandeel over 2007 kwam uit op € 5,94 en was 8,4% hoger dan over 2006 (€ 5,48). De winst per aandeel beschikbaar voor aandeelhouders komt uit op € 6,04 tegen € 5,68 in 2006.

Dividend

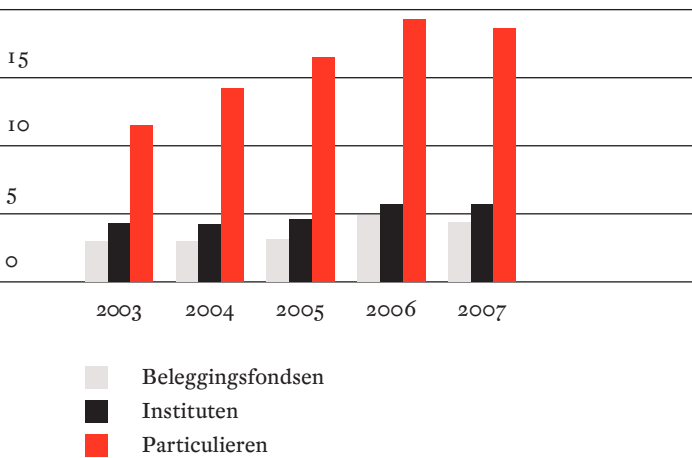
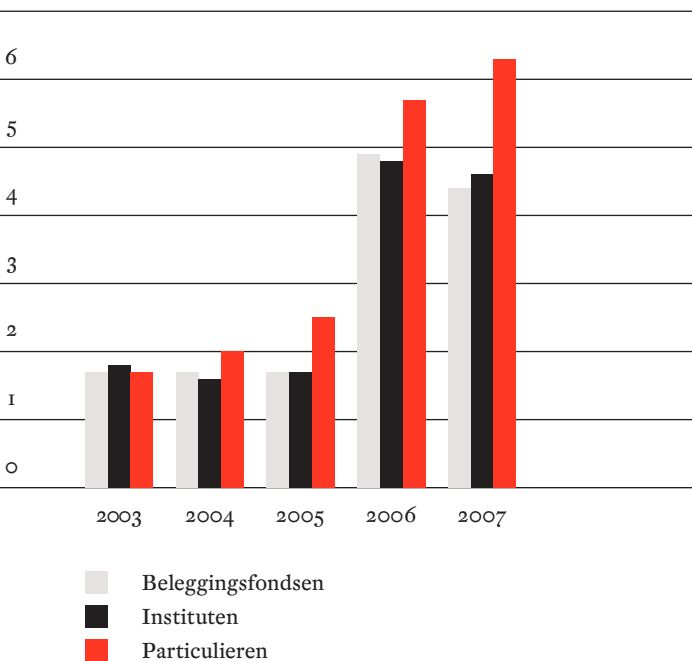
Het voor aandeelhouders beschikbare bedrag over 2007 is € 204,6 miljoen. De Raad van Bestuur heeft na goedkeuring van de Raad van Commissarissen besloten hiervan een bedrag van € 101,1 miljoen toe te voegen aan de reserves. Het resterende bedrag groot € 103,5 miljoen staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Voorgesteld wordt dit bedrag uit te keren aan de houders van gewone aandelen A en B, hetgeen met zich meebrengt dat het dividend over 2007

Winst- en verliesrekening*In miljoenen euro's*

	2007 (A)	2006	2006 Kempen & Co	2006 Pro-forma (B)	% (A t.o.v. B)
Interest	276,3	259,8	4,5	264,3	4,5
Opbrengsten effecten en deelnemingen	27,5	45,1	0,3	45,4	- 39,4
Provisie	295,4	159,4	99,3	258,7	14,2
Resultaat financiële transacties	48,8	39,7	8,0	47,7	2,3
Inkomsten uit operationele activiteiten	648,0	504,0	112,1	616,1	5,2
Personeelskosten	248,4	168,7	41,7	210,4	18,1
Andere beheerskosten	129,8	99,6	19,8	119,4	8,7
Afschrijvingen	36,4	18,1	2,2	20,3	79,3
Bedrijfslasten	414,7	286,4	63,7	350,1	18,5
Bijzondere waardeverminderingen	0,1	2,9	-	2,9	- 97,5
Totaal lasten	414,8	289,3	63,7	353,1	17,5
Bedrijfsresultaat voor belastingen	233,2	214,7	48,4	263,1	- 11,4
Belastingen	43,8	36,7	12,1	48,8	- 10,2
Nettowinst o.b.v. doorlopende activiteiten	189,4	178,0	36,3	214,3	- 11,6
Niet-doorlopende activiteiten	26,0	6,5	-	6,5	300,0
Nettowinst	215,4	184,5	36,3	220,8	- 2,4

Balans*In miljoenen euro's*

	31 12 2007	31 12 2006	%	31 12 2006 Pro-forma	%
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	14.597	11.413	27,9	11.755	24,3
Spaargelden	5.014	3.716	34,9	2.694	20,3
Deposito's	3.813	2.489	53,2	3.799	79,8
Overige	5.770	5.208	10,7	5.262	7,1
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	16.006	14.746	8,5	14.955	7,0
Hypotheek	8.017	7.790	2,9	7.790	2,9
Particuliere leningen	1.616	1.214	33,1	1.423	13,7
Zakelijke leningen	4.617	4.058	13,8	4.058	15,1
Overige	1.756	1.684	4,3	1.684	- 6,1
Eigen vermogen	1.687	1.367	23,4		
Balanstotaal	21.719	18.739	15,9		
BIS-ratio (%)	12,0	13,7			
BIS-ratio Tier 1 (%)	9,0	10,0			
BIS-ratio Core Tier 1 (%)	6,7	7,3			

Assets under Management*In miljarden euro's***Assets under discretionary management***In miljarden euro's*

per gewoon aandeel A en B € 3,00 zal bedragen. Dit is een pay-out ratio van 49,7%. Het dividend zal in contanten betaalbaar worden gesteld op 20 mei 2008. Het jaarlijks uit te keren dividend wordt bepaald aan de hand van het bedrag beschikbaar voor aandeelhouders. Dit bedrag is de nettowinst voor het hele jaar, gecorrigeerd voor de rente op perpetuele leningen en de zogenoemde amortisatie agio. Het beleid van Van Lanschot is om tussen 40% en 50% van het bedrag beschikbaar voor aandeelhouders uit te keren.

Balans

Het balanstotaal kwam per 31 december 2007 uit op € 21,7 miljard, tegen € 18,7 miljard per 31 december 2006. Deze toename werd gerealiseerd door de overname van Kempen & Co welke deels door een aandelenemissie is gefinancierd, alsook door een flinke groei in de verplichtingen aan de private en publieke sector. Deze laatste namen fors toe (+ 27,9%) door de focus op het aantrekken van gelden bij onze doelgroeprelaties. De totale kredietverlening is gestegen met 8,5% van € 14,7 miljard naar € 16,0 miljard. De funding ratio van de bank – de verhouding tussen de verplichtingen aan de publieke en private sector en de kredieten en vorderingen private en publieke sector – bedroeg ultimo december 2007 91,2%. Ultimo december 2006 was deze ratio nog 77,4%.

Het eigen vermogen is toegenomen van € 1,4 miljard per 31 december 2006 naar € 1,7 miljard per 31 december 2007. Deze toename was toe te schrijven aan de ingehouden winst en de uitgifte van nieuwe aandelen in het kader van de overname van Kempen & Co. Voor het verloop van het eigen vermogen zie pagina 70. Het rendement op het gemiddeld eigen vermogen is in 2007 gedaald van 17,4% naar 16,9%. Deze daling was het gevolg van de uitgifte van aandelen om de overname van Kempen & Co te financieren. Hierdoor is het eigen vermogen relatief harder gestegen dan de nettowinst, wat een drukkend effect had op het rendement op het gemiddeld eigen vermogen.

De BIS-ratio is gedaald van 13,7% naar 12,0% en ligt onder de doelstelling van 12,5%. De daling werd hoofdzakelijk veroorzaakt door een stijging van de naar risico gewogen activa ten opzichte van een nagenoeg gelijkblijvend toetsingsvermogen. Het vermogen is in de verslagperiode toegenomen door de kapitaalsuitbreiding samenhangend met de acquisitie van Kempen & Co, herwaarderingen en het resultaat van het lopende boekjaar. Voor de solvabiliteitsberekening wordt de betaalde goodwill (een bedrag van € 169,7 miljoen) in aftrek gebracht, alsmede de geactiveerde immateriële activa uit hoofde van de acquisitie. Hierdoor is het toetsingsvermogen vrijwel gelijk gebleven. De naar risico gewogen activa zijn toegenomen met € 1,9 miljard tot € 13,6 miljard.

Winst per gewoon aandeel*In miljoenen euro's*

	2007	2006
Nettowinst	215,4	184,5
Rente Perpetuele lening	- 10,7	- 9,7
Nettowinst voor berekening		
Winst per aandeel	204,7	174,8
Winst per gewoon aandeel (€)	5,94	5,48
Nettowinst	215,4	184,5
Rente Perpetuele lening	- 10,7	- 9,7
Netto effect amortisatie agio	3,4	6,5
Nettowinst beschikbaar voor aandeelhouders	208,1	181,3
Bedrag beschikbaar voor aandeelhouders (€)	6,04	5,68
Gemiddeld aantal gewone aandelen (x 1.000)	34.422	31.888

Assets under management*In miljarden euro's*

	31 12 2007	31 12 2006 <i>Pro forma</i>	%
Assets under management	28,1	29,9	- 6,0
Assets under discretionary management	14,7	15,4	- 4,5
Assets under non-discretionary management	13,4	14,5	- 7,6

Assets under management

Het samengaan van de vermogensbeheerafdelingen van Van Lanschot en Kempen & Co is aanleiding geweest om het begrip beheerd en bewaard vermogen om te vormen naar 'Assets under management', dat een beter beeld geeft. Onder assets under management wordt verstaan het vermogen van onze relaties dat is ondergebracht bij Van Lanschot. Het deel daarvan dat wordt beheerd is opgenomen onder assets under discretionary management. Voorheen gebruikte de bank hiervoor het begrip beheerd vermogen; assets under discretionary management omvatten tevens het bedrag aan Index Garantie Contracten.

De assets under management zijn in 2007 afgenomen met € 1,8 miljard (- 6,0%) van € 29,9 miljard (pro forma) tot € 28,1 miljard.

Assets under discretionary management zijn in 2007 afgenomen met € 0,7 miljard van € 15,4 miljard naar € 14,7 miljard. In 2007 bedroeg de netto instroom in assets under discretionary management € 0,2 miljard. Deze instroom werd meer dan tenietgedaan door een waardedaling van € 0,9 miljard als gevolg van de negatieve ontwikkeling op de beurzen.

De assets under discretionary management voor particulieren lieten een stijging zien van € 0,6 miljard van € 5,7 miljard tot € 6,3 miljard (+ 10,5%). Deze stijging bestaat uit een instroom van € 0,5 miljard en een waarde-stijging van € 0,1 miljard. De instroom werd grotendeels veroorzaakt door verdere groei in het Manager of Funds concept en de Index Garantie Contracten en door de introductie van het concept Private Assets Management. De assets under discretionary management voor instituten namen af met € 0,9 miljard van € 4,9 miljard tot € 4,0 miljard. Deze afname kwam door een netto outflow van € 0,1 miljard en een negatief beurseffect van € 0,8 miljard. Deze waardedaling is het gevolg van de negatieve ontwikkelingen in de onroerendgoedsector. De assets under discretionary management van de huisfondsen namen af met € 0,4 miljard van € 4,8 miljard naar € 4,4 miljard door een netto outflow van € 0,1 miljard als gevolg van de beëindiging van een aantal huisfondsen en een daling van € 0,3 miljard door de negatieve markten.

De assets under non-discretionary management namen af met 7,6% van € 14,5 miljard ultimo 2006 tot € 13,4 miljard ultimo 2007. Enerzijds is een deel omgezet naar assets under discretionary management. Anderzijds zijn relaties een groter deel van hun vermogen gaan aanhouden in de vorm van liquide middelen, met name depositotegoeden.

Automatiseringsproject

Goede voortgang is geboekt bij het aanpassen van de systemen om cliënten nog beter van dienst te kunnen zijn. De vernieuwing van de automatiseringsomgeving van de bank kende in 2007 drie belangrijke mijlpalen. In het najaar werd het Customer Relationship Managementsysteem bij alle kantoren met succes geïmplementeerd. Voorts ging de nieuwe online bankieren toepassing live, die ervoor zorgt dat onze cliënten hun bankzaken nog efficiënter kunnen verrichten. Daarnaast zijn nieuwe managementinformatiesystemen in gebruik genomen, waardoor de bank ruim op tijd klaar was om te voldoen aan de nieuwe rapportage-eisen in het kader van Basel II. In 2007 is een bedrag van € 4,6 miljoen voor het automatiseringsproject ten laste van het resultaat gebracht. Tot op heden is in totaal een bedrag van € 52,1 miljoen geactiveerd.

Het jaar 2008 staat voor wat betreft het automatiseringsproject in het teken van het testen van het nieuwe core banking-systeem en de voorbereidingen op de implementatie van dit systeem in 2009. Besloten is het nieuwe core banking-systeem in één keer te implementeren. Hiermee wordt een complexe tussensituatie vermeden waarin oude en nieuwe systemen tijdelijk op elkaar zouden moeten worden aangesloten. De vernieuwing van de automatiseringsomgeving vergt veel externe expertise. De bank acht het noodzakelijk te allen tijde te kunnen beschikken over de benodigde deskundigheid. Zij heeft besloten deze niet zelf te gaan opbouwen, maar een belangrijk deel van de automatiseringsactiviteiten te gaan uitbesteden.

Securitisatie

In juni 2007 heeft Van Lanschot een portefeuille van € 1,5 miljard aan woninghypotheken gesecuritiseerd onder de naam Citadel 2007 I. De door Citadel 2007 I uitgegeven obligaties zijn gekocht door Van Lanschot en kunnen gebruikt worden als onderpand bij de Europese Centrale Bank en Euroclear. Deze transactie heeft geen effect op de BIS ratio's, maar verruimt de potentiële liquiditeitspositie van de bank.

De bank zal haar privatebankingstrategie in 2008 met kracht voortzetten. Met name door de recente consolidatieslag in de Nederlandse financiële sector is de bancaire markt sterk in beweging. Daarom verwacht Van Lanschot dat de instroom van nieuwe cliënten zich in 2008 zal voortzetten. De bank zal zich net als in 2007 actief blijven richten op het aantrekken en binden van ervaren private bankers en op het investeren in mensen en systemen.

Van Lanschot zal haar activiteiten zo veel mogelijk blijven financieren door middel van de toevertrouwde middelen van haar cliënten. In dit kader streeft Van Lanschot ernaar om haar funding ratio in 2008 nog verder te verhogen. Vanwege haar ruime liquiditeitspositie heeft de bank besloten om € 600 miljoen aan Floating Rate Notes vervroegd af te lossen in maart 2008, zoals aangekondigd op 12 februari 2008. Daarnaast zullen de € 400 miljoen aan Floating Rate Notes die op 13 mei 2008 vervallen niet worden geherfinancierd.

De financiële markten zullen naar verwachting voorlopig de effecten van de liquiditeits- en kredietcrisis blijven ondervinden. Deze onrust zal tot druk op de provisie-inkomsten leiden. De rentemarges zullen zich wat herstellen, maar de doorwerking hiervan op het resultaat zal pas met enige vertraging merkbaar zijn.

2007 stond in het teken van keuzes maken. Hoe leiden wij onze mensen het beste op? Hoe bieden wij onze medewerkers uitdagingen om zich maximaal te ontplooiën in hun werk en loopbaan? Want de beste Private Bank zijn, kun je alleen met de beste mensen.

De hoofdthema's van Human Resources Management (HRM) waren in 2007 de training en opleiding van medewerkers, 'employer of choice' en de beste Private Bank willen zijn. Thema's die nauw met elkaar samenhangen. Wie de beste Private Bank wil zijn, zal immers de beste medewerkers moeten hebben. Dat kan alleen door te investeren in medewerkers, opleidingen en nieuwe technologieën.

Competenties ontwikkelen

In 2007 zijn de opleidingskosten substantieel verhoogd, van 2,8% in 2006 naar 3,5% van de loonkosten in 2007. In datzelfde jaar hebben wij bovendien geïnvesteerd in een executive-opleiding door een samenwerkingsverband aan te gaan met de Franse business-school INSEAD. Aan deze opleiding, bestemd voor topmanagers en high potentials, nemen vier groepen van 25 cursisten deel. Zij verdiepen hun inzicht in de ontwikkelingen op bancaire gebied en leren hoe ze hier beter op in kunnen spelen. Bovendien verdiepen ze hun strategisch inzicht en werken ze aan een betere bewustwording van hun eigen rol binnen Van Lanschot. Daarnaast hebben wij een 'leadership program' voor startende managers ontwikkeld, dat hun inwerktijd moet verkorten. Uit deze leergang, die uit verschillende modules is opgebouwd, kunnen de managers zelf een maatwerkprogramma samenstellen. Ook voor de assistants is er op dit gebied veel aandacht. Zo heeft HRM een leergang ontwikkeld voor de Regionale Service Units en voor Mid-Office Private Banking. Voorts is in 2007 Professional Development verder geprofessionaliseerd. De toelatingscriteria zijn aangescherpt, wat een groep van 55 talentvolle medewerkers opleverde, die wij op allerlei manieren faciliteren om te groeien naar sleutelposities binnen de bank. Tijdens de personeelsscans aan het eind van het jaar hebben wij nog eens vijftig medewerkers geselecteerd.

Meer dan een streepje erbij

Wil Van Lanschot de beste Private Bank zijn, dan heeft ze hooggekwalificeerde medewerkers nodig, die zich voldoende uitgedaagd voelen en trots zijn en blijven op hun bedrijf. Daarom hebben wij in 2007 onderzocht wat medewerkers belangrijk vinden. Behalve een goede beloning (zowel vast als variabel) blijken zij veel waarde te hechten aan goede doorgroei mogelijkheden. Deze kunnen zelfs van doorslaggevend belang zijn. Van Lanschot biedt zowel de huidige als nieuwe medewerkers die kans. Dat de doorstroommogelijkheden goed zijn, blijkt wel uit de cijfers: in 2007 vonden ruim 300 medewerkers een nieuwe functie binnen onze bank. Gaat het om arbeids-

voorwaarden, dan proberen wij ook meer onderscheidend te zijn dan andere banken en wij proberen deze net iets anders in te vullen, zodat de meerwaarde toeneemt. Datzelfde geldt voor de functie-inhoud: in hun werkzaamheden kunnen medewerkers zich zowel specialiseren als verbreden, een combinatie die bij grootbanken veel minder voor de hand ligt. Met andere woorden, medewerkers krijgen een breed scala aan werkzaamheden en zien veel facetten van het bankbedrijf. Medewerkers zien dan ook steeds meer de toegevoegde waarde van een bank als Van Lanschot.

In 2007 is een pakket maatregelen ontwikkeld gericht op het verhogen van de inspanning om nieuwe medewerkers te werven. Dat nieuwe medewerkers bewust kiezen voor Van Lanschot, blijkt overigens ook uit de trainee-opleiding: ondanks, of misschien wel dankzij, de krapte op de markt is de belangstelling hiervoor groot.

Kempen & Co

De overgang van medewerkers van Van Lanschot naar Kempen & Co is in het eerste kwartaal van 2007 gerealiseerd. Hoewel hierdoor veertig arbeidsplaatsen moesten vervallen, is de impact dankzij een aantal adequate maatregelen uiteindelijk beperkt gebleven. Eind 2007 was er voor alle boventallige medewerkers een oplossing gevonden. Daarbij hebben wij extra aandacht geschonken aan het behoud van waardevolle medewerkers. De keuze voor Kempen & Co bleek een flinke impuls te geven aan de ontplooiingsmogelijkheden van de medewerkers die zijn overgegaan. Die overstap, zo hebben wij gemerkt, wordt gewaardeerd. Uiteindelijk zijn 39 medewerkers definitief in dienst getreden bij Kempen & Co.

Samenwerking met De Goudse

De verkoop van 51% van de aandelen in Van Lanschot Assurantiën Holding aan De Goudse betekende voor de betrokken medewerkers een nieuw perspectief om binnen een gespecialiseerde omgeving de groeiambitie te realiseren. De overgang van de medewerkers naar de nieuwe combinatie Van Lanschot Chabot verliep heel voorspoedig.

Naar een slagvaardige manier van werken

Sinds eind 2005 zijn wij bezig onze automatiseringsstructuur ingrijpend te moderniseren. Doel van het programma is een meer gestructureerde, efficiënte en planmatige werkwijze in de hele Van Lanschot-organisatie. Medewerkers kunnen dan meer tijd besteden aan bestaande cliënten en aan het werven van nieuwe relaties. In het verslagjaar zijn hiervan drie modules succesvol in gebruik genomen.

Op dit moment zijn 179 mensen bij het programma betrokken. Van hen zijn er 79 afkomstig uit de eigen organisatie. Het programma doet een groot beroep op de beschikbare tijd, middelen en mensen in de organisatie.

Pensioenfonds

De regelgeving voor het pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance) heeft in 2007 veel aandacht gevestigd. Het bestuur van het Pensioenfonds heeft de statuten en pensioenreglementen aangepast en zich uitvoerig bezighouden met onderwerpen als de keuze van de vermogensbeheerder en de ontwikkelingen op pensioengebied. In opdracht van het pensioenfonds is een ALM-studie verricht naar de effecten van de huidige pensioenregelingen en mogelijke alternatieven hiervoor. De dekkingsgraad bedroeg ultimo 2007 133,3%.

In-, uit- en doorstroom

De uitstroom van medewerkers vertoonde ten opzichte van 2006 een lichte stijging. Uitstroom van medewerkers deed zich vooral voor in de segmenten Private Banking, institutioneel vermogensbeheer en Assurantiën. Daar stond tegenover dat de wervingsinspanningen ongekeerd hoog waren en succes opleverden. In 2007 zijn 271 vacatures ingevuld. Dat is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, vooral gebeurd via het eigen netwerk. De Van Lanschot medewerkers blijken goede ambassadeurs. Het aantal openstaande vacatures was eind 2007 vrijwel gelijk aan eind 2006. Private Banking had het grootste aantal ingevulde vacatures, 116 (waarvan 73 extern en 43 intern).

Samenstelling van het personeel

Eind 2007 waren 2.461 medewerkers in dienst. De onderverdeling in mannen en vrouwen was 1.402 versus 1.059. Ook in 2007 is de gemiddelde leeftijd wederom gestegen, namelijk naar 40,8 jaar. Het aantal 50-plussers zal de komende jaren verder toenemen. Van Lanschot zal aan deze groep de komende jaren extra aandacht schenken. Die extra aandacht wordt overigens gekoppeld aan het benadrukken van de eigen verantwoordelijkheid van de medewerker. Niet zozeer leeftijd, als wel ervaring en inzetbaarheid zullen doorslaggevend zijn voor de ontwikkelingsmogelijkheden.

Ziekteverzuim

Het altijd al lage ziekteverzuimcijfer is in 2007 licht gestegen en bedroeg 4,8% (2006: 4,5%). Samen met de arbodienst voeren wij een proactief beleid. Dit lijkt zijn vruchten af te werpen.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar ons Maatschappelijk Verslag 2007, dat is te vinden op www.vanlanschot.com.

Volgens Van Lanschot betekent een gezonde bedrijfsvoering ook 'dat wij handelen zoals de maatschappij dat van ons mag verwachten'. Daarmee nemen wij in onze strategie stelling op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Stakeholders spreken bedrijven immers aan op hun verantwoordelijkheden. Cliënten en prospects laten bij hun bankkeuze het beleid op het gebied van verantwoord ondernemen meespelen en medewerkers laten weten meer hun maatschappelijke betrokkenheid te willen tonen.

Verantwoord ondernemen is maatwerk waarin ieder bedrijf zijn eigen weg dient te vinden. Voor Van Lanschot betekent dit dat wij onze maatschappelijke betrokkenheid tonen en dat wij verantwoord ondernemen opnemen in onze kernprocessen. Dit doen wij door maatregelen te nemen die vervuiling en verkwisting zoveel mogelijk voorkomen, maar ook door duurzame beleggingsproducten aan te bieden. MVO bestaat voor Van Lanschot dus niet alleen uit verantwoord ondernemen, maar ook uit duurzaam vermogensbeheer.

De volgende generatie

Van Lanschot hecht eraan haar maatschappelijke betrokkenheid te tonen. Daarom hebben wij ervoor gekozen onze activiteiten te koppelen aan een thema. Een thema biedt intern saamhangigheid en extern duidelijkheid. Het thema dat wij hebben gekozen is 'De volgende generatie'. De focus ligt hierbij op het bevorderen van ondernemerschap, waarbij de kernwoorden vernieuwing, traditie en ervaring zijn. Wij leggen de nadruk op het bevorderen van talenten van de volgende generatie, zowel van (klein)kinderen van onze relaties als van minder bedeelde kinderen. Zo kunnen wij kinderen laten kennismaken met ondernemerschap, ambachten in stand houden en kennis en kunde van de oude generatie overdragen op de nieuwe generatie. Via een programmatische aanpak gaan wij dit thema vorm en inhoud geven. Eind 2007 zijn wij gestart met de implementatie en inbedding van dit thema in de organisatie. In het najaar van 2008 moet het daadwerkelijk door de organisatie gedragen worden. Zodra de interne organisatie vertrouwd is met het thema, kunnen wij er extern steeds meer uiting aan geven. Uiteraard blijven wij goede doelen ondersteunen, maar wij willen deze in de toekomst zoveel mogelijk laten aansluiten bij het thema. Deze regel zullen wij minder strikt handhaven voor de aanvragen op dit gebied van onze medewerkers. Wij vinden het juist belangrijk om die stichtingen of verenigingen te ondersteunen waarbij onze medewerkers actief betrokken zijn. Uiteraard zijn hiervoor duidelijke richtlijnen.

Duurzaam Ondernemen

Van Lanschot heeft duurzaamheid en zuinig omgaan met bronnen al jarenlang in haar beleid geïntegreerd. Zo gaan wij efficiënt met energie om, scheiden wij afval, streven wij naar zo weinig mogelijk papierverbruik en wordt er milieuvriendelijker schoongemaakt. Daarnaast hebben wij gekozen voor GREENlease en werken wij samen met Max Havelaar Eko.

Omdat de panden van Van Lanschot heel belangrijk zijn voor onze uitstraling, moeten wij ze regelmatig laten onderhouden en opknappen. Daarbij letten wij steeds

meer op het gebruik van duurzame materialen, het energieverbruik en de arbeidsomstandigheden.

Duurzaam vermogensbeheer

Cliënten die hun vermogen willen laten beheren kunnen bij Van Lanschot kiezen voor duurzaam beleggen. Hiervoor selecteren wij duurzame aandelen uit de FTSE4Good-index. Bedrijven die hierin opgenomen willen worden, moeten voldoen aan de wereldwijd erkende maatstaven voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Uitsluitingscriteria zijn bijvoorbeeld de handel in tabak, kernenergie en wapens. Binnen een bepaalde sector wordt verder gekeken hoe de onderneming scoort op criteria als milieubeleid, arbeidsvoorwaarden, mensenrechten, de omgang met stakeholders, transparantie en dergelijke.

Binnen de fondsen van Kempen & Co vormt Orange SeNSE Fund een duurzaam beleggingsfonds dat belegt in aandelen van kleine en middelgrote Europese ondernemingen. Het management van die ondernemingen heeft naast bedrijfseconomische aspecten ook oog voor ethische, sociale en milieugerelateerde aspecten van ondernemen.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar ons Maatschappelijk Verslag 2007, dat is te vinden op www.vanlanschot.com.

Het nemen en managen van verantwoorde risico's is een van de essenties van bankieren. Van Lanschot benadert risicobeheer op een manier die past bij de beperkte schaalgrootte en de focus van de bank.

Van Lanschot streeft ernaar de invloed van onverwachte gebeurtenissen op zowel haar solvabiliteit als op haar resultaat zoveel mogelijk te beperken. Wij streven bewust naar een laag risicoprofiel. We doen dat met beleid, systemen en procedures die zoveel mogelijk anticiperen op risico's en deze waar mogelijk voorkomen of limiteren. Heldere keuzes en adequate verankering van risicobeheer op elk niveau in de organisatie spelen daarbij een belangrijke rol. Risicobeheer is ook een continu proces, niet alleen door de steeds veranderende marktomstandigheden, maar ook door de toenemende complexiteit van wet- en regelgeving. Kwaliteit en inzet van onze mensen zijn daarbij van essentieel belang. In 2007 heeft de Van Lanschot-organisatie veel werk verzet in de aanloop naar de implementatie van Basel II per 1 januari 2008.

De principes van compliance en corporate governance zijn stevig ingebed in de organisatie. Ze maken deel uit van de zorgvuldigheid waarmee wij waken over onze reputatie als solide en integer bankiershuis.

Direct na de zomer van 2007 werd duidelijk dat mede door de gestegen rente in de Verenigde Staten, een groot aantal financieel minder draagkrachtige klanten (sub-prime market) niet aan hun hypotheekverplichtingen konden voldoen. Hierdoor zijn er in de Verenigde Staten een aantal hypotheekbanken in de problemen gekomen.

Omdat een deel van de vorderingen van deze (hypotheek)banken is omgezet in verhandelbare obligaties (mortgage backed securities) heeft dit ook gevolgen gehad voor partijen die deze obligaties kochten. Bovendien bleken deze obligaties herpakt en opnieuw verpakt (CDO) door het gehele financiële systeem opgenomen te zijn, niet alleen in de VS, maar ook in de rest van de wereld.

Doordat het onduidelijk was welke financiële instellingen door deze hypotheekcrisis werden geraakt en in welke mate, ontstond er grote onzekerheid in de financiële wereld. Deze vrees voor verliezen bij banken en de gevolgen hiervan voor hun solvabiliteit leidde er in de laatste maanden toe dat financiële instellingen problemen kregen met het aantrekken van korte leningen.

Dit leidde weer tot nog grotere onzekerheid, waardoor instellingen die in de problemen zaten, nog verder in de problemen kwamen, hoewel de toezichthouders vele miljarden aan liquiditeiten in de interbancaire markt brachten om de gevolgen van deze crisis in te perken.

De liquiditeitspositie van Van Lanschot is geen enkel moment in gevaar geweest. De bank heeft momenteel een fundingratio van meer dan 90%; er is dus sprake van een hoge mate van overliquiditeit. Verder is Van Lanschot voor haar korte funding niet afhankelijk van de interbancaire geldmarkt. Daarnaast heeft Van Lanschot een portefeuille met eligible assets, die als onderpand bij DNB kunnen dienen, mocht er alsnog een liquiditeitstekort dreigen. Ten slotte zijn er in de beleggingsportefeuille van Van Lanschot geen belangen genomen in de sub-prime sector of in fondsen die daarin beleggen.

Samenvattend kan worden gesteld dat de directe gevolgen van de hypotheekcrisis voor Van Lanschot uiterst gering zijn.

Organisatie risico- en kapitaalbeheer

Van Lanschot beschikt over een professioneel, bankbreed risicoraamwerk. Belangrijk is het behoud van een conservatieve risicohouding in alle geledingen van de bank en een strikte naleving van wet- en regelgeving. Van Lanschot hanteert een beleid waarbij krediet-, markt-, rente-, liquiditeits en operationele risico's nauwgezet worden bewaakt en gehanteerde limieten conservatief zijn.

Het doel van het risicoraamwerk van de bank is in een vroegtijdig stadium risico's te onderkennen en te analyseren en verantwoorde limieten vast te stellen en te bewaken. Adequate beheersmaatregelen en rapportagesystemen, waaronder begrepen het hanteren van passende limieten en de bewaking hiervan met behulp van betrouwbare informatiesystemen, zijn dan ook wezenlijke onderdelen van risicobeheersing bij de bank. Risicobeheer is een continu proces waarbij de kwaliteit en inzet van de leiding en de medewerkers van groot belang blijven. Beleid en systemen worden voortdurend aangepast aan veranderende (markt)omstandigheden.

In het verlengde van risicobeheer ligt het kapitaalbeheer. Het kapitaalbeheer binnen Van Lanschot heeft als doel het bewaken en beheren van de externe en interne kapitaalvereisten op groepsniveau. Hierbij staat het beschermen van de financiële soliditeit centraal. In het kader van Basel II heeft Van Lanschot haar kapitaalbeheerstructuur verder aangescherpt.

Risico- en kapitaalmanagement

<i>Externe toezichhouders</i>	Raad van Commissarissen <ul style="list-style-type: none"> – Krediet- en Risicocommissie – Audit- en Compliancecommissie 	Toezicht
<i>Group Compliance</i> <i>Group Audit</i>	Raad van Bestuur <ul style="list-style-type: none"> – Beleidsrisicocommissie – Kredietcommissie – Asset- en Liabilitycommissie – Operational Risk Management Commissie – Commissie Wet- en Regelgeving – Commissie Informatiebeveiliging 	Risico- en kapitaalmanagementstrategie
	Operational & Market Risk Control	Credit Risk Management
		Risk Management Kempen & Co
		Implementatie
	Private Banking, Business Banking, Assetmanagement, Securities, Treasury Corporate Finance	Uitvoering

Van Lanschot heeft een helder risicoraamwerk opgezet. De governance van dit risicoraamwerk binnen Van Lanschot bestaat uit commissies op bestuursniveau en op uitvoerend niveau. De Raad van Bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de risico- en kapitaalmanagementstrategie. Dit betekent tevens, dat de Raad van Bestuur eindverantwoordelijk is voor het bestaan en de effectieve werking van de processen die ervoor zorgdragen dat Van Lanschot haar risico's op adequate wijze beheerst en voldoende kapitaal aanhoudt in relatie tot haar doelstellingen en de wettelijke kapitaalvereisten.

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het risico- en kapitaalbeheer en evalueert regelmatig de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten en portefeuille van de bank. Teneinde dit mogelijk te maken heeft de Raad van Commissarissen twee vaste commissies ingesteld:

- De Krediet- en Risicocommissie oefent toezicht uit op alle risico's die verbonden zijn aan de ondernemingsactiviteiten;
- De Audit- en Compliancecommissie is ingesteld met het doel de Raad van Commissarissen te adviseren met

betrekking tot de financiële vastlegging, de interne en externe accountantscontrole en compliancezaken.

Binnen haar eindverantwoordelijkheid heeft de Raad van Bestuur specifieke taken gedelegeerd aan commissies en bedrijfsonderdelen. Binnen de bank zijn de volgende commissies op de verschillende risicogebieden werkzaam:

- *Beleidsrisicocommissie* Integraal risico- en kapitaalmanagementbeleid;
- *Kredietcommissie* Beheersing van kredietrisico;
- *Asset- en Liabilitycommissie* Beheersing van rente-, markt- en liquiditeitsrisico en kapitaal management;
- *Operational Risk Management Commissie* Beheersing van operationeel risico;
- *Commissie Informatiebeveiliging* Informatiebeveiliging en business continuity;
- *Commissie Wet- en Regelgeving* Implementatie wijzigingen wet- en regelgeving.

In alle bovengenoemde commissies hebben leden van de Raad van Bestuur zitting.

Kempen & Co heeft haar eigen risicomanagementafdeling en commissies en rapporteert op periodieke basis aan de Beleidsrisicocommissie van Van Lanschot over de risico's. Deze risico's betreffen voor Kempen & Co met name het markt- en het operationeel risico.

De Beleidsrisicocommissie, waarin alle leden van de Raad van Bestuur zitting hebben, bepaalt de totale risicobereidheid van Van Lanschot en vertaalt deze naar normen, limieten en/of kapitaalbeslag voor de verschillende risico's.

Zij is verder verantwoordelijk voor de inrichting van de totale risicomanagementorganisatie en het vaststellen en wijzigen van bevoegdheden in het kader van risico- en kapitaalmanagement.

De Kredietcommissie ziet toe op een evenwichtige spreiding van de uitzettingen. Het kredietacceptatiebeleid van Van Lanschot is gericht op handhaving van een goede kwaliteit van de kredietportefeuille. De bevoegdheid om kredieten en kredietcontinuïtatie goed te keuren is tot een bescheiden niveau en met inachtneming van strikte acceptatienormen, gedelegeerd aan de kantoordirecties (en richt zich met name op particuliere financieringen). De flatteringsbevoegdheid voor kredieten groter dan € 3,0 miljoen berust bij de Kredietcommissie.

De Asset- en Liabilitycommissie stelt de richtlijnen vast voor de beheersing van het renterisico van het bankenboek en het liquiditeitsrisico en houdt toezicht op de naleving hiervan. De Asset- en Liabilitycommissie ziet verder toe op de implementatie en uitvoering van het kapitaalmanagementbeleid en het daarvan afgeleide kapitaalplan. De commissie is verantwoordelijk voor de jaarlijkse review en goedkeuring van het kapitaalplan, inclusief alle transacties die in dit kader worden uitgevoerd. De commissie ziet bij de uitvoering van de transacties toe op de naleving van de relevante richtlijnen, vooral met betrekking tot de balansstructuur, de vermogensratio's en de funding.

In de Operational Risk Management Commissie wordt toegezien op de implementatie en uitvoering van het operationeel risicomanagementbeleid. In dit beleid staan de standaarden voor identificatie, meting, bewaking en beheersing van operationele risico's. De commissie beoordeelt de operationele risico's van de bank en bewaakt de voortgang van de acties die zijn uitgezet om deze risico's te beperken.

Voor een bankinstelling is de beveiliging van informatie essentieel. Gelet op het belang van het onderwerp worden deze specifieke risico's bewaakt door de Commissie Informatiebeveiliging. Uiteraard vanuit het vertrouwelijkheidsaspect, maar ook omwille van de continuïteit van de eigen bedrijfsvoering schenkt Van Lanschot aan dit onderwerp bijzondere aandacht. Hierbij volgt ze de gebruikelijke wereldstandaarden. In 2007 is een security-architectuur opgezet waarin de door de bank gewenste mate van beveiliging op tal van gebieden is beschreven. Gelijktijdig is ook een informatie-beveiligingsbeleid opgezet teneinde te kunnen garanderen dat op alle plaatsen binnen de organisatie op gelijke wijze met dit onderwerp wordt omgegaan.

Van Lanschot hecht veel belang aan een zorgvuldige implementatie van de voortdurend wijzigende wet- en regelgeving. Om deze reden is er binnen de bank de Commissie Wet- en Regelgeving.

Group Audit beoordeelt op gestructureerde wijze de effectiviteit van de beheersingsmaatregelen. Group Compliance ziet toe op de naleving van de interne en externe wet- en regelgeving door de medewerkers van de bank. Group Audit en Group Compliance rapporteren aan en hebben een rechtstreekse lijn naar de voorzitter van de Raad van Commissarissen, de voorzitter van de Raad van Bestuur en de voorzitter van de Audit- en Compliancecommissie.

Naar een geïntegreerd risicomanagement

In 2008 zullen verdere stappen worden gezet in de richting van geïntegreerd risicomanagement door de afdelingen verantwoordelijk voor het operationeel, markt- en kredietrisico organisatorisch nauwer te laten samenwerken.

Interne en externe kapitaaleisen

Het beleid van Van Lanschot is gericht op een optimale kapitaalstructuur, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen solide kapitaalratio's en een sterke rating (single A) enerzijds en een hoog rendement anderzijds. In 2007 heeft Van Lanschot een tweede securitisatietransactie uitgevoerd. De bank heeft een deel van de hypotheekportefeuille ter waarde van circa € 1,5 miljard gesecuritiseerd. Deze transactie was echter niet gericht op kapitaalverlichting, maar ter verbetering van liquiditeitspositie van de bank. Door de veranderde omstandigheden als gevolg van de kredietcrisis is Van Lanschot genoodzaakt om de overige voorgenomen transacties uit te stellen tot naar verwachting 2008 waardoor de streefcijfers van de kapitaalratio's eind 2007 niet zijn gehaald.

Soliditeit is één van de strategische doelstellingen. Van Lanschot hecht veel waarde aan een solide en kredietwaardige uitstraling richting onze klanten en stakeholders. Dit uit zich door het handhaven van de huidige Single A rating, een prudent risicobeheer en relatief hoge BIS-ratio's in verhouding tot de vereisten van de toezichthouders. Ten opzichte van de externe kapitaalvereisten streeft Van Lanschot naar de volgende BIS-ratio's:

	<i>Externe vereisten</i>	<i>Interne targets</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>BIS-ratio Core Tier 1</i>	–	7,5%	6,7%	7,3%
<i>BIS-ratio Tier 1</i>	4,0%	9,5%	9,0%	10,0%
<i>BIS-ratio</i>	8,0%	12,5%	12,0%	13,7%

Voor meer informatie over Interne en externe kapitaal-eisen wordt verwezen naar de paragraaf Financieel Risicobeheer in dit verslag.

Implementatie Kapitaalakkoord Basel II

Met ingang van 2008 is voor de bepaling van de externe kapitaaleisen nieuwe Basel II-regelgeving van kracht. Hierin zijn wereldwijde standaarden vastgelegd met minimale solvabiliteitseisen voor financiële instellingen. Banken zijn op basis van deze internationale richtlijnen verplicht een kapitaalbuffer aan te houden om de risico's op te kunnen vangen, die ontstaan als gevolg van de uitvoering van het bankbedrijf. Doel van het kapitaal-akkoord is het waarborgen van een solide internationaal bancaire systeem. Dit integrale raamwerk voor het toezicht op banken bestaande uit drie Pijlers die geacht worden elkaar te versterken.

Pijler 1 (minimale kapitaaleisen) biedt richtlijnen voor de berekening van het kapitaal dat een bank volgens toezichthouders minimaal moet aanhouden voor krediet-, markt- en operationele risico's. De voorschriften voorzien in een aantal varianten van kapitaalberekeningsmethoden voor deze risico's van relatief eenvoudig tot geavanceerd. Een bank heeft onder voorwaarden de mogelijkheid haar eigen niveau te kiezen. Aan de keuze voor toepassing van een van de diverse kapitaalberekeningsmethoden waaraan het risicomangement binnen de instelling moet voldoen, zijn verschillende kwalitatieve eisen gekoppeld. In opzet is het de bedoeling dat meer geavanceerde methoden tot een lager kapitaalbeslag leiden.

Voor de bepaling van de minimum kapitaalvereisten onder Pijler 1 hanteert Van Lanschot momenteel de Standaardbenadering voor zowel het krediet-, markt- als

operationeel risico. Van Lanschot streeft ernaar om in toekomst de overstap te maken naar meer geavanceerde benaderingen, zoals de Foundation Internal Ratings Based benadering (F-IRB) voor het kredietrisico (naar verwachting in 2011) en de Internal Models Approach voor het marktrisico.

De interne vermogensrisico wordt op dit moment gebaseerd op Pijler 1 kapitaalvereisten onder Basel II aangevuld met een opslag voor overige risico's. Van Lanschot houdt hierbij expliciet rekening met:

- Concentratierisico in de kredietportefeuille;
- Renterisico in het bankenboek;
- Strategisch c.q. bedrijfsrisico.

De gehanteerde modellen en methodieken zijn afgestemd op de complexiteit en omvang van Van Lanschot en laten een goede mix zien tussen kwalitatieve en kwantitatieve aspecten van risicomangement. Er wordt geen rekening gehouden met diversificatie-effecten tussen de risico-categorieën onderling.

Voor kredietrisico opteert Van Lanschot om over enkele jaren over te stappen op de Foundation Internal Ratings Based benadering. Hierbij bepaalt de bank, op basis van interne modellen, zelf de kans dat haar debiteuren de verplichtingen jegens de bank niet na komen, de zogenaamde Probability of Default. Van Lanschot is actief bezig de voor Basel II benodigde modellen, beleid en processen te ontwikkelen en te implementeren.

Er zijn inmiddels grote vorderingen geboekt bij de voorbereidingen voor een F-IRB benadering. In 2007 zijn ratingmodellen voor particuliere en zakelijke cliënten geïmplementeerd, dan wel doorontwikkeld en is progressie geboekt met de segmentering van de retail-portefeuille. Het gebruik van de risicomodellen zorgt voor een verdere verankering van risicobeheer en -management in de Van Lanschot organisatie. Ook is forse vooruitgang geboekt bij het kwantificeren van het kredietrisico. Eerste interne rapportages op basis van de nieuwe ratingmodellen kunnen worden opgesteld. Deze rapportages tonen aan dat de bank beschikt over een gezonde kredietportefeuille.

Op basis van ervaringen en nieuwe inzichten zullen gehanteerde modellen en methodieken de komende jaren worden aangescherpt. Hierbij ligt de nadruk op het verbeteren van de risicosensitiviteit en de mogelijkheid risico's beter aan bedrijfsonderdelen toe te wijzen.

In Pijler 2 (toezicht) worden richtlijnen gegeven aan de hand waarvan de solvabiliteit van een bank wordt beoordeeld. De doelstelling is om te waarborgen dat de bank interne processen heeft geïmplementeerd die erop gericht zijn om vast te stellen dat het benodigde kapitaal in overeenstemming is met de risico's die de bank loopt op grond van haar bedrijfsvoering. Van Lanschot heeft deze processen vastgelegd in het handboek ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). In dit handboek zijn onder andere de governancestructuur, de procedures, de uitgangspunten en de methoden voor vaststellen van het economisch kapitaal beschreven.

Pijler 3 (marktwerking) geeft richtlijnen voor de rapportage in de jaarrekening over de risico's die een bank loopt en het kapitaal dat de bank beschikbaar heeft om onverwachte verliezen voortvloeiende uit deze risico's te dekken. Doel is de marktwerking te bevorderen door het inzicht van stakeholders in het risicoprofiel en het risicomangement van de bank te vergroten.

Van Lanschot rapporteert vanaf 1 januari 2008 volgens de vereisten onder Basel II. In de respectievelijke paragrafen over de verschillende risico's zal voorzover relevant nog nader worden ingegaan op aspecten verbonden aan Basel II.

Door de implementatie van Basel II en de verdere professionalisering van risicomangement heeft Van Lanschot tevens het interne beoordelingsproces van kapitaaltoereikendheid verder aangescherpt. Hierbij wordt naast externe kapitaalvereisten ook nadrukkelijk gekeken naar de interne kapitaalvereisten.

Van Lanschot heeft het hele jaar voldaan aan de externe kapitaalvereisten.

De overgang van Basel I naar Basel II standaard-benadering per 1 januari 2008 zal in beginsel geen grote afwijkingen qua externe kapitaalvereisten laten zien waardoor het effect op de BIS-ratio's beperkt zal zijn.

IFRS 7

Op 1 januari 2007 is IFRS 7 van kracht geworden; nieuwe regelgeving (toelichtingsvereisten) op het gebied van financiële instrumenten.

Het doel van IFRS 7 is inzicht te verschaffen in welke financiële instrumenten worden gebruikt door een bedrijf en wat hun effect is op de financiële positie en prestaties van dit bedrijf. Verder moet worden aangeven welke risico's er zijn, hoe groot deze zijn en wat het beleid is om deze risico's te beheersen. Zodanig dat een beeld wordt gegeven over het gebruik van financiële instrumenten en de risico's die daar uit voort vloeien.

Het kapitaalbeheerplan

De afstemming tussen risico en kapitaal gebeurt in het kapitaalbeheerplan. In het kapitaalbeheerplan wordt op basis van de commerciële plannen de huidige en toekomstige kapitaalvereisten vastgesteld.

Op basis van deze prognoses worden huidige en toekomstige kapitaal- en rendementsratio's bepaald. De Asset- en Liabilitycommissie beoordeelt of aanvullende maatregelen wenselijk c.q. noodzakelijk zijn. Deze eventuele maatregelen worden als scenario toegevoegd aan het kapitaalbeheerplan.

Per kwartaal wordt het kapitaalbeheerplan bijgewerkt en getoetst of geplande maatregelen op het gebied van kapitaalmanagement nog doorgang moeten vinden.

Kredietrisico

Kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico dat een tegenpartij niet meer aan zijn verplichtingen jegens de bank voldoet. Het kredietrisicobeleid bij Van Lanschot richt zich in de eerste plaats op de tegenpartijrisico's die samenhangen met de kredietverlening aan haar private banking- en business bankingrelaties. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de tegenpartijrisico's die samenhangen met haar beleggingsactiviteiten, internationale betalingsverkeer, liquiditeitsbeheer, etc. Het risicobeheer vindt zowel op individueel als portefeuille niveau plaats.

De afdeling Credit Risk Management richt zich in eerste instantie op het ontwikkelen, uitvoeren en bewaken van het beleid met betrekking tot kredietverlening in welke vorm dan ook. Daarnaast draagt de afdeling zorg voor het scheppen van zodanige voorwaarden, richtlijnen en processen, dat de bij de kredietverlening betrokken organisatorische eenheden (waaronder met name de commercie) zo goed mogelijk en op een voor de bank verantwoorde wijze kunnen functioneren.

De bank hanteert strikte criteria bij de beoordeling van kredieten. De bevoegdheid om kredieten en kredietcontinuïtates goed te keuren is in beperkte mate en met inachtneming van strikte acceptatienormen, gedelegeerd aan de kantoordirecties (en richt zich met name op particuliere financieringen). In de meeste gevallen is goedkeuring door de afdeling Credit Risk Management vereist. Voor Kempen zijn specifieke flatteringsbevoegdheden gedefinieerd. De flatteringsbevoegdheid voor kredieten groter dan € 3,0 miljoen berust bij de Kredietcommissie, waarvan de Raad van Bestuur deel uitmaakt, alsmede vertegenwoordigers van de commerciële organisatie en de afdeling Credit Risk Management. Deze commissie ziet ook toe op een evenwichtige spreiding van de uitzettingen.

Het kredietacceptatiebeleid van Van Lanschot is gericht op handhaving van een goede kwaliteit van de kredietportefeuille. De kredietportefeuille is onder te verdelen in particulier en zakelijk en verder naar productvorm en wijze van behandeling.

Van Lanschot heeft al vele jaren een conservatief kredietacceptatiebeleid gevoerd, hetgeen tot een zeer gezonde kredietportefeuille heeft geleid. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat meer dan de helft van onze kredietportefeuille uit woninghypotheken bestaat en exposures buiten de Benelux beperkt zijn.

De keuze voor de Basel II F-IRB benadering impliceert dat Van Lanschot over interne ratingmodellen moet beschikken die de kans op wanbetaling, de 'Probability of Default' kunnen bepalen. De ratings dienen als input voor de berekening van het aan te houden kapitaal.

Van Lanschot heeft voor de verschillende cliëntsegmenten ratingmodellen ontwikkeld en geïmplementeerd ter voorbereiding op de implementatie van F-IRB. Omdat de cliëntsegmenten (sterk) van karakter kunnen verschillen, is het noodzakelijk een zorgvuldige modelkeuze te waarborgen. Afhankelijk van de doelgroepen, zijn diverse separate ratingmodellen noodzakelijk.

Op de kredietportefeuille vindt doorlopend kredietbeheer plaats. In 2007 is het kredietbeheer verder geïntensiveerd, ook met het oog op de implementatie van Basel II.

Concentratierisico

Van Lanschot streeft naar een gediversifieerde zakelijke kredietportefeuille. Hierbij heeft Van Lanschot vooral een sterke positie in middelgrote (familie)bedrijven en de medische sector. Gezien de aard en omvang van de bank zijn enkele concentratie-effecten waar te nemen. Er is sprake van concentratie in de sectoren Real Estate, Healthcare en Financial Holdings, waarin Van Lanschot grote expertise heeft. In sectoren Real Estate en Healthcare heeft Van Lanschot tevens een goede marktpositie. De categorie Financial Holdings bestaat uit een grote groep van kleine diverse partijen. Het betreft zowel Beleggings bv's als Personal Holdings.

De impact van deze bedrijfstakken op de totale kredietportefeuille wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Door het relatief lage risicoprofiel van beide sectoren blijft het kredietrisico binnen de normen.

Voorzieningen en bijzonder beheer

Ondanks de verdere groei van de kredietportefeuille (zowel Private als Business) in 2007 kunnen we

constateren dat per saldo een vrijval van kredietvoorzieningen heeft plaatsgevonden.

Dit werd veroorzaakt door het feit dat enkele grote voorzieningen op bedrijfsfinancieringen (geheel of gedeeltelijk) konden vrijvallen. Bovendien was er maar een relatief beperkt aantal nieuwe voorzieningen op debiteuren noodzakelijk.

Voor meer informatie over kredietrisico wordt verwezen naar de paragraaf Financieel Risicobeheer in de jaarrekening.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico dat verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne processen en systemen, van ontoereikend of gebrekkig menselijk handelen, dan wel van externe gebeurtenissen en fraudes.

Ook binnen Van Lanschot wordt operationeel risico onderkend als een risico waarop een passend beheer noodzakelijk is.

Van Lanschot hecht sterk aan de uitstraling en sterke reputatie van het merk Van Lanschot. Het bewaken van onze reputatie en het voorkomen van reputatieschade zijn daarom onlosmakelijk verbonden met onze activiteiten. Van Lanschot stelt strenge eisen aan nieuwe producten die de bank aan haar cliënten aanbiedt. Deze nieuwe producten worden onderworpen aan de zogeheten new product approval. Deze procedure maakt de risico's die de cliënten en de bank lopen inzichtelijk.

Van Lanschot heeft een breed raamwerk ontwikkeld voor de beoordeling, bewaking en beheersing van operationeel, informatie- en beveiligingsrisico. Dit risicobeheersingsmodel is in 2007 verder ontwikkeld en verbeterd. Het model omvat de volgende processen:

- Risico-identificatie en -classificatie middels risk self-assessments, security-assessments, audits en fraudeopsporing;
- Risicometing middels centrale incidentendatabase en de rapportage en analyse van incidenten;
- Risicomitigatie, -acceptatie en -bewaking middels de Operational Risk Management Commissie, rapportage key risk indicators en action tracking (follow-up van openstaande acties en bevindingen audits).

Diverse programma's en instrumenten ondersteunen het lijnmanagement van de bank in zijn rol als eindverantwoordelijke voor de beheersing van operationele risico's binnen het eigen onderdeel. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de reeds genoemde risk self-assessments, security-assessments, action tracking en de centrale incidentendatabase. Risk self-assessment is een hulpmiddel voor het lijnmanagement om risico's

systematisch te identificeren en te beoordelen, zodat in geval van onacceptabele restisico's beperkende maatregelen kunnen worden genomen. Action tracking wordt gebruikt om geïdentificeerde risico's en acties naar aanleiding van bevindingen van interne en externe toezichthouders, incidenten, klachten en andere relevante gebeurtenissen te registreren. In de incidentendatabase worden alle verliezen uit hoofde van operationele risico's systematisch vastgelegd.

Voor meer informatie over operationeel risico wordt verwezen naar de paragraaf Financieel Risicobeheer in de jaarrekening.

Marktrisico

Marktrisico is het risico op verlies als gevolg van veranderingen in marktvariabelen waaronder objectief waarneembare variabelen als intereststanden, valuta koersen en prijzen van aandelen. Daarnaast zijn er nog variabelen die niet direct waarneembaar hoeven zijn zoals volatiliteiten en correlaties.

Twee van de bij Van Lanschot in gebruik zijnde methoden voor het berekenen en limiteren van marktrisico's zijn Value at Risk (VaR) en stress testing. VaR is een schatting van het potentiële verlies op de huidige portefeuille als gevolg van ongunstige marktbevingingen, gebaseerd op historische marktbevingingen en waarbij wordt uitgegaan van een tijdspanne die noodzakelijk is om aanpassingen in posities te bewerkstelligen. Bij stress testing wordt gebruik gemaakt van toekomstige scenario's waarbij grote (stress) veranderingen in marktomstandigheden plaatsvinden.

Van Lanschot houdt handelsportefeuilles voornamelijk aan voor het noodzakelijke marktonderhoud en de dienstverlening aan cliënten. Met ingang van 2007 zijn de handelsactiviteiten van de bank op institutioneel effectengebied geconcentreerd bij Kempen & Co in Amsterdam. Om een effectief marktriscomanagement mogelijk te maken is hiervoor een adequate governancestructuur ingericht. De risico's worden beheerst door het gebruik van bruto- en nettolimieten. Verder gebruikt de bank de Value at Risk-methode om de risico's te kwantificeren. De VaR wordt dagelijks berekend met een waarschijnlijkheidsinterval van 97,5% en een horizon van één dag. Regelmatig wordt nagegaan of de uitgangspunten die bij de berekening van de VaR worden gehanteerd nog geldig zijn. Ook maakt de bank gebruik van scenarioanalyses en stresstesten. De dagelijkse stress-testen geven informatie over de waardeontwikkeling van portefeuilles onder extreme marktomstandigheden en vormen daarmee een aanvulling op de VaR-berekening.

De VaR uit hoofde van handelsactiviteiten wordt dagelijks aan het management gerapporteerd.

Interestriscio

Interestriscio is enerzijds het risico dat veranderingen van interestvoeten toekomstige kasstromen van financiële activa en passiva beïnvloeden. Anderzijds bestaat het risico dat de reële waarde van financiële activa en passiva wijzigt als gevolg van veranderingen van interestvoeten. De resultaten van Van Lanschot worden beïnvloed door de effecten van veranderingen van interestvoeten. Interestmarges kunnen toenemen als gevolg van zulke veranderingen, maar kunnen ook afnemen of resulteren in verliezen in het geval dat onverwachte veranderingen in interestvoeten optreden.

Van Lanschot beheerst het interestriscio met behulp van een aantal methoden waaronder de gap-analyse, de duration-analyse en de scenario-analyse. Op basis hiervan voert Van Lanschot een actief balansbeheer uit om de mogelijke negatieve invloed van interestriscio's te beperken. Dit houdt bijvoorbeeld in dat aanpassingen plaatsvinden in de vastrentende portefeuille of dat middelen met de gewenste interesttypische looptijd worden aangetrokken. Daarnaast worden afgeleide producten, zoals interestswaps en interestopties, ingezet om de interestriscio's te beheersen. De wijze waarop de bank haar balansbeheer uitvoert, hangt af van haar verwachtingen over de ontwikkeling van de interest en het verschil tussen het niveau van de korte en lange interest. De wijze van balansbeheer heeft uiteraard een effect op de gevoeligheid van het vermogen en resultaat voor veranderingen op de financiële markten.

Een belangrijke risicomaatstaf voor het renteriscio is de duration van het eigen vermogen. Deze maatstaf geeft een indicatie van de gevoeligheid van het eigen vermogen voor renteveranderingen. De maximale duration van het eigen vermogen die Van Lanschot acceptabel acht, bedraagt tien jaar.

Valutariscio

De financiële positie en kasstromen van Van Lanschot worden in beperkte mate beïnvloed door schommelingen in valutakoersen. Het overgrote deel van de balansposities en transacties zijn in euro's. Van Lanschot zorgt ervoor dat het valutariscio effectief wordt beheerst binnen de bepaalde limieten.

Overige prijsrisico's

Overige prijsrisico's betreffen risico's die voortkomen uit de handelsactiviteiten van Van Lanschot. Dit wordt gemeten aan de hand van de parametrische Value at

Risk-methode. De VaR wordt bepaald met een tijds-horizon van één dag en – tot maart 2007 – met een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Begin 2007 zijn de institutionele effecten sales- en tradingactiviteiten van de bank bij Kempen & Co in Amsterdam geconcentreerd en wordt voor de VaR een betrouwbaarheidsinterval van 97,5% gehanteerd. De beperkingen van de parametrische Value at Risk-methode zijn gelegen in de veronderstelling dat bewegingen in de financiële markten een normaalverdeling vertonen en de veronderstelling dat de relaties tussen de marktvariabelen en de waarde van de portefeuilles lineair zijn.

De VaR uit hoofde van handelsactiviteiten wordt dagelijks aan het management gerapporteerd.

Risico's van derivaten Van Lanschot handelt in derivaten voor rekening van derden en voor eigen rekening. De bewaking van de marktrisico's die voortvloeien uit deze derivaten is een integraal onderdeel van het marktrisicomanagement van alle handelsposities van de bank. De handelsposities voor eigen rekening worden sterk beperkt door het gebruik van limieten. Van Lanschot bewaakt op dagbasis de handelsposities, inclusief de derivatenposities. Bij de bewaking wordt tevens gebruik gemaakt van Value at Risk, scenario-analyses en stresstesten.

Regelmatig wordt gecontroleerd of de uitgangspunten, die bij de berekening van de VaR worden gehanteerd, nog geldig zijn, middels back-testing.

Voor meer informatie over marktrisico wordt verwezen naar de paragraaf Financieel Risicobeheer in de jaarrekening.

Liquiditeitsrisico

Het overeenkomen en niet overeenkomen van looptijden van activa en passiva is van fundamenteel belang voor Van Lanschot. Het is ongebruikelijk voor banken dat de looptijden van activa en passiva volledig overeenkomen, omdat transacties vaak niet voorspelbaar zijn en tevens zeer divers zijn. De looptijden van activa en passiva en de mogelijkheden, om op economisch aanvaardbare wijze, interestdragende verplichtingen te vervangen op het moment van afloop, zijn belangrijke factoren bij het beoordelen van de liquiditeit van de bank en de mate waarin de bank gevoelig is voor veranderingen in interestvoeten en valutakoersen.

De liquiditeitspositie van Van Lanschot wordt dagelijks beïnvloed door onder andere opnames en stortingen op deposito's en rekening-couranten en opnames en aflossingen van kredieten. Van Lanschot houdt geen kasmiddelen aan om de volledige opnamemogelijkheden

van klanten te dekken, omdat ervaring leert dat een zekere toestroom van nieuwe middelen met een hoge mate van zekerheid kan worden voorspeld. Het management heeft limieten vastgesteld ten aanzien van de aan te houden minimale kaspositie en op afroep beschikbare faciliteiten.

De liquiditeitsvereisten voor afgegeven garanties en letters of credit zijn veel lager dan het bedrag van de verplichting, omdat het aannemelijk is dat van een groot deel van deze verplichtingen uiteindelijk geen gebruik zal worden gemaakt.

Van Lanschot hanteert een conservatief liquiditeitsbeleid. De minimale interne liquiditeitspositie is toereikend om onverwachte schokken in de liquiditeit op te vangen. Door deze minimumpositie te handhaven waarborgt Van Lanschot zo veel mogelijk dat de bank een liquiditeitssurplus volgens de normen van De Nederlandsche Bank realiseert.

In 2007 heeft Van Lanschot haar de liquiditeitspositie versterkt, ondanks de turbulentie op de financiële markten. Door de groei van de bank en commercieel succesvolle acties is er een sterke toename geweest in het aantrekken van creditgelden. Met name door de groei van de toevertrouwde middelen is de funding ratio in 2007 toegenomen tot boven de 90%.

Compliance, wet- en regelgeving

Van Lanschot en haar dochterondernemingen vervullen in het maatschappelijk verkeer een dienstverlenende taak. Van Lanschot kan deze taak alleen naar behoren uitoefenen als elke partij waarmee zij te maken heeft vertrouwen in haar kan stellen. Integer handelen van Van Lanschot en haar medewerkers vormt de basis voor dat vertrouwen. De geldende wet- en regelgeving schept hiervoor het kader. De afdeling Compliance, die rechtstreeks rapporteert aan de voorzitter van de Raad van Bestuur, ziet toe op de naleving van de wet- en regelgeving door de medewerkers van de bank.

De wet- en regelgeving over financiële dienstverlening onderging in 2007 opnieuw diverse wijzigingen. Van Lanschot volgt deze ontwikkelingen uiteraard nauwgezet en besteedt veel aandacht aan de vertaling van nieuwe wet- en regelgeving in interne instructies en procedures en de implementatie daarvan in haar organisatie. Daarnaast is Van Lanschot vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen van de Nederlandse Vereniging van Banken die zich buigen over de implementatie en gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving voor de bancaire sector.

Behalve de nog steeds doorlopende werkzaamheden in verband met de invoering van de Wet op het financieel toezicht (Wft, ingevoerd per 1 januari 2007), vroeg de implementatie van de Europese richtlijn Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) per 1 november 2007 veel aandacht. De MiFID, die met de implementatie eveneens onderdeel wordt van de Wft, heeft onder meer betrekking op beleggingsdienstverlening en de zorgplicht die onder meer banken daarbij in acht moeten nemen jegens hun cliënten. Zo zijn er bijvoorbeeld regels over cliëntclassificatie, het 'ken uw cliënt'-principe, de informatieverstrekking aan cliënten, de verplichting tot optimale uitvoering en de transparantieplichtingen voor beleggingsondernemingen.

Alle cliënten zijn tijdig geïnformeerd over de voor hen belangrijke gevolgen van de invoering van de MiFID bij Van Lanschot, zoals de wijzigingen in de voorwaarden voor beleggingsdienstverlening en zijn tevens gewezen op de aard en risico's van financiële instrumenten. Daarnaast is er aan hen toestemming en instemming gevraagd met betrekking tot het nieuwe orderuitvoeringsbeleid. Deze informatie is aan cliënten verstrekt door middel van een CD-rom. Van Lanschot heeft bewust voor deze aanpak gekozen om de last van papierwerk voor haar cliënten zo beperkt mogelijk te houden.

De veranderingen in wet- en regelgeving kunnen tevens met zich meebrengen dat organisatiebeschrijvingen, processen, procedures en rapportages moeten worden aangepast en dat maatregelen moeten worden genomen om risico's te beheersen. Daarbij is het van belang dat medewerkers kennis nemen van de vele veranderingen in wet- en regelgeving die op deze manier direct dan wel indirect gevolgen kunnen hebben voor de dienstverlening van de bank aan haar cliënten. Bij introducties van nieuwe medewerkers en in relevante opleidingspakketten wordt hier daarom aandacht aan besteed. Zo is in 2007 extra tijd ingeruimd voor het adequaat toepassen van de instructies inzake Customer Due Dilligence en om de alertheid van medewerkers op dit gebied te vergroten. Voor 2008 zijn onder meer op het gebied van financiële dienstverlening plannen voor nieuwe wetgeving aangekondigd. Uiteraard zal de bank daarop anticiperen.

Zorgplicht

Wij hechten groot belang aan een zorgvuldige behandeling van onze cliënten. Cliënten dienen proactief te worden voorgelicht en geïnformeerd. Deugdelijke inventarisatiegesprekken, correcte adviezen over passende risicoprofielen en een goede vastlegging van beslissingen die de cliënt neemt zijn daarmee onlosmakelijk verbonden. Het moet deel

uitmaken van het onderscheidende vermogen van Van Lanschot.

Ondanks onze kleinschaligheid menen wij dat de professionaliteit van onze dienstverlening van ons verlangt om aan de zorgplichteisen die de afgelopen jaren in wet- en regelgeving zijn geïntroduceerd zo goed mogelijk invulling te geven.

Ook een correcte afhandeling van eventuele klachten van cliënten is in dit kader van groot belang. Bij Van Lanschot is sinds 2006 het concernbrede klachtenmanagement ondergebracht bij de afdeling Zorgplicht. We stellen alles in het werk om klachten van cliënten zo spoedig mogelijk op te lossen. Uiteraard worden alle klachten zorgvuldig onderzocht. Uitgangspunt bij het onderzoek is inzicht te krijgen in de eventuele fouten die de bank heeft gemaakt. De verkregen informatie wordt tevens gebruikt om processen te verbeteren en zodoende klachten te voorkomen. In het verslagjaar hebben acht cliënten hun klachten aangemeld bij het KIFID (Klachteninstituut Financiële Dienstverlening). In gevallen waarin de bank niet geheel zeker is van haar positie worden voorzieningen getroffen. Tot op heden zijn die ruim voldoende gebleken.

De Bestuurdersverklaring

De Raad van Bestuur van Van Lanschot nv is verantwoordelijk voor de opzet en het functioneren van een toereikend systeem van interne beheersing van de financiële verslaggeving. Dit systeem van interne beheersing is erop gericht om een redelijke mate van zekerheid te verschaffen over de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving alsook van de opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving.

De Raad van Bestuur heeft in 2007 een analyse uitgevoerd van de zogenaamde company level controls voor zover van belang voor het proces van de financiële verslaggeving. Deze analyse en de aan te brengen verbeteringen zijn in de Audit- en Compliancecommissie onderwerp van bespreking geweest. Voorts heeft bespreking hiervan plaatsgevonden in de voltallige Raad van Commissarissen, als onderdeel van de jaarlijkse bespreking van de uitkomsten van de beoordeling door de Raad van Bestuur van de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen.

Ook dit jaar heeft Van Lanschot geïnvesteerd in de verbetering en verdere uitbouw van haar financiële systemen en hebben wij ruimschoots aandacht besteed aan de opleiding van onze medewerkers. De investeringen in onze financiële systemen moeten resulteren in een

verdere automatisering van de financiële processen, met als gevolg dat de financiële informatie sneller en efficiënter beschikbaar komt. Deze investeringen dragen tevens bij aan de versterking van de beheersmaatregelen in het proces van de financiële verslaggeving.

In 2007 hebben wij extra aandacht besteed aan de uitwerking van de principes die Van Lanschot hanteert voorzover dit de regelgeving op het gebied van financial accounting betreft. Deze principes zijn nader beschreven in het Van Lanschot Accounting Manual. De kwaliteit van de managementinformatie is ten opzichte van het vorige verslagjaar verder toegenomen.

Met inachtneming van het hiervoor genoemde kan met een redelijke mate van zekerheid worden gesteld dat het systeem van interne beheersing inzake de financiële verslaggeving op een adequaat niveau heeft gefunctioneerd en dat de financiële verslaggeving derhalve geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Met inachtneming van de inherente beperkingen die systemen van interne beheersing kennen, verwachten wij, dat het proces van financiële verslaggeving in 2008 naar behoren zal functioneren. Als onderdeel van de voorbereiding van de implementatie van het nieuwe backofficesysteem in 2009 worden de processen op het gebied van de financiële verslaggeving geëvalueerd. Naast de efficiency en de effectiviteit van deze processen wordt ook aandacht besteed aan een verdere verfijning van het stelsel van beheersmaatregelen. Met het voortschrijden van het programma ter verbetering van de automatisering vindt ook de verdere verrijking van de financiële managementrapportages plaats.

Corporate Governance

Aan de corporate governance van Van Lanschot is de afgelopen jaren veel aandacht besteed. Op de website van Van Lanschot, www.vanlanschot.com, zijn de statuten, diverse reglementen en overige documentatie over corporate governance vermeld.

Raad van Bestuur

Van Lanschot NV is een structuurvennootschap en is de houdstermaatschappij van F. van Lanschot Bankiers NV. De Raad van Bestuur van Van Lanschot NV vormt tevens de Raad van Bestuur van F. van Lanschot Bankiers NV. In hoofdstuk 11 van de Nederlandse Corporate Governance Code ('de Code') zijn de principes en best practice bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het bestuur. In de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 januari 2007 heeft de Raad van Commissarissen kennis gegeven van de voorgenomen benoeming van de heer I.A. Sevinga tot lid van de Raad van Bestuur van Van Lanschot, waarna deze benoeming geëffectueerd is. De heer Sevinga is benoemd voor een periode van vier jaar.

De benoemingstermijnen van de leden van de Raad van Bestuur luiden als volgt:

<i>F.G.H. Deckers</i>	1 januari 2004 tot 1 januari 2012
<i>H. H. Idzerda</i>	20 oktober 2004 tot 1 oktober 2008
<i>P.A.M. Loven</i>	1 augustus 2005 tot 1 augustus 2009
<i>I.A. Sevinga</i>	22 januari 2007 tot 1 januari 2011
<i>P.R. Zwart</i>	12 juni 1998 tot 1 januari 2010

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 10 mei 2007 heeft de Raad van Commissarissen de aandeelhouders geïnformeerd over de voorgenomen herbenoeming van de heer Deckers tot voorzitter van de Raad van Bestuur voor een periode van vier jaar met ingang van 1 januari 2008. De heer Deckers is vervolgens herbenoemd voor een periode van vier jaar. Per 1 januari 2006 is de benoemingstermijn van de heer Zwart omgezet van onbepaalde tijd naar vier jaar. De benoemingstermijnen van de leden van de Raad van Bestuur zijn derhalve in overeenstemming met best practice bepaling 11.1.1. van de Code.

In afwijking van best practice bepaling 11.2.7 is de vergoeding van bestuurders bij onvrijwillig ontslag voor leden van de Raad van Bestuur die na 1 januari 2005 zijn benoemd, beperkt tot een bedrag gelijk aan het vaste brutojaarsalaris plus het gemiddelde van de variabele beloning over de voorgaande drie jaren en een bedrag gelijk aan de jaarlijkse dotatie voor pensioen en arbeidsongeschiktheid. Voor de vergoeding van leden van de Raad van Bestuur die voor 1 januari 2005 zijn benoemd geldt hetgeen in hun arbeidsovereenkomsten is bepaald. Van Lanschot acht het niet gepast om op dit punt in te grijpen in deze overeenkomsten.

Raad van Commissarissen

Het toezicht op de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken bij Van Lanschot berust bij de Raad van

Commissarissen; leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

In het reglement van de Raad van Commissarissen is wat betreft de maximale zittingsduur van commissarissen een bepaling opgenomen in overeenstemming met best practice bepaling III.3.5 van de Code. In 2007 zijn de heren M.W. Dekker, Th.J. Peeters en C.W. de Monchy afgetreden als lid van de Raad van Commissarissen. Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de heer C.W. de Monchy herbenoemd tot lid van de Raad van Commissarissen. In verband met het feit dat de heren Dekker en Peeters twaalf jaar deel hebben uitgemaakt van de Raad van Commissarissen kwamen zij niet meer voor herbenoeming in aanmerking. Tijdens diezelfde vergadering zijn de heren T. de Swaan, W.W. Duron en A.J.L. Slippens benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen voor een periode van vier jaar. De heer De Swaan werd voorgedragen voor de vacature die ontstond door het aftreden van de heer Dekker. Hij heeft ook de functie van vicevoorzitter van de heer Dekker overgenomen en zal na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 8 mei 2008 worden benoemd tot voorzitter. De heer Duron werd voorgedragen voor de vacature die is ontstaan door het aftreden van de heer Peeters. Met de benoeming van de heer Slippens is de Raad van Commissarissen tijdelijk uitgebreid tot negen personen. Na de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 8 mei 2008 zullen de heren B. de Vries en H.J. Bierma aftreden als lid van de Raad van Commissarissen. Zij zijn dan dertien jaar lid geweest van de Raad van Commissarissen en zullen niet meer voor herbenoeming in aanmerking komen. Voor de vacature die ontstaat door het aftreden van de heer Bierma geldt het aanbevelingsrecht van Friesland Bank NV uit hoofde van de aandeelhoudersovereenkomst die Van Lanschot met Friesland Bank gesloten heeft.

In plaats van één afzonderlijke remuneratiecommissie en een afzonderlijke selectie- en benoemingscommissie, zoals het principe III.5 van de Code voorschrijft, heeft de Raad van Commissarissen van Van Lanschot een Selectie- en Remuneratiecommissie ingesteld. Deze commissie bestaat uit drie leden en houdt zich bezig met zaken die betrekking hebben op de selectie, benoeming en remuneratie van bestuursleden. De omvang van Van Lanschot brengt met zich mee dat de door deze commissies te behandelen onderwerpen beperkt zullen zijn, waardoor het uit het oogpunt van efficiëntie wenselijk geacht werd om deze in één commissie onder te brengen. De vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen is voorzitter van deze Selectie- en Remuneratiecommissie.

Kapitaal en aandelen

Het maatschappelijk kapitaal van Van Lanschot bestaat uit gewone aandelen A, gewone aandelen B, preferente aandelen B en preferente aandelen C. De gewone aandelen A worden gehouden door de Stichting Administratiekantoor gewone aandelen A Van Lanschot ('het administratiekantoor'), die daartegenover certificaten heeft uitgegeven. Deze certificaten hebben een beursnotering aan Euronext Amsterdam. In 2006 is het beschermingskarakter van de certificering van aandelen opgeheven. Dit betekent dat het administratiekantoor, in lijn met de Code, te allen tijde een volmacht geeft aan certificaathouders het stemrecht te kunnen uitoefenen. Voor aandelen waarvoor het administratiekantoor geen stemvolmacht aan certificaathouders heeft gegeven en waarvoor ook geen steminstructies zijn gegeven, bepaalt het bestuur hoe wordt gestemd. Het bestuur van het administratiekantoor bestaat geheel uit van de vennootschap onafhankelijke personen.

Per 31 december 2007 stonden er geen preferente aandelen uit. Tussen de Stichting Preferente aandelen C Van Lanschot en Van Lanschot NV is een call optie-overeenkomst gesloten waarbij de Stichting het recht heeft verkregen preferente aandelen C te nemen. De bevoegdheid van de Stichting Preferente aandelen C Van Lanschot om preferente aandelen C te nemen, na uitgifte daarvan, is in 2006 verhoogd tot 100% van het vóór de uitoefening van de optie geplaatste kapitaal van de vennootschap. Daarnaast is de periode waarbinnen een aandeelhoudersvergadering zal worden gehouden waarvoor een voorstel tot intrekking van de preferente aandelen zal worden geagendeerd, ingekort tot 12 maanden.

Voor meer details over het kapitaal en aandelen verwijzen wij naar het hoofdstuk Aandeelhoudersinformatie op pagina 8 en verder.

Dit betekent dat Van Lanschot alle principes en best practice bepalingen van de Code volgt, met uitzondering van bepaling II.2.7 inzake de vergoeding van bestuurders bij onvrijwillig ontslag en principe III.5 voor wat betreft het bestaan van één Selectie- en Remuneratiecommissie in plaats van twee aparte commissies. De verklaring voor deze afwijkingen van de Code is hierboven weergegeven. Vanzelfsprekend zal Van Lanschot ook in de toekomst aandacht blijven houden voor de principes en bepalingen van de Code.

Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur

Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur

Nadat het voorstel door de aandeelhouders in de Vergadering van 20 oktober 2004 was goedgekeurd, is op 1 januari 2005 het hieronder beschreven beloningsbeleid ingevoerd voor de Raad van Bestuur. Voor de beloning van het topmanagement van Van Lanschot is aansluiting gezocht bij de opbouw van het remuneratiebeleid voor de Raad van Bestuur.

Voor de beloning van een lid van de Raad van Bestuur van Van Lanschot streeft de Raad van Commissarissen naar een evenwichtig samengesteld pakket dat zich kan meten met beloningspakketten van financiële ondernemingen van vergelijkbare grootte en marktpositie. Het beloningspakket wordt periodiek getoetst op marktconformiteit.

Het vaste salaris van de bestuurders wordt eenmaal per twee jaar herzien aan de hand van de ontwikkeling en prestaties van Van Lanschot, de ontwikkeling en de prestaties van de betrokken bestuurder, de beloningsontwikkelingen binnen het hoger kader van het Nederlandse bankbedrijf en de ontwikkeling van de consumentenprijsindex (CPI).

De variabele beloning voor de leden van de Raad van Bestuur bestaat uit een korte termijn component en een lange termijn component.

De variabele beloning voor de korte termijn

De variabele beloning voor de korte termijn behelst een cashbonus, die wordt uitgedrukt in een percentage van het vaste brutojaarsalaris over het voorgaande jaar. Voor alle leden van de Raad van Bestuur geldt een variabele beloning voor de korte termijn van 50% bij het behalen van de target met een maximum van 75% van het vaste brutojaarsalaris, zoals genoten in het jaar waarover de variabele beloning wordt toegekend.

De parameters voor de variabele beloning zijn:

- a een gebudgetteerd RAROC-percentage;
- b individuele kortetermijndoelstellingen.

Deze maatstaven voor de variabele beloning voor de korte termijn zijn gekozen om de Raad van Bestuur te motiveren het kapitaal van Van Lanschot zo economisch mogelijk in te zetten.

Ad (a): bonusdeel gekoppeld aan gebudgetteerd Raroc-percentage

Jaarlijks stelt de Selectie- en Remuneratiecommissie het RAROC-percentage vast dat als target geldt. Indien het RAROC-percentage:

- meer dan 0,5% lager is dan het percentage voor target vindt geen bonusuitkering plaats;
- minder dan 0,5% lager is dan het percentage voor target,

vindt een bonusuitkering van 20% van het vaste brutojaarsalaris plaats;

- minder dan 0,5% hoger is dan het percentage voor target, vindt een bonusuitkering van 40% van het vaste brutojaarsalaris plaats.
- meer dan 0,5% hoger is dan het percentage voor target, vindt de maximumuitkering van 60% van het vaste brutojaarsalaris plaats.

De berekening van het gerealiseerde Raroc-percentage wordt jaarlijks beoordeeld door de Audit- en Compliancecommissie en de externe accountant.

Ad (b): bonusdeel gekoppeld aan individuele kortetermijndoelstellingen

De individuele kortetermijndoelstellingen worden jaarlijks tevoren besproken en na vaststelling door de Selectie- en Remuneratiecommissie schriftelijk bevestigd aan de individuele leden van de Raad van Bestuur.

De mate waarin aan de individuele korte termijn doelstellingen is voldaan wordt jaarlijks achteraf door de commissie beoordeeld.

Het gedeeltelijk voldoen aan de individuele kortetermijndoelstellingen leidt tot een uitkering naar evenredigheid van die voor target. Het volledig bereiken van de individuele kortetermijndoelstellingen die als target gelden, geeft een uitkering van 10% van het vaste brutojaarsalaris zoals genoten in het jaar waarover de variabele beloning wordt toegekend.

Een uitzonderlijke prestatie ten opzichte van de individuele kortetermijndoelstellingen voor target kan leiden tot een uitkering van maximaal 15%.

De variabele beloning voor de lange termijn

De variabele beloning voor de lange termijn bestaat uit voorwaardelijk toe te kennen prestatieaandelen (certificaten van gewone aandelen A Van Lanschot NV) en voorwaardelijk toe te kennen opties op certificaten van gewone aandelen A Van Lanschot NV. De lange-termijncomponent bestrijkt een periode van drie jaar. Deze worden jaarlijks in een gelijke verhouding aangeged (50% prestatieaandelen, 50% prestatieopties).

De variabele beloning op lange termijn is gekoppeld aan de gemiddelde stijging van de winst per aandeel (hierna te noemen 'wpa') over een periode van drie jaar.

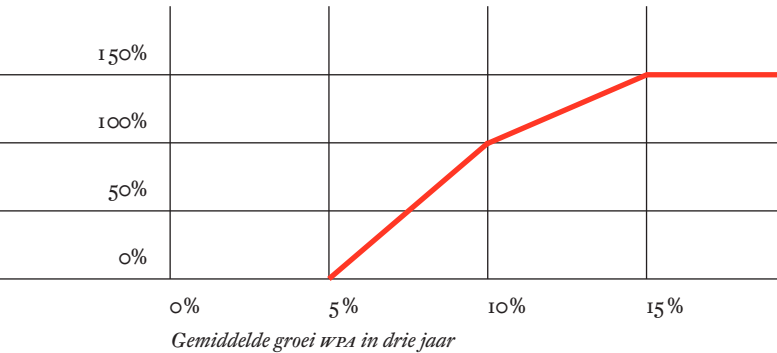
De lange termijn component ondersteunt een optimale ontwikkeling van de winst en draagt er mede toe bij dat niet wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke winst op korte termijn ten koste van de lange termijn. De verplichting om verkregen prestatieaandelen tenminste vijf jaar aan te houden legt nog meer nadruk op dit aspect.

Target voor de variabele beloning voor de lange termijn is een gemiddelde groei van de wpa met 10% per jaar

Variabele beloning, lange termijn

Ten opzichte van de doelstelling (10%)

gedurende de driejaarsperiode. Target leidt tot toekenning van prestatie aandelen en prestatieopties ter waarde van 40% van het vaste brutojaarsalaris. Voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur geldt 50%. Afhankelijk van de gemiddelde groei van de wpa over de driejaarsperiode geldt als maximum 60% van het vaste brutojaarsalaris. Voor de Voorzitter van de Raad van Bestuur is dat 75%. Na de driejaarsperiode stelt de Selectie- en Remuneratiecommissie het aantal toe te kennen prestatie aandelen en prestatieopties vast. Bij de berekening van de gemiddelde wpa wordt rekening gehouden met de nettolast van € 23 miljoen, die eind 2004 is genomen in verband met de verwerving van CenE Bankiers. Deze wordt vanaf 2005 gedurende vijf jaar in mindering gebracht op de resultaten.

Zowel naar beneden als naar boven geldt een glijdende schaal:

- stijgt de winst per aandeel in die periode 5% of minder, dan vindt geen uitkering plaats;
- stijgt de winst per aandeel met meer dan 5%, maar minder dan 10%, dan vindt een toekenning van aandelen en opties plaats ter waarde van minder dan 40% van het vaste brutojaarsalaris aan de leden respectievelijk minder dan 50% van het vaste brutojaarsalaris aan de voorzitter;
- stijgt de winst per aandeel met meer dan 10%, maar minder dan 15%, dan vindt een toekenning van aandelen en opties plaats ter waarde van meer dan 40% maar minder dan 60% van het vaste brutojaarsalaris aan de leden respectievelijk van meer dan 50% maar minder dan 75% van het vaste brutojaarsalaris aan de voorzitter;
- stijgt de winst per aandeel met meer dan 15%, dan vindt de maximale toekenning van aandelen en opties plaats ter waarde van 60% van het vaste brutojaarsalaris aan de leden respectievelijk 75% van het vaste brutojaarsalaris aan de voorzitter.

De lange termijn variabele beloning is in de grafiek hiernaast weergegeven.

De prestatieopties kennen de voor het betrokken jaar door de Raad van Commissarissen vastgestelde looptijd. Deze zijn in 2007 voor de laatste maal toegekend, met een looptijd van vijf jaar. Voor de prestatie aandelen geldt dat deze na levering gedurende een periode van vijf jaren niet verkocht mogen worden. Voor aandelen, verworven uit prestatieopties, geldt deze beperking niet.

De totale kosten van aandelengerelateerde beloningen bij het huidige remuneratiepakket van de Raad van Bestuur bedragen € 764.000,- bij op target presteren en € 1.146.000,- maximaal. De reële waarde van de beloning bij het huidige remuneratiepakket van de Raad van Bestuur bedraagt € 3.811.750,- bij op target presteren en € 4.618.750,- maximaal.

Pensioen en overige emolumenten

Van Lanschot kent voor de Raad van Bestuur een pensioendotatie op basis van defined contribution. Voor de heer Idzerda geldt nog een overgangsregeling in de vorm van een pensioentoezegging op basis van eindloon. De vennootschap draagt de pensioenpremie. De pensioenregeling voor de leden van de Raad van Bestuur brengen geen financieringskosten voor de vennootschap met zich mee. Er zijn met de leden van de Raad van Bestuur geen regelingen overeengekomen voor het vervroegd uit-treden.

De overige arbeidsvoorwaarden van de leden van de Raad van Bestuur passen in het pakket dat in het bankwezen gebruikelijk is: korting op bankproducten en deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering voor personeelsleden. Ten slotte stelt Van Lanschot een auto met chauffeur ter beschikking en verstrekt zij jaarlijks een netto-onkostenvergoeding van € 5.160,-.

Aanpassing beloningsbeleid

De beloningsontwikkelingen van de afgelopen jaren binnen de financiële sector indiceerden in toenemende mate de noodzaak van een herijking en aanpassing van het bestaande beloningsbeleid. In dat kader heeft de Selectie- en Remuneratiecommissie, bijgestaan door externe adviseurs, eind 2006 nog de eerste voorbereidingen getroffen. In 2007 is veel tijd gestoken in het ontwikkelen van een nieuw bezoldigingsbeleid.

Allereerst is een brede arbeidsmarktreferentiegroep van ondernemingen opgesteld. Daarbij is zowel naar attractie- en retentieaspecten gekeken. In oktober werd een toets uitgevoerd ten opzichte van de benchmark op de

aansluiting van het ontwikkelde totale pakket op de verschillende onderdelen: vaste salariëring, variabel inkomen korte en lange termijn. Ten aanzien van het te hanteren beloningsniveau vast en variabel zijn weloverwogen keuzes gemaakt, zowel voor de leden als de voorzitter. Aansluitend zijn de verschillende beloningsonderdelen verder uitgewerkt. Zo is in het voorstel onder andere bij de aanpassing van het vaste inkomen een periodieke algemene aanpassing verdisconteerd op grond van de CPI, zoals die ook elders te doen gebruikelijk is, naast toetsing en modernisering van een aantal parameters en herijking van de percentages bij het variabele inkomen.

Ook maatstaven, aan de hand waarvan de variabele beloning jaarlijks wordt vastgesteld, zijn opnieuw in ogenschouw genomen en aangepast in lijn met wat voor een organisatie als Van Lanschot is aangewezen.

Een dergelijke toets ten opzichte van deze benchmark zal periodiek worden herhaald en kan bij substantiële veranderingen in het beloningsbeleid van de benchmark aanleiding zijn, op de voorgeschreven procedurele wijze met een amendingsvoorstel te komen dat ter vaststelling aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal worden voorgelegd.

Het voorstel voor een aangepast beloningsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur wordt op 8 mei 2008 ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Op basis van deze vaststelling zal in het Jaarverslag 2008 een overzicht worden gegeven van de uitwerking op de diverse onderdelen, met een aantal overwegingen, die bij de gemaakte keuzes hebben meegespeeld.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2007

In duizenden euro's

Activa	31 12 2007	31 12 2006
Geldmiddelen en kasequivalenten ¹	525.480	84.770
Financiële vorderingen handelsactiviteiten ²	83.666	104.845
Bankiers ³	2.884.995	1.821.451
Beleggingen voor verkoop beschikbaar ⁴	839.512	922.445
Kredieten en vorderingen private en publieke sector ⁵	16.006.235	14.746.139
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening ⁶	63.468	63.671
Derivaten ⁷	471.872	432.600
Beleggingen in deelnemingen equity-methode ⁸	9.496	12.248
Materiële vaste activa ⁹	195.268	186.369
Goodwill en overige immateriële activa ¹⁰	379.318	89.467
Actuele belastingvorderingen ¹¹	2.287	9.309
Latente belastingvorderingen ¹²	7.120	16.926
Overlopende activa ¹³	211.450	142.489
Overige activa ¹⁴	38.667	106.546
Totaal activa	21.718.834	18.739.275

De bij de balansposten vermelde nummers verwijzen naar de Toelichting.

Passiva

	31 12 2007	31 12 2006
Financiële verplichtingen handelsactiviteiten ¹⁵	35.583	41.214
Bankiers ¹⁶	904.407	831.543
Verplichtingen private en publieke sector ¹⁷	14.596.804	11.412.890
Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening ¹⁸	18.243	3.535
Derivaten ¹⁹	387.643	372.099
Uitgegeven schuldbewijzen ²⁰	3.015.960	3.781.413
Achtergestelde schulden ²¹	465.451	476.693
Voorzieningen ²²	34.910	36.341
Actuele belastingverplichtingen ²³	2.933	46.342
Latente belastingverplichtingen ²⁴	55.754	17.705
Overlopende passiva ²⁵	450.018	338.152
Overige passiva ²⁶	64.529	13.981
Totaal verplichtingen	20.032.235	17.371.908
Aandelenkapitaal	34.921	32.411
Ingekochte eigen aandelen	- 27.833	- 28.228
Agioreserve	310.217	135.763
Overige reserves	844.808	730.126
Onverdeelde winst toekomend aan aandeelhouders Van Lanschot NV	204.608	174.756
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders Van Lanschot NV	1.366.721	1.044.828
Belang derden (perpetuele leningen)	307.393	312.807
Onverdeelde winst aandeel derden (houders perpetuele leningen)	10.740	9.732
Belang derden (overige minderheidsbelangen)	1.724	-
Onverdeelde winst aandeel derden (overige minderheidsbelangen)	21	-
Eigen vermogen aandeel derden	319.878	322.539
Eigen vermogen ²⁷	1.686.599	1.367.367
Totaal passiva	21.718.834	18.739.275
Voorwaardelijke schulden ²⁸	435.717	467.372
Onherroepelijke faciliteiten ²⁹	337.607	782.744
	773.324	1.250.116

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2007

In duizenden euro's

Inkomsten uit operationele activiteiten	2007	2006
Interestbaten	1.244.604	961.058
Interestlasten	968.244	701.300
Interest ³⁰	276.360	259.758
Opbrengsten uit deelnemingen volgens equity-methode	3.694	- 1.524
Overige opbrengsten uit effecten en deelnemingen	23.795	46.622
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen ³¹	27.489	45.098
Provisiebaten	308.960	173.235
Provisielasten	13.572	13.851
Provisies ³²	295.388	159.384
Resultaat uit financiële transacties ³³	48.759	39.733
Totaal inkomsten uit operationele activiteiten	647.996	593.973
Lasten		
Personeelskosten ³⁴	248.573	168.753
Andere beheerskosten ³⁵	129.762	99.566
Personeels- en andere beheerskosten	378.335	268.319
Afschrijvingen ³⁶	36.411	18.114
Bedrijfslasten	414.746	286.433
Bijzondere waardeverminderingen ³⁷	71	2.873
Totaal lasten	414.817	289.306
Bedrijfsresultaat voor belastingen	233.179	214.667
Belastingen ³⁸	43.828	36.728
Nettowinst op basis van doorlopende activiteiten	189.351	177.939
Niet-doorlopende activiteiten ³⁹	26.018	6.549
Nettowinst	215.369	184.488

	2007	2006
Waarvan toekomend aan aandeelhouders		
Van Lanschot nv	204.608	174.756
Waarvan toekomend aan houders perpetuele leningen	10.740	9.732
Waarvan toekomend aan overige minderheidsbelangen	21	–
Winst per gewoon aandeel in euro's ⁴⁰	5,94	5,48
Verwaterde winst per gewoon aandeel in euro's ⁴¹	5,88	5,43
Winst per gewoon aandeel in euro's ⁴² op basis van doorlopende activiteiten	5,19	5,28
Verwaterde winst per gewoon aandeel in euro's ⁴³ op basis van doorlopende activiteiten	5,13	5,23

Eigen vermogen per 31 december 2007

In duizenden euro's

Geconsolideerd verloopoverzicht eigen vermogen	2007	2006
Aandelenkapitaal		
<i>Balans per 1 januari</i>	32.411	32.372
Emissie aandelen	2.510	39
<i>Balans per 31 december</i>	34.921	32.411
Ingekochte eigen aandelen		
<i>Balans per 1 januari</i>	- 28.228	- 37.731
Inkoop eigen aandelen in verband met optierechten	- 12.498	- 8.487
Uitoefening opties	12.893	17.990
<i>Balans per 31 december</i>	- 27.833	- 28.228
Agioreserve		
<i>Balans per 1 januari</i>	135.763	135.802
Emissie aandelen	174.454	- 39
<i>Balans per 31 december</i>	310.217	135.763
Herwaarderingsreserve		
<i>Balans per 1 januari</i>	26.000	60.373
Herwaardering beleggingen	25.094	- 6.999
Realisatie beleggingen	- 16.120	- 27.374
<i>Balans per 31 december</i>	34.974	26.000
Omrekeningsverschillen		
<i>Balans per 1 januari</i>	- 98	83
Mutaties boekjaar	291	- 181
<i>Balans per 31 december</i>	193	- 98
Overige eigen vermogenscomponenten		
<i>Balans per 1 januari</i>	11.135	- 2.111
Waardevermeerderingen derivaten direct toegevoegd aan het eigen vermogen	51.528	16.305
Waardeverminderingen derivaten direct onttrokken aan het eigen vermogen	- 37.414	- 3.059
Belastingen over waardemutaties	- 6.439	-
<i>Balans per 31 december</i>	18.810	11.135
Overige reserves		
<i>Balans per 1 januari</i>	693.089	625.179
Resultaat 2006/2005	174.756	148.189
Dividend 2006/2005 aan aandeelhouders	- 94.745	- 79.772
Personeelsopties	20.175	464
Overige mutaties	- 2.444	- 971
<i>Balans per 31 december</i>	790.831	693.089

Geconsolideerd verloopoverzicht eigen vermogen

	2007	2006
Onverdeelde winst toekomend aan aandeelhouders		
Van Lanschot nv		
<i>Balans per 1 januari</i>	174.756	148.189
Naar overige reserves	- 174.756	- 148.189
Resultaat verslagperiode	204.608	174.756
<i>Balans per 31 december</i>	204.608	174.756
<i>Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders</i>		
<i>Van Lanschot nv</i>	1.366.721	1.044.828
Belang derden (perpetuele leningen)		
<i>Balans per 1 januari</i>	312.807	312.945
Uitgifte perpetuele leningen	-	-
Mutatie eigen positie	- 5.414	- 138
<i>Balans per 31 december</i>	307.393	312.807
Onverdeelde winst toekomend aan derden		
<i>Balans per 1 januari</i>	9.732	4.209
Dividend 2006 aan derden (houders perpetuele leningen)	- 9.732	- 4.209
Resultaat verslagperiode	10.740	9.732
<i>Balans per 31 december</i>	10.740	9.732
Belang derden (Overige minderheidsbelangen)		
<i>Balans per 1 januari</i>	-	-
Verwerving belang	1.724	-
<i>Balans per 31 december</i>	1.724	-
Onverdeelde winst toekomend aan minderheidsbelangen		
<i>Balans per 1 januari</i>	-	-
Resultaat verslagperiode	21	-
<i>Balans per 31 december</i>	21	-
<i>Eigen vermogen toekomend aan derden</i>	319.878	322.539
<i>Eigen vermogen</i>	1.686.599	1.367.367

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2007

In duizenden euro's

	2007	2006
Bedrijfsresultaat voor belastingen	233.179	214.667
<i>Aanpassingen voor:</i>		
– Afschrijvingen	36.411	18.114
– Bijzondere waardeverminderingen	71	2.873
– Opbrengsten uit effecten en deelnemingen	– 27.489	– 45.098
Kasstroom verkregen uit operationele activiteiten	242.172	190.556
Nettostijging (daling) in operationele activa en passiva		
– Mutatie financiële vorderingen/verplichtingen handelsactiviteiten	70.787	47.994
– Mutatie financiële vorderingen/verplichtingen tegen reële waarde	14.911	2.414
– Mutatie bankiers	– 1.814.994	– 292.867
– Mutatie private en publieke sector	1.771.220	– 1.254.100
– Mutatie derivaten	– 23.728	36.800
– Mutatie voorzieningen	– 2.396	– 14.147
– Mutatie overige activa en passiva	99.520	– 15.350
– Mutatie overlopende activa en passiva	– 2.992	34.982
– Mutatie latent verschuldigde belastingen	19.577	– 6.383
Totale mutatie activa en passiva	131.905	– 1.460.657
Betaalde vennootschapsbelasting	– 58.949	– 16.947
Totaal nettokasstroom aangewend voor operationele activiteiten	315.128	– 1.287.048
Nettokasstroom uit niet-doorlopende operationele activiteiten	27.923	9.406
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
<i>Investerings en aankopen</i>		
– Beleggingen in kapitaalinstrumenten	– 3.016	– 139.099
– Beleggingen in aandelen	– 31.579	–
– Beleggingen in groepsmaatschappijen (exclusief overgenomen geldmiddelen)	– 178.021	–
– Beleggingen in deelnemingen	– 4.217	–
– Materiële vaste activa	– 29.695	– 17.725
– Immateriële activa	– 31.663	– 33.482

	2007	2006
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen</i>		
– <i>Beleggingen in kapitaalinstrumenten</i>	82.968	522.263
– <i>Beleggingen in aandelen</i>	36.143	–
– <i>Beleggingen in groepsmaatschappijen (exclusief overgenomen geldmiddelen)</i>	3.140	–
– <i>Beleggingen in deelnemingen</i>	7.631	1.766
– <i>Materiële vaste activa</i>	13.205	3.656
– <i>Immateriële activa</i>	7.171	–
Resultaat deelnemingen/participatie en beleggings- portefeuille aandelen	11.186	14.963
Ontvangen dividend uit deelnemingen en participaties	16.303	30.135
Nettokasstroom aangewend voor investeringsactiviteiten	– 100.444	382.477
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
<i>Uitgifte aandelen</i>	40.180	39
<i>Lasten personeelsopties</i>	20.175	464
<i>Mutatie overige reserves</i>	5.159	– 17.023
<i>Perpetuele leningen</i>	– 5.414	– 138
<i>Minderheidsbelangen</i>	1.724	–
<i>Ontvangsten uit achtergestelde schulden</i>	–	1.017
<i>Aflossingen achtergestelde schulden</i>	– 11.242	– 12.904
<i>Ontvangsten uit schuldbewijzen</i>	150.000	1.452.785
<i>Aflossingen schuldbewijzen</i>	– 915.453	– 865.652
<i>Betaald dividend</i>	– 94.745	– 79.773
Nettokasstroom aangewend voor financieringsactiviteiten	– 809.616	478.815
Nettotoename in geldmiddelen en kasequivalenten	– 567.009	– 416.350
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	1.011.812	1.428.162
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december	444.803	1.011.812
Bijkomende toelichting		
Kasstromen uit hoofde van interestontvangsten	1.218.347	957.523
Kasstromen uit hoofde van interestbetalingen	879.722	613.444

Toelichting

Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening van Van Lanschot NV per 31 december 2007 is door de Raad van Bestuur opgemaakt op 19 maart 2008 en wordt 8 mei 2008 ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Van Lanschot is een in Nederland opgerichte en gevestigde vennootschap waarvan de certificaten van aandelen openbaar worden verhandeld.

Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening van Van Lanschot en haar dochterondernemingen is opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie (EU). In de geconsolideerde jaarrekening opgenomen activa en passiva worden gewaardeerd tegen de hierna vermelde waarderingsgrondslagen.

Veranderingen in de presentatie

De presentatie van en gebruik van sommige begrippen in de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en de bijbehorende toelichtingen zijn in 2007 gewijzigd, als gevolg van de introductie van IFRS 7, de aanwezigheid van niet-doorlopende bedrijfsactiviteiten en om additionele informatie en meer relevante informatie te kunnen verstrekken.

De vergelijkende cijfers zijn zoveel mogelijk aangepast. In de additionele toelichting is de herrubricering van de balans per 31 december 2006 naar de indeling van 2007 opgenomen. In de winst- en verliesrekening is de regel Niet-doorlopende bedrijfsactiviteiten opgenomen en hierop zijn verantwoord de resultaten van bedrijfsonderdelen die naar verwachting binnen afzienbare tijd zullen worden afgestoten of zijn afgestoten.

Schattingonzekerheden

Bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van Van Lanschot is gebruikgemaakt van schattingen en veronderstellingen die belangrijke gevolgen hebben voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De schattingen en veronderstellingen zijn gebaseerd op de meest recente informatie. De werkelijke bedragen kunnen in de toekomst afwijken van de schattingen en veronderstellingen. Schattingen en veronderstellingen hebben met name betrekking op:

Bepaling van de reële waarde van derivaten en andere financiële instrumenten De reële waarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt, wordt bepaald op basis van kasstroom- en (optie)waarderingsmodellen. Deze modellen zijn voornamelijk gebaseerd op de per balansdatum bestaande marktomstandigheden. Schattingen hebben voornamelijk betrekking op het inschatten van toekomstige kasstromen en disconteringsvoeten.

Bijzondere waardeverminderingen Per balansdatum wordt voor alle activa beoordeeld of er objectieve indicatoren zijn dat er

sprake is van een bijzondere waardevermindering. Objectieve indicatoren worden vastgesteld bij sterk gewijzigde marktomstandigheden in bijvoorbeeld beurs-, valuta- of interestkoersen. Bijzondere waardeverminderingen worden bepaald aan de hand van het verschil tussen de balanswaarde en de realiseerbare waarde. Waardeverminderingen worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. Indien een actief definitief oninbaar wordt, wordt dit afgeboekt ten laste van de betreffende balanspost. De reeds gevormde voorziening voor bijzondere waardevermindering valt vrij ten gunste van de betreffende balanspost. Indien oninbare vorderingen na het afboeken toch kasstromen genereren, worden deze rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa In het geval van bijzondere waardeverminderingen van financiële activa is er sprake van objectieve indicatoren na de eerste opname van de financiële activa. Afhankelijk van het soort financiële activa wordt de realiseerbare waarde geschat op basis van:

- De reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs,
- De contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen op basis van de oorspronkelijke effectieve interest van het actief als disconteringsvoet,
- De reële waarde van zekerheden.

Bijzondere waardeverminderingen worden voor individueel significante posten individueel bepaald. Voor overige financiële activa vindt op portefeuilleniveau een collectieve beoordeling plaats. De bijzondere waardevermindering bij deze collectieve beoordeling wordt, indien er objectieve indicatoren hebben plaatsgevonden, bepaald op basis van contractueel overeengekomen kasstromen en de historische ervaring ten aanzien van kredietverliezen op activa met gelijkwaardige kredietkenmerken. Indien huidige omstandigheden aanleiding geven om de historische ervaringen aan te passen dan worden de effecten van deze omstandigheden in de berekeningen verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen niet-financiële activa De realiseerbare waarde bij niet-financiële activa is de hoogste van de reële waarde van een actief, onder verrekening van verkoopkosten, en de bedrijfswaarde. Deze reële waarde, onder verrekening van verkoopkosten, is gebaseerd op een marktconforme transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen. Om bijzondere waardeverminderingen te kunnen bepalen worden individuele activa ingedeeld op het laagste niveau waarop kasstromen te identificeren zijn (kastroomgenererende eenheden). Niet-financiële activa, anders dan betaalde goodwill, die aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn geweest, worden op iedere balansdatum beoordeeld op mogelijke terugboeking van de waardevermindering. Voor niet-financiële activa vindt er jaarlijks een toetsing op bijzondere waardeverminderingen plaats door na te gaan of er aanwijzingen zijn dat deze activa aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zijn.

Actuariële veronderstellingen voorzieningen Zie toelichting voorzieningen op pagina 133.

Grondslagen voor consolidatie

Dochterondernemingen De geconsolideerde jaarrekening van Van Lanschot NV bevat de jaarrekeningen van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochterondernemingen. De jaarrekeningen van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochterondernemingen zijn opgesteld per 31 december op basis van eenduidige waardingsgrondslagen. Het boekjaar van F. van Lanschot Bankiers NV en haar dochterondernemingen is gelijk aan het kalenderjaar. De effecten van intragroeptransacties worden geëlimineerd in het consolidatieproces. Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf oprichtingsdatum cq. overname datum, zijnde de datum waarop feitelijke zeggenschap wordt verworven; consolidatie wordt voortgezet tot het moment dat de feitelijke zeggenschap ophoudt te bestaan. Er is sprake van zeggenschap indien Van Lanschot de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële of operationele beleid van een onderneming te bepalen.

Investerings in geassocieerde deelnemingen De beleggingen in deelnemingen waarop Van Lanschot significante, maar geen overheersende invloed kan uitoefenen worden verwerkt volgens de equity-methode tenzij anders aangegeven. Volgens de equity-methode wordt in de waardering van de deelneming de belegging initieel gewaardeerd tegen kostprijs en toekomstige resultaten en equity-veranderingen worden proportioneel meegenomen in het eigen vermogen. Ontvangen dividenden worden in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Gesegmenteerde informatie

Van Lanschot heeft als primaire segmentatiebasis de verschillende bedrijfssegmenten. Een bedrijfssegment is een bedrijfs-onderdeel dat soortgelijke diensten verleent en waarvan het rendements- en risicoprofiel afwijkt van dat van andere bedrijfssegmenten. De bedrijfs-onderdelen die Van Lanschot onderscheidt zijn: Private Banking, Assetmanagement, Business Banking, Corporate Finance en Securities en Overige activiteiten. De secundaire segmentatiebasis is geografisch op basis van waar het bedrijfs-onderdeel is gevestigd. Van Lanschot onderscheidt de geografische segmenten Nederland, België en Overige.

Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's, die tevens de functionele en rapporteringsvaluta van Van Lanschot is. De groepsentiteiten kennen hun eigen functionele en rapporteringsvaluta die de basis vormen voor de opname op de balans en de bepaling van het valutaresultaat. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste opname verantwoord tegen de koers van de functionele valuta per de datum van de transactie. Activa en passiva die luiden in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers van de functionele valuta

per balansdatum. Eventuele verschillen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening. Activa en passiva van buitenlandse deelnemingen worden omgerekend tegen functionele valuta per balansdatum. Omrekeningsverschillen worden verwerkt in het eigen vermogen.

In de balans opnemen van financiële activa

De aankoop of verkoop van financiële activa geclassificeerd als aangehouden tot einde looptijd, beschikbaar voor verkoop of voor handelsactiviteiten die volgens standaard marktconventies worden afgewikkeld, worden verwerkt op de datum waarop Van Lanschot zich verbindt om het actief te kopen of te verkopen. Leningen en deposito's worden verwerkt op afwikkel datum.

Niet langer in de balans opnemen van financiële activa

Financiële activa worden niet langer in de balans opgenomen indien:

- Van Lanschot niet langer recht heeft op de kasstromen van het actief en
- Van Lanschot het overgrote deel van de risico's en voordelen heeft overgedragen of
- Van Lanschot de beschikkingsmacht over het actief heeft verloren en niet het overgrote deel van de risico's heeft behouden. Indien Van Lanschot de rechten op de kasstromen uit een financieel actief overdraagt en niet het overgrote deel van de risico's en opbrengsten heeft behouden, bepaalt Van Lanschot of de beschikkingsmacht is behouden. Indien deze is behouden, blijft het actief in de balans opgenomen voor zover Van Lanschot nog blootstaat aan veranderingen in de waarde van het actief. Indien de beschikkingsmacht is overgedragen, worden de activa van de balans gehaald.

Securitisaties

Van Lanschot heeft delen van haar kredietportefeuille ondergebracht in 'Special Purpose Entities' (SPE's). Met deze transacties is het economische eigendom van deze vorderingen overgedragen aan de afzonderlijke entiteiten. Indien Van Lanschot op basis van SIC 12 de feitelijke zeggenschap ('control') heeft over een SPE wordt de SPE geconsolideerd. De belangrijkste indicator voor control is het behouden van het merendeel van de aan de financiële activa verbonden risico's en economische voordelen.

Saldering financiële activa en passiva

Financiële activa en passiva worden gesaldeerd en in de geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd voor het netto-bedrag indien Van Lanschot het juridisch afdwingbare recht tot saldering en simultane afwikkeling heeft en de intentie heeft de activa en passiva gesaldeerd of simultaan af te rekenen.

Samenvatting van belangrijke waarderingsgrondslagen

Algemeen

Classificatie schuld of eigen vermogen

Financiële instrumenten, of de afzonderlijke componenten van het instrument, worden geclassificeerd als een verplichting of als eigen vermogen in overeenstemming met de economische realiteit.

Derivaten

De initiële waardering geschiedt tegen reële waarde op het moment van ingaan van het contract. Na de eerste verwerking wordt het derivaat gewaardeerd tegen reële waarde en waardeveranderingen worden verwerkt in de winst- en verliesrekening onder Resultaat uit financiële transacties. Reële waarden worden gebaseerd op beurskoersen, kasstroom- en (optie)waarderingmodellen.

Hedge-accounting

Van Lanschot maakt gebruik van derivaten ter afdekking van de risico's. De boekwaarde van de door fair value hedges afgedekte activa en verplichtingen die anders tegen kostprijzen worden opgenomen, zijn aangepast voor de mutaties in de reële waarde die kan worden toegerekend aan de afgedekte risico's. Eventuele winsten of verliezen voortkomend uit wijzigingen in de reële waarde van derivaten die geen betrekking hebben op de afgedekte risico's, worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Bij het afsluiten van een afdekkingstransactie, wordt de afdekkingrelatie door Van Lanschot formeel aangewezen en gedocumenteerd, evenals de doelstelling en het beleid van Van Lanschot ten aanzien van het beheer van financiële risico's bij het aangaan van de afdekkingstransactie. De documentatie vermeldt de gegevens van het afdekkingsinstrument, de afgedekte positie of transactie, de aard van het af te dekken risico en hoe Van Lanschot zal beoordelen in hoeverre het afdekkingsinstrument effectief is bij het compenseren van het risico. Dergelijke afdekkingen zijn naar verwachting zeer effectief. De effectiviteit wordt maandelijks beoordeeld, waarbij wordt vastgesteld dat de afdekking gedurende de verslagperiodes waarvoor de afdekking was bedoeld, feitelijk zeer effectief is geweest. Afdekkingen die aan strikte voorwaarden voor hedge-accounting voldoen, worden als volgt verantwoord:

Fair value hedging Bij fair value hedges worden afdekkingsinstrumenten gebruikt om het blootstaan aan wijzigingen in de reële waarde van een actief of verplichting af te dekken, die ontstaan als gevolg van rentewijzigingen.

Waardeveranderingen van het afdekkingsinstrument worden verantwoord in de winst- en verliesrekening. Hetzelfde bedrag wordt (voor zover het afdekkingsinstrument effectief is) gemuteerd op de waarde van de afgedekte positie of transactie en tevens verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Indien een afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, of indien een instrument niet langer als afdekkingsinstrument kan worden aangemerkt, worden de cumulatieve winsten en verliezen geamortiseerd over de resterende looptijd van de hedgerelatie.

Cash flow hedging Bij cash flow hedges worden afdekkingsinstrumenten gebruikt om het blootstaan aan schommelingen in kasstromen van een actief, verplichting of toekomstige transactie, die ontstaan als gevolg van rentewijzigingen, af te dekken. Het deel van de winst of het verlies op het afdekkingsinstrument waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking is, wordt direct in het eigen vermogen opgenomen tot het moment dat het afgedekte item de winst- en verliesrekening beïnvloedt. Het niet-effectieve deel wordt in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Indien een afdekkingsinstrument afloopt of wordt verkocht, of indien een instrument niet langer als afdekkingsinstrument kan worden aangemerkt, blijven de cumulatieve winsten en verliezen in het eigen vermogen totdat de verwachte toekomstige transactie uiteindelijk wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening. Als de verwachte toekomstige transactie niet langer waarschijnlijk is wordt het cumulatieve resultaat direct overgebracht vanuit het eigen vermogen naar de winst- en verliesrekening.

In een contract besloten derivaat

Een in een contract besloten derivaat, een zogenoemd 'embedded derivative', wordt separaat gewaardeerd indien er geen nauw verband bestaat tussen de economische eigenschappen van een embedded derivative en het financiële contract waarvan het deel uitmaakt. Het besloten derivaat wordt apart gewaardeerd indien het financiële contract zelf niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen via de winst- en verliesrekening. Een voorbeeld van een in een contract besloten derivaat (nauw verbonden) zijn interestopties in een hypotheek, die de boven- of ondergrens op de interest bepalen. Een voorbeeld van een in een contract besloten derivaat (niet-nauw verbonden) is aan een aandelenindex gekoppelde interestbetaling en aflossing. Vooraf wordt bepaald of een in een contract besloten derivaat al dan niet 'closely related' (nauw verbonden) is.

Activa

Geldmiddelen en kasequivalenten

Onder geldmiddelen en kasequivalenten zijn tegen nominale waarde opgenomen alle liquide middelen, vrij beschikbare tegoeden bij de centrale banken en andere financiële instrumenten met een resterende looptijd korter dan drie maanden.

Financiële vorderingen handelsactiviteiten

Financiële vorderingen handelsactiviteiten zijn transacties voor eigen rekening met het doel dit actief op korte termijn weer te verkopen. De financiële vorderingen handelsactiviteiten bevatten de handelsportefeuille aandelen en obligaties. De financiële vorderingen handelsactiviteiten worden vanaf het moment van aangaan van het contract (trade date) gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening onder resultaat financiële transacties.

Bankiers

Bankiers wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie berekend wordt met behulp van de effectieve interestmethode. De effectieve interest is de interestvoet die de contante waarde van de verwachte kasstromen over de looptijd van het financieel instrument, of waar van toepassing over een kortere periode, exact disconteert naar de nettoboekwaarde van het financieel actief of verplichting.

Beleggingen voor verkoop beschikbaar

Beleggingen zijn door het management aangemerkt als transacties aangehouden voor onbepaalde duur en worden gewaardeerd als 'voor verkoop beschikbaar'. De post beleggingen bevat beleggingen in aandelen, obligaties en participaties. Deze beleggingen worden bij eerste opname tegen de reële waarde opgenomen en vervolgens aangepast voor na verwerving opgetreden wijzigingen in reële waarde van de belegging. De waardeveranderingen worden via een herwaarderingsreserve geleid, die een onderdeel vormt van het eigen vermogen. Waardeverminderingen als gevolg van impairment en vreemde valuta mutaties op monetaire items worden verantwoord onder respectievelijk opbrengsten effecten en deelnemingen en resultaat financiële transacties.

Van Lanschot beschouwt de ongerealiseerde verliezen op de kapitaalinstrumenten in de beleggingsportefeuille, als gevolg van rentefluctuaties, als tijdelijke waardeverminderingen. Van Lanschot heeft de intentie om deze beleggingen in kapitaalinstrumenten aan te houden gedurende een periode die lang genoeg is om deze ongerealiseerde verliezen te compenseren en verwacht indien aangehouden tot einde looptijd de volledige hoofdsom terug te ontvangen. Van Lanschot beschouwt de ongerealiseerde verliezen per balansdatum op de aandelen in de

beleggingsportefeuille niet als tijdelijke waardeverminderingen. Waardeverminderingen op aandelen in de beleggingsportefeuille onder kostprijs worden op basis van interne beleidsregels als impairment in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Bij realisatie van een 'voor verkoop beschikbaar' aandeel valt de opgebouwde herwaarderingsreserve vrij in de winst- en verliesrekening onder opbrengsten effecten en deelnemingen.

Bij realisatie van een 'voor verkoop beschikbare' obligatie valt de opgebouwde herwaarderingsreserve vrij in de winst- en verliesrekening onder resultaat financiële transacties.

Voor de bepaling van de marktwaarde van de participaties, waarvoor geen beurskoers beschikbaar is, wordt gebruik gemaakt van waarderingmethodieken waaruit de aandeelhouderswaarde volgt. De gehanteerde waarderingmethodieken betreffen peergroupanalyse, kapitalisatiemethode, rentabiliteitsmethode en netto contante waardemethode.

Alle aankopen en verkopen volgens standaardmarktconventies van beleggingen voor verkoop beschikbaar, worden verantwoord op transactiedatum. Alle overige aan- en verkopen worden verantwoord op de datum van afwikkeling.

Kredieten en vorderingen private en publieke sector

Kredieten en vorderingen private en publieke sector worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie berekend wordt met behulp van de effectieve interestmethode. De effectieve interestmethode is een methode voor het berekenen van de geamortiseerde kostprijs en de allocatie van interestbaten en interestlasten over de relevante perioden.

Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening bevat beleggingen waarvan het management waardering tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening van toepassing acht, op grond van één van de volgende redenen:

- 1 Het elimineert of vermindert in belangrijke mate inconsistenties in waardering en verantwoording die anders zouden ontstaan als gevolg van de waardering van activa of het verantwoorden van baten en lasten op afwijkende grondslagen.
- 2 De performance van de betreffende financiële activa wordt beoordeeld op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicomangement- of investeringsstrategie. Rapportage aan het management geschiedt op basis van de reële waarde.
- 3 Het contract waarin het financiële instrument is opgenomen, bevat één of meerdere ingesloten derivaten en het gehele contract wordt tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening verantwoord. Dit is alleen toegestaan mits:
  - a het ingesloten derivaat significante invloed heeft op de contractueel overeengekomen kasstromen of
  - b het bij de eerste verantwoording van het financiële instrument

overduidelijk is, dat splitsing van het ingesloten derivaat niet is toegestaan (bijvoorbeeld optie tot vervroegde aflossing tegen geamortiseerde kostprijs).

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde.

De positieve en negatieve waarde van derivaten zijn apart zichtbaar op de balans, aan de debet- respectievelijk creditzijde. De waarden van derivaten met een positieve en een negatieve waarde, afgesloten met dezelfde tegenpartij, worden slechts gesaldeerd indien de cash flows op een nettobasis worden geseteld en dit juridisch is toegestaan. Waardeveranderingen van derivaten worden rechtstreeks opgenomen in het resultaat financiële transacties, tenzij hedge-accounting effectief wordt toegepast.

Onder derivaten worden opgenomen:

- *De positieve reële waarde van derivaten voor handelsdoeleinden*
Derivaten voor handelsdoeleinden zijn transacties voor eigen rekening met het doel dit actief op korte termijn weer te verkopen. Deze derivaten worden vanaf het moment van aangaan van het contract (trade date) gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening onder resultaat financiële transacties.
- *Economische hedges*
Economische hedges zijn derivaten voor het managen van risico's zonder toepassing van hedge-accounting.
- *Derivaten structured products*
Derivaten structured products betreft opties die Van Lanschot heeft gekocht ter afdekking van structured products verkocht aan cliënten, zonder toepassing van hedge-accounting.
- *Long optie positie cliënten*
- *Derivaten met toepassing van hedge-accounting*

Beleggingen in deelnemingen equity-methode

Deelnemingen zijn entiteiten waarop Van Lanschot significante maar geen overheersende invloed kan uitoefenen. De deelnemingen worden in de jaarrekening opgenomen op basis van de equity-methode. Indien een wijziging plaatsvindt in het eigen vermogen van de deelneming, neemt Van Lanschot haar aandeel in de wijziging op en verwerkt dit in het overzicht van mutaties in het eigen vermogen. Dit geldt ook voor de resultaten van de deelnemingen die verantwoord worden in de resultaten van Van Lanschot.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa bevatten onroerend goed in eigen gebruik, informatietechnologie, inventaris, communicatie- en beveiligingsapparatuur. De materiële vaste activa voor eigen gebruik worden bij eerste opname gewaardeerd tegen historische kostprijs en hierna tegen historische kostprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De boekwaarde bevat de kosten voor

vervanging van een deel van het bestaande object zodra deze kosten worden gemaakt en is exclusief de kosten van het dagelijks onderhoud. De afschrijving wordt lineair berekend op basis van de economische levensduur van de betreffende activa.

Verwachte economische levensduur materiële vaste activa in jaren

<i>Grond</i>	Oneindig
<i>Opstal</i>	40
<i>Verbouwingen</i>	15
<i>Besturingssoftware en IT</i>	3-5
<i>Communicatieapparatuur</i>	5
<i>Beveiligingsapparatuur</i>	15
<i>Infrastructuur</i>	10
<i>Inventaris en inrichting</i>	5-10

De ontwikkelingskosten van besturingssoftware worden geactiveerd indien zij voldoen aan de criteria aangaande identificeerbaarheid, het waarschijnlijk is dat toekomstige opbrengsten binnen de onderneming vallen en dat de kosten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Goodwill en overige immateriële activa

Goodwill is het verschil tussen de reële waarde van de verworven activa (inclusief immateriële activa) en passiva en de betaalde kostprijs. Betaalde goodwill wordt tegen kostprijs opgenomen in de jaarrekening na aftrek van eventuele cumulatieve verliezen wegens bijzondere waardevermindering. Betaalde goodwill wordt jaarlijks of indien gebeurtenissen of veranderingen in de omstandigheden erop wijzen, getoetst op bijzondere waardevermindering. Een waardevermindering wordt vastgesteld aan de hand van het verschil tussen de balanswaarde en de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid (zogenoemde Cash Generating Units, CGU) waarop de goodwill betrekking heeft. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid wordt bepaald door de hoogste van de reële waarde minus verkoopkosten en de waarde in gebruik. Voor Van Lanschot is het, door het ontbreken van een markt voor separate CGU's, niet mogelijk om een betrouwbare reële waarde minus verkoopkosten per CGU te bepalen. De realiseerbare waarde is derhalve gelijk gesteld aan de waarde in gebruik. De waarde in gebruik wordt bepaald door de netto contante waarde te berekenen van toekomstige kasstromen die door een CGU worden gegenereerd. Indien de realiseerbare waarde per CGU onder de balanswaarde van de betreffende CGU ligt is er sprake van een bijzondere waardevermindering van de goodwill. Overige immateriële activa, zoals applicatiesoftware, klantenbestanden, contractuele rechten en de waarde van verworven toevertrouwde middelen en kredieten, worden geactiveerd tegen de kostprijs en gedurende hun gebruiksduur lineair afgeschreven.

Verwachte economische levensduur immateriële activa in jaren

<i>Klantenbestanden</i>	5-20
<i>Distributiekkanalen van derde partijen</i>	12-20
<i>Contracten van agenten</i>	20
<i>Merkmamen</i>	20
<i>Deposito's en rekening-courantstanden</i>	10
<i>Applicatiesoftware</i>	3-5

Actuele belastingvorderingen

Actuele belastingvorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Actieve belastingvorderingen worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, betrekking hebben op dezelfde soort belastingen en het wettelijk is toegestaan om deze vorderingen en verplichtingen te salderen.

Latente belastingvorderingen

Belastinglatenties worden in de balans opgenomen indien de waardering van een actief of passief in de balans tijdelijk afwijkt van de waardering voor belastingdoeleinden. De belastinglatenties worden berekend met behulp van bekrachtigde belastingpercentages ten tijde van realisatie van de latenties. Actieve en passieve belastinglatenties worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, betrekking hebben op dezelfde soort belasting, het wettelijk is toegestaan om deze latenties te salderen en de verwachting bestaat dat de latenties simultaan worden afgewikkeld. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Actieve belastinglatenties worden alleen opgenomen indien het waarschijnlijk is dat in de nabije toekomst fiscale winsten zullen worden gerealiseerd ter compensatie van deze tijdelijke verschillen. Waardeveranderingen van beleggingen geclassificeerd als 'voor verkoop beschikbaar' en waardeveranderingen van derivaten die onderdeel uitmaken van een cash flow hedge worden onder aftrek van belastinglatenties opgenomen in het vermogen. De belastinglatentie wordt tegelijk met de waardemutatie in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Overlopende activa

Overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige activa

Overige activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva**Financiële verplichtingen handelsactiviteiten**

Financiële verplichtingen handelsactiviteiten zijn transacties voor eigen rekening met het doel deze posities op korte termijn weer terug te kopen. Financiële verplichtingen handelsactiviteiten worden gewaardeerd tegen reële waarde met verrekening van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. Deze balanspost omvat de short posities inzake de handelsportefeuille aandelen en obligaties. Opname vindt plaats bij het aangaan van het contract.

Bankiers

Bankiers wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie berekend wordt met behulp van de effectieve interestmethode. De effectieve interest is de interestvoet die de contante waarde van de verwachte kasstromen over de looptijd van het financieel instrument, of waar van toepassing over een kortere periode, exact disconteert naar de nettoboekwaarde van het financieel actief of verplichting.

Verplichtingen private en publieke sector

Verplichtingen private en publieke sector worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij de amortisatie berekend wordt met behulp van de effectieve interestmethode.

Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening bevatten financiële instrumenten waarvan het management waardering tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening van toepassing acht, op grond van één van de volgende redenen:

- 1 Het elimineert of vermindert in belangrijke mate inconsistenties in waardering en verantwoording die anders zouden ontstaan als gevolg van de waardering van passiva of het verantwoorden van baten en lasten op afwijkende grondslagen.
- 2 De performance van de betreffende financiële passiva wordt beoordeeld op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicomanagement- of investeringsstrategie. Rapportage aan het management geschiedt op basis van de reële waarde.
- 3 Het contract waarin het financiële instrument is opgenomen, bevat één of meerdere ingesloten derivaten en het gehele contract wordt tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening verantwoord. Dit is alleen toegestaan mits:
  - a het ingesloten derivaat significante invloed heeft op de contractueel overeengekomen kasstromen of
  - b het bij de eerste verantwoording van het financiële instrument overduidelijk is, dat splitsing van het ingesloten derivaat niet is toegestaan (bijvoorbeeld optie tot vervroegde aflossing tegen geamortiseerde kostprijs).

Derivaten

Onder derivaten worden opgenomen:

- *De negatieve reële waarde van derivaten voor handelsdoeleinden*
Derivaten voor handelsdoeleinden zijn transacties voor eigen rekening met het doel dit actief op korte termijn weer te verkopen. Deze derivaten worden vanaf het moment van aangaan van het contract (trade date) gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening onder resultaat financiële transacties.
- *Economische hedges*
Economische hedges zijn derivaten voor het managen van risico's zonder toepassing van hedge-accounting.
- *Derivaten structured products*
Derivaten structured products betreft opties die Van Lanschot heeft gekocht ter afdekking van structured products verkocht aan cliënten, zonder toepassing van hedge-accounting.
- *Long optie positie cliënten*
- *Derivaten met toepassing van hedge-accounting*

Uitgegeven schuldbewijzen

Uitgegeven schuldbewijzen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Inkoop van eigen schuldbewijzen door Van Lanschot wordt in de geconsolideerde jaarrekening gesaldeerd met de verplichting waarbij het verschil tussen kostprijs en boekwaarde op basis van de resterende looptijd wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Achtergestelde schulden

Achtergestelde schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Inkoop van eigen achtergestelde schulden door Van Lanschot wordt in de geconsolideerde jaarrekening gesaldeerd met de verplichting, waarbij het verschil tussen kostprijs en boekwaarde op basis van de resterende looptijd wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Voorzieningen

Pensioenvoorzieningen Van Lanschot heeft pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen (defined benefit plans) en pensioenregelingen waarbij het pensioen is gebaseerd op gestorte bedragen (defined contribution plans). Bij defined contributions plans worden premies aan pensioenfondsen als personeelskosten verantwoord in de winst- en verliesrekening. Van Lanschot heeft bij defined contribution plans geen verdere verplichtingen nadat de premies zijn betaald. Bij defined benefit plans worden uitkeringen aan gepensioneerde medewerkers gegarandeerd. Bij het bepalen van de uitkeringen wordt rekening gehouden met factoren zoals leeftijd, dienstjaren en salaris. De voorziening voor defined benefit plans is de contante waarde van de pensioenverplichtingen op balansdatum verminderd met de reële waarde van beleggingen, aangepast voor niet-verantwoorde resultaten en kosten met betrekking tot verstreken dienstjaren. De pensioenverplichting wordt berekend gebruikmakend van het verwachte rendement op beleggingen.

Verschillen tussen het verwachte en het werkelijke rendement op beleggingen, alsmede actuariële wijzigingen, worden niet in de winst- en verliesrekening verantwoord, tenzij het totaal van deze cumulatieve verschillen en wijzigingen buiten een bandbreedte (corridor) van 10% van het grootste van de verplichtingen uit hoofde van de regeling of de reële waarde van de bijhorende beleggingen valt. Het deel dat buiten de bandbreedte valt, wordt ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht over de resterende arbeidsjaren van de deelnemers.

Ziektekostenvoorziening Van Lanschot heeft een ziektekostenregeling waarbij medewerkers een vergoeding ontvangen. Deze vergoeding wordt op actuariële basis berekend voor de periode waarin de werknemer niet actief is voor Van Lanschot (pensioen) en als voorziening opgenomen in de balans.

Jubileumregeling Ter gelegenheid van het 10-, 20-, 30- en 40-jarig dienstverband ontvangen medewerkers een gratificatie. Daarnaast wordt bij het 25- en 40-jarig dienstverband een receptie aan de medewerkers aangeboden. Deze vergoedingen worden op actuariële basis berekend en als voorziening opgenomen in de balans.

Voorziening personeelskortingen Van Lanschot heeft personeelscondities waarbij medewerkers korting ontvangen op bijvoorbeeld de hypotheekinterest. Deze vergoeding wordt op actuariële basis berekend voor de periode waarin de medewerker niet actief is voor Van Lanschot (pensioen) en als voorziening opgenomen in de balans.

Overige voorzieningen Hieronder zijn opgenomen alle overige voorzieningen.

Actuele belastingverplichtingen

Actuele belastingverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Actieve en passieve belastingen worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, betrekking hebben op dezelfde soort belastingen en het wettelijk is toegestaan om deze vorderingen en verplichtingen te salderen.

Latente belastingverplichtingen

Belastinglatenties worden in de balans opgenomen indien de waardering van een actief of passief in de balans tijdelijk afwijkt van de waardering voor belastingdoeleinden. De belastinglatenties worden berekend met behulp van bekrachtigde belastingpercentages ten tijde van realisatie van de latenties. Actieve en passieve belastinglatenties worden gesaldeerd wanneer zij betrekking hebben op dezelfde belastingautoriteit, betrekking hebben op dezelfde soort belasting, het wettelijk is toegestaan om deze latenties te salderen en de verwachting bestaat dat de latenties simultaan worden afgewikkeld. Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waardeveranderingen van beleggingen geclassificeerd als ‘voor verkoop beschikbaar’ en waardemutaties van derivaten die onderdeel uitmaken van een cash flow hedge worden onder aftrek van belastinglatenties opgenomen in het vermogen. De belastinglatentie wordt tegelijk met de waardemutatie in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Overlopende passiva

Overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige passiva

Overige passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Directe kosten van uitgifte van nieuwe aandelen worden in mindering gebracht op het eigen vermogen rekening houdend met belasting. Wanneer Van Lanschot eigen aandelen inkoop, wordt de aankoopprijs, inclusief directe transactiekosten na belasting, in mindering gebracht op het eigen vermogen. Ingekochte aandelen door Van Lanschot hebben geen recht op winst of dividend en worden buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de winst per aandeel.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Voorwaardelijke schulden

Voorwaardelijke schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde en betreffen met name garanties en onherroepelijke creditieven.

Onherroepelijke faciliteiten

Onder de onherroepelijke faciliteiten worden opgenomen de niet opgenomen kredietfaciliteiten, de overeenkomsten uit hoofde van cessie en retrocessie en alle overige verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

Winst- en verliesrekening

Algemeen

Opbrengsten worden verantwoord voorzover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede vallen aan Van Lanschot en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald.

Interest

Hieronder zijn opgenomen de opbrengsten en kosten voortvloeiend uit het (uit)lenen van gelden en daarmee samenhangende transacties en hiermee verbandhoudende provisies en andere baten/lasten die het karakter hebben van interest.

Interestbaten en interestlasten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord op basis van het toerekeningsbeginsel (accrual basis) met behulp van de effectieve interestmethode. De effectieve interest is de interestvoet die de contante waarde van de verwachte kasstromen over de looptijd van het financieel instrument, of waar van toepassing over een kortere periode, exact disconteert naar de nettoboekwaarde van het financieel actief of verplichting. Bij de berekening van de effectieve interest wordt rekening gehouden met alle contractuele bepalingen van het financieel instrument (zoals bijvoorbeeld vervroegde aflossing), maar niet met toekomstige verliezen als gevolg van oninbaarheid.

Opbrengsten uit effecten en deelnemingen

Te ontvangen dividend uit effecten en deelnemingen wordt direct in de winst- en verliesrekening verantwoord op het moment van betaalbaarstelling. Waardeverminderingen onder kostprijs op aandelen en participaties die onderdeel zijn van de beleggingen voor verkoop beschikbaar worden als bijzondere waardeverandering verwerkt in de winst- en verliesrekening. Verkoopresultaten van voor verkoop beschikbare beleggingen worden verantwoord onder verkoopresultaat voor verkoop beschikbare beleggingen. Resultaten van op equity-methode gewaardeerde deelnemingen worden opgenomen voor Van Lanschot's aandeel in de resultaten van de deelnemingen.

Provisies

Hieronder worden opgenomen de vergoedingen van voor derden verrichte bancaire diensten, voor zover deze niet het karakter van interest hebben. De bedragen die aan derden zijn vergoed worden als provisielasten verantwoord. Van Lanschot ontvangt provisies als gevolg van een scala aan dienstverlening aan cliënten. Deze provisies kunnen worden onderverdeeld in provisies op transactiebasis en periodieke provisies die de klant gedurende het jaar in rekening gebracht krijgt.

Provisies op transactiebasis De provisie-inkomsten op transactiebasis worden verantwoord in de perioden waarin Van Lanschot inspanningen levert. Transactieprovisie waarvoor Van Lanschot slechts op transactiedatum inspanningen levert (zoals effectenprovisies), wordt direct in het resultaat verwerkt. Transactieprovisie waarvoor Van Lanschot nog inspanningen moet leveren in de toekomst (zoals afsluitprovisie IGC's) is onderdeel van de geamortiseerde kostprijs en wordt gedurende de verwachte looptijd van het actief in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Periodieke provisie Periodieke provisie (zoals beheerprovisie) wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening in de periode waarin de diensten worden geleverd.

Resultaat uit financiële transacties

Hieronder zijn verantwoord de al dan niet gerealiseerde waardeverschillen op waardepapieren die in de handelsportefeuille zijn opgenomen, verkopen van voor verkoop beschikbare interestdragende waardepapieren, valutakoersverschillen en koersverschillen uit hoofde van de handel in de overige financiële instrumenten. Onder resultaat handel effecten zijn verantwoord de resultaten uit de financiële instrumenten samenhangend met de handelsportefeuille effecten. De resultaten uit hoofde van ineffectiviteit in de hedge-accountingmodellen zijn opgenomen onder ongerealiseerde resultaten hedge-derivaten. Onder de overige resultaten zijn opgenomen de al dan niet gerealiseerde resultaten op derivaten die niet zijn opgenomen in een hedge-accountingmodel.

Personeelskosten

Onder personeelskosten zijn opgenomen lonen en salarissen, pensioen- en VUT-lasten, overige sociale lasten en andere personeelskosten, zoals lasten uit hoofde van op aandelen gebaseerde personeelsbeloningen.

Op aandelen gebaseerde personeelsbeloningen Medewerkers ontvangen op aandelen gebaseerde beloningen. De kosten van deze in eigen-vermogensinstrumenten afgewikkelde transacties met medewerkers worden bepaald op basis van de reële waarde per toekenningsdatum. De reële waarde wordt bepaald op basis van het binomiale model. De kosten van in eigen-vermogensinstrumenten afgewikkelde transacties worden, samen met een zelfde verhoging van het eigen vermogen, opgenomen in de periode waarin aan de voorwaarden met betrekking tot de prestatie is voldaan, eindigend op de datum waarop de betrokken medewerkers volledig recht krijgen op de toezegging (de datum waarop deze onvoorwaardelijk zijn geworden).

Andere beheerskosten

Onder andere beheerskosten zijn opgenomen automatiseringskosten, kosten voor marketing en communicatie, huisvestingskosten, kantoorkosten en overige beheerskosten.

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden bepaald aan de hand van de geschatte economische levensduur en als last in de winst- en verliesrekening opgenomen.

Bijzondere waardeverminderingen

Deze post omvat het saldo van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen alsmede de vrijval van dergelijke waardeverminderingen.

Belastingen

De belastingen op het bedrijfsresultaat worden in het resultaat opgenomen conform de geldende belastingwetten in de verschillende rechtsgebieden waarin Van Lanschot actief is.

De belastingeffecten van eventuele geleden verliezen in bepaalde rechtsgebieden worden als activa verantwoord indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige winsten in de betreffende rechtsgebieden voldoende groot zijn om gebruik te kunnen maken van de verliescompensatie.

Winst per gewoon aandeel

De winst per gewoon aandeel wordt berekend door de winst beschikbaar voor gewone aandeelhouders over de periode te delen door het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen gedurende de periode. De verwaterde winst per gewoon aandeel wordt berekend door de winst beschikbaar voor gewone aandeelhouders te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen gedurende de periode gecorrigeerd voor mogelijke verwatering als gevolg van bijvoorbeeld uitstaande optierechten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Dit overzicht geeft inzicht in de herkomst van de geldmiddelen en de wijze waarop deze middelen zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst naar die uit de operationele, investering- en financieringsactiviteiten. Onder geldmiddelen zijn opgenomen de kasvoorraden alsmede vrij beschikbare tegoeden bij de centrale banken en andere financiële instrumenten met een vervaldatum korter dan drie maanden vanaf de datum van verwerving en waarvoor waardeveranderingen niet significant zijn. Mutaties uit hoofde van valuta-omrekeningsverschillen worden, voor zover van wezenlijk belang, geëlimineerd.

Financieel Risicobeheer

Risico- en kapitaalbeheer

Het nemen en managen van verantwoorde risico's is een van de essenties van bankieren. Van Lanschot benadert risicobeheer op een manier die past bij de beperkte schaalgrootte en de focus van de bank. Van Lanschot wil de invloed van onverwachte gebeurtenissen op zowel onze solvabiliteit als op ons resultaat zoveel mogelijk beperken. Wij streven bewust naar een laag risicoprofiel. We doen dat met beleid, systemen en procedures die zoveel mogelijk anticiperen op risico's en deze waar mogelijk voorkomen of limiteren. Heldere keuzes en adequate verankering van risicobeheer op elk niveau in de organisatie spelen daarbij een belangrijke rol. Risicobeheer is ook een continu proces, niet alleen door de steeds veranderende markt-omstandigheden, maar ook door de toenemende complexiteit van wet- en regelgeving. Kwaliteit en inzet van onze mensen zijn daarbij van essentieel belang. In 2007 heeft de Van Lanschot-organisatie veel werk verzet in de aanloop naar de implementatie van Basel II per 1 januari 2008.

De principes van compliance en corporate governance zijn stevig ingebed in de organisatie. Ze maken deel uit van de zorgvuldigheid waarmee wij waken over onze reputatie als solide en integer bankiershuis.

Direct na de zomer van 2007 werd duidelijk dat mede door de gestegen rente in de Verenigde Staten, een groot aantal financieel minder draagkrachtige klanten (subprime markt) niet aan hun hypotheekverplichtingen konden voldoen. Hierdoor zijn er in de Verenigde Staten een aantal hypotheekbanken in de problemen gekomen.

Omdat een deel van de vorderingen van deze (hypotheek)-banken is omgezet in verhandelbare obligaties (mortgage-backed securities) heeft dit ook gevolgen gehad voor partijen die deze obligaties kochten. Bovendien bleken deze obligaties herpakt en opnieuw verpakt (CDO) door het gehele financiële systeem opgenomen te zijn, niet alleen in de VS, maar ook in de rest van de wereld.

Doordat het onduidelijk was welke financiële instellingen door deze hypotheekcrisis werden geraakt en in welke mate, ontstond er grote onzekerheid in de financiële wereld. Deze vrees voor verliezen bij banken en de gevolgen hiervan voor hun solvabiliteit leidde er in de laatste maanden toe dat financiële instellingen problemen kregen met het aantrekken van korte leningen. Dit leidde weer tot nog grotere onzekerheid, waardoor instellingen die in de problemen zaten, nog verder in de problemen kwamen, hoewel de toezichthouders vele miljarden aan liquiditeiten in de interbancaire markt brachten om de gevolgen van deze crisis in te perken.

De liquiditeitspositie van Van Lanschot is geen enkel moment in gevaar geweest. De bank heeft momenteel een fundingratio van meer dan 90%; er is dus sprake van een hoge mate van overliquiditeit. Verder is Van Lanschot voor haar korte funding niet afhankelijk van de interbancaire geldmarkt. Daarnaast heeft Van Lanschot een portefeuille met eligible assets, die als

onderpand bij De Nederlandsche Bank kunnen dienen, mocht er alsnog een liquiditeitstekort dreigen. Ten slotte zijn er in de beleggingsportefeuille van Van Lanschot geen belangen genomen in de subprime sector of in fondsen die daarin beleggen.

Samenvattend kan worden gesteld dat de directe gevolgen van de hypotheekcrisis voor Van Lanschot uiterst gering zijn.

Organisatie risico- en kapitaalbeheer

Van Lanschot beschikt over een professioneel, bankbreed risicoraamwerk. Belangrijk is het behoud van een conservatieve risicohouding in alle geledingen van de bank en een strikte naleving van wet- en regelgeving. Van Lanschot hanteert een beleid waarbij krediet-, markt-, rente-, liquiditeits- en operationele risico's nauwgezet worden bewaakt en gehanteerde limieten conservatief zijn.

Het doel van het risicoraamwerk van de bank is in een vroeg-tijdig stadium risico's te onderkennen en te analyseren en verantwoorde limieten vast te stellen en te bewaken. Adequate beheersmaatregelen en rapportagesystemen, waaronder het hanteren van passende limieten en de bewaking hiervan met behulp van betrouwbare informatiesystemen, zijn dan ook wezenlijke onderdelen van risicobeheersing bij de bank. Risicobeheer is een continu proces waarbij de kwaliteit en inzet van de leiding en de medewerkers van groot belang blijven. Beleid en systemen worden voortdurend aangepast aan veranderende (markt)omstandigheden.

In het verlengde van risicobeheer ligt het kapitaalbeheer. Het kapitaalbeheer binnen Van Lanschot heeft als doel het bewaken en beheren van de externe en interne kapitaalvereisten op groepsniveau. Hierbij staat het beschermen van de financiële soliditeit centraal. In het kader van Basel II heeft Van Lanschot haar kapitaalbeheersstructuur verder aangescherpt. Van Lanschot heeft een helder risicoraamwerk opgezet. De governance van dit risicoraamwerk binnen Van Lanschot bestaat uit commissies op bestuursniveau en op uitvoerend niveau. De Raad van Bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de risico- en kapitaalmanagementstrategie. Dit betekent tevens, dat de Raad van Bestuur eindverantwoordelijk is voor het bestaan en de effectieve werking van de processen die ervoor zorgdragen dat Van Lanschot haar risico's op adequate wijze beheerst en voldoende kapitaal aanhoudt in relatie tot haar doelstellingen en de wettelijke kapitaalvereisten.

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het risico- en kapitaalbeheer en evalueert regelmatig de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten en portefeuille van de bank. Teneinde dit mogelijk te maken heeft de Raad van Commissarissen twee vaste commissies ingesteld:

- De Krediet- en Risicocommissie oefent toezicht uit op alle risico's die verbonden zijn aan de ondernemingsactiviteiten;

Risico- en kapitaalmanagement

<i>Externe toezichthouders</i>	Raad van Commissarissen – Krediet- en Risicocommissie – Audit- en Compliancecommissie	Toezicht
<i>Group Compliance</i> <i>Group Audit</i>	Raad van Bestuur – Beleidsrisicocommissie – Kredietcommissie – Asset- en Liabilitycommissie – Operational Risk Management Commissie – Commissie Wet- en Regelgeving – Commissie Informatiebeveiliging	Risico- en kapitaal- managementstrategie
	Operational & Market Risk Control	Credit Risk Management
		Risk Management Kempen & Co
		Implementatie
	Private Banking, Business Banking, Assetmanagement, Securities, Treasury Corporate Finance	Uitvoering

	<i>Externe vereisten</i>	<i>Interne targets</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>BIS-ratio Core Tier I</i>	–	7,5%	6,7%	7,3%
<i>BIS-ratio Tier I</i>	4,0%	9,5%	9,0%	10,0%
<i>BIS-ratio</i>	8,0%	12,5%	12,0%	13,7%

- De Audit- en Compliancecommissie is ingesteld met het doel de Raad van Commissarissen te adviseren met betrekking tot de financiële vastlegging, de interne en externe accountantscontrole en compliancezaken.

Binnen haar eindverantwoordelijkheid heeft de Raad van Bestuur specifieke taken gedelegeerd aan commissies en bedrijfsonderdelen. Binnen de bank zijn de volgende commissies op de verschillende risicogebieden werkzaam:

- *Beleidsrisicocommissie* Integraal risico- en kapitaalmanagementbeleid
- *Kredietcommissie* Beheersing van kredietrisico
- *Asset- en Liabilitycommissie* Beheersing van rente-, markt- en liquiditeitsrisico en kapitaal management
- *Operational Risk Management Commissie* Beheersing van operationeel risico
- *Commissie Informatiebeveiliging* Informatiebeveiliging en business continuity
- *Commissie Wet- en Regelgeving* Implementatie wijzigingen wet- en regelgeving

In alle bovengenoemde commissies hebben leden van de Raad van Bestuur zitting.

Kempen & Co heeft haar eigen risicomanagementafdeling en commissies en rapporteert op periodieke basis aan de Beleidsrisicocommissie van Van Lanschot over de risico's. Deze risico's betreffen voor Kempen & Co met name het markt- en het operationeel risico.

De *Beleidsrisicocommissie*, waarin alle leden van de Raad van Bestuur zitting hebben, bepaalt de totale risicobereidheid van Van Lanschot en vertaalt deze naar normen, limieten en/of kapitaalbeslag voor de verschillende risico's.

Zij is verder verantwoordelijk voor de inrichting van de totale risicomanagementorganisatie en het vaststellen en wijzigen van bevoegdheden in het kader van risico- en kapitaalmanagement.

De *Kredietcommissie* ziet toe op een evenwichtige spreiding van de uitzettingen. Het kredietacceptatiebeleid van Van Lanschot is gericht op handhaving van een goede kwaliteit van de kredietportefeuille. De bevoegdheid om kredieten en kredietcontinuïteit goed te keuren is tot een bescheiden niveau en met inachtneming van strikte acceptatienormen, gedelegeerd aan de kantoordirecties (en richt zich met name op particuliere financieringen). De flatteringsbevoegdheid voor kredieten groter dan € 3,0 miljoen berust bij de Kredietcommissie.

De *Asset- en Liabilitycommissie* stelt de richtlijnen vast voor de beheersing van het renterisico van het bankenboek en het liquiditeitsrisico en houdt toezicht op de naleving hiervan. De Asset- en Liabilitycommissie ziet verder toe op de implementatie en uitvoering van het kapitaalmanagementbeleid en het daarvan afgeleide kapitaalplan. De commissie is

verantwoordelijk voor de jaarlijkse review en goedkeuring van het kapitaalplan, inclusief alle transacties die in dit kader worden uitgevoerd. De commissie ziet bij de uitvoering van de transacties toe op de naleving van de relevante richtlijnen, vooral met betrekking tot de balansstructuur, de vermogensratio's en de funding.

In de *Operational Risk Management Commissie* wordt toegezien op de implementatie en uitvoering van het operationeel risicomanagementbeleid. In dit beleid staan de standaarden voor identificatie, meting, bewaking en beheersing van operationele risico's. De commissie beoordeelt de operationele risico's van de bank en bewaakt de voortgang van de acties die zijn uitgezet om deze risico's te beperken.

Voor een bankinstelling is de beveiliging van informatie essentieel. Gelet op het belang van het onderwerp worden deze specifieke risico's bewaakt door de *Commissie Informatiebeveiliging*. Uiteraard vanuit het vertrouwelijkheidsaspect, maar ook omwille van de continuïteit van de eigen bedrijfsvoering schenkt Van Lanschot aan dit onderwerp bijzondere aandacht. Hierbij volgt ze de gebruikelijke wereldstandaarden. In 2007 is een security-architectuur opgezet waarin de door de bank gewenste mate van beveiliging op tal van gebieden is beschreven. Gelijkijdig is ook een informatiebeveiligingsbeleid opgezet teneinde te kunnen garanderen dat op alle plaatsen binnen de organisatie op gelijke wijze met dit onderwerp wordt omgegaan.

Van Lanschot hecht veel belang aan een zorgvuldige implementatie van de voortdurend wijzigende wet- en regelgeving. Om deze reden is er binnen de bank de *Commissie Wet- en Regelgeving*.

Group Audit beoordeelt op gestructureerde wijze de effectiviteit van de beheersingsmaatregelen. Group Compliance ziet toe op de naleving van de interne en externe wet- en regelgeving door de medewerkers van de bank. Group Audit en Group Compliance rapporteren aan en hebben een rechtstreekse lijn naar de voorzitter van de Raad van Commissarissen, de voorzitter van de Raad van Bestuur en de voorzitter van de Audit- en Compliancecommissie.

Naar een geïntegreerd risicomanagement

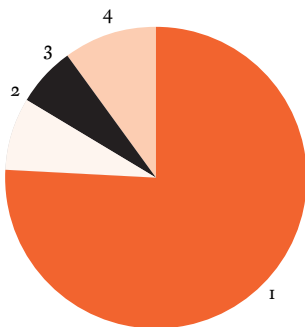
In 2008 zullen verdere stappen worden gezet in de richting van geïntegreerd risicomanagement door de afdelingen verantwoordelijk voor het operationeel, markt- en kredietrisico organisatorisch nauwer te laten samenwerken.

Interne en externe kapitaaleisen

Het beleid van Van Lanschot is gericht op een optimale kapitaalstructuur, waarbij een afweging wordt gemaakt tussen solide kapitaalratio's en een sterke rating (single A) enerzijds en een hoog rendement anderzijds. In 2007 heeft Van Lanschot een

*Economisch kapitaal
per risicotype 31|12|2007*

- 1 Krediet- en concentratie-risico (76,0%)
- 2 Markt- en renterisico (7,7%)
- 3 Operationeel risico (6,3%)
- 4 Strategisch risico (10,0%)

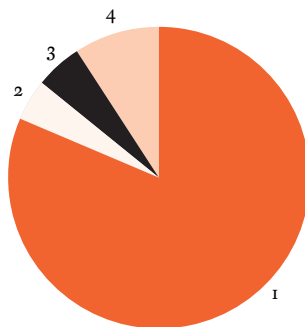
tweede securitisatietransactie uitgevoerd. De bank heeft een deel van de hypotheekportefeuille ter waarde van circa € 1,5 miljard gesecuritiseerd. Deze transactie was echter niet gericht op kapitaalverlichting, maar ter verbetering van de liquiditeitspositie van de bank. Door de veranderde omstandigheden als gevolg van de kredietcrisis is Van Lanschot genoodzaakt om de overige voorgenomen transacties uit te stellen tot naar verwachting 2008, waardoor de streefcijfers van de kapitaalratio's eind 2007 niet zijn gehaald.

Soliditeit is één van de strategische doelstellingen. Van Lanschot hecht veel waarde aan een solide en kredietwaardige uitstraling richting onze klanten en stakeholders. Dit uit zich door het handhaven van de huidige Single A rating, een prudent risicobeheer en relatief hoge BIS-ratio's in verhouding tot de vereisten van de toezichthouders.

Tot en met 2007 zijn de externe minimale kapitaalvereisten én de interne kapitaalratio's bepaald conform de Basel I regels, waarbij rekening werd gehouden met het krediet- en marktrisico. De Nederlandsche Bank hanteert hierbij als minimumnormen 8% voor de BIS-ratio en 4% voor de BIS ratio Tier I. De interne kapitaalnormen van Van Lanschot zijn hoger, omdat voor onze cliënten de soliditeit van Van Lanschot als middelgrote private bank van overwegend belang is. Van Lanschot streeft naar instandhouding van een solide en conservatieve kapitaalbasis, waarbij als doelstellingen zijn gehanteerd een BIS-ratio van tenminste 12,5% en een BIS-ratio Tier I van tenminste 9,5%. Daarnaast hanteert Van Lanschot intern de BIS-ratio Core Tier I, waarbij voor het toetsingsvermogen de hybride Tier I instrumenten buiten beschouwing worden gelaten.

Van Lanschot streeft naar een BIS-ratio Core Tier I van tenminste 7,5%.

*Economisch kapitaal
per risicotype 31|12|2006*

- 1 Krediet- en concentratie-risico (81,5%)
- 2 Markt- en renterisico (4,5%)
- 3 Operationeel risico (5,1%)
- 4 Strategisch risico (8,9%)

Van Lanschot zal met ingang van 2008 intern de overstap maken naar een meer op economisch kapitaal gebaseerde benadering. Economisch kapitaal staat voor het vermogen dat Van Lanschot op basis van het gekozen risicoprofiel, passend bij een Single A rating, en de gehanteerde risicobeoordeling aan wenst te houden om de onverwachte verliezen op te vangen. De BIS-ratio wordt hierbij vervangen door een intern berekend kapitaal, waarbij als voorwaarde wordt gehanteerd dat het toetsingsvermogen tenminste 110% van dit intern berekend kapitaal dient te bedragen.

Implementatie Kapitaalakkoord Basel II

Met ingang van 2008 is voor de bepaling van de externe kapitaaleisen nieuwe Basel II-regelgeving van kracht. Hierin zijn wereldwijde standaarden vastgelegd met minimale solvabiliteits-eisen voor financiële instellingen. Banken zijn op basis van deze internationale richtlijnen verplicht een kapitaalbuffer aan te houden om de risico's op te kunnen vangen die ontstaan als gevolg van de uitvoering van het bankbedrijf. Doel van het kapitaalakkoord is het waarborgen van een solide internationaal bancaire systeem. Dit integrale raamwerk voor het toezicht op banken bestaat uit drie pijlers die geacht worden elkaar te versterken.

Pijler I (minimale kapitaaleisen) biedt richtlijnen voor de berekening van het kapitaal dat een bank volgens toezichthouders minimaal moet aanhouden voor krediet-, markt- en operationele risico's. De voorschriften voorzien in een aantal varianten van kapitaalberekingsmethoden voor deze risico's van relatief eenvoudig tot geavanceerd. Een bank heeft onder voorwaarden de mogelijkheid haar eigen niveau te kiezen. Aan de keuze voor toepassing van een van de diverse kapitaalberekingsmethoden waaraan het risicomanagement binnen de instelling moet voldoen, zijn verschillende kwalitatieve eisen gekoppeld. In opzet is het de bedoeling dat meer geavanceerde methoden tot een lager kapitaalbeslag leiden.

Voor de bepaling van de minimum kapitaalvereisten onder Pijler I hanteert Van Lanschot momenteel de Standaardbenadering voor zowel het krediet-, markt- als operationeel risico. Van Lanschot streeft ernaar om in toekomst de overstap te maken naar meer geavanceerde benaderingen, zoals de Foundation Internal Ratings Based benadering voor het kredietrisico (naar verwachting in 2011) en de Internal Models benadering voor het marktrisico.

De interne vermogens eis wordt op dit moment gebaseerd op Pijler I kapitaalvereisten onder Basel II, aangevuld met een opslag voor overige risico's. Van Lanschot houdt hierbij expliciet rekening met:

- Concentratierisico in de kredietportefeuille;
- Renterisico in het bankenboek;
- Strategisch c.q. bedrijfsrisico.

De gehanteerde modellen en methodieken zijn afgestemd op de complexiteit en omvang van Van Lanschot en laten een goede mix zien tussen kwalitatieve en kwantitatieve aspecten van risicomanagement. Er wordt geen rekening gehouden met diversificatie-effecten tussen de risicocategorieën onderling.

Voor kredietrisico opteert Van Lanschot om over enkele jaren over te stappen op de Foundation Internal Ratings Based (F-IRB) benadering. Hierbij bepaalt de bank, op basis van interne modellen, zelf de kans dat haar debiteuren de verplichtingen jegens de bank niet na komen, de zogenaamde Probability of Default. Van Lanschot is actief bezig de voor Basel II benodigde modellen, beleid en processen te ontwikkelen en te implementeren.

Er zijn inmiddels grote vorderingen geboekt bij de voorbereidingen voor een F-IRB-benadering. In 2007 zijn rating-modellen voor particuliere en zakelijke cliënten geïmplementeerd, dan wel doorontwikkeld en is progressie geboekt met de segmentering van de retailportefeuille. Het gebruik van de risicomodellen zorgt voor een verdere verankering van risico-beheer en -management in de Van Lanschot-organisatie. Ook is forse vooruitgang geboekt bij het kwantificeren van het kredietrisico. Eerste interne rapportages op basis van de nieuwe rating-modellen kunnen worden opgesteld. Deze rapportages tonen aan dat de bank beschikt over een gezonde kredietportefeuille.

Op basis van ervaringen en nieuwe inzichten zullen gehanteerde modellen en methodieken de komende jaren worden aangescherpt. Hierbij ligt de nadruk op het verbeteren van de risicosensitiviteit en de mogelijkheid risico's beter aan bedrijfs-onderdelen toe te wijzen.

In Pijler 2 (toezicht) worden richtlijnen gegeven aan de hand waarvan de solvabiliteit van een bank wordt beoordeeld. De doelstelling is om te waarborgen dat de bank interne processen heeft geïmplementeerd die erop gericht zijn om vast te stellen dat het benodigde kapitaal in overeenstemming is met de risico's die de bank loopt op grond van haar bedrijfsvoering. Van Lanschot heeft deze processen vastgelegd in het handboek ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). In dit handboek zijn onder andere de governancestructuur, de procedures, de uitgangspunten en de methoden voor het vaststellen van het economisch kapitaal beschreven.

Pijler 3 (marktwerking) geeft richtlijnen voor de rapportage in de jaarrekening over de risico's die een bank loopt en het kapitaal dat de bank beschikbaar heeft om onverwachte verliezen voortvloeiende uit deze risico's te dekken. Doel is de marktwerking te bevorderen door het inzicht van stakeholders in het risicoprofiel en het risicomanagement van de bank te vergroten.

Van Lanschot rapporteert vanaf 1 januari 2008 volgens de vereisten onder Basel II. In de respectievelijke paragrafen over de verschillende risico's zal voorzover relevant nog nader worden ingegaan op aspecten verbonden aan Basel II.

Door de implementatie van Basel II en de verdere professionalisering van risicomanagement heeft Van Lanschot tevens het interne beoordelingsproces van kapitaaltoereikendheid verder aangescherpt. Hierbij wordt naast externe kapitaalvereisten ook nadrukkelijk gekeken naar de interne kapitaalvereisten.

Van Lanschot heeft het hele jaar voldaan aan de externe kapitaalvereisten.

IFRS 7

De overgang van Basel I naar Basel II Standaardbenadering per 1 januari 2008 zal in beginsel geen grote afwijkingen qua externe kapitaalvereisten laten zien, waardoor het effect op de BIS-ratio's beperkt zal zijn.

Op 1 januari 2007 is IFRS 7 van kracht geworden; nieuwe regelgeving (toelichtingsvereisten) op het gebied van financiële instrumenten. Het doel van IFRS 7 is inzicht te verschaffen in welke financiële instrumenten worden gebruikt door een bedrijf en wat hun effect is op de financiële positie en prestaties van dit bedrijf. Verder moet worden aangegeven welke risico's er zijn, hoe groot deze zijn en wat het beleid is om deze risico's te beheersen. Zodat een beeld wordt gegeven over het gebruik van financiële instrumenten en de risico's die daar uit voort vloeien.

Het kapitaalbeheerplan

De afstemming tussen risico en kapitaal gebeurt in het kapitaalbeheerplan. In het kapitaalbeheerplan wordt op basis van de commerciële plannen de huidige en toekomstige kapitaalvereisten vastgesteld.

Op basis van deze prognoses worden huidige en toekomstige kapitaal- en rendementsratio's bepaald. De Asset- en Liability-commissie beoordeelt of aanvullende maatregelen wenselijk c.q. noodzakelijk zijn. Deze eventuele maatregelen worden als scenario toegevoegd aan het kapitaalbeheerplan.

Per kwartaal wordt het kapitaalbeheerplan bijgewerkt en getoetst of geplande maatregelen op het gebied van kapitaalmanagement nog doorgang moeten vinden.

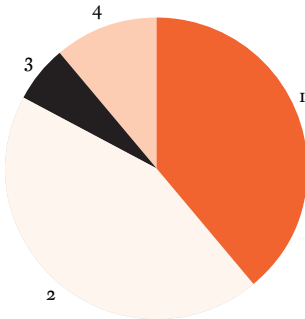
Transacties kapitaalmanagement

Afgelopen jaar is een aandelenemissie voor de financiering van de overname van Kempen & Co uitgevoerd:

- Betaling van 1,6 miljoen aandelen met een waarde van € 116,6 miljoen;
- Aanvullende emissie van 0,8 miljoen aandelen bij bestaande grootaandeelhouders ter waarde van € 55,4 miljoen.

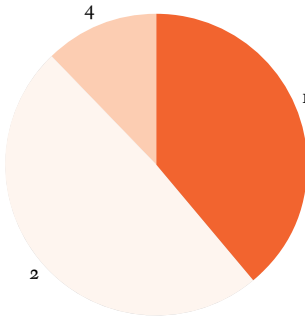
Verdeling kredietportefeuille

Op basis van limieten 2007

- 1 Zakelijk (39%)
- 2 Hypotheken (44%)
- 3 Beleggingskrediet (6%)
- 4 Particulier overig (11%)

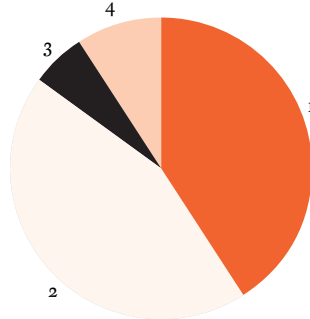
Op basis van uitstaand obligo 2007

- 1 Zakelijk (39%)
- 2 Hypotheken (49%)
- 3 Beleggingskrediet (0%)
- 4 Particulier overig (12%)

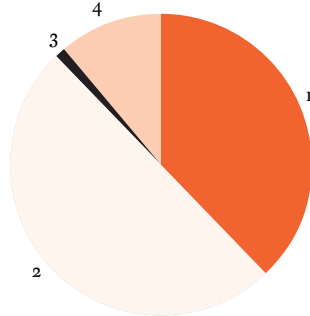
Verdeling kredietportefeuille

Op basis van limieten 2006

- 1 Zakelijk (41%)
- 2 Hypotheken (44%)
- 3 Beleggingskrediet (6%)
- 4 Particulier overig (9%)

Op basis van uitstaand obligo 2006

- 1 Zakelijk (38%)
- 2 Hypotheken (50%)
- 3 Beleggingskrediet (1%)
- 4 Particulier overig (11%)

Strategisch risico

Van Lanschot maakt bewuste, strategische keuzes die samenhangen met de schaalgrootte van de bank. Van Lanschot heeft gekozen voor die dienstverlening en die marktsegmenten waarin schaalgrootte minder van doorslaggevend belang is voor het creëren van onderscheidend vermogen. Deze keuze reduceert weliswaar de mogelijkheden om de risico's te spreiden, maar dit wordt ruimschoots gecompenseerd door de solide positie die Van Lanschot inneemt op het gebied van vermogensbeheer voor particulieren. Dankzij de overname van Kempen & Co begin 2007 is het productenpalet verbreed en de dienstverlening verder verbeterd. Bovendien werd de distributiekraacht binnen vermogensbeheer en effectenbemiddeling versterkt.

De kredietportefeuille van Van Lanschot bestaat voor een substantieel deel uit woningfinancieringen. Ontwikkelingen op de hypothecaire markt spelen daarom een rol voor de bank. In vergelijking met andere Nederlandse banken is de invloed hiervan echter minder groot, omdat de concentratie op het gebied van de Nederlandse hypothecaire dienstverlening bij Van Lanschot lager is dan bij andere marktpartijen. De hypotheekportefeuille zal in de komende jaren een minder belangrijke rol gaan spelen bij de compositie van het resultaat.

Kredietrisico

Kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico dat een tegenpartij niet meer aan zijn verplichtingen jegens de bank voldoet. Het kredietrisicobeleid bij Van Lanschot richt zich in de eerste plaats op de tegenpartijrisico's die samenhangen met de kredietverlening aan haar privatebanking- en businessbankingrelaties. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de tegenpartijrisico's die samenhangen met haar beleggingsactiviteiten, internationale betalingsverkeer, liquiditeitsbeheer, etc. Het risicobeheer vindt zowel op individueel als portefeuilleniveau plaats.

De afdeling Credit Risk Management richt zich in eerste instantie op het ontwikkelen, uitvoeren en bewaken van het beleid met betrekking tot kredietverlening in welke vorm dan ook. Daarnaast draagt de afdeling zorg voor het scheppen van zodanige voorwaarden, richtlijnen en processen, dat de bij de kredietverlening betrokken organisatorische eenheden (waaronder met name de commercie) zo goed mogelijk en op een voor de bank verantwoorde wijze kunnen functioneren.

De bank hanteert strikte criteria bij de beoordeling van kredieten. De bevoegdheid om kredieten en kredietcontinuïtates goed te keuren is in beperkte mate en met inachtneming van strikte acceptatienormen, gedelegeerd aan de kantoordirecties (en richt zich met name op particuliere financieringen). In de meeste gevallen is goedkeuring door de afdeling Credit Risk Management vereist. Voor Kempen & Co zijn specifieke fatteringsbevoegdheden gedefinieerd. De fatteringsbevoegdheid voor kredieten groter dan € 3,0 miljoen berust bij de

Kredietcommissie, waarvan de Raad van Bestuur deel uitmaakt, alsmede vertegenwoordigers van de commerciële organisatie en de afdeling Credit Risk Management. Deze commissie ziet ook toe op een evenwichtige spreiding van de uitzettingen.

Het kredietacceptatiebeleid van Van Lanschot is gericht op handhaving van een goede kwaliteit van de kredietportefeuille. De kredietportefeuille is onder te verdelen in particulier en zakelijk en verder naar productvorm en wijze van behandeling. Het overzicht op pagina 89 geeft inzicht in deze verdeling bij Van Lanschot, exclusief financiële instellingen.

Van Lanschot heeft al vele jaren een conservatief krediet-acceptatiebeleid gevoerd, hetgeen tot een zeer gezonde kredietportefeuille heeft geleid. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit dat meer dan de helft van onze kredietportefeuille uit woninghypotheken bestaat en exposures buiten de Benelux beperkt zijn.

De keuze voor de Basel II F-IRB benadering impliceert dat Van Lanschot over interne ratingmodellen moet beschikken die de kans op wanbetaling, de 'Probability of Default' kunnen bepalen. De ratings dienen als input voor de berekening van het aan te houden kapitaal.

Van Lanschot heeft voor de verschillende cliëntsegmenten ratingmodellen ontwikkeld en geïmplementeerd ter voorbereiding op de implementatie van F-IRB. Omdat de cliëntsegmenten (sterk) van karakter kunnen verschillen, is het noodzakelijk een zorgvuldige modelkeuze te waarborgen. Afhankelijk van de doelgroepen, zijn diverse separate ratingmodellen noodzakelijk.

Voor de ratingmodellen heeft Van Lanschot een ratingschaal opgesteld. De ratingschaal loopt van klasse T, A tot en met F, waarbij door combinaties van deze letters met een cijfer nog een verdere differentiatie mogelijk is. Dit resulteert in 14 non-default klassen en 3 klassen voor default. Op kredieten in de default klassen wordt, indien nodig, een adequate voorziening getroffen. Voor alle relaties in de betreffende segmenten wordt dezelfde ratingschaal gehanteerd.

Het overzicht op deze pagina geeft inzicht in het exposure van de kredietportefeuille, ingedeeld naar rating 2007. Omdat momenteel een transitieproces plaatsvindt, zijn nog niet alle kredietrelaties van een rating voorzien. Het gedeelte van de portefeuille dat door middel van segmentatie beoordeeld wordt valt ook buiten nevenstaand overzicht.

<i>Interne rating 2007</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>In % van uitstaand obligo</i>
<i>T</i>	Topklasse	2%
<i>A1-A3</i>	Sterk	10%
<i>B1-B3</i>	Goed	34%
<i>C1-C3</i>	Voldoende	47%
<i>D1-D3</i>	Zwak	6%
<i>E</i>	Zeer zwak	0%
<i>F1-F3</i>	Default	1%

Voorheen hanteerde Van Lanschot voor haar zakelijke kredietrisico's een kredietclassificatiesysteem dat was gebaseerd op solvabiliteit, rentabiliteit en zekerhedenpositie van het krediet. Er werd hierbij een vijftal klassen onderscheiden, lopend van zeer laag (klasse 1) tot een hoog (klasse 5) kredietrisico. De kredietclassificatie volgens deze systematiek was in 2006:

<i>Kredietclassificatie volgens systematiek 2006</i>	<i>In % van uitstaand obligo</i>
<i>1</i> Zeer goed	56%
<i>2</i> Goed	32%
<i>3</i> Voldoende	8%
<i>4</i> Onder toezicht bij bijzonder beheer	2%
<i>5</i> In behandeling bij bijzonder beheer	2%
Totaal	100%

<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector naar zekerheden</i>	31 12 2007	31 12 2006
Totaal	16.006.235	14.746.139
<i>Overheid</i>	–	113
<i>Garanties overheid</i>	242.400	428.550
<i>Hypothecaire dekking</i>	8.487.626	8.242.399
<i>Garanties van kredietinstellingen</i>	16.836	23.216
<i>Effectendekking</i>	312.463	382.690
<i>Overige zekerheden en blanco kredieten</i>	6.946.910	5.669.171

Onder overige zekerheden en blanco kredieten zijn hoofdzakelijk kredieten opgenomen waarvoor onroerend goed, debiteuren, voorraden of inventaris in onderpand is gegeven door de kredietnemer. De verstrekking van blanco financieringen vindt met de allergrootste voorzichtigheid plaats.

De meeste zekerheden zijn niet direct gekoppeld aan een specifieke financiering. In de praktijk kunnen nagenoeg de volledige zekerheden gebruikt worden voor alle schulden van een debiteur.

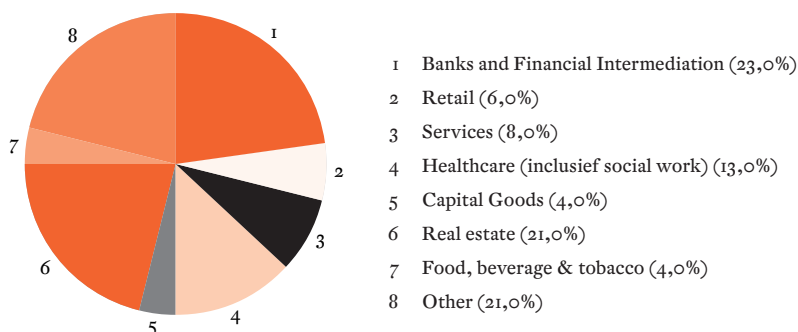
Op de kredietportefeuille vindt doorlopend kredietbeheer plaats. In 2007 is het kredietbeheer verder geïntensiveerd, ook met het oog op de implementatie van Basel II.

Concentratierisico

Van Lanschot streeft naar een gediversifieerde zakelijke kredietportefeuille. Hierbij heeft Van Lanschot vooral een sterke positie in middelgrote (familie)bedrijven en de medische sector. Gezien de aard en omvang van de bank zijn enkele concentratie-effecten waar te nemen. Er is sprake van concentratie in de sectoren Real Estate, Healthcare en Financial Holdings, waarin Van Lanschot grote expertise heeft. In sectoren Real Estate en Healthcare heeft Van Lanschot tevens een goede marktpositie. De categorie Financial Holdings bestaat uit een grote groep van kleine diverse partijen. Het betreft zowel Beleggings bv's als Personal Holdings. De impact van deze bedrijfstakken op de totale kredietportefeuille wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Door het relatief lage risicoprofiel van beide sectoren blijft het kredietrisico binnen de normen.

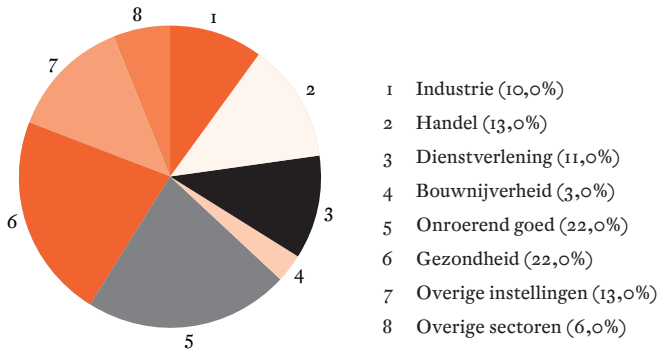
Naar risico gewogen ziet de concentratie in de zakelijke kredietportefeuille er als volgt uit:

Zakelijke kredietportefeuille 2007

De sector indeling is in 2007 gewijzigd, in 2006 was de verdeling als volgt:

Zakelijke kredieten verdeeld naar sector

De uitzettingen bij de tien grootste tegenpartijen, niet-zijnde financiële instellingen, bedragen per saldo € 952,8 miljoen op een totale post kredieten van € 16,0 miljard (2006: € 833,9 miljoen op een totale post kredieten van € 14,7 miljard).

De geografische concentratie van de kredietportefeuille laat een sterke concentratie zien in Nederland en België. De geografische indeling is op basis van de vestigingsplaats van de cliënt.

Kredieten en vorderingen private en publieke sector geografisch

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	16.006.235	14.746.139
<i>Nederland</i>	15.131.690	13.914.994
<i>België</i>	483.466	501.512
<i>Overig</i>	391.079	329.633

Securitisatie 2006

Van Lanschot heeft een deel van de kredieten aan de private sector met als onderpand commercieel onroerend goed geseuritiseerd. In deze securitisatietransactie, Lancelot 2006, is het economische eigendom van vorderingen overgedragen aan de afzonderlijke vennootschap. Deze vorderingen zijn overgedragen tegen nominale waarde plus een uitgestelde verkoopprijs. Een positief resultaat binnen de afzonderlijke vennootschap leidt tot het ontstaan van een positieve waarde van de uitgestelde verkoopprijs. Van Lanschot houdt hiermee een economisch belang in de Lancelot-vennootschap en heeft deze vennootschap integraal in haar geconsolideerde jaarrekening opgenomen.

De Lancelot 2006-structuur kent een zogenoemde call met step-upstructuur. Dit houdt in dat vanaf januari 2012 de vennootschap het recht heeft de obligaties vervroegd af te

lossen. Tevens zal op deze datum de coupon op de obligaties een renteverhoging (step-up) kennen. Onder normale marktomstandigheden zal er hierdoor een economisch motief bestaan om de obligaties vervroegd af te lossen.

Voor de financiering van de kredieten heeft Lancelot 2006 een vijftal schuldbewijzen uitgegeven met onderstaande specificaties. De schuldbewijzen hebben een rating van Fitch Ratings en Standard & Poor's. Binnen Van Lanschot worden geen schuldbewijzen gehouden die zijn uitgegeven door Lancelot 2006.

<i>Securitisatie</i>	<i>Rating</i>	<i>Oorspronkelijke hoofdsom</i>	<i>Datum van securitisatie</i>	<i>Hoofdsom per 31 12 2007</i>	<i>Eerste calloptie-datum</i>	<i>Contractuele datum afloop</i>	<i>Spread</i>
<i>In duizenden euro's</i>							
<i>Entiteit</i>							
<i>Lancelot 2006</i>	AAA	528.000	15 12 2006	421.287	26 01 2012	01 01 2073	0,16%
<i>Lancelot 2006</i>	AA	21.000	15 12 2006	21.000	26 01 2012	01 01 2073	0,26%
<i>Lancelot 2006</i>	A	19.500	15 12 2006	19.500	26 01 2012	01 01 2073	0,44%
<i>Lancelot 2006</i>	BBB	19.500	15 12 2006	19.500	26 01 2012	01 01 2073	0,70%
<i>Lancelot 2006</i>	BB	12.000	15 12 2006	12.000	26 01 2012	01 01 2073	privately placed
Totaal		600.000		493.287			

Van Lanschot draagt de eerste kredietverliezen (hoofdsommen en rente) van de gesecuritiseerde leningen. Bij voorkomende kredietverliezen wordt als eerste beroep gedaan op het reserve fund. Toevoegingen aan het reserve fund gebeuren door middel van een excess spread. Deze bedraagt 0,6% per jaar van uitstaande notes; de omvang van het reserve fund bedraagt ultimo 2007: € 3,5 miljoen (2006: € 160 duizend).

Voorzieningen en bijzonder beheer

Ondanks de verdere groei van de kredietportefeuille (zowel particulier als zakelijk) in 2007 kunnen we constateren dat er per saldo zelfs een vrijval van kredietvoorzieningen plaats vond. Dit werd veroorzaakt door het feit dat enkele grote voorzieningen op bedrijfsfinanciering alsnog (geheel of gedeeltelijk) konden vrijvallen. Bovendien was er maar een relatief beperkt aantal nieuwe voorzieningen op debiteuren noodzakelijk.

Wel werden ook in 2007 enkele reeds jarenlang lopende voorziene debiteurenvorderingen afgeboekt, omdat faillissementen volledig waren afgewikkeld, danwel het in alle redelijkheid niet meer te verwachten was dat er nog opbrengsten zijn te realiseren.

<i>Kosten kredietverliezen t.o.v. uitstaande kredieten in basispunten</i>	2007	2006
<i>Totaal</i>	–	2
<i>Zakelijk</i>	– 5	5
<i>Particulier</i>	3	–

Voor het overige bleven de economische ontwikkelingen in Nederland erg positief, waardoor de kredietverliezen zeer overzichtelijk bleven.

Per saldo daalde de portefeuille aan probleemkredieten waar een voorziening voor noodzakelijk was.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de voorzieningen op individuele kredieten.

<i>Verloop bijzondere waardeverminderingen 2007</i>	<i>Specifiek</i>	<i>Collectief</i>	<i>Totaal</i>
Balans per 1 januari	98.564	12.518	111.082
<i>Opname Kempen & Co per 1 januari</i>	629	–	629
<i>Afboekingen</i>	– 17.017	–	– 17.017
<i>Toevoegingen aan of vrijval van de voorziening</i>	3.802	– 4.081	– 279
<i>Ontvangsten uit reeds afgeboekte kredieten</i>	– 443	–	– 443
Balans per 31 december	85.535	8.437	93.972

<i>Verloop bijzondere waardeverminderingen 2006</i>	<i>Specifiek</i>	<i>Collectief</i>	<i>Totaal</i>
Balans per 1 januari	108.383	9.470	117.853
<i>Afboekingen</i>	– 9.885	–	– 9.885
<i>Toevoegingen aan of vrijval van de voorziening</i>	– 175	3.048	2.873
<i>Ontvangsten uit reeds afgeboekte kredieten</i>	241	–	241
Balans per 31 december	98.564	12.518	111.082

De bijzondere waardeverminderingen van kredieten en vorderingen bedroegen:

<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Stand voorziening</i>	93.972	111.082
<i>Als percentage van de naar risico gewogen activa</i>	0,69%	0,95%

<i>Bijzondere waardeverminderingen ten laste van het resultaat</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Bijzondere waardeverminderingen ten laste van het resultaat</i>	– 279	2.873
<i>Als percentage van de gemiddelde naar risico gewogen activa</i>	–	0,02%

Non performing loans

Non performing loans zijn kredieten waarvan cliënten meer dan negentig dagen niet hebben voldaan aan interest- en/of aflossingsverplichtingen en waarvoor onvoldoende zekerheden zijn. Gegevens omtrent de ouderdom zijn vooralsnog niet voorhanden.

De omvang van leningen, die 'past due' zijn geweest maar die door herstructurering niet meer als 'past due' worden gezien, was ultimo 2007 niet materieel.

<i>Non performing loans verloopstaat</i>	2007	2006
Non performing loans per 1 januari	71.272	89.221
<i>Toevoegingen/afnames</i>	3.112	- 10.034
<i>Write offs</i>	- 12.684	- 7.915
Non performing loans per 31 december	61.700	71.272
<i>Non performing loans naar type uitzetting</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	61.700	71.272
<i>Hypotheek aan particulieren</i>	21.859	26.151
<i>Overige uitzettingen</i>	39.841	45.121
<i>Non performing loans geografisch</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	61.700	71.272
<i>Nederland</i>	52.292	68.092
<i>België</i>	8.508	2.167
<i>Overig</i>	900	1.013
<i>Non performing kredieten en vorderingen</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Non performing kredieten en vorderingen</i>	61.700	71.272
<i>Als percentage van de naar risico gewogen activa</i>	0,46%	0,61%

Het kredietrisico bij derivaten is laag omdat de kredietrating van de tegenpartij minimaal AA is op het moment van afsluiten.

Past due loans

Het totaal volume van de exposures waarbij een cliënt op één of meer van haar producten een betalingsachterstand heeft opgelopen van meer dan negentig dagen, bedraagt ultimo december 2007 € 342 miljoen. Hiervoor zijn voorzieningen ter hoogte van € 23,9 miljoen getroffen.

<i>Kredietrisico per balanspost</i>	31 12 2007			31 12 2006		
	<i>Waarde</i>	<i>Risicoweging</i>	<i>%-Risicoweging</i>	<i>Waarde</i>	<i>Risicoweging</i>	<i>%-Risicoweging</i>
Activa						
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	525.480	15.615	3%	84.770	6.664	8%
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten¹</i>	83.666	n.v.t.	–	104.845	n.v.t.	–
<i>Bankiers</i>	2.884.995	478.801	17%	1.821.451	218.048	12%
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	839.512	963.048	115%	922.445	141.458	15%
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	16.006.235	11.032.407	69%	14.746.139	10.408.470	71%
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	63.468	90.579	143%	63.671	63.671	100%
<i>Derivaten</i>	471.872	152.233	32%	432.600	199.073	46%
<i>Beleggingen in deelnemingen equity-methode²</i>	9.496	118.690	1.250%	12.248	39.963	326%
<i>Materiële vaste activa</i>	195.268	195.268	100%	186.369	186.369	100%
<i>Goodwill en overige immateriële activa³</i>	379.318	86.272	23%	89.467	38.512	43%
<i>Actuele belastingvorderingen</i>	2.287	n.v.t.	–	9.309	n.v.t.	–
<i>Latente belastingvorderingen</i>	7.120	n.v.t.	–	16.926	n.v.t.	–
<i>Overlopende activa</i>	211.450	145.803	69%	142.489	86.208	61%
<i>Overige activa</i>	38.667	38.668	100%	106.546	106.546	100%
Totaal activa	21.718.834	13.317.383	61%	18.739.275	11.494.982	61%
<i>Voorwaardelijke schulden</i>	435.717	177.355	41%	467.372	188.654	40%
<i>Onherroepelijke faciliteiten</i>	337.607	15.040	4%	782.744	26.335	3%
Totaal	773.324	192.395	25%	1.250.116	214.989	17%

¹ Marktrisico

² Belangen in deelnemingen > 10% worden direct in mindering gebracht op het toetsingsvermogen hetgeen overeenkomt met een risicoweging van 1.250%.

³ De toezichthouder schrijft voor dat het activeren onder IFRS van goodwill en overige immateriële activa per saldo niet tot een mutatie in het vermogen mag leiden. Hierdoor wordt alleen aan applicatiesoftware een risicoweging toegekend.

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico dat verliezen ontstaan als gevolg van ontoereikende of gebrekkige interne processen en systemen, van ontoereikend of gebrekkig menselijk handelen, dan wel van externe gebeurtenissen en fraudes.

Ook binnen Van Lanschot wordt operationeel risico onderkend als een risico waarop een passend beheer noodzakelijk is. Van Lanschot hecht sterk aan de uitstraling en sterke reputatie van het merk Van Lanschot. Het bewaken van onze reputatie en het voorkomen van reputatieschade zijn daarom onlosmakelijk verbonden met onze activiteiten. Van Lanschot stelt strenge eisen aan nieuwe producten die de bank aan haar cliënten aanbiedt. Deze nieuwe producten worden onderworpen aan de zogeheten new product approval. Deze procedure maakt de risico's die de cliënten en de bank lopen inzichtelijk.

Van Lanschot heeft een breed raamwerk ontwikkeld voor de beoordeling, bewaking en beheersing van operationeel, informatie- en beveiligingsrisico. Dit risicobeheersingsmodel is in 2007 verder ontwikkeld en verbeterd. Het model omvat de volgende processen:

- Risico-identificatie en -classificatie middels risk self-assessments, security-assessments, audits en fraudeopsporing;
- Risicometing middels centrale incidentendatabase en de rapportage en analyse van incidenten;
- Risicomitigatie, -acceptatie en -bewaking middels de Operational Risk Management Commissie, rapportage key risk indicators en action tracking (follow-up van openstaande acties en bevindingen audits).

Diverse programma's en instrumenten ondersteunen het lijnmanagement van de bank in zijn rol als eindverantwoordelijke voor de beheersing van operationele risico's binnen het eigen onderdeel. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de reeds genoemde risk self-assessments, security-assessments, action tracking en de centrale incidentendatabase. Risk self-assessment is een hulpmiddel voor het lijnmanagement om risico's systematisch te identificeren en te beoordelen, zodat in geval van onacceptabele restrisico's beperkende maatregelen kunnen worden genomen. Action tracking wordt gebruikt om geïdentificeerde risico's en acties naar aanleiding van bevindingen van interne en externe toezichthouders, incidenten, klachten en andere relevante gebeurtenissen te registreren. In de incidentendatabase worden alle verliezen uit hoofde van operationele risico's systematisch vastgelegd.

De incidentendatabase van de bank maakt het mogelijk om verliezen uit hoofde van operationele risico's systematisch vast te leggen en nader te analyseren.

De totale schade over 2007 bedroeg € 2,2 miljoen (2006: € 2,8 miljoen). In 2007 zijn in de database 398 incidenten met een schade groter dan € 1000,- vastgelegd (2006: 313 incidenten).

De verdeling van de operationele incidenten groter dan € 1000,- naar Basel II-categorie is als volgt:

<i>Basel II-categorie</i>	<i>Aantal incidenten 2007</i>	<i>Aantal incidenten 2006</i>
<i>Interne fraude</i>	1	–
<i>Externe fraude (met name skimming van bankpassen)</i>	84	26
<i>Personele aangelegenheden</i>	–	–
<i>Productaansprakelijkheid en zorgplicht</i>	23	21
<i>Schade aan bedrijfsmiddelen</i>	9	2
<i>Systeemuitval</i>	2	25
<i>Uitvoering en besturing (met name uitvoering van transacties)</i>	279	239
Totaal	398	313

De grootste schades vielen bij het vastleggen, uitvoeren en afwikkelen van effectenorders en bij claims op het gebied van vermogensadvisering. Daarnaast nam het aantal schades op het gebied van externe fraudes toe, voornamelijk als gevolg van skimming van bankpassen. Op het gebied van de effectendienstverlening streeft Van Lanschot – mede gezien de claimgevoeligheid van vermogensadvisering – naar een verschuiving naar vermogensbeheer en gestandaardiseerde bedieningsconcepten. Het voorkomen en beheersen van fraude met en rond financiële producten en diensten is een belangrijk onderdeel van het operationele risicomanagement. Hiertoe worden preventie en detectie van financieel-economische criminaliteit verder ontwikkeld en gestimuleerd.

Zoals binnen het bankwezen gebruikelijk is, heeft Van Lanschot verzekeringen afgesloten die dekking bieden tegen claims en verliezen uit hoofde van haar dienstverlening. Samengevat betreft dit een gecombineerde fraude- en beroepsaansprakelijkheidsverzekering, een bestuurders- en commissarissenansprakelijkheidsverzekering en diverse overige aansprakelijkheids- en ongevallenverzekeringen.

Marktrisico

Marktrisico is het risico op verlies als gevolg van veranderingen in marktvariabelen waaronder objectief waarneembare variabelen als intereststanden, valutakoersen en prijzen van aandelen. Daarnaast zijn er nog variabelen die niet direct waarneembaar hoeven zijn, zoals volatiliteiten en correlaties.

Twee van de bij Van Lanschot ingebreekt zijnde methoden voor het berekenen en limiteren van marktrisico's zijn Value at Risk (VaR) en stresstesting. VaR is een schatting van het potentiële verlies op de huidige portefeuille als gevolg van ongunstige marktbevingen, gebaseerd op historische marktbevingen

en waarbij wordt uitgegaan van een tijdspanne die noodzakelijk is om aanpassingen in posities te bewerkstelligen. Bij stress-testing wordt gebruikgemaakt van toekomstige scenario's waarbij grote (stress)veranderingen in marktomstandigheden plaatsvinden.

Van Lanschot houdt handelsportefeuilles voornamelijk aan voor het noodzakelijke marktonderhoud en de dienstverlening aan cliënten. Met ingang van 2007 zijn de handelsactiviteiten van de bank op institutioneel effectengebied geconcentreerd bij Kempen & Co in Amsterdam. Om een effectief markt-risicomanagement mogelijk te maken is hiervoor een adequate governancestructuur ingericht. De risico's worden beheerst door het gebruik van bruto- en nettolimieten. Verder gebruikt de bank de Value at Risk methode (VaR) om de risico's te kwantificeren. De VaR wordt dagelijks berekend met een waarschijnlijkheidsinterval van 97,5% en een horizon van één dag. Regelmatig wordt nagegaan of de uitgangspunten die bij de berekening van de VaR worden gehanteerd nog geldig zijn. Ook maakt de bank gebruik van scenarioanalyses en stress-testen. De dagelijkse stresstesten geven informatie over de waardeontwikkeling van portefeuilles onder extreme marktomstandigheden en vormen daarmee een aanvulling op de VaR-berekening.

Door het businessmodel van Kempen & Co (sales & trading mid-/smallcaps), de wijziging van het betrouwbaarheidsinterval van de VaR van 95% naar 97,5% en de toegenomen volumes is het marktrisico in 2007 toegenomen ten opzichte van 2006. Dit is terug te zien in de VaR die over 2007 gemiddeld € 125.000,- bedroeg (gemiddelde VaR 2006: € 77.000,-). De VaR uit hoofde van handelsactiviteiten wordt dagelijks aan het management gerapporteerd.

interestswaps en interestopties, ingezet om de interestrisico's te beheersen. De wijze waarop de bank haar balansbeheer uitvoert, hangt af van haar verwachtingen over de ontwikkeling van de interest en het verschil tussen het niveau van de korte en lange interest. De wijze van balansbeheer heeft uiteraard een effect op de gevoeligheid van het vermogen en resultaat voor veranderingen op de financiële markten.

Interestrisico

Interestrisico is enerzijds het risico dat veranderingen van interestvoeten toekomstige kasstromen van financiële activa en passiva beïnvloeden. Anderzijds bestaat het risico dat de reële waarde van financiële activa en passiva wijzigt als gevolg van veranderingen van interestvoeten. De resultaten van Van Lanschot worden beïnvloed door de effecten van veranderingen van interestvoeten. Interestmarges kunnen toenemen als gevolg van zulke veranderingen, maar kunnen ook afnemen of resulteren in verliezen in het geval dat onverwachte veranderingen in interestvoeten optreden.

Van Lanschot beheerst het interestrisico met behulp van een aantal methoden waaronder de gap-analyse, de duration-analyse en de scenario-analyse. Op basis hiervan voert Van Lanschot een actief balansbeheer uit om de mogelijke negatieve invloed van interestrisico's te beperken. Dit houdt bijvoorbeeld in dat aanpassingen plaatsvinden in de vastrentende portefeuille of dat middelen met de gewenste interesttypische looptijd worden aangetrokken. Daarnaast worden afgeleide producten, zoals

<i>Gevoeligheidsanalyse interestresultaat</i> <i>Parallele verschuiving van de yieldcurve (schok)</i> <i>in basispunten</i>	<i>Effect op (interest)resultaat</i>	
	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
-200	-60.100	-47.000
-100	-33.500	-25.200
+100	24.700	23.700
+200	50.700	46.900

Een belangrijke risicomaatstaf voor het renterisico is de duration van het eigen vermogen. Deze maatstaf geeft een indicatie van de gevoeligheid van het eigen vermogen voor renteveranderingen. De maximale duration van het eigen vermogen die Van Lanschot acceptabel acht, bedraagt tien jaar.

In de eerste helft van 2007 heeft Van Lanschot de duration licht laten oplopen van 5,2 jaar naar 5,7 jaar. Mede door de wereldwijde creditcrunch als gevolg van de subprime-crisis is in de tweede helft van 2007 een inverse rentestructuur ontstaan. De bank heeft vervolgens de duration teruggebracht tot iets meer dan vier jaar ultimo 2007.

<i>Gevoeligheidsanalyse eigen vermogen</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Duration (in jaren)</i>	4,2	5,2
<i>Contante waarde van het eigen vermogen</i> <i>(x €1 miljoen)</i>	1.624	1.249

Bij een plotselinge parallele verschuiving van de yieldcurve met 100 basispunten omhoog, neemt het eigen vermogen met circa € 62 miljoen af. Bij een daling leidt dit tot een stijging van het eigen vermogen van circa € 69 miljoen.

De duration van het eigen vermogen wordt bepaald op basis van contante waarde. De huidige marktwaarde van een balanspost wordt bepaald door de som van de contante waarde van de toekomstige cashflows van een balanspost. De contante waarde van het eigen vermogen wordt bepaald door de contante waarde van de activa te verminderen met de contante waarde van de passiva.

In 2008 zal Van Lanschot een dedicated asset- en liability-systeem in gebruik nemen, dat zal bijdragen aan het verder professionaliseren van het beheer van het renterisico.

Van Lanschot kent verschillende methodes om zowel de contractuele als klantgedragsaspecten met betrekking tot spaar- en betaalproducten, hypotheek en geldleningen te modelleren. De tabellen op de pagina's 101 en 102 tonen de interestgevoeligheid van Van Lanschot op basis van de contractuele interesttypische resterende looptijden van de afzonderlijke balansposten. Ten behoeve van het interestriscobeheer wordt tevens het interestriscogemodelleerd, rekening houdend met de contractuele en klantgedragsaspecten van de producten. Derivaten zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

<i>Interesttypische vervalkalender</i> <i>Per 31 december 2007</i>	<i>Variabel</i>	<i>< 3 maanden</i>	<i>≥ 3 maanden < 1 jaar</i>	<i>≥ 1 jaar < 5 jaar</i>	<i>≥ 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Activa						
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	–	9.420	14.689	–	–	24.109
<i>Bankiers</i>	332.556	2.470.914	81.525	–	–	2.884.995
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	–	153.910	144.871	318.608	20.346	637.735
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	2.132.255	5.909.277	1.472.649	4.757.989	1.734.065	16.006.235
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	2.727	–	–	–	2.727
<i>Derivaten</i>	–	3.172.257	866.203	1.977.720	646.597	6.662.777
Totaal activa	2.464.811	11.718.505	2.579.937	7.054.317	2.401.008	26.218.578
Passiva						
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	–	20.758	14.550	–	–	35.308
<i>Bankiers</i>	387.833	291.597	62.808	152.452	9.717	904.407
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	6.639.079	4.676.183	875.021	1.463.792	942.729	14.596.804
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	18.243	–	–	–	18.243
<i>Derivaten</i>	–	1.722.626	596.747	2.947.251	1.342.336	6.608.960
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	107	2.844.623	165.715	5.515	–	3.015.960
<i>Achtergestelde schulden</i>	–	406.358	59.093	–	–	465.451
Totaal passiva	7.027.019	9.980.388	1.773.934	4.569.010	2.294.782	25.645.133
GAP	– 4.562.208	1.738.117	806.003	2.485.307	106.226	573.445

<i>Interesttypische vervalkalender</i> <i>Per 31 december 2006</i>	<i>Variabel</i>	<i>< 3 maanden</i>	<i>≥ 3 maanden < 1 jaar</i>	<i>≥ 1 jaar < 5 jaar</i>	<i>≥ 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Activa						
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	–	26.994	7.995	8.776	57.745	101.510
<i>Bankiers</i>	1.022.536	708.808	107	–	–	1.821.451
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	–	165.917	36.187	397.829	117.754	717.687
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	1.665.911	6.238.472	1.249.635	3.615.971	1.976.150	14.746.139
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	–	7.864	–	7.864
<i>Derivaten</i>	–	391.786	752.723	2.363.047	1.482.989	4.990.545
Totaal activa	2.688.447	7.621.977	2.046.647	6.393.487	3.634.638	22.385.196
Passiva						
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	–	916	2.385	430	34.596	38.327
<i>Bankiers</i>	95.494	382.252	24.593	283.616	45.588	831.543
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	6.617.728	2.652.745	416.620	900.529	825.268	11.412.890
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	3.535	–	–	–	3.535
<i>Derivaten</i>	–	443.320	409.383	1.858.861	1.433.792	4.145.356
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	116	3.128.091	396.019	257.187	–	3.781.414
<i>Achtergestelde schulden</i>	–	201.217	169.525	55.803	50.148	476.693
Totaal passiva	6.713.338	6.812.076	1.418.525	3.356.426	2.389.392	20.689.757
GAP	– 4.024.891	809.901	628.122	3.037.061	1.245.246	1.695.439

Valutarisico

De financiële positie en kasstromen van Van Lanschot worden in beperkte mate beïnvloed door schommelingen in valuta-koersen. Het overgrote deel van de balansposities en transacties zijn in euro's. Van Lanschot zorgt ervoor dat het valutarisico effectief wordt beheerst binnen de bepaalde limieten.

De valutaposities zijn als volgt:

<i>Valuta posities</i>	31 12 2007	31 12 2006
Totaal	4.292	3.101
<i>Amerikaanse dollar</i>	3.629	1.672
<i>Pond Sterling</i>	- 1.784	420
<i>Zwitserse frank</i>	- 698	369
<i>Japanse yen</i>	11	- 965
<i>Turkse lira</i>	1.980	607
<i>Zweedse kroon</i>	336	- 24
<i>Nederlands Antilliaanse Gulden</i>	91	315
<i>Overig</i>	727	707

De valutapositie geeft het saldo weer van alle contante, termijn en valuta-optieposities van de tot de consolidatiekring behorende entiteiten. De vergelijkende cijfers zijn conform deze systematiek aangepast.

Overige prijsrisico's

Overige prijsrisico's betreffen risico's die voortkomen uit de handelsactiviteiten van Van Lanschot. Dit wordt gemeten aan de hand van de parametrische Value at Risk methode. De VaR wordt bepaald met een tijdshorizon van één dag en – tot maart 2007 – met een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Begin 2007 zijn de institutionele effecten sales- en tradingactiviteiten van de bank bij Kempen & Co in Amsterdam geconcentreerd en wordt voor de VaR een betrouwbaarheidsinterval van 97,5% gehanteerd. De beperkingen van de parametrische Value at Risk methode zijn gelegen in de veronderstelling dat bewegingen in de financiële markten een normaalverdeling vertonen en de veronderstelling dat de relaties tussen de marktvariabelen en de waarde van de portefeuilles lineair zijn. De VaR uit hoofde van handelsactiviteiten wordt dagelijks aan het management gerapporteerd.

Risico's van derivaten

Van Lanschot handelt in derivaten voor rekening van derden en voor eigen rekening. De bewaking van de marktrisico's die voortvloeien uit deze derivaten is een integraal onderdeel van het marktrisicomangement van alle handelsposities van de bank. De handelsposities voor eigen rekening worden sterk beperkt door het gebruik van limieten. Van Lanschot bewaakt op dagbasis de handelsposities, inclusief de derivatenposities. Bij de bewaking wordt tevens gebruik gemaakt van Value at Risk, scenario-analyses en stresstesten.

<i>VaR-handelsactiviteiten</i>	<i>Foreign exchange</i>		<i>Fixed income</i>		<i>Equity</i>	
	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>VaR op 31 december</i>	38	10	47	38	57	20
<i>Hoogste VaR</i>	169	84	209	284	397	77
<i>Laagste VaR</i>	–	–	5	29	–	6
<i>Gemiddelde VaR</i>	14	9	55	95	82	28

Regelmatig wordt gecontroleerd of de uitgangspunten, die bij de berekening van de VaR worden gehanteerd, nog geldig zijn, middels back-testing.

De VaR over 2006 is herrekend naar een betrouwbaarheidsinterval van 97,5%.

Liquiditeitsrisico

Het overeenkomen en niet overeenkomen van looptijden van activa en passiva is van fundamenteel belang voor Van Lanschot. Het is ongebruikelijk voor banken dat de looptijden van activa en passiva volledig overeenkomen, omdat transacties vaak niet voorspelbaar zijn en tevens zeer divers zijn. De looptijden van activa en passiva en de mogelijkheden, om op economisch aanvaardbare wijze, interestdragende verplichtingen te vervangen op het moment van afloop, zijn belangrijke factoren bij het beoordelen van de liquiditeit van de bank en de mate waarin de bank gevoelig is voor veranderingen in interestvoeten en valutakoersen.

De liquiditeitspositie van Van Lanschot wordt dagelijks beïnvloed door onder andere opnames en stortingen op deposito's en rekeningen-courant, en opnames en aflossingen van kredieten. Van Lanschot houdt geen kasmiddelen aan om de volledige opnamemogelijkheden van klanten te dekken, omdat ervaring leert dat een zekere toestroom van nieuwe middelen met een hoge mate van zekerheid kan worden voorspeld. Het management heeft limieten vastgesteld ten aanzien van de aan te houden minimale kaspositie en op afroep beschikbare faciliteiten.

De liquiditeitsvereisten voor afgegeven garanties en letters of credit zijn veel lager dan het bedrag van de verplichting, omdat het aannemelijk is dat van een groot deel van deze verplichtingen uiteindelijk geen gebruik zal worden gemaakt. Van Lanschot hanteert een conservatief liquiditeitsbeleid.

De minimale interne liquiditeitspositie is toereikend om onverwachte schokken in de liquiditeit op te vangen. Door deze minimumpositie te handhaven waarborgt Van Lanschot zo veel mogelijk dat de bank een liquiditeitssurplus volgens de normen van De Nederlandsche Bank realiseert.

In 2007 heeft Van Lanschot haar liquiditeitspositie versterkt, ondanks de turbulentie op de financiële markten. Door de groei van de bank en commercieel succesvolle acties is er een sterke toename geweest in het aantrekken van creditgelden. Met name door de groei van de toevertrouwde middelen is de fundingratio in 2007 toegenomen tot boven de 90%.

Securitisatie 2007

Op 1 juni 2007 heeft Van Lanschot haar eerste RMBS (Residential Mortgage-Backed Security) transactie afgerond: Citadel 2007 1. De omvang van de transactie bedroeg € 1,5 miljard en bestaat uit woninghypotheken. Er heeft geen overdracht plaatsgevonden van kredietrisico. Van Lanschot heeft besloten de schuldbewijzen zelf te kopen zodat deze beleenbare activa kunnen dienen als onderpand bij De Nederlandsche Bank. Het doel van deze transactie was geen kapitaalverlichting, maar liquiditeitverruiming.

<i>Citadel 2007 1</i>	<i>Rating</i>	<i>Oorspronkelijke hoofdsom</i>	<i>Datum van securitisatie</i>	<i>Hoofdsom per 31 12 2007</i>	<i>Eerste calloptie-datum</i>	<i>Contractuele datum afloop</i>	<i>Spread</i>
<i>Entiteit</i>							
<i>Totaal</i>		1.466.200		1.466.200			
<i>Citadel 2007 1</i>	AAA	1.300.000	01 06 07	1.300.000	26 07 17	26 07 49	0,15%
<i>Citadel 2007 1</i>	A	108.350	01 06 07	108.350	26 07 17	26 07 49	0,25%
<i>Citadel 2007 1</i>	BBB-	36.150	01 06 07	36.150	26 07 17	26 07 49	0,60%
<i>Citadel 2007 1</i>	BB+	21.700	01 06 07	21.700	26 07 17	26 07 49	1,70%

Compliance, wet- en regelgeving

Van Lanschot en haar dochterondernemingen vervullen in het maatschappelijk verkeer een dienstverlenende taak.

Van Lanschot kan deze taak alleen naar behoren uitoefenen als elke partij waarmee zij te maken heeft vertrouwen in haar kan stellen. Integer handelen van Van Lanschot en haar medewerkers vormt de basis voor dat vertrouwen. De geldende wet- en regelgeving schept hiervoor het kader. De afdeling Compliance, die rechtstreeks rapporteert aan de voorzitter van de Raad van Bestuur, ziet toe op de naleving van de wet- en regelgeving door de medewerkers van de bank.

De wet- en regelgeving over financiële dienstverlening onderging in 2007 opnieuw diverse wijzigingen. Van Lanschot volgt deze ontwikkelingen uiteraard nauwgezet en besteedt veel aandacht aan de vertaling van nieuwe wet- en regelgeving in interne voorschriften en procedures en de implementatie daarvan in haar organisatie. Daarnaast is Van Lanschot vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen van de Nederlandse Vereniging van Banken die zich buigen over de implementatie en gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving voor de bancaire sector.

Behalve de nog steeds doorlopende werkzaamheden in verband met de invoering van de Wet op het financieel toezicht (Wft, ingevoerd per 1 januari 2007), vroeg de implementatie van de Europese richtlijn Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) per 1 november veel aandacht. De MiFID, die met de implementatie eveneens onderdeel wordt van de Wft, heeft onder meer betrekking op beleggingsdienstverlening en de zorgplicht die onder meer banken daarbij in acht moeten

nemen jegens hun cliënten. Zo zijn er bijvoorbeeld regels over cliëntclassificatie, het ‘ken uw cliënt’-principe, de informatieverstrekking aan cliënten, de verplichting tot optimale uitvoering en de transparantieplichtingen voor beleggingsondernemingen.

Alle cliënten zijn tijdig geïnformeerd over de voor hen belangrijke gevolgen van de invoering van de MiFID bij Van Lanschot, zoals de wijzigingen in de voorwaarden voor beleggingsdienstverlening en zijn tevens gewezen op de aard en risico's van financiële instrumenten. Daarnaast is er aan hen toestemming en instemming gevraagd met betrekking tot het nieuwe orderuitvoeringsbeleid. Deze informatie is aan cliënten verstrekt door middel van een CD-rom. Van Lanschot heeft bewust voor deze aanpak gekozen om de last van papierwerk voor haar cliënten zo beperkt mogelijk te houden. De veranderingen in wet- en regelgeving kunnen tevens met zich meebrengen dat organisatiebeschrijvingen, processen, procedures en rapportages moeten worden aangepast en dat maatregelen moeten worden genomen om risico's te beheersen. Daarbij is het van belang dat medewerkers kennis nemen van de vele veranderingen in wet- en regelgeving die op deze manier direct dan wel indirect gevolgen kunnen hebben voor de dienstverlening van de bank aan haar cliënten. Bij introducties van nieuwe medewerkers en in relevante opleidingspakketten wordt hier daarom aandacht aan besteed. Zo is in 2007 extra tijd ingeruimd voor het adequaat toepassen van de instructies inzake Customer Due Dilligence en om de alertheid van medewerkers op dit gebied te vergroten. Voor 2008 zijn onder meer op het gebied van financiële dienstverlening plannen voor nieuwe wetgeving aangekondigd. Uiteraard zal de bank daarop anticiperen.

Zorgplicht

Wij hechten groot belang aan een zorgvuldige behandeling van onze cliënten. Cliënten dienen proactief te worden voorgelicht en geïnformeerd. Deugdelijke inventarisatiegesprekken, correcte adviezen over passende risicoprofielen en een goede vastlegging van beslissingen die de cliënt neemt zijn daarmee onlosmakelijk verbonden. Het moet deel uitmaken van het onderscheidende vermogen van Van Lanschot.

Ondanks onze kleinschaligheid menen wij dat de professionaliteit van onze dienstverlening van ons verlangt om aan de zorgplichteisen die de afgelopen jaren in wet- en regelgeving zijn geïntroduceerd zo goed mogelijk invulling te geven.

Ook een correcte afhandeling van eventuele klachten van cliënten is in dit kader van groot belang. Bij Van Lanschot is sinds 2006 het concernbrede klachtenmanagement ondergebracht bij de afdeling Zorgplicht. We stellen alles in het werk om klachten van cliënten zo spoedig mogelijk op te lossen. Uiteraard worden alle klachten zorgvuldig onderzocht.

Uitgangspunt bij het onderzoek is inzicht te krijgen in de eventuele fouten die de bank heeft gemaakt. De verkregen informatie wordt tevens gebruikt om processen te verbeteren

en zodoende klachten te voorkomen. In het verslagjaar hebben acht cliënten hun klachten aangemeld bij het KIFID (Klachteninstituut Financiële Dienstverlening). In gevallen waarin de bank niet geheel zeker is van haar positie worden voorzieningen getroffen. Tot op heden zijn die ruim voldoende gebleken.

Looptijdenoverzicht

De tabellen op de pagina's 107 en 108 tonen de activa en passiva op basis van hun resterende contractuele looptijd per balansdatum.

Reële waarde

De reële waarde van financiële instrumenten die worden verhandeld op een actieve markt wordt gebaseerd op de koers per de balansdatum (marktnotering). Voor financiële activa wordt de biedprijs gehanteerd; voor financiële verplichtingen de laatprijs.

De reële waarde van financiële instrumenten die niet worden verhandeld op een actieve markt (bijvoorbeeld over-the-counter afgeleide financiële instrumenten) wordt vastgesteld met behulp van kasstroom- en optiewaarderingsmodellen.

Van Lanschot selecteert op basis van haar inschattingen een aantal methodes en maakt aannames die gebaseerd zijn op de marktomstandigheden (observable data) per balansdatum.

De geschatte contante waarde van toekomstige kasstromen wordt gebruikt om de reële waarde voor de overige financiële instrumenten te bepalen. De reële waarde van interestswaps wordt berekend als de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen. De disconteringsvoet is gelijk aan de marktinterest op balansdatum voor een vergelijkbaar instrument met dezelfde voorwaarden.

De reële waarde van valutatermijncontracten wordt vastgesteld met gebruik van forward valutakoersen per balansdatum.

Verondersteld wordt dat de nominale waarde (na aftrek van geschatte aanpassingen) van handelsvorderingen en -crediteuren de reële waarde ervan benadert. De reële waarde van niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen wordt geschat door het contant maken van de toekomstige contractuele kasstromen tegen huidige interesttarieven voor gelijksoortige financiële instrumenten.

Schattingen en beoordelingen zijn gebaseerd op in het verleden opgedane ervaringen en andere factoren, waaronder ook verwachtingen over toekomstige gebeurtenissen zoals deze zich, naar de huidige stand van zaken, redelijkerwijs kunnen voordoen. Schattingen en beoordelingen worden continu geëvalueerd.

In 2007 is een bate van € 3,9 miljoen in het resultaat verantwoord als gevolg van wijzigingen in de reële waarde van activa en passiva die gewaardeerd zijn op basis van niet in de markt waarneembare variabelen voor waardering (2006: € 0,9 miljoen).

<i>Looptijdenoverzicht</i> <i>Per 31 december 2007</i>	<i>Direct</i> <i>opeisbaar</i>	<i>< 3 maanden</i>	<i>≥ 3 maanden</i> <i>< 1 jaar</i>	<i>≥ 1 jaar</i> <i>< 5 jaar</i>	<i>≥ 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Activa						
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	–	–	–	2.506	21.603	24.109
<i>Bankiers</i>	306.861	1.960.113	81.525	536.496	–	2.884.995
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	–	108	68.949	394.531	174.147	637.735
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	2.132.255	831.080	298.177	1.017.171	11.727.552	16.006.235
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	2.727	–	–	2.727
<i>Derivaten</i>	–	5.213	40.893	295.764	130.002	471.872
Totaal activa	2.439.116	2.796.514	492.271	2.246.468	12.053.304	20.027.673
Passiva						
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	–	–	–	3.279	32.029	35.308
<i>Bankiers</i>	387.538	133.926	80.808	257.418	44.717	904.407
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	6.639.079	4.813.088	1.186.292	1.175.993	782.352	14.596.804
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	–	–	18.243	18.243
<i>Derivaten</i>	–	1.862	34.723	224.952	126.106	387.643
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	107	5.418	388.879	2.004.046	617.510	3.015.960
<i>Achtergestelde schulden</i>	–	–	27.630	209.708	228.113	465.451
Totaal passiva	7.026.724	4.954.294	1.718.332	3.875.396	1.849.070	19.423.816
On balance GAP	– 4.587.608	– 2.157.780	– 1.226.062	– 1.628.927	10.204.234	603.857

<i>Looptijdenoverzicht</i> <i>Per 31 december 2006</i>	<i>Direct</i> <i>opeisbaar</i>	<i>< 3 maanden</i>	<i>≥ 3 maanden</i> <i>< 1 jaar</i>	<i>≥ 1 jaar</i> <i>< 5 jaar</i>	<i>≥ 5 jaar</i>	<i>Totaal</i>
Activa						
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	–	–	3.752	24.072	73.686	101.510
<i>Bankiers</i>	1.022.536	36.118	250.000	512.797	–	1.821.451
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	–	6.747	36.090	402.855	271.995	717.687
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	1.694.953	891.607	349.306	895.843	10.914.430	14.746.139
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	–	7.864	–	7.864
<i>Derivaten</i>	–	9.602	46.037	225.686	151.275	432.600
Totaal activa	2.717.489	944.074	685.185	2.069.117	11.411.386	17.827.251
Passiva						
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	–	–	–	930	37.397	38.327
<i>Bankiers</i>	95.494	278.577	25.514	386.370	45.588	831.543
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	6.617.729	2.446.777	567.190	967.384	813.810	11.412.890
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	–	–	3.535	3.535
<i>Derivaten</i>	–	9.315	40.667	175.770	146.347	372.099
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	116	58.320	355.240	1.854.920	1.512.817	3.781.413
<i>Achtergestelde schulden</i>	–	2.017	4.588	220.742	249.346	476.693
Totaal passiva	6.713.339	2.795.006	993.199	3.606.116	2.808.840	16.916.500
On balance GAP	– 3.995.850	– 1.850.932	– 308.014	– 1.536.999	8.602.546	910.751

<i>Reële waarde van financiële instrumenten per 31 december 2007</i>	<i>Genoteerde marktprijzen</i>	<i>In de markt waarneembare gegevens</i>	<i>Niet in de markt waarneembare gegevens</i>	<i>Totaal</i>
Activa				
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	27.718	–	55.948	83.666
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	637.739	–	201.773	839.512
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	40.985	–	22.483	63.468
<i>Derivaten</i>	16.258	131.524	324.090	471.872
<i>Beleggingen in deelnemingen equity-methode</i>	–	4.074	5.422	9.496
Totaal activa	722.700	135.598	609.716	1.468.014
Passiva				
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	35.396	–	187	35.583
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	18.243	18.243
<i>Derivaten</i>	16.258	55.025	316.360	387.643
Totaal passiva	51.654	55.025	334.790	441.469

<i>Reële waarde van financiële instrumenten per 31 december 2006</i>	<i>Genoteerde marktprijzen</i>	<i>In de markt waarneembare gegevens</i>	<i>Niet in de markt waarneembare gegevens</i>	<i>Totaal</i>
Activa				
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	104.547	–	298	104.845
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	749.036	–	173.409	922.445
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	52.384	–	11.287	63.671
<i>Derivaten</i>	25.335	122.843	284.422	432.600
<i>Beleggingen in deelnemingen equity-methode</i>	–	–	12.248	12.248
Totaal activa	931.302	122.843	481.664	1.535.809
Passiva				
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	41.214	–	–	41.214
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	–	3.535	3.535
<i>Derivaten</i>	25.335	63.164	283.600	372.099
Totaal passiva	66.549	63.164	287.135	416.848

De reële waarde van activa en passiva gewaardeerd op basis van waarderingsmethoden die gebaseerd zijn op niet in de markt waarneembare variabelen, wordt slechts in beperkte mate beïnvloed door wijzigingen in uitgangspunten. De posities per balansdatum in financiële activa en passiva tegen reële waarde via winst- en verliesrekening zijn gehedged met elkaar, waardoor wijzigingen geen resultaat-effect tot gevolg zullen hebben.

Toelichting op de geconsolideerde balans

In duizenden euro's

1 Geldmiddelen en kasequivalenten

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006	
<i>Totaal</i>	525.480	84.770	
<i>Kas</i>	7.239	6.087	
<i>Vrij beschikbaar bij centrale bank</i>	440.165	45.364	
<i>Vorderingen op banken</i>	78.076	33.319	
<i>Aansluiting geconsolideerd kasstroomoverzicht</i>	2007	2006	<i>Vershil</i>
<i>Kasmiddelen</i>	525.480	84.770	440.710
<i>Direct opeisbare vorderingen bankiers</i>	306.861	1.022.536	- 715.675
<i>Direct opeisbare verplichtingen bankiers</i>	- 387.538	- 95.494	- 292.044
<i>Bankiers opeisbaar per saldo</i>	- 80.677	927.042	- 1.007.719
<i>Totaal</i>	444.803	1.011.812	- 567.009

De fair value wijkt niet materieel af van de nominale waarde.

2 Financiële vorderingen handelsactiviteiten

<i>Naar type</i>	31 12 2007 <i>Reële waarde</i>	31 12 2006 <i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	83.666	104.845
<i>Kapitaalinstrumenten</i>		
<i>Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid</i>	8.428	22.961
<i>Banken genoteerd</i>	11.419	51.918
<i>Bedrijven genoteerd</i>	4.262	26.631
<i>Totaal kapitaalinstrumenten</i>	24.109	101.510
<i>Aandelen</i>		
<i>Genoteerd</i>	3.609	3.037
<i>Niet-genoteerd</i>	55.948	298
<i>Totaal aandelen</i>	59.557	3.335

3 Bankiers

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	2.884.995	1.821.451
<i>Deposito's</i>	2.107.674	30.540
<i>Afrekeningsvorderingen effectentransacties</i>	107.276	20.446
<i>Reverse repotransacties</i>	25.695	5.578
<i>Leningen en voorschotten</i>	107.854	1.002.090
<i>Overig</i>	536.496	762.797
<i>Geografisch</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	2.884.995	1.821.451
<i>Nederland</i>	270.334	431.233
<i>België</i>	331.949	300.201
<i>Frankrijk</i>	350.000	100.000
<i>Groot-Brittannië</i>	700.000	450.000
<i>Ierland</i>	150.000	–
<i>Noorwegen</i>	150.000	1.566
<i>Luxemburg</i>	594.228	498.286
<i>Overig</i>	338.484	40.165

Van Lanschot heeft geen bijzondere waardeverminderingen op Bankiers. De reële waarde van de vorderingen op Bankiers wijkt niet materieel af van de geamortiseerde kostprijs.

Op de uitzettingen bij Bankiers is voor € 425,7 miljoen aan onderpand van derden ontvangen dat kan worden verkocht zonder dat de tegenpartij in default is.

Het onderpand betreft voor € 400 miljoen aan Nederlandse Staatsobligaties, het restant bestaat uit obligaties uitgegeven door bedrijven en banken.

4 Beleggingen voor verkoop beschikbaar

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>		<i>31 12 2006</i>	
	<i>Reële waarde</i>	<i>Nominale waarde</i>	<i>Reële waarde</i>	<i>Nominale waarde</i>
<i>Totaal</i>	839.512	642.114	922.445	704.697
Kapitaalinstrumenten				
<i>Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid</i>	405.617	403.535	441.394	431.883
<i>Banken genoteerd</i>	87.143	86.464	113.044	111.936
<i>Banken niet-genoteerd</i>	112	115	1.714	1.703
<i>Bedrijven genoteerd</i>	145.159	150.000	159.170	159.175
<i>(Dis)agio kapitaalinstrumenten</i>	- 296	-	2.365	-
<i>Totaal kapitaalinstrumenten</i>	637.735	642.114	717.687	704.697
Aandelen				
<i>Genoteerd</i>	116		33.063	
<i>Niet-genoteerd</i>	129.777		138.407	
<i>Participaties</i>	71.884		33.288	
<i>Totaal aandelen</i>	201.777		204.758	

Het verloop van de Beleggingen voor verkoop beschikbaar is als volgt:

<i>Verloop beleggingsportefeuille</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Balanswaarde per 1 januari	922.445	1.305.609
<i>Aankopen</i>	33.558	132.207
<i>Verkopen</i>	- 66.732	- 468.000
<i>Lossingen</i>	- 40.552	- 24.321
<i>(Dis)agio kapitaalinstrumenten</i>	- 2.661	- 4.032
<i>Waardeveranderingen</i>	- 6.546	- 19.018
Balanswaarde per 31 december	839.512	922.445
Totaal in onderpand gegeven stukken	1.849.099	538.540
<i>Schuldbewijzen Citadel</i>	1.300.000	-
<i>Diverse Nederlandse Staatsobligaties</i>	328.482	272.388
<i>Darts Finance</i>	145.158	150.000
<i>Overigen</i>	75.459	116.152

De stukken zijn in onderpand gegeven bij De Nederlandsche Bank, Euroclear en Royal Bank of Scotland.

De beleggingsportefeuille van Van Lanschot bevat € 1,3 miljard aan schuldbewijzen met een Triple A-rating uit de Citadel 2007 1-securitisatietransactie (zie pagina 105). Deze schuldbewijzen zijn in onderpand gegeven aan De Nederlandsche Bank en Euroclear, maar komen niet tot uitdrukking in de balansrubriek Beleggingen voor verkoop beschikbaar, omdat ze in de consolidatie wegvallen tegen de door Citadel 2007 1 uitgegeven schuldbewijzen.

Deze onderpanden voldoen aan de voorwaarden die de Europese Centrale Bank stelt aan beleenbaarheid van schuldbewijzen.

Onder de post Beleggingen is opgenomen een belang van € 145,2 miljoen in Darts Finance. Darts Finance belegt alleen in hypotheke met een Nationale Hypotheek Garantie.

5 Kredieten en vorderingen private en publieke sector

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	16.006.235	14.746.139
<i>Hypothecaire leningen</i>	8.016.738	7.789.840
<i>Rekening-courant</i>	2.181.695	1.794.892
<i>Leningen</i>	5.693.833	5.099.870
<i>Effectenkredieten en -afrekeningsvorderingen</i>	145.802	99.029
<i>Achtergestelde leningen</i>	61.878	62.064
<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	261	11.526
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	- 93.972	- 111.082
<i>Naar tegenpartij</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	16.006.235	14.746.139
<i>Particulieren</i>	9.950.296	9.572.791
<i>Zakelijk</i>	6.149.650	5.272.791
<i>Overheid</i>	-	113
<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	261	11.526
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	- 93.972	- 111.082

De reële waarde van de verstrekte Kredieten en vorderingen private en publieke sector bedraagt € 16,0 miljard per 31 december 2007 (€ 15,0 miljard per 31 december 2006).

Voor een toelichting over securitisatie Citadel 2007 1 wordt verwezen naar pagina 105.

<i>Geografisch</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	16.006.235	14.746.139
<i>Nederland</i>	15.131.690	13.914.994
<i>België</i>	483.466	501.512
<i>Overig</i>	391.079	329.633

Geografische indeling is op basis van de vestigingsplaats van de cliënt.

6 Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	63.468	63.671
<i>Beleggingen tegen reële waarde</i>	40.985	52.384
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	22.483	11.287

Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

Onder de 'Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening' zijn opgenomen de belangen in Egeria NV en Egeria Private Equity Fund II NV. De equity linked notes zijn tegen fair value opgenomen onder de financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening, terwijl de belangen in Egeria NV en Egeria Private Equity Fund II NV als onderdeel van de beleggingsportefeuille als 'available for sale' zouden worden opgenomen. Dientengevolge zou een mismatch ontstaan waarbij de waardeveranderingen van de belangen over het vermogen lopen terwijl de waardeveranderingen van de equity linked notes via het resultaat lopen. Teneinde deze mismatch te beperken maakt Van Lanschot gebruik van de mogelijkheid de fair value optie toe te passen. De belangen in Egeria NV en Egeria Private Equity Fund II NV worden tegen fair value opgenomen met waardeveranderingen via het resultaat.

7 Derivaten

Derivaten gebruikt voor hedge-accountingdoeleinden

Van Lanschot gebruikt Derivaten zowel voor handelsdoeleinden als voor hedge-doeleinden.

De volgende vormen van interestderivaten komen voor:

- Interest rate swaps
- Renteopties
- Forward Rate Agreement (FRA)

De volgende vormen van valutaderivaten komen voor:

- Valutaopties
- Cross currency swaps

De volgende vormen van equityderivaten komen voor:

- Forwards
- Futures
- Long optie posities IGC's

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	471.872	432.600
<i>Derivaten gebruikt voor handelsdoeleinden</i>	18.932	27.052
<i>Derivaten gebruikt voor hedge-accountingdoeleinden</i>	68.239	67.054
<i>Overige derivaten</i>	384.701	338.494
<i>Derivaten voor handelsdoeleinden</i>		
<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
	<i>Reële waarde</i>	<i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	18.932	27.052
<i>Interestderivaten</i>	43	-
<i>Equityderivaten</i>	2.631	1.717
<i>Long optie positie cliënten</i>	16.258	25.335
<i>Derivaten voor hedge-accountingdoeleinden</i>		
<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
	<i>Reële waarde</i>	<i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	68.239	67.054
<i>Derivaten fair value hedge-accounting</i>	5.335	13.140
<i>Derivaten portfolio fair value hedge-accounting</i>	34.488	41.490
<i>Derivaten cash flow hedge-accounting</i>	28.416	12.424

Hedge-accounting wordt enkel toegepast voor het afdekken van het interestrisico.

<i>Ineffectiviteit derivaten voor hedge-accountingdoeleinden</i>	<i>31 12 2007 Reële waarde</i>	<i>Ineffectief</i>	<i>31 12 2006 Reële waarde</i>	<i>Ineffectief</i>
<i>Totaal</i>	42.729	1.790	43.494	913
<i>Fair value hedge-accountingmodel</i>	- 8.915	- 5.350	3.050	644
<i>Portfolio fair value hedge-accountingmodel</i>	25.695	5.532	29.817	598
<i>Cash flow hedge-accountingmodel</i>	25.949	1.608	10.627	- 329

De totale ineffectiviteit van fair value hedges bedraagt ultimo 2007 € 0,2 miljoen (2006: € 1,2 miljoen) en bestaat voor € 9,5 miljoen uit negatieve waardeveranderingen uit hoofde van het hedge-instrument (2006: € 9,9 miljoen negatief) tegenover positieve waardeveranderingen van het hedge-item van € 9,7 miljoen (2006: € 11,1 miljoen).

<i>Hedge-items cash flow hedge-accounting naar looptijd per 31 december 2007</i>	<i>Binnen 1 jaar</i>	<i>1 tot 3 jaar</i>	<i>3 tot 5 jaar</i>	<i>5 jaar en verder</i>
<i>Totaal</i>	6.941	13.027	4.825	456
<i>Kasinstroom</i>	6.941	13.027	4.825	456

<i>Hedge-items cash flow hedge-accounting naar looptijd per 31 december 2006</i>	<i>Binnen 1 jaar</i>	<i>1 tot 3 jaar</i>	<i>3 tot 5 jaar</i>	<i>5 jaar en verder</i>
<i>Totaal</i>	2.232	4.463	4.152	288
<i>Kasinstroom</i>	2.232	4.463	4.152	288

<i>Overige derivaten</i>	<i>31 12 2007 Reële waarde</i>	<i>31 12 2006 Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	384.701	338.494
<i>Economische hedges</i>	63.242	55.789
<i>Derivaten structured products</i>	321.459	282.705

Beleggingen in deelnemingen equity-methode

<i>Aandeel Van Lanschot in balans van de deelnemingen equity-methode</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	9.496	12.248
<i>Kortlopende activa</i>	2.624	7.032
<i>Langlopende activa</i>	17.698	5.349
<i>Kortlopende passiva</i>	10.826	133

Het aandeel van Van Lanschot in de inkomsten uit operationele activiteiten bedraagt – € 0,1 miljoen (2006: € 0,2 miljoen), het aandeel in de nettowinst bedraagt € 3,7 miljoen (2006: – € 1,5 miljoen).

Beleggingen in deelnemingen equity-methode betreft niet-genoteerde belangen.

Het verloop is als volgt:

	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Balanswaarde per 1 januari	12.248	14.014
<i>Aankopen en bijstortingen</i>	4.879	–
<i>Verkopen en terugbetalingen</i>	– 8.932	– 1.575
<i>Waardeaanpassingen</i>	1.301	– 191
Balanswaarde per 31 december	9.496	12.248

De cumulatieve herwaardering bedraagt € 2,8 miljoen positief (in 2006 € 0,7 miljoen positief).

9 Materiële vaste activa

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	195.268	186.369
<i>Panden</i>	161.524	158.948
<i>IT, besturingssoftware en communicatieapparatuur</i>	13.442	7.215
<i>Andere activa</i>	18.016	12.722
<i>Onderhanden werk</i>	2.286	7.484

De reële waarde van IT, besturingssoftware, communicatie-apparatuur en andere activa wijkt niet materieel af van de boekwaarde. De reële waarde van de panden was ultimo 2007 € 175,9 miljoen (ultimo 2006 € 165,7 miljoen).

De post Onderhanden Werk heeft betrekking op de hardwarekosten van het automatiseringsproject Drive!

Er zijn geen beperkte rechten gevestigd op de Materiële vaste activa.

<i>Balanswaarde materiële vaste activa 31 december 2007</i>	<i>Panden</i>	<i>IT, besturingssoftware en communicatieapparatuur</i>	<i>Andere activa</i>
<i>Historische kostprijs</i>			
Balanswaarde per 1 januari	226.722	57.586	34.611
<i>Opname Kempen & Co per 1 januari</i>	–	1.286	6.192
<i>Investeringen</i>	13.457	11.644	4.593
<i>Desinvesteringen</i>	– 4.251	– 4.255	– 2.002
Historische kostprijs per 31 december	235.928	66.261	43.394
<i>Cumulatieve afschrijvingen</i>			
Balanswaarde per 1 januari	67.774	50.371	21.889
<i>Desinvesteringen</i>	– 1.356	– 3.203	– 1.173
<i>Afschrijvingen</i>	7.986	5.650	4.660
<i>Overig</i>	–	1	2
Balanswaarde per 31 december	74.404	52.819	25.378
<i>Balanswaarde per 31 december</i>	161.524	13.442	18.016

<i>Balanswaarde materiële vaste activa 31 december 2006</i>	<i>Panden</i>	<i>IT, besturingssoftware en communicatieapparatuur</i>	<i>Andere activa</i>
<i>Historische kostprijs</i>			
Balanswaarde per 1 januari	222.467	53.374	31.626
Investerings	7.654	4.212	3.006
Desinvesterings	- 3.635	-	- 21
Overig	236	-	-
Historische kostprijs per 31 december	226.722	57.586	34.611
<i>Cumulatieve afschrijvingen</i>			
Balanswaarde per 1 januari	61.128	46.224	18.835
Desinvesterings	- 1.240	- 31	- 12
Afschrijvingen	7.654	4.176	3.064
Bijzondere waardeverminderingen	233	-	-
Overig	- 1	2	2
Balanswaarde per 31 december	67.774	50.371	21.889
<i>Balanswaarde per 31 december</i>	<i>158.948</i>	<i>7.215</i>	<i>12.722</i>

¹⁰ Goodwill en overige immateriële activa

	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	<i>379.318</i>	<i>89.467</i>
<i>Goodwill</i>	<i>209.824</i>	<i>39.607</i>
<i>Onderhanden werk</i>	<i>46.996</i>	<i>30.766</i>
<i>Overige immateriële activa</i>	<i>122.498</i>	<i>19.094</i>

De post Onderhanden werk heeft, net als vorig jaar, met name betrekking op de kosten van automatiseringsprojecten.

<i>Balanswaarde goodwill en overige immateriële activa</i> 31 december 2007	<i>Goodwill</i>	<i>Klantenbestand</i>	<i>Distributiekanalen 3e partijen</i>	<i>Contracten van agenten</i>	<i>Deposito's en Rekeningen-courant</i>	<i>Merksnaam</i>	<i>Lopende portefeuille Corporate Finance</i>	<i>Applicatie-software</i>	<i>Totaal</i>
<i>Historische kostprijs</i>									
Balanswaarde per 1 januari	39.607	9.025	1.080	600	9.480	–	–	6.588	66.380
<i>Opname Kempen & Co per 1 januari</i>	169.728	87.971	4.899	–	–	15.330	2.693	–	280.621
<i>Toevoegingen</i>	3.975	–	–	–	–	–	–	11.294	15.269
<i>Onttrekking</i>	– 3.486	–	–	– 600	–	–	–	–	– 4.086
Balanswaarde per 31 december	209.824	96.996	5.979	–	9.480	15.330	2.693	17.882	358.184
<i>Cumulatieve afschrijvingen</i>									
Balanswaarde per 1 januari	–	1.652	122	68	2.133	–	–	3.704	7.679
<i>Afschrijvingen</i>	–	10.497	462	30	948	767	2.693	2.884	18.281
<i>Onttrekking</i>	–	–	–	– 98	–	–	–	–	– 98
Balanswaarde per 31 december	–	12.149	584	–	3.081	767	2.693	6.588	25.862
<i>Balanswaarde per 31 december</i>	209.824	84.847	5.395	–	6.399	14.563	–	11.294	332.322
<i>Balanswaarde goodwill en overige immateriële activa</i> 31 december 2006									
<i>Historische kostprijs</i>									
Balanswaarde per 1 januari	39.607	9.025	1.080	600	9.480	–	–	3.872	63.664
<i>Toevoegingen</i>	–	–	–	–	–	–	–	2.716	2.716
Balanswaarde per 31 december	39.607	9.025	1.080	600	9.480	–	–	6.588	66.380
<i>Cumulatieve afschrijvingen</i>									
Balanswaarde per 1 januari	–	918	68	38	1.185	–	–	2.068	4.277
<i>Afschrijvingen</i>	–	734	54	30	948	–	–	1.636	3.402
Balanswaarde per 31 december	–	1.652	122	68	2.133	–	–	3.704	7.679
<i>Balanswaarde per 31 december</i>	39.607	7.373	958	532	7.347	–	–	2.884	58.701

In 2007 is een impairmenttoets uitgevoerd op de geactiveerde kosten van de projecten Basel II (F-IRB) en van Drive! Op basis hiervan zijn de kosten van het gehele project RAROC (als onderdeel van Basel II) van € 350.000,- ten laste van het resultaat gebracht. De kosten waren nog niet geactiveerd, maar waren opgenomen onder Onderhanden Werk.

Van Lanschot heeft in 2007 een impairmenttoets uitgevoerd op de goodwill die is betaald bij de overnames van CenE Bankiers in 2004 en Kempen & Co in 2007. De goodwill is toegerekend aan CGU's. Het resultaat van de impairmenttoets was dat er in 2007 geen bijzondere waardevermindering van de goodwill heeft plaatsgevonden.

Door een IAS 19 correctie op pensioenverplichtingen is de goodwill uit hoofde van de overname van CenE Bankiers toegenomen met € 4,0 miljoen.

De overname van Kempen & Co leidt tot een toevoeging aan goodwill van € 169,7 miljoen. De deconsolidatie van Van Lanschot Assurantiën heeft geleid tot een afname in de goodwill van € 3,5 miljoen.

<i>Toerekening van de goodwill aan CGU's</i>	<i>31 12 2005 Balans</i>	<i>Toevoe- gingen</i>	<i>Afname</i>	<i>31 12 2006 Balans</i>	<i>Opname Kempen & Co</i>	<i>Toevoe- gingen</i>	<i>Afname</i>	<i>31 12 2007 Balans</i>
<i>Totaal</i>	39.607	–	–	39.607	169.728	3.975	– 3.486	209.824
<i>Private Banking</i>	21.784	–	–	21.784	–	2.186	–	23.970
<i>Assetmanagement</i>	–	–	–	–	93.435	–	–	93.435
<i>Business Banking</i>	11.090	–	–	11.090	–	1.113	–	12.203
<i>Corporate Finance en Securities</i>	–	–	–	–	76.293	–	–	76.293
<i>Assurantiën</i>	3.169	–	–	3.169	–	317	– 3.486	–
<i>Overig</i>	3.564	–	–	3.564	–	359	–	3.923

<i>Verwachte afschrijving immateriële activa</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>Nadien</i>
<i>Verwachte afschrijving immateriële activa</i>	16.953	16.953	15.246	12.705	11.697	48.944

II Actuele belastingvorderingen

	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	2.287	9.309
<i>Tè vorderen belastingen</i>	2.287	9.309

12 Latente belastingvorderingen

	2007	2006
Stand per 1 januari	16.926	32.018
<i>Onttrekking</i>	- 9.863	- 20.727
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën BV</i>	- 2.042	-
<i>Toevoeging</i>	2.099	7.472
<i>Tariefsaanpassing</i>	-	- 1.837
Stand per 31 december	7.120	16.926

13 Overlopende activa

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	211.450	142.489
<i>Nog te ontvangen interest</i>	151.397	125.584
<i>Overige transitoria</i>	60.053	16.905

De fair value wijkt niet materieel af van de nominale waarde.

14 Overige activa

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	38.667	106.546
<i>Overig</i>	38.667	106.546

Overige activa bestaan voornamelijk uit debiteuren, tussenrekening diverse afdelingen et cetera.

De fair value wijkt niet materieel af van de nominale waarde.

15 Financiële verplichtingen handelsactiviteiten

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i> <i>Reële waarde</i>	<i>31 12 2006</i> <i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	35.583	41.214
Kapitaalinstrumenten		
<i>Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid</i>	10.136	7.209
<i>Bankiers genoteerd</i>	13.286	7.762
<i>Bedrijven genoteerd</i>	11.886	23.356
<i>Totaal kapitaalinstrumenten</i>	35.308	38.327
Aandelen		
<i>Genoteerd</i>	88	2.887
<i>Niet-genoteerd</i>	187	–
<i>Totaal aandelen</i>	275	2.887

16 Bankiers

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	904.407	831.543
<i>Deposito's</i>	216.914	257.932
<i>Afrekeningsverplichtingen effectentransacties</i>	121.061	1.564
<i>Repo's</i>	–	132.777
<i>Opgenomen leningen en voorschotten</i>	567.402	439.098
<i>Overig</i>	– 970	172
Geografisch		
<i>Totaal</i>	904.407	831.543
<i>Nederland</i>	264.326	253.355
<i>België</i>	321.524	159.473
<i>Overig</i>	318.557	418.715

De reële waarde van de schulden aan bankiers wijkt niet materieel af van de geamortiseerde kostprijs.

17 Verplichtingen private en publieke sector

Onder dit hoofd zijn opgenomen de niet-achtergestelde schulden niet zijnde schulden aan kredietinstellingen voor zover niet belichaamd in schuldbewijzen.

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	14.596.804	11.412.890
<i>Spaargelden</i>	5.014.403	3.716.122
<i>Deposito's</i>	3.813.304	2.489.212
<i>Overige toevertrouwde middelen</i>	5.779.635	5.212.884
<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	- 10.538	- 5.328
<i>Naar tegenpartij</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	14.596.804	11.412.890
<i>Particulieren</i>	9.781.719	6.599.164
<i>Zakelijk</i>	4.797.080	4.758.281
<i>Overheid</i>	18.005	55.445
<i>Geografisch</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	14.596.804	11.412.890
<i>Nederland</i>	11.855.126	9.565.521
<i>België</i>	1.500.691	989.328
<i>Overig</i>	1.240.987	858.041

18 Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	18.243	3.535
<i>Notes Egeria</i>	18.243	3.535

19 Derivaten

Van Lanschot gebruikt derivaten zowel voor handelsdoeleinden als voor hedge-doeleinden.

De volgende vormen van interestderivaten komen voor:

- Interest rate swaps
- Renteopties
- Forward Rate Agreement (FRA)

De volgende vormen van valutaderivaten komen voor:

- Valutaopties
- Cross currency swaps

De volgende vormen van equity-derivaten komen voor:

- Forwards
- Futures
- Short optie posities IGC's

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	387.643	372.099
<i>Derivaten gebruikt voor handelsdoeleinden</i>	16.373	25.584
<i>Derivaten gebruikt voor hedge-accountingdoeleinden</i>	25.510	23.560
<i>Overige derivaten</i>	345.760	322.955
<i>Derivaten gebruikt voor handelsdoeleinden naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
	<i>Reële waarde</i>	<i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	16.373	25.584
<i>Equity-derivaten</i>	115	249
<i>Long optie positie cliënten</i>	16.258	25.335
<i>Derivaten gebruikt voor hedge-accounting doeleinden naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
	<i>Reële waarde</i>	<i>Reële waarde</i>
<i>Totaal</i>	25.510	23.560
<i>Derivaten fair value hedge-accounting</i>	14.250	10.090
<i>Derivaten portfolio fair value hedge-accounting</i>	8.793	11.673
<i>Derivaten cash flow hedge-accounting</i>	2.467	1.797

Voor een nader detail van de ineffectiviteit van derivaten voor hedge-accountingdoeleinden alsmede de uitsplitsing van de cash flow hedge-accounting naar looptijd verwijzen wij u naar toelichting 7.

<i>Overige derivaten</i>	31 12 2007 Reële waarde	31 12 2006 Reële waarde
<i>Totaal</i>	345.760	322.955
<i>Economische hedge</i>	29.515	39.604
<i>Derivaten structured products</i>	316.245	283.351

20 Uitgegeven schuldbewijzen

Hieronder zijn opgenomen obligaties en andere geëmitteerde verhandelbare schuldbewijzen met een vaste of een variabele interest, zoals depositocertificaten en eigen accepten, voor zover niet achtergesteld. Van de schuldbewijzen is in 2008 € 402,9 miljoen opeisbaar (2007: € 420,8 miljoen).

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	3.015.960	3.781.413
<i>Obligatieleningen en notes</i>	149.727	518.041
<i>Bank- en spaarbrieven</i>	107	46.191
<i>Floating rate notes</i>	2.848.824	3.199.830
<i>Medium term notes</i>	17.302	17.351

Nominale waarde versus balanswaarde

De waardeaanpassing, als gevolg van hedge-accounting, van schuldbewijzen wordt onder de balansrubriek Uitgegeven schuldbewijzen verantwoord.

<i>Nominale waarde versus balanswaarde schuldbewijzen per 31 12 2007</i>	<i>Nominale waarde</i>	<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	<i>Agio/provisie</i>	<i>Balanswaarde</i>
<i>Totaal</i>	3.014.039	- 4.071	5.992	3.015.960
<i>Obligatieleningen en notes</i>	153.556	- 3.873	44	149.727
<i>Bank- en spaarbrieven</i>	107	-	-	107
<i>Floating rate notes</i>	2.842.876	-	5.948	2.848.824
<i>Medium term notes</i>	17.500	- 198	-	17.302

<i>Nominale waarde versus balanswaarde schuldbewijzen per 31 12 2006</i>	<i>Nominale waarde</i>	<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	<i>Agio/provisie</i>	<i>Balanswaarde</i>
<i>Totaal</i>	3.783.197	- 2.161	377	3.781.413
<i>Obligatieleningen en notes</i>	519.815	- 1.824	50	518.041
<i>Bank- en spaarbrieven</i>	46.379	- 188	-	46.191
<i>Floating rate notes</i>	3.199.503	-	327	3.199.830
<i>Medium term notes</i>	17.500	- 149	-	17.351

21 Achtergestelde schulden

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	465.451	476.693
<i>Kapitaalbankbrieven</i>	363.213	364.137
<i>Overige achtergestelde schulden</i>	102.238	112.556

Geamortiseerde kostprijs versus balanswaarde

De waardeaanpassing van de als hedge-items gebruikte achtergestelde leningen wordt onder de balansrubriek Achtergestelde schulden verantwoord.

<i>Nominale waarde versus balanswaarde achtergestelde schulden naar type opname per 31 12 2007</i>	<i>Geamortiseerde kostprijs</i>	<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	<i>Balanswaarde</i>
<i>Totaal</i>	461.986	3.465	465.451
<i>5,75% kapitaalbankbrieven 2001-2011, aflosbaar op 8 april 2011</i>	162.597	666	163.263
<i>3,99% achtergestelde FRN 2005-2016, aflosbaar op 17 oktober 2016</i>	199.950	–	199.950
<i>Overige achtergestelde leningen</i>	99.439	2.799	102.238

De gemiddelde coupon op de overige achtergestelde leningen bedraagt 6,18%.

<i>Nominale waarde versus balanswaarde achtergestelde schulden naar type opname per 31 12 2006</i>	<i>Geamortiseerde kostprijs</i>	<i>Waardeaanpassing hedge-accounting</i>	<i>Balanswaarde</i>
<i>Totaal</i>	470.557	6.136	476.693
<i>5,75% kapitaalbankbrieven 2001-2011, aflosbaar op 8 april 2011</i>	161.998	2.939	164.937
<i>2,59% achtergestelde FRN 2005-2016, aflosbaar op 17 oktober 2016</i>	199.200	–	199.200
<i>Overige achtergestelde leningen</i>	109.359	3.197	112.556

De gemiddelde coupon op de overige achtergestelde leningen bedraagt 6,28%.

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	34.910	36.341
<i>Pensioenvoorzieningen (inclusief VUT)</i>	16.521	23.383
<i>Ziektekostenvoorziening</i>	5.192	4.447
<i>Jubileumregeling</i>	4.229	4.894
<i>Voorziening personeelskortingen</i>	1.949	1.454
<i>Overige voorzieningen</i>	7.019	2.163

Van Lanschot kent diverse personeelsregelingen die een uitkering of vergoeding bieden aan deelnemers na beëindiging van hun dienstverband. Het betreft een pensioenregeling, compensatieregeling voor ziektekosten en een kortingsregeling op de hypotheekrente. Daarnaast kent de onderneming een jubileumregeling. Al deze regelingen zijn zogenaamde defined benefit-regelingen, zoals gedefinieerd in de International Accounting Standards 19 (IAS 19). Vanaf 2005 heeft de onderneming IAS 19 volledig toegepast voor haar defined benefit-regelingen.

De volgende defined benefit-regelingen zijn voor de jaarcijfers 2007 gewaardeerd:

- De pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Van Lanschot is een eindloonregeling met een opbouw van 1,892% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise) per dienstjaar en een pensioenleeftijd van 65 jaar. Het nabestaandenpensioen is verzekerd op risicobasis. Naast het ouderdompensioen kent de regeling een tijdelijk ouderdompensioen.
- De pensioenregeling in België is een eindloonregeling met een opbouw van 2,5% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise) per dienstjaar en een pensioenleeftijd van 65 jaar. Het nabestaandenpensioen is verzekerd op risicobasis.
- Voor medewerkers in dienst op 1 januari 2000 bestaat er een VUT-regeling die voorziet in een uitkering gelijk aan 75% van het laatst verdiende salaris. De aanvangsdatum en de duur van de uitkering is afhankelijk van de leeftijd op 1 januari 2000.
- De compensatieregeling voor de ziektekosten is een vast bedrag op jaarbasis. In 2007 bedroeg de bijdrage voor gepensioneerden € 180,- per jaar.
- Medewerkers bij Van Lanschot komen in aanmerking voor een korting op de hypotheekrente. Deze korting loopt door bij pensionering vanuit actief dienstverband.
- De jubileumuitkering is afhankelijk van de diensttijd.

Alleen binnen de pensioenregeling is sprake van een belegd vermogen ter dekking van de verplichtingen (funded). De overige regelingen zijn 'unfunded', hierbij worden de uitkeringen in enig jaar direct door de onderneming betaald.

De verplichtingen zijn berekend met behulp van de 'Projected Unit Credit Methode'.

Van Lanschot amortiseert de ongerealiseerde winsten en verliezen, voor zover deze meer bedragen dan 10% (de drempel) van de uitkeringverplichtingen of, indien dit hoger is, het pensioenvermogen. De afschrijving vindt plaats over de gemiddelde toekomstige diensttijd van de actieve deelnemers.

<i>In de balans opgenomen verplichting/ actiefpost per regeling per 31 december 2007</i>	<i>Pensioen- verplichtingen</i>	<i>Ziektekosten- verplichtingen</i>	<i>VUT-regeling</i>	<i>Personeels- kortingen</i>	<i>Jubileum- regeling</i>
<i>Defined benefit-verplichtingen</i>	427.088	3.037	3.453	1.968	4.229
<i>Marktwaaarde bezittingen</i>	451.735	–	–	–	–
<i>Overschot/Tekort</i>	24.647	– 3.037	– 3.453	– 1.968	– 4.229
<i>Niet verwerkte actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 39.131	– 2.155	1.416	19	–
<i>(Verplichting)/actiefpost einde van het jaar</i>	– 14.484	– 5.192	– 2.037	– 1.949	– 4.229
<i>In de balans opgenomen verplichting/ actiefpost per regeling per 31 december 2006</i>	<i>Pensioen- verplichtingen</i>	<i>Ziektekosten- verplichtingen</i>	<i>VUT-regeling</i>	<i>Personeels- kortingen</i>	<i>Jubileum- regeling</i>
<i>Defined benefit-verplichtingen</i>	469.976	3.559	5.243	1.923	4.894
<i>Marktwaaarde bezittingen</i>	441.238	–	–	–	–
<i>Overschot/Tekort</i>	– 28.738	– 3.559	– 5.243	– 1.923	– 4.894
<i>Niet verwerkte actuariële (winsten)/verliezen</i>	8.392	– 888	2.206	469	–
<i>(Verplichting)/actiefpost einde van het jaar</i>	– 20.346	– 4.447	– 3.037	– 1.454	– 4.894
<i>Ontwikkeling in de defined benefit-verplichting van de pensioenregeling</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>			
<i>Uitkeringsverplichtingen per 1 januari</i>	469.976	480.845			
<i>Jaarlasten</i>	22.388	22.384			
<i>Interest kosten</i>	22.413	20.456			
<i>Deelnemersbijdrage</i>	1.454	532			
<i>Actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 75.819	– 45.162			
<i>Bruto-uitkeringen</i>	– 8.952	– 8.050			
<i>Transfers</i>	– 2.063	– 925			
<i>Beëindiging*</i>	–	– 104			
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	– 2.309	–			
<i>Uitkeringsverplichtingen per 31 december</i>	427.088	469.976			

* Als gevolg van wijzigingen in de fiscale wetgeving per 1 januari 2006, heeft Van Lanschot de pensioenregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 aangepast. Deze deelnemers komen niet langer in aanmerking voor de opbouw van prepensioen. Deze aanpassing is ultimo 2005 als 'Beëindiging, inperking toezeggingen' in de jaarrekening verwerkt.

<i>Ontwikkeling in de defined benefit-verplichting van de compensatie ziektekostenpremies</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Uitkeringsverplichtingen per 1 januari</i>	3.559	22.628
<i>Inperking toezeggingen</i>	–	– 18.764
<i>Jaarlasten</i>	273	283
<i>Interestkosten</i>	176	169
<i>Actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 1.132	– 715
<i>Bruto-uitkeringen</i>	–	– 42
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	161	–
<i>Uitkeringsverplichtingen per 31 december</i>	3.037	3.559
<i>Ontwikkeling in de defined benefit-verplichting van de RUT-regeling</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Uitkeringsverplichtingen per 1 januari</i>	5.243	6.102
<i>Jaarlasten</i>	45	61
<i>Interestkosten</i>	194	198
<i>Actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 53	908
<i>Bruto-uitkeringen</i>	– 1.886	– 2.026
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	– 90	–
<i>Uitkeringsverplichtingen per 31 december</i>	3.453	5.243
<i>Ontwikkeling in de defined benefit-verplichting van de personeelskortingen</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Uitkeringsverplichtingen per 1 januari</i>	1.923	2.075
<i>Jaarlasten</i>	306	90
<i>Interestkosten</i>	102	88
<i>Actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 467	– 278
<i>Bruto-uitkeringen</i>	– 51	– 52
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	155	–
<i>Uitkeringsverplichtingen per 31 december</i>	1.968	1.923
<i>Ontwikkeling in de defined benefit-verplichting van de jubileumregeling</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Uitkeringsverplichtingen per 1 januari</i>	4.894	4.808
<i>Jaarlasten</i>	481	467
<i>Interestkosten</i>	237	208
<i>Actuariële (winsten)/verliezen</i>	– 546	– 170
<i>Bruto-uitkeringen</i>	– 376	– 419
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	– 461	–
<i>Uitkeringsverplichtingen per 31 december</i>	4.229	4.894

<i>Ontwikkeling in de marktwaarde van het pensioenvermogen</i>	2007	2006
<i>Marktwaarde per 1 januari</i>	441.238	409.678
<i>Verwacht rendement op beleggingen</i>	22.715	19.507
<i>Actuariële winsten/(verliezen)</i>	- 28.121	2.267
<i>Werkgeversbijdrage</i>	26.914	18.760
<i>Bruto-uitkeringen</i>	- 8.948	- 8.050
<i>Transfers</i>	- 2.063	- 924
<i>Marktwaarde per 31 december</i>	451.735	441.238
<i>Werkelijk rendement op beleggingen</i>	- 5.406	21.774

De jaarlasten zoals in de winst- en verliesregeling opgenomen, per regeling.

<i>Jaarlasten in de winst- en verliesrekening pensioenregeling</i>	2007	2006
<i>Jaarlasten</i>	23.499	26.866
<i>Interest</i>	22.413	20.456
<i>Verwacht rendement</i>	- 22.715	- 19.508
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	- 2.309	-
<i>Amortisatie</i>	- 119	428
<i>Nettolasten</i>	20.769	28.242

<i>Jaarlasten in de winst- en verliesrekening compensatie ziektekosten</i>	2007	2006
<i>Jaarlasten</i>	273	283
<i>Interest</i>	176	169
<i>Beëindiging, inperking toezeggingen</i>	- 30	- 19.602
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	325	-
<i>Nettolasten</i>	744	- 19.150

<i>Jaarlasten in de winst- en verliesrekening VUT-regeling</i>	2007	2006
<i>Jaarlasten</i>	45	61
<i>Interest</i>	194	198
<i>Amortisatie</i>	700	362
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	- 53	-
<i>Nettolasten</i>	886	621

<i>Sjaarlasten in de winst- en verliesrekening personeelskortingen</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Sjaarlasten</i>	307	90
<i>Interest</i>	102	88
<i>Amortisatie</i>	19	31
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	118	–
<i>Nettolasten</i>	546	209
<i>Sjaarlasten in de winst- en verliesrekening jubileumregeling</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Sjaarlasten</i>	481	467
<i>Interest</i>	237	208
<i>Amortisatie</i>	– 546	– 17
<i>Deconsolidatie Van Lanschot Assurantiën</i>	– 461	–
<i>Nettolasten</i>	– 289	658
<i>Investeringscategorieën van de beleggingen van het pensioenfonds</i>	<i>Verwachte investerings- allocatie</i>	<i>Verwacht rendement</i>
<i>Totaal</i>	100,0%	5,6%
<i>Kapitaalinstrumenten</i>	74,0%	4,5%
<i>Overheidspapier en papier gegarandeerd door overheid</i>	68,0%	
<i>Banken genoteerd</i>	1,4%	
<i>Corporates genoteerd</i>	1,4%	
<i>Overig</i>	3,2%	
<i>Aandelen</i>	26,0%	9,0%
<i>Genoteerd</i>	26,0%	

Het verwachte rendement op beleggingen is het verwacht rendement op de lange termijn. Het verwachte rendement is gebaseerd op de beleggingsstrategieën en het te verwachten rendement op de diverse beleggingscategorieën. Voor elke beleggingscategorie is een rendementsverwachting bepaald op grond van aannames ten aanzien van het langetermijnrisico en historische gegevens.

Het verwacht rendement is het gewogen gemiddelde van de verwachting per beleggingscategorie.

Het pensioenfonds heeft geen beleggingen in aandelen en fondsen van Van Lanschot.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen gebruikt op de balansdatum:

<i>Veronderstellingen</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Rekenrente pensioen en ziektekostenregeling</i>	5,40%	4,60%
<i>Rekenrente VUT-, jubileum- en hypotheekregeling</i>	4,80%	4,60%
<i>Verwacht beleggingsrendement</i>	5,40%	5,10%
<i>Algemene salarisstijging</i>	2,40%	2,40%
<i>Carrièrestijging</i>	2,25% tot 50 jaar	2,25% tot 50 jaar
<i>Medische kosten</i>	3,90%	3,90%
<i>Pensioenstijging</i>	1,90%	1,90%
<i>Ziektekostenpremies</i>	3,90%	3,90%
<i>Pensioenleeftijd</i>	65 jaar	65 jaar

<i>Historie ontwikkelingen van de winsten en verliezen pensioenregeling</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>	<i>2004</i>
<i>Defined benefit-verplichtingen</i>	427.088	469.976	480.845	429.406
<i>Marktwaaarde bezittingen</i>	451.735	441.238	409.678	335.514
<i>Overschot/tekort</i>	24.647	- 28.738	- 71.167	- 93.892
<i>Actuariële winsten (en verliezen) op de verplichtingen</i>	75.819	45.162	- 26.237	- 45.697
<i>Actuariële winsten (en verliezen) op de beleggingen</i>	- 28.121	2.267	10.726	4.365

<i>Verwachte bijdrage in 2008</i>	<i>Pensioen-verplichtingen</i>	<i>Ziektekosten-verplichting</i>	<i>VUT-regeling</i>	<i>Personeels-kortingen</i>	<i>Jubileum-regeling</i>
<i>Verwachte werkgeversbijdrage</i>	15.164	210	738	476	645
<i>Verwachte werknemersbijdrage</i>	1.797	-	-	-	-
Totaal	16.961	210	738	476	645

<i>Overige voorzieningen</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Stand per 1 januari</i>	2.163	1.735
<i>Onttrekking</i>	- 352	- 317
<i>Vrijval</i>	-	-
<i>Toevoeging</i>	5.208	745
Stand per 31 december	7.019	2.163

23 Actuele belastingverplichtingen

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	2.933	46.342
<i>Te betalen belastingen</i>	2.933	46.342

24 Latente belastingverplichtingen

	2007	2006
Stand per 1 januari	17.705	39.180
<i>Onttrekking</i>	- 5.558	- 21.560
<i>Toevoeging</i>	42.938	2.338
<i>Opname Kempen & Co per 1 januari</i>	669	-
<i>Tariefsaanpassing</i>	-	- 2.253
Stand per 31 december	55.754	17.705

Voor een nader detail verwijzen wij u naar toelichting 38.

25 Overlopende passiva

Hieronder zijn de vooruitontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen en nog te betalen bedragen zoals overlopende interest opgenomen.

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	450.018	338.152
<i>Nog te betalen interest</i>	391.388	278.183
<i>Overlopende passiva</i>	58.630	59.969

26 Overige passiva

	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	64.529	13.981
<i>Overig</i>	64.529	13.981

27 Eigen vermogen

<i>Naar type</i>	31 12 2007	31 12 2006
Totaal	1.686.599	1.367.367
<i>Geplaats kapitaal</i>	34.921	32.411
<i>Ingekochte eigen aandelen</i>	- 27.833	- 28.228
<i>Agioreserve</i>	310.217	135.763
<i>Herwaarderingsreserve</i>	34.974	26.000
<i>Omrekeningsverschillen</i>	193	- 98
<i>Overige eigen vermogenscomponenten</i>	18.810	11.135
<i>Overige reserves</i>	790.831	693.089
<i>Belang derden (perpetuele leningen)</i>	307.393	312.807
<i>Belang derden (overige minderheidsbelangen)</i>	1.724	-
<i>Onverdeelde winst (toekomend aan aandeelhouders van Van Lanschot NV)</i>	204.608	174.756
<i>Onverdeelde winst (toekomend aan perpetuele aandeelhouders)</i>	10.740	9.732
<i>Onverdeelde winst (toekomend aan overige minderheidsbelangen)</i>	21	-

Geplaats kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bestaat uit 135 miljoen aandelen à € 1 nominaal. Hiervan waren per 31 december 2006 geplaatst en volledig volgestort 32.411.181 gewone aandelen. In het verslagjaar zijn 2.509.488 nieuwe aandelen uitgegeven waardoor het geplaatst en gestort kapitaal ultimo 2007 uitkomt op 34.920.669 stuks. Uit hoofde van de per 31 december 2007 uitstaande optierechten kan het aantal gewone aandelen met 878.321 ofwel 2,5% van het ultimo 2007 uitstaande aantal aandelen toenemen. Daarnaast zijn in het verslagjaar op voorwaardelijke basisrechten toegezegd ter verkrijging van 173.449 CTA's om niet. Ter afdekking van de openstaande posities zijn door de vennootschap 447.934 certificaten van aandelen ingekocht (2006: 459.954).

<i>(On)voorwaardelijke aandelen- en optieregelingen</i>	2007		2006	
	<i>Aantallen</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>	<i>Aantallen</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>
<i>Onvoorwaardelijke opties</i>	772.419	43,40	636.509	55,45
<i>Voorwaardelijke opties</i>	105.902	60,05	74.075	57,27
	878.321	45,41	710.584	55,61
<i>Voorwaardelijke aandelen</i>	226.595	n.v.t.	78.146	n.v.t.

In het verslagjaar zijn 33.385 optierechten toegekend met een gemiddelde uitoefenprijs van € 65,78. De bestuurders hielden ultimo 2007 in totaal 105.031 certificaten van aandelen in de vennootschap. Daarnaast houden zij voorwaardelijke en onvoorwaardelijke optierechten rechtgevend op de verkrijging van 138.733 certificaten van aandelen in de vennootschap tegen een gemiddelde prijs van € 54,44 en een looptijd tot uiterlijk maart 2014. Nadere informatie over het aandelenoptieplan voor personeel wordt vermeld op pagina 11 en volgende van dit verslag.

Aard en doel van overige reserves

- *Ingekochte eigen aandelen* In deze post is opgenomen de kostprijs van eigen aandelen die Van Lanschot houdt ter afdekking van de openstaande optiepositie.
- *Agioreserve* In deze reserve zijn opgenomen de bedragen die door aandeelhouders aan Van Lanschot zijn betaald boven de nominale waarde van de gekochte aandelen.
- *Herwaarderingsreserve* In deze reserve worden veranderingen in de reële waarde van de voor verkoop beschikbare beleggingen en deelnemingen opgenomen.
- *Omrekeningsverschillen* In deze post worden opgenomen de valutakoersverschillen voortvloeiend uit de waardering tegen de geldende valutakoers van de deelnemingen in groepsmaatschappijen, voor zover het koersrisico niet is ingedekt.
- *Overige eigen vermogenscomponenten* In deze reserve is opgenomen het aandeel in de winst of het verlies op afdekkingsinstrumenten in een kasstroomafdekking waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking betreft.
- *Overige reserves* In deze post zijn opgenomen de uit het verleden aan het eigen vermogen toegevoegde winsten en de lasten in verband met het aandelenoptieplan.

Belang derden (perpetuele leningen)

Van Lanschot heeft op 29 oktober 2004 Perpetual Capital Securities uitgegeven met een uitgifteomvang van € 165,0 miljoen tegen een uitgifteprijs van 100%. De securities hebben geen vervaldatum, maar Van Lanschot heeft het recht om op elke couponbetalingsdatum na tien jaar de gehele lening tegen nominale waarde af te lossen. De securities hebben een variabel dividend dat gekoppeld is aan de effectieve interest op tienjaarsstaatsleningen op de interestherzieningsdatum plus een opslag. Het totaal dividendpercentage zal maximaal 8% bedragen. Halfjaarlijks vindt er dividendherziening plaats. Van Lanschot kan de uitbetaling op de securities uitstellen, mits er geen uitbetalingen op of inkoop van gewone aandelen plaatsvindt. Op eventuele uitgestelde betalingen is hetzelfde dividendpercentage van toepassing als op de hoofdsom.

Van Lanschot heeft op 14 december 2005 Perpetual Capital Securities uitgegeven met een uitgifteomvang van € 150,0 miljoen tegen een uitgifteprijs van 100%. De securities hebben geen vervaldatum, maar Van Lanschot heeft het recht om op elke

couponbetalingsdatum na tien jaar de gehele lening tegen nominale waarde af te lossen. De securities hebben de eerste tien jaar een vast dividend van 4,85%. Indien de capital securities na tien jaar niet worden afgelost is het dividend gekoppeld aan de driemaands Euribor met een opslag van 2,32%. Van Lanschot kan de uitbetaling op securities uitstellen, mits er geen uitbetalingen op of inkoop van gewone aandelen plaatsvindt. Op eventuele uitgestelde betalingen is hetzelfde dividendpercentage van toepassing als op de hoofdsom.

Belang derden (Overige minderheidsdeelnemingen)

Onder deze post wordt opgenomen het aandeel van derden in maatschappijen die door Van Lanschot volledig worden geconsolideerd.

28 Voorwaardelijke schulden

Hieronder zijn alle verplichtingen opgenomen die voortvloeien uit transacties waarbij de bank zich garant heeft gesteld voor derden.

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	435.717	467.372
<i>Garanties en dergelijke</i>	355.492	367.831
<i>Onherroepelijke accreditieven</i>	69.248	83.701
<i>Overige</i>	10.977	15.840

Ten behoeve van een aantal groepsmaatschappijen zijn garanties afgegeven voor een bedrag van € 58,6 miljoen (2006: € 120,3 miljoen). Het moment van opeisbaarheid van deze voorwaardelijke schulden is niet voorspelbaar.

29 Onherroepelijke faciliteiten

Dit betreft het geheel van verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke toezeggingen die kunnen leiden tot kredietverlening.

<i>Naar type</i>	<i>31 12 2007</i>	<i>31 12 2006</i>
<i>Totaal</i>	337.607	782.744
<i>Niet opgenomen kredietfaciliteiten</i>	112.209	324.349
<i>(Retro)cessie-overeenkomsten</i>	760	134.757
<i>Overige</i>	224.638	323.638

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden euro's

3° Interest

Interestbaten

	2007	2006
Totaal	1.244.604	961.058
Interestbaten op kasequivalenten	9.542	5.141
Interestbaten op bankiers en private sector	875.969	768.293
Overige interestbaten	1.600	–
Interestbaten uit amortisatie (dis)agio aankoop CenE Bankiers	– 10.970	– 17.226
Interestbaten op posten die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd	876.141	756.208
Interestbaten op beleggingen voor verkoop beschikbaar	31.659	31.896
Interestbaten op financiële vorderingen handelsactiviteiten	1.182	4.265
Interestbaten op derivaten	335.622	168.689

Interestlasten

	2007	2006
Totaal	968.244	701.300
Interestlasten op bankiers en private sector	442.894	367.436
Interestlasten op uitgegeven schuldbewijzen	160.598	127.506
Interestlasten op achtergestelde schulden	25.276	23.203
Overige interestlasten	3.295	3.151
Interestlasten uit amortisatie (dis)agio aankoop CenE Bankiers	– 6.439	– 7.972
Interestlasten op posten die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd	625.624	513.324
Interestlasten op uitzettingen tegen reële waarde	– 4.330	–
Interestlasten op derivaten	346.950	187.976

Verwachte amortisatie (dis)agio

In miljoenen euro's

	Agio	Disagio	Totaal
2008	16,2	15,3	0,9

Het interestresultaat op impaired assets kan niet separaat worden gepresenteerd.

3¹ Opbrengsten uit effecten en deelnemingen

	2007	2006
<i>Totaal</i>	27.489	45.098
<i>Dividend en fees</i>	11.186	14.963
<i>Bijzondere waardeveranderingen aandelen beleggingsportefeuille en participaties</i>	460	- 458
<i>Waardeveranderingen beleggingen tegen reële waarde</i>	- 5.165	- 3.444
<i>Verkoopresultaat voor verkoop beschikbare beleggingen</i>	17.314	35.561
<i>Op equity-methode gevalueerde deelnemingen</i>	3.694	- 1.524

3² Provisies

	2007	2006
<i>Totaal</i>	295.388	159.384
<i>Effectenprovisie</i>	136.673	88.446
<i>Beheerprovisie</i>	115.732	46.852
<i>Kas- en betalingsverkeer</i>	21.753	17.758
<i>Assurantiën</i>	329	334
<i>Overige</i>	20.901	5.994

3³ Resultaat uit financiële transacties

	2007	2006
<i>Totaal</i>	48.759	39.733
<i>Resultaat handel effecten</i>	10.868	5.600
<i>Resultaat handel valuta</i>	10.153	6.476
<i>Ongerealiseerde resultaten derivaten onder hedge-accounting</i>	1.790	913
<i>(On)gerealiseerde resultaten trading-derivaten</i>	- 332	8.130
<i>Gerealiseerde resultaten voor verkoop beschikbare rentedragende waardepapieren</i>	42	3.448
<i>Resultaat economische hedges</i>	12.180	10.997
<i>Overige resultaten</i>	14.058	4.169

34 Personeelskosten

	2007	2006
<i>Totaal</i>	248.573	168.753
<i>Lonen en salarissen</i>	192.035	137.331
<i>Pensioen- en VUT-lasten</i>	21.655	25.111
<i>Overige sociale lasten</i>	18.410	13.209
<i>Andere personeelskosten</i>	16.473	- 6.898

In de pensioenlasten is een last van € 1,9 miljoen opgenomen die betrekking heeft op defined contribution-regelingen, hiervan heeft € 0,4 miljoen betrekking op leden van de Raad van Bestuur.

Het totaal gemiddelde aantal personeelsleden in 2007 was 2.655 (2006: 2.198). Omgerekend in fulltime-equivalenten bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden 2.473 (2006: 2.110) onderverdeeld als volgt:

<i>Gemiddeld aantal FTE's</i>	2007	2006
<i>Totaal</i>	2.473	2.110
<i>In Nederland</i>	2.253	1.902
<i>In België</i>	137	125
<i>Overig</i>	83	83

Voor de Raad van Bestuur en het topmanagement zijn voorwaardelijke aandelen- en optieregelingen opgesteld. De optie-regeling voor de andere medewerkers is per 1 januari 2007 komen te vervallen.

Onvoorwaardelijke opties verleend aan medewerkers en leden Raad van Bestuur

	2007		2006	
	<i>Aantal opties</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>	<i>Aantal opties</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>
<i>Stand per 1 januari</i>	636.509	55,45	793.442	43,80
<i>Verleende opties</i>	369.641	17,38	272.440	73,53
<i>Uitgeoefende opties</i>	- 210.084	30,89	- 419.934	43,38
<i>Afgelopen en vervallen opties</i>	- 23.647	73,53	- 9.439	73,53
<i>Stand per 31 december</i>	772.419	43,40	636.509	55,45

Voorwaardelijke opties Raad van Bestuur

	2007		2006	
	<i>Aantal opties</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>	<i>Aantal opties</i>	<i>Gemiddelde uitoefenprijs (in €)</i>
<i>Stand per 1 januari</i>	74.075	57,27	53.545	51,04
<i>Toezeggingen</i>	33.385	67,73	20.530	73,53
<i>Vervallen opties</i>	- 1.558	51,04	-	-
<i>Stand per 31 december</i>	105.902	60,05	74.075	57,27

<i>Aantal voorwaardelijke certificaten van aandelen Raad van Bestuur</i>	2007	2006
<i>Stand per 1 januari</i>	40.095	34.808
<i>Toezeggingen</i>	6.463	5.287
<i>Toekenningen</i>	- 25.000	-
<i>Stand per 31 december</i>	21.558	40.095
<i>Aantal voorwaardelijke certificaten van aandelen medewerkers en topmanagement</i>	2007	2006
<i>Stand per 1 januari</i>	38.051	16.631
<i>Toezeggingen</i>	166.986	23.918
<i>Toekenningen</i>	-	- 2.498
<i>Stand per 31 december</i>	205.037	38.051

35 **Andere beheerskosten**

	2007	2006
<i>Totaal</i>	129.762	99.566
<i>Huisvestingskosten</i>	18.634	12.937
<i>Marketing & communicatie</i>	13.725	13.848
<i>Kantoorkosten</i>	14.616	11.306
<i>Automatiseringskosten</i>	42.329	27.712
<i>Externe accountant</i>	1.600	930
<i>Consultancykosten</i>	11.310	8.646
<i>Overige beheerskosten</i>	27.548	24.187

De consultancykosten betroffen onder andere advieskosten en kosten voor implementatie cq. onderhoud software en hardware.

36 **Afschrijvingen**

	2007	2006
<i>Totaal</i>	36.411	18.114
<i>Panden</i>	7.928	7.654
<i>IT, software en communicatieapparatuur</i>	5.542	3.994
<i>Applicatiesoftware</i>	2.884	1.636
<i>Immateriële activa uit hoofde van acquisities</i>	15.397	1.766
<i>Overige afschrijvingen</i>	4.660	3.064

37 Bijzondere waardeverminderingen

Deze post omvat het saldo van de noodzakelijk geachte waardeverminderingen van vorderingen op kredietinstellingen en cliënten alsmede de vrijval van dergelijke waardeverminderingen.

	2007	2006
<i>Totaal</i>	71	2.873
<i>Kredieten en vorderingen private sector</i>	1.304	2.873
<i>Financiële activa voor verkoop beschikbaar</i>	- 1.583	-
<i>Immateriële activa</i>	350	-

De bijzondere waardevermindering van Immateriële activa betreft de kosten van het project RAROC.

38 Belastingen

Deze post betreft de op het boekjaar drukkende belastingen over het in de winst- en verliesrekening verantwoorde resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening. Bij de bepaling van het belastingbedrag is rekening gehouden met bestaande belastingfaciliteiten. In het bijzonder vanwege de deelnemingsvrijstelling wijkt de belastingdruk af van het nominaal belastingpercentage.

<i>Belastingen</i>	2007	2006
Bedrijfsresultaat voor belastingen	233.179	214.667
<i>Brutoresultaat uit niet-doorlopende activiteiten</i>	27.923	9.406
Totaal brutoresultaat	261.102	224.073
<i>Geldend belastingpercentage Nederland</i>	25,5%	29,6%
Belastingen op doorlopende activiteiten	43.828	36.728
Belastingen op niet-doorlopende activiteiten	1.905	2.857
Totaal	45.733	39.585
Verwachte belasting	66.581	66.326
Verhoging/verlaging belasting door:		
<i>Belastingvrije interest</i>	- 8.035	- 10.483
<i>Belastingvrije opbrengsten effecten en deelnemingen</i>	- 7.597	- 13.922
<i>Belastingvrije opbrengsten verkoop Van Lanschot Assurantiën</i>	- 5.307	-
<i>Niet-afrekbare kosten</i>	785	-
<i>Aanpassingen belastingen voorgaande boekjaren</i>	-	112
<i>Effect van buitenlandse tariefsverschillen</i>	- 1.947	- 1.918
<i>Mutaties latente belastingen</i>	50	- 300
<i>Overige mutaties</i>	1.203	- 230

<i>Belangrijke onderdelen van belastingen</i>	2007	2006
<i>Totaal</i>	45.733	39.585
<i>Reguliere vennootschapsbelasting</i>	45.725	38.834
<i>Vennootschapsbelasting op niet-doorlopende activiteiten</i>	1.005	2.857
<i>Bate uit hoofde van buitenlandse tariefsverschillen</i>	- 1.947	- 1.918
<i>Bate/last uit hoofde van mutaties in latenties</i>	50	- 300
<i>Last uit hoofde van aanpassingen voorgaande jaren</i>	-	112

In 2007 is de nominale belastingdruk in Nederland verlaagd van 29,6% naar 25,5%. De uitsplitsing naar componenten van de actieve en passieve belastinglatenties is als volgt:

<i>Actieve belastinglatenties</i>	2007	2006
<i>Totaal</i>	7.120	16.926
<i>Personeelsbeloningen</i>	5.256	7.495
<i>Provisies</i>	1.302	9.431
<i>Overige</i>	562	-

<i>Passieve belastinglatenties</i>	2007	2006
<i>Totaal</i>	55.754	17.705
<i>Materiële vaste activa</i>	10.014	11.077
<i>Immateriële activa</i>	40.789	5.517
<i>Derivaten</i>	6.439	-
<i>Beleggingsportefeuille</i>	- 2.630	547
<i>Overige</i>	1.142	564

Onder deze post is opgenomen het resultaat van Van Lanschot Assurantiën. Het resultaat is als volgt opgebouwd:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Inkomsten uit operationele activiteiten		
<i>Interestbaten</i>	1.289	1.413
<i>Provisiebaten</i>	26.350	29.411
<i>Provisielasten</i>	286	472
Totaal inkomsten uit operationele activiteiten	27.353	30.352
Lasten		
<i>Personeelskosten</i>	15.670	16.604
<i>Andere beheerskosten</i>	4.373	4.160
<i>Afschrijvingen</i>	197	182
Totaal lasten	20.240	20.946
Bedrijfsresultaat voor belastingen	7.113	9.406
<i>Belastingen</i>	1.905	2.857
<i>Verkoopresultaat Van Lanschot Assurantiën</i>	20.810	–
Nettowinst	26.018	6.549

Per 30 november 2007 is een belang van 51% van de aandelen in Van Lanschot Assurantiën Holding bv verkocht en is de naam statutair gewijzigd in Van Lanschot Chabot Holding bv. Per die datum heeft Van Lanschot geen overwegende zeggenschap meer en heeft derhalve geen consolidatie meer plaatsgevonden.

De resultaten van Van Lanschot Chabot Holding vanaf 1 december 2007 tot en met 31 december 2007 zijn verantwoord onder de post Opbrengsten uit effecten en deelnemingen.

Voor de berekening van de winst per aandeel bestaat het aantal gewone aandelen alleen uit het gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen. De ingekochte eigen aandelen, die worden gehouden door de vennootschap zelf, behoren niet tot de uitstaande aandelen. In verband met de overname van Kempen & Co zijn in januari 2007 2,4 miljoen nieuwe aandelen uitgegeven. Hiervan zijn 1,6 miljoen stuks uitgegeven ter financiering van de aankoop van Kempen & Co en zijn 0,8 miljoen stuks uitgegeven aan bestaande aandeelhouders, die hiermee hun belang op peil hebben gehouden.

	2007	2006
<i>Nettowinst</i>	215.369	184.488
<i>Interest perpetuele lening</i>	- 10.740	- 9.732
<i>Aandeel derden</i>	- 21	-
<i>Gewone winst</i>	204.608	174.756
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen</i>	34.421.945	31.887.561
<i>Winst per aandeel (in euro's)</i>	5,94	5,48
<i>Dividend per gewoon aandeel* (in euro's)</i>	3,00	2,75

41 Verwaterde winst per gewoon aandeel in euro's

De verwaterde winst per gewoon aandeel wordt op soortgelijke wijze als de winst per gewoon aandeel berekend, rekening houdend met het aantal potentiële aandelen dat tot verwatering zal leiden. Hierbij wordt uitgegaan van het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen dat zou worden uitgegeven bij de conversie in gewone aandelen van alle potentiële gewone aandelen die tot verwatering zullen leiden. Opties zijn verwaterend wanneer ze zouden resulteren in de uitgifte van aandelen tegen een prijs lager dan de gemiddelde koers van de gewone aandelen gedurende de periode.

	2007	2006
<i>Gewone winst</i>	204.608	174.756
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen</i>	34.421.945	31.887.561
<i>Potentiële aandelen</i>	359.631	298.402
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen volledig verwaterd</i>	34.781.576	32.185.963
<i>Verwaterde winst per gewoon aandeel (in euro's)</i>	5,88	5,43

* Het dividend per gewoon aandeel 2007 ad € 3,00 wordt 8 mei 2008 ter goedkeuring aan de aandeelhouders voorgelegd.

42 Winst per gewoon aandeel in euro's op basis van doorlopende activiteiten

Voor de berekening van de winst per gewoon aandeel bestaat het aantal gewone aandelen alleen uit het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen. De ingekochte eigen aandelen, die worden gehouden door de vennootschap zelf, behoren niet tot de uitstaande aandelen. In verband met de overname van Kempen & Co zijn in januari 2,4 miljoen nieuwe aandelen uitgegeven. Hiervan zijn 1,6 miljoen stuks uitgegeven ter financiering van de aankoop Kempen & Co en zijn 0,8 miljoen stuks uitgegeven aan bestaande aandeelhouders die hiermee hun belang op peil hebben gehouden.

<i>Winst per gewoon aandeel</i>	2007	2006
<i>Nettowinst</i>	189.351	177.939
<i>Interest perpetuele lening</i>	10.740	9.732
<i>Aandeel derden</i>	21	–
<i>Gewone winst</i>	178.590	168.207
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen</i>	34.421.945	31.887.561
<i>Winst per gewoon aandeel (€)</i>	5,19	5,28

43 Verwaterde winst per gewoon aandeel in euro's op basis van doorlopende activiteiten

De verwaterde winst per gewoon aandeel wordt op soortgelijke wijze als de winst per gewoon aandeel berekend, rekening houdend met het aantal potentiële aandelen dat tot verwatering zal leiden. Hierbij wordt uitgegaan van het gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen dat zou worden uitgegeven bij de conversie in gewone aandelen van alle potentiële gewone aandelen die tot verwatering zullen leiden. Opties zijn verwaterd wanneer ze zouden resulteren in de uitgifte van aandelen tegen een prijs lager dan de gemiddelde koers van de gewone aandelen gedurende de periode.

<i>Verwaterde winst per gewoon aandeel</i>	2007	2006
<i>Gewone winst</i>	178.590	168.207
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen</i>	34.421.945	31.887.561
<i>Potentiële aandelen</i>	359.631	298.402
<i>Gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen volledig verwaterd</i>	34.781.576	32.185.963
<i>Verwaterde winst per gewoon aandeel (€)</i>	5,13	5,23

Additionele toelichting

Overname Kempen & Co

<i>In duizenden euro's</i>	<i>Reële waarde Kempen & Co</i>	<i>Boek-waarde Kempen & Co</i>
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	3	3
<i>Overige financiële activa</i>	638.964	638.927
<i>Materiële vaste activa</i>	7.477	7.477
<i>Immateriële activa</i>	110.894	–
<i>Overige activa</i>	21.489	21.526
Totaal identificeerbare activa	778.827	667.933
<i>Latente belastingverplichtingen</i>	28.278	–
<i>Overige verplichtingen</i>	605.469	605.469
Totaal identificeerbare passiva	633.747	605.469
Totaal nettovermogen	145.080	62.464
Goodwill	169.728	
Koopsom	314.808	
<i>Koopsom</i>	– 314.808	
<i>Uitgifte aandelen/opties</i>	136.784	
Brutokasbetaling	– 178.024	
<i>Overgenomen geldmiddelen en kasequivalenten</i>	3	
Nettokasbetaling	– 178.021	

Van Lanschot heeft op 2 januari 2007 Kempen & Co overgenomen door middel van het verwerven van 100% van de aandelen Kempen & Co voor een prijs van € 314,8 miljoen. Het doel van de overname is het versterken van de toonaangevende positie van Van Lanschot voor de doelgroepen: vermogende particulieren, institutionele beleggers, ondernemingen en ondernemers. Zij vullen elkaar goed aan in hun producten- en dienstenpakket.

Strategische kernpunten

De overname biedt cliënten van zowel Van Lanschot als van Kempen duidelijke voordelen door:

- Verbreding van productenpalet en dienstverlening;
- Versterking van distributiekraacht en netwerk.

Met deze overname zet Van Lanschot een belangrijke stap in haar langetermijnstrategie: dankzij een ruime verdubbeling van assets under discretionary management en daarmee een sterkere profilering in Private Banking.

Koopsom en financiering

De overname van Kempen & Co is verantwoord volgens IFRS 3 'Business Combinations'. De overnamesom bedraagt € 314,8 miljoen, inclusief direct aan de overname toe te rekenen kosten van € 5,8 miljoen. De betaling geschiedde deels in contanten (€ 172,2 miljoen), deels in aandelen (€ 116,6 miljoen) en deels in opties (€ 20,2 miljoen). Ter financiering van de betaling in contanten heeft een additionele emissie van € 70 miljoen plaatsgevonden.

Synergie

Verwacht wordt € 10 miljoen tot € 20 miljoen aan synergie vanaf 2008, waarvan het grootste deel uit additionele baten.

De toerekening van de overnameprijs aan de verworven activa – inclusief identificeerbare immateriële activa – en de overgenomen (voorwaardelijke) verplichtingen, op basis van hun reële waarde per de overnamedatum en de ontstane goodwill, is in de tabel hiernaast weergegeven.

Toerekening van de goodwill aan CGU's

De goodwill wordt volledig toegerekend aan Kempen & Co; aan de CGU's Assetmanagement en Corporate Finance en Securities.

Verkoop Van Lanschot Assurantiën Holding BV

Verkoopopbrengst	25.500
<i>Boekwaarde</i>	- 3.397
<i>Kosten in verband met verkoop</i>	- 1.293
Boekwinst	20.810

Van Lanschot heeft op 30 november 2007 een belang van 51% in Van Lanschot Assurantiën Holding BV aan De Goudse NV verkocht voor een prijs van € 25,5 miljoen.

De activiteiten van Van Lanschot Assurantiën worden voortgezet onder de naam Van Lanschot Chabot. Van Lanschot, Van Lanschot Chabot Holding en De Goudse hebben een commerciële samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor een periode van twintig jaar.

Strategische kernpunten

- Van Lanschot kan haar cliënten verzekeringsproducten, als onderdeel van het full-service concept, blijven aanbieden maar hoeft hiervoor geen (volledig) eigenaar te zijn van een assurantietussenpersoon;
- Van Lanschot gaat ervan uit dat de gewijzigde eigendomsverhoudingen de distributie van verzekeringsproducten positief zal gaan beïnvloeden;
- De Goudse NV zal circa € 350 miljoen van haar beleggingsportefeuille in beheer geven bij Kempen Capital Management;
- Kempen Capital Management is als strategisch partner verantwoordelijk voor advisering, transactiewoering en administratie van de totale beleggingsportefeuille van circa € 1,5 miljard van de De Goudse NV.

De berekening van de boekwinst is in de hiernaast staande tabel weergegeven.

Geconsolideerde balans naar waarderingsgrondslag per 31 december 2007

In duizenden euro's

	Voor handels- doeleinden	Aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verlies- rekening	Tot einde looptijd aangehouden	Leningen en vorderingen	Voor verkoop beschikbaar	Financiële activa of verplichting tegen geomor- tiseerde kost- prijs	Derivaten onder hedge- accounting	Totaal
<i>Activa</i>								
Geldmiddelen en kasequivalenten	–	–	–	–	–	525.480	–	525.480
Financiële vorderingen handelsactiviteiten	83.666	–	–	–	–	–	–	83.666
Bankiers	–	–	–	2.884.995	–	–	–	2.884.995
Beleggingen voor verkoop beschikbaar	–	–	–	–	839.512	–	–	839.512
Kredieten en vorderingen private en publieke sector	–	–	–	16.006.235	–	–	–	16.006.235
Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	–	63.468	–	–	–	–	–	63.468
Derivaten	18.932	384.701	–	–	–	–	68.239	471.872
Beleggingen in deelnemingen equity-methode	–	–	–	–	9.496	–	–	9.496
Actuele belastingvorderingen	–	–	–	–	–	2.287	–	2.287
Latente belastingvorderingen	–	–	–	–	–	7.120	–	7.120
Overlopende activa	–	–	–	–	–	211.450	–	211.450
Overige activa	–	–	–	–	–	38.667	–	38.667
Totaal financiële activa	102.598	448.169	–	18.891.230	849.008	785.004	68.239	21.144.248
Niet-financiële activa	–	–	–	–	–	–	–	574.586
Totaal activa	102.598	448.169	–	18.891.230	849.008	785.004	68.239	21.718.834
<i>Passiva</i>								
Financiële verplichtingen handelsactiviteiten	35.583	–	–	–	–	–	–	35.583
Bankiers	–	–	–	904.407	–	–	–	904.407
Verplichtingen private en publieke sector	–	–	–	14.596.804	–	–	–	14.596.804
Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	–	18.243	–	–	–	–	–	18.243
Derivaten	16.373	345.760	–	–	–	–	25.510	387.643
Uitgegeven schuldbewijzen	–	–	–	–	–	3.015.960	–	3.015.960
Achtereestelde schulden	–	–	–	–	–	465.451	–	465.451
Voorzieningen	–	–	–	–	–	34.910	–	34.910
Actuele belastingverplichtingen	–	–	–	–	–	2.933	–	2.933
Latente belastingverplichtingen	–	–	–	–	–	55.754	–	55.754
Overlopende passiva	–	–	–	–	–	450.018	–	450.018
Overige passiva	–	–	–	–	–	64.529	–	64.529
Totaal financiële passiva	51.956	364.003	–	15.501.211	–	4.089.555	25.510	20.032.235
Niet-financiële passiva	–	–	–	–	–	–	–	1.686.599
Totaal passiva	51.956	364.003	–	15.501.211	–	4.089.555	25.510	21.718.834

Geconsolideerde balans naar waarderingsgrondslag per 31 december 2006

In duizenden euro's

	Voor handels- doeleinden	Aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verlies- rekening	Tot einde looptijd aangehouden	Leningen en vorderingen	Voor verkoop beschikbaar	Financiële activa of verplichting tegen geomor- tiseerde kost- prijs	Derivaten onder hedge- accounting	Totaal
Activa								
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	–	–	–	–	–	84.770	–	84.770
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	104.845	–	–	–	–	–	–	104.845
<i>Bankiers</i>	–	–	–	1.821.451	–	–	–	1.821.451
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	–	–	–	–	922.445	–	–	922.445
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	–	–	–	14.746.139	–	–	–	14.746.139
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	63.671	–	–	–	–	–	63.671
<i>Derivaten</i>	27.052	338.494	–	–	–	–	67.054	432.600
<i>Beleggingen in deelnemingen equity-methode</i>	–	–	–	–	12.248	–	–	12.248
<i>Actuele belastingvorderingen</i>	–	–	–	–	–	9.309	–	9.309
<i>Latente belastingvorderingen</i>	–	–	–	–	–	16.926	–	16.926
<i>Overlopende activa</i>	–	–	–	–	–	142.489	–	142.489
<i>Overige activa</i>	–	–	–	–	–	106.546	–	106.546
<i>Totaal financiële activa</i>	131.897	402.165	–	16.567.590	934.693	360.040	67.054	18.463.439
<i>Niet-financiële activa</i>	–	–	–	–	–	–	–	275.836
Totaal activa	131.897	402.165	–	16.567.590	934.693	360.040	67.054	18.739.275
Passiva								
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	41.214	–	–	–	–	–	–	41.214
<i>Bankiers</i>	–	–	–	831.543	–	–	–	831.543
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	–	–	–	11.412.890	–	–	–	11.412.890
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	–	3.535	–	–	–	–	–	3.535
<i>Derivaten</i>	25.584	322.955	–	–	–	–	23.560	372.099
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	–	–	–	–	–	3.781.413	–	3.781.413
<i>Achternestelde schulden</i>	–	–	–	–	–	476.693	–	476.693
<i>Voorzieningen</i>	–	–	–	–	–	36.341	–	36.341
<i>Actuele belastingverplichtingen</i>	–	–	–	–	–	46.342	–	46.342
<i>Latente belastingverplichtingen</i>	–	–	–	–	–	17.705	–	17.705
<i>Overlopende passiva</i>	–	–	–	–	–	338.152	–	338.152
<i>Overige passiva</i>	–	–	–	–	–	13.981	–	13.981
<i>Totaal financiële passiva</i>	66.798	326.490	–	12.244.433	–	4.710.627	23.560	17.371.908
<i>Niet-financiële passiva</i>	–	–	–	–	–	–	–	1.367.367
Totaal passiva	66.798	326.490	–	12.244.433	–	4.710.627	23.560	18.739.275

Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Bezoldiging Raad van Bestuur

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezoldiging van de individuele leden van de Raad van Bestuur. De bonus is afhankelijk van de in het boekjaar gerealiseerde RAROC en van de behaalde score op de individuele performance-eisen.

De bonus bedraagt maximaal 75% van het toegekende vaste brutojaarsalaris. Naast deze bezoldiging worden als onderdeel van het totale beloningspakket van de leden van de Raad van Bestuur voorwaardelijke opties en voorwaardelijke CTA's (Certificaten van Aandelen) Van Lanschot toegekend. De waarde van het jaarlijks toe te kennen aantal is afhankelijk van de gemiddelde groei van de winst per aandeel over een periode van drie jaar. De maximale waarde van de opties en CTA's bedraagt 60% van het toegekende vaste brutojaarsalaris (voor de voorzitter van de Raad van Bestuur maximaal 75%). Voor nader detail zie pagina 62.

<i>Bezoldiging Raad van Bestuur 2007</i>	<i>Salaris</i>	<i>Pensioen- premie</i>	<i>Bonus *</i>	<i>Waarde opties en CTA's</i>	<i>Totaal</i>
<i>Totaal</i>	1.769	650	1.245	935	4.599
<i>F.G.H. Deckers</i>	500	134	338	378	1.350
<i>H.H. Idzerda</i>	340	242	255	201	1.038
<i>P.A.M. Loven</i>	304	85	213	133	735
<i>I.A. Sevinga</i>	325	98	244	54	721
<i>P.R. Zwart</i>	300	91	195	169	755

<i>Bezoldiging Raad van Bestuur 2006</i>	<i>Salaris</i>	<i>Pensioen- premie</i>	<i>Bonus</i>	<i>Waarde opties en CTA's</i>	<i>Totaal</i>
<i>Totaal</i>	1.432	427	501	472	2.832
<i>F.G.H. Deckers</i>	500	134	175	204	1.013
<i>H.H. Idzerda</i>	332	150	116	108	706
<i>P.A.M. Loven</i>	300	68	105	69	542
<i>P.R. Zwart</i>	300	75	105	91	571

* Deze bonus zal, na vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, in mei 2008 worden uitgekeerd.

<i>Aantallen opties op certificaten van aandelen 2007</i>	<i>Uitoefenprijs in euro's</i>	<i>Stand 31 12 2006</i>	<i>Toegekende opties</i>	<i>Uitgeoefende opties</i>	<i>Stand 31 12 2007</i>
Totaal		119.075	29.458	9.800	138.733
<i>F.G.H. Deckers</i>					
– <i>Onvoorwaardelijke opties</i>	40,15	15.600	–	–	15.600
– <i>Voorwaardelijke opties</i>	51,04	25.068	– 1.838	–	23.230
	73,53	8.251	–	–	8.251
	65,77	–	11.040	–	11.040
			9.202		58.121
<i>H.H. Idzerda</i>					
– <i>Voorwaardelijke opties</i>	51,04	13.236	– 971	–	12.265
	73,53	4.357	–	–	4.357
	65,77	–	6.006	–	6.006
			5.035		22.628
<i>P.A.M. Loven</i>					
– <i>Voorwaardelijke opties</i>	51,04	5.013	– 368	–	4.645
	73,53	3.961	–	–	3.961
	65,77	–	5.299	–	5.299
			4.931		13.905
<i>I.A. Sevinga</i>					
– <i>Voorwaardelijke opties</i>	65,77	–	5.741	–	5.741
			5.741		5.741
<i>P.R. Zwart</i>					
– <i>Onvoorwaardelijke opties</i>	40,08	9.800	–	9.800	–
	30,14	9.800	–	–	9.800
	40,15	9.800	–	–	9.800
– <i>Voorwaardelijke opties</i>	51,04	10.228	– 750	–	9.478
	73,53	3.961	–	–	3.961
	65,77	–	5.299	–	5.299
			4.549		38.338

Naast de opties op certificaten van aandelen Van Lanschot zijn de leden van de Raad van Bestuur in het bezit van certificaten van aandelen.

<i>Bezit aantal certificaten van aandelen Raad van Bestuur 2007</i>	<i>Stand 31 12 2006</i>	<i>Toekenningen/Aankopen</i>	<i>Verkopen</i>	<i>Stand 31 12 2007</i>
<i>Totaal</i>	79.031	34.800	- 8.800	105.031
<i>F.G.H. Deckers</i>	18.000	25.000	-	43.000
<i>H.H. Idzerda</i>	-	-	-	-
<i>P.A.M. Loven</i>	1.885	-	-	1.885
<i>I.A. Sevinga</i>	-	-	-	-
<i>P.R. Zwart</i>	59.146	9.800	- 8.800	60.146

<i>Bezit aantal voorwaardelijke certificaten van aandelen Raad van Bestuur 2007</i>	<i>Stand 31 12 2006</i>	<i>Toezeggingen</i>	<i>Toekenningen</i>	<i>Stand 31 12 2007</i>
<i>Totaal</i>	40.095	6.463	- 25.000	21.558
<i>F.G.H. Deckers</i>	31.717	2.038	- 25.000	8.755
<i>H.H. Idzerda</i>	3.547	1.114	-	4.661
<i>P.A.M. Loven</i>	1.938	1.073	-	3.011
<i>I.A. Sevinga</i>	-	1.235	-	1.235
<i>P.R. Zwart</i>	2.893	1.003	-	3.896

Naast de voorwaardelijke certificaten van aandelen van de Raad van Bestuur zijn er in 2007 tevens 18.434 voorwaardelijke certificaten van aandelen toegezegd aan het topmanagement (2006: 11.318).

Per 31 december 2007 zijn de volgende kredieten verstrekt aan de leden van de Raad van Bestuur:

<i>Kredietverstrekking aan Raad van Bestuur 2007</i>	<i>Saldo 31 12 2007</i>	<i>Aflossing in 2007</i>	<i>Interest</i>	<i>Looptijd</i>	<i>Opmerkingen</i>
<i>Totaal</i>	6.566	45			
<i>F.G.H. Deckers</i>	974	-	3,75%	10	hypotheek
	976	-	3,25%	10	hypotheek
	47	-	5,00%	3	opties
	400	-	5,20%	5	CTA's van Lanschot/opties
<i>H.H. Idzerda</i>	1.000	-	3,00%	10	hypotheek
	275	45	3,00%	10	hypotheek
<i>P.A.M. Loven</i>	600	-	3,25%	15	hypotheek
	605	-	3,00%	10	hypotheek
<i>P.R. Zwart</i>	491	-	4,79%	5	CTA's van Lanschot/opties
	290	-	4,70%	10	hypotheek
	908	-	3,00%	10	hypotheek

De leningen en financieringen zijn verstrekt in overeenstemming met de regeling bestuurderskredieten en de regeling bankdiensten personeel. Voor de kredietverlening aan de Raad van Bestuur gelden dezelfde criteria en voorwaarden als voor het overige personeel. Op balansdatum zijn ten behoeve van leden van de Raad van Bestuur geen garanties afgegeven.

<i>Bezoldiging Raad van Commissarissen</i>	<i>Leningen</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Totaal</i>	807	311	235
<i>B. de Vries</i>	–	44	40
<i>H. J. Bierma</i>	–	32	27
<i>M.W. Dekker (tot 10-5-2007)</i>	–	19	34
<i>Th. J. Peeters (tot 10-5-2007)</i>	–	13	27
<i>C.W. de Monchy</i>	–	36	27
<i>J.B.M. Streppel</i>	–	34	27
<i>mevrouw T.M. Lodder</i>	450	32	27
<i>G.P. van Lanschot</i>	357	28	13
<i>H. J. Baeten (tot 10-5-2006)</i>	–	–	13
<i>W.W. Duron (vanaf 10-5-2007)</i>	–	23	–
<i>A. J. L. Slippens (vanaf 10-5-2007)</i>	–	21	–
<i>T. de Swaan (vanaf 10-5-2007)</i>	–	29	–

Gerelateerde partijen

In de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening zijn de dochters opgenomen, onder weglating van de namen van vennootschappen van relatief ondergeschikte betekenis.

Partijen met een significante invloed op Van Lanschot

Friesland Bank heeft in het kader van de toenmalige Wet melding zeggenschap (Wmz; thans afdeling 5.3.3 Wft) een belang van 26,57% in Van Lanschot NV gemeld, Delta Lloyd heeft in het kader van de Wmz een belang van 30,81% (2006: 24,46%) gemeld.

Joint ventures waarin Van Lanschot een venturer is

Van Lanschot heeft geen joint ventures.

De kredieten verstrekt aan gerelateerde partijen zijn verstrekt tegen marktcondities, voor de uitzettingen zijn zekerheden afgegeven. Er zijn geen garanties afgegeven voor gerelateerde partijen. Voor waardeverminderingen op vorderingen van gerelateerde partijen is opgenomen een bedrag van € 0,0 miljoen (in 2006: € 0,9 miljoen).

Dochterondernemingen (Belang in percentage)

	2007	2006
<i>F. van Lanschot Bankiers NV</i>	100%	100%
<i>Kempen & Co NV</i>	100%	–
<i>Van Lanschot Bankiers (België) NV</i>	100%	100%
<i>Van Lanschot Bankiers (Luxembourg) SA</i>	100%	100%
<i>F. van Lanschot Bankiers (Schweiz) AG</i>	100%	100%
<i>Van Lanschot Bankiers (Curaçao) NV</i>	100%	100%
<i>F. van Lanschot Participaties BV</i>	100%	100%
<i>Van Lanschot Mezzaninefonds BV</i>	100%	100%
<i>F. van Lanschot Trust Company BV</i>	100%	100%

Entiteiten waarover Van Lanschot significante invloed heeft

	2007	2006
<i>Citadel 2007 I BV</i>	ja	n.v.t.
<i>Lancelot 2006 BV</i>	ja	ja

Gelieerde partijen

	<i>Opbrengsten</i>	<i>Lasten</i>
<i>Stichting F. van Lanschot Pensioenfondsen</i>	240	250

Gerelateerde partijen 2007

	<i>Opbrengsten</i>	<i>Lasten</i>	<i>Te vorderen bedragen</i>	<i>Verschuldigde bedragen</i>
<i>Aandeelhouders met een aandelenbelang van ten minste 5%</i>				
ABP	–	2.112	–	21.121
Delta Lloyd	–	–	–	–
sns Reaal	–	384	–	6.000
<i>Geassocieerde deelnemingen</i>				
Ducatus	6	21	–	–
<i>Participaties waarbij Van Lanschot optreedt als participant</i>				
Van Lanschot Chabot	–	47	–	9.774
Impact Holding	123	26	–	1.272
Intervest	–	6	–	12
Holland Rail Consult	573	644	9.395	14.373
Heijmans	1	43	–	995
Darlin	595	62	10.777	3.295

Lease-overeenkomsten

Van Lanschot heeft onderstaande operationele leasebetalingen in de winst- en verliesrekening opgenomen onder Andere beheerskosten.

	2007	2006
<i>Totaal</i>	19.096	14.076
<i>Minimale leasebetalingen</i>	12.444	11.273
<i>Voorwaardelijke huren</i>	6.652	2.803

Van Lanschot verwacht de komende jaren onderstaande minimale betalingen betreffende niet-opzegbare lease- en huurovereenkomsten.

<i>Verwachte betalingen lease-overeenkomsten</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	66.995	51.401
< 1 jaar	17.140	13.810
≥ 1 jaar < 5 jaar	38.197	23.407
≥ 5 jaar	11.658	14.184
<i>Toekomstige verplichtingen</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>In miljoenen euro's</i>		
Voorwaardelijke huren		
<i>Huur voor gebouwen (inclusief de servicekosten en huur van de eventuele parkeerplaatsen)</i>	48,3	33,4
Verwachte leasebetalingen		
<i>Autoleasekosten</i>	5,5	7,8
<i>Computerleasekosten</i>	10,6	7,7
<i>Leasekosten voor kopieerapparatuur</i>	2,6	2,5

Segmentinformatie

De primaire segmentatiebasis is bepaald op bedrijfssegmenten aangezien het risico- en rendementsprofiel van Van Lanschot voornamelijk wordt beïnvloed door verschillen in producten en diensten die worden voortgebracht. Van Lanschot heeft haar activiteiten georganiseerd naar een vijftal segmenten. De segmentinformatie is gebaseerd op interne modellen en aangepast na de acquisitie van Kempen & Co. Na de acquisitie is een tweetal nieuwe segmenten geïntroduceerd: Assetmanagement en Corporate Finance en Securities. Gezondheidszorg en Assurantiën zijn niet meer opgenomen als apart segment. Gezondheidszorg is in de nieuwe combinatie relatief te klein om apart zichtbaar te maken en Assurantiën behoort in verband met de verkoop van het 51% belang niet meer tot de consolidatiekring. De secundaire informatie wordt geografisch gerapporteerd op basis van waar het bedrijfsonderdeel is gevestigd. Er vinden geen intersegmenttransacties plaats.

- *Private Banking* Van Lanschot richt zich met een breed scala aan producten in de private banking-markt op particulieren die zich naar inkomen en/of vermogen onderscheiden.
- *Assetmanagement* Van Lanschot heeft zich door de overname van Kempen & Co versterkt in vermogensbeheer. De beheeractiviteiten zijn gericht op vermogende particulieren, institutionele relaties en de huisfondsen.
- *Business Banking* Als onafhankelijke zakenbank richt Van Lanschot zich in de zakelijke markt met name op het middenbedrijf, met een speciaal accent op het familiebedrijf. Onder Business Banking zijn ook de activiteiten van CenE Bankiers (gezondheidszorg) opgenomen.
- *Corporate Finance en Securities* De activiteiten met betrekking tot Corporate Finance en Securities zijn gericht op een specifieke klantgroep. Het zijn veelal aparte opdrachten waar eenmalige fees en provisies voor worden ontvangen.
- *Overige activiteiten* Hieronder vallen onder andere activiteiten die plaatsvinden op het gebied van rente-, markt- en liquiditeitsrisicomanagement en opbrengsten en/of kosten die niet aan andere segmenten toe te kennen zijn.

<i>Bedrijfssegmentatie 2007 (in miljoenen euro's)</i>	<i>Private Banking</i>	<i>Asset- management</i>	<i>Business Banking</i>	<i>Corporate Finance en Securities</i>	<i>Overige activiteiten</i>	<i>Totaal</i>
<i>Winst- en verliesrekening</i>						
<i>Interest</i>	163,3	2,9	94,9	0,5	14,8	276,4
<i>Opbrengsten uit effecten & deelnemingen</i>	–	–	8,5	–	19,0	27,5
<i>Provisies</i>	133,4	77,1	21,4	65,0	– 1,5	295,4
<i>Resultaat uit financiële transacties</i>	1,9	0,6	8,4	7,0	30,9	48,8
<i>Totaal inkomsten operationele activiteiten</i>	298,6	80,6	133,2	72,5	63,2	648,1
<i>Personeelskosten</i>	124,0	30,9	43,8	29,0	20,9	248,6
<i>Andere beheerskosten</i>	70,1	10,8	27,0	17,4	4,5	129,8
<i>Afschrijvingen</i>	14,9	0,3	5,2	0,1	15,9	36,4
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	2,6	–	– 3,1	–	0,6	0,1
<i>Totaal lasten</i>	211,6	42,0	72,9	46,5	41,9	414,9
<i>Bedrijfsresultaat voor belastingen</i>	87,0	38,6	60,3	26,0	21,3	233,2
<i>Balans</i>						
<i>Totaal activa</i>	10.373	304	6.404	222	4.326	21.719
<i>Totaal schulden</i>	10.479	592	4.580	79	4.302	20.032
<i>Bedrijfssegmentatie 2006 (in miljoenen euro's)</i>						
<i>Winst- en verliesrekening</i>						
<i>Interest</i>	157,8	0,9	93,5	–	7,6	259,8
<i>Opbrengsten uit effecten & deelnemingen</i>	0,2	–	2,9	–	42,0	45,1
<i>Provisies</i>	122,8	11,1	21,3	4,0	0,2	159,4
<i>Resultaat uit financiële transacties</i>	1,8	– 0,2	4,0	6,1	28,0	39,7
<i>Totaal inkomsten operationele activiteiten</i>	282,6	11,8	121,7	10,1	77,8	504,0
<i>Personeelskosten</i>	116,5	2,8	40,1	7,5	1,9	168,8
<i>Andere beheerskosten</i>	64,0	2,5	26,0	4,2	2,9	99,6
<i>Afschrijvingen</i>	12,3	0,3	4,4	0,6	0,5	18,1
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	0,9	–	2,0	–	–	2,9
<i>Totaal lasten</i>	193,7	5,6	72,5	12,3	5,3	289,4
<i>Bedrijfsresultaat voor belastingen</i>	88,9	6,2	49,2	– 2,2	72,5	214,6
<i>Balans</i>						
<i>Totaal activa</i>	10.003	4	5.153	112	3.467	18.739
<i>Totaal schulden</i>	7.293	1	4.012	3	6.063	17.372

Geografische segmentatie 2007
(in miljoenen euro's)

Winst- en verliesrekening

	<i>Nederland</i>	<i>België</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
<i>Interest</i>	250,5	15,0	10,9	276,4
<i>Opbrengsten uit effecten & deelnemingen</i>	27,5	–	–	27,5
<i>Provisies</i>	262,7	16,9	15,8	295,4
<i>Resultaat uit financiële transacties</i>	47,3	0,4	1,1	48,8

Totaal inkomsten operationele activiteiten

<i>Personeelskosten</i>	225,4	15,2	8,0	248,6
<i>Andere beheerskosten</i>	118,4	7,5	3,9	129,8
<i>Afschrijvingen</i>	34,6	1,2	0,6	36,4
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	– 0,2	0,4	– 0,1	0,1

Totaal lasten

	378,2	24,3	12,4	414,9
--	-------	------	------	-------

Bedrijfsresultaat voor belastingen

Geografische segmentatie 2006
(in miljoenen euro's)

Winst- en verliesrekening

	<i>Nederland</i>	<i>België</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
<i>Interest</i>	234,5	15,7	9,6	259,8
<i>Opbrengsten uit effecten & deelnemingen</i>	44,9	–	0,2	45,1
<i>Provisies</i>	130,2	14,8	14,4	159,4
<i>Resultaat uit financiële transacties</i>	38,2	0,4	1,1	39,7

Totaal inkomsten operationele activiteiten

<i>Personeelskosten</i>	146,0	14,8	8,0	168,8
<i>Andere beheerskosten</i>	88,8	7,0	3,8	99,6
<i>Afschrijvingen</i>	16,4	1,2	0,5	18,1
<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	2,3	0,5	0,1	2,9

Totaal lasten

	253,5	23,5	12,4	289,4
--	-------	------	------	-------

Bedrijfsresultaat voor belastingen

Geconsolideerde balans per 31 december 2006 (herrubricering)

In duizenden euro's

In het onderstaande overzicht wordt aangegeven hoe de balans per 31 december 2006 is geherrubriceerd naar de vergelijkende cijfers.

	31 12 2006	Herrubriceringen				Vergelijkende cijfers 31 12 2006
		Overige	Derivaten	Actuele belasting- vorderingen	Latente belasting- vorderingen	
<i>Activa</i>						
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten</i>	84.770	–	–	–	–	84.770
<i>Financiële vorderingen handelsactiviteiten</i>	106.562	–	– 1.717	–	–	104.845
<i>Bankiers</i>	1.821.451	–	–	–	–	1.821.451
<i>Beleggingen voor verkoop beschikbaar</i>	922.445	–	–	–	–	922.445
<i>Kredieten en vorderingen private en publieke sector</i>	14.746.139	–	–	–	–	14.746.139
<i>Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	399.160	–	– 335.489	–	–	63.671
<i>Derivaten</i>	–	62.088	370.512	–	–	432.600
<i>Overige financiële activa</i>	33.306	–	– 33.306	–	–	–
<i>Beleggingen in deelnemingen equity-methode</i>	12.248	–	–	–	–	12.248
<i>Materiële vaste activa</i>	186.369	–	–	–	–	186.369
<i>Goodwill en overige immateriële activa</i>	89.467	–	–	–	–	89.467
<i>Actuele belastingvorderingen</i>	–	–	–	9.309	–	9.309
<i>Latente belastingvorderingen</i>	–	–	–	–	16.926	16.926
<i>Overlopende activa</i>	204.577	– 62.088	–	–	–	142.489
<i>Overige activa</i>	132.781	–	–	– 9.309	– 16.926	106.546
Totaal activa	18.739.275	–	–	–	–	18.739.275

In het onderstaande overzicht wordt aangegeven hoe de balans per 31 december 2006 is geherrubriceerd naar de vergelijkende cijfers.

	31 12 2006	Herrubriceringen				Vergelijkende cijfers 31 12 2006
		Overige	Derivaten	Actuele belasting- vorderingen	Latente belasting- vorderingen	
Passiva						
<i>Financiële verplichtingen handelsactiviteiten</i>	41.463	–	– 249	–	–	41.214
<i>Bankiers</i>	831.543	–	–	–	–	831.543
<i>Verplichtingen private en publieke sector</i>	11.412.890	–	–	–	–	11.412.890
<i>Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening</i>	341.765	3.535	– 341.765	–	–	3.535
<i>Derivaten</i>	–	6.525	365.574	–	–	372.099
<i>Overige financiële passiva</i>	23.560	–	– 23.560	–	–	–
<i>Uitgegeven schuldbewijzen</i>	3.784.948	– 3.535	–	–	–	3.781.413
<i>Achtereestelde schulden</i>	476.693	–	–	–	–	476.693
<i>Voorzieningen</i>	54.046	–	–	–	– 17.705	36.341
<i>Actuele belastingverplichtingen</i>	–	–	–	46.342	–	46.342
<i>Latente belastingverplichtingen</i>	–	–	–	–	17.705	17.705
<i>Overlopende passiva</i>	344.677	– 6.525	–	–	–	338.152
<i>Overige passiva</i>	60.323	–	–	– 46.342	–	13.981
	17.371.908	–	–	–	–	17.371.908
<i>Aandelenkapitaal</i>	32.411	–	–	–	–	32.411
<i>Agioreserve</i>	135.763	–	–	–	–	135.763
<i>Reserves</i>	701.898	–	–	–	–	701.898
<i>Onverdeelde winst toekomstend aan aandeelhouders Van Lanschot NV</i>	174.756	–	–	–	–	174.756
<i>Eigen vermogen toekomstend aan aandeelhouders Van Lanschot NV</i>	1.044.828	–	–	–	–	1.044.828
<i>Belang derden (perpetuele leningen)</i>	312.807	–	–	–	–	312.807
<i>Onverdeelde winst aandeel derden (houders perpetuele leningen)</i>	9.732	–	–	–	–	9.732
<i>Eigen vermogen aandeel derden</i>	322.539	–	–	–	–	322.539
<i>Eigen vermogen</i>	1.367.367	–	–	–	–	1.367.367
Totaal passiva	18.739.275	–	–	–	–	18.739.275
<i>Voorwaardelijke schulden</i>	467.372	–	–	–	–	467.372
<i>Onherroepelijke faciliteiten</i>	782.744	–	–	–	–	782.744
	1.250.116	–	–	–	–	1.250.116

De herrubriceringen in de balans betreffen:

- het opnemen van groepen financiële instrumenten met een zelfde aard in de aparte balansrubriek Derivaten.
- het afzonderlijk weergeven van zowel directe als latente belastingen.

Vennootschappelijke jaarrekening

Vennootschappelijke balans per 31 december 2007

In duizenden euro's

Activa	31 12 2007	31 12 2006
Bankiers ^a	–	507
Beleggingen in deelnemingen ^b	1.372.932	1.050.835
Overige activa ^c	–	–
Totaal activa	1.372.932	1.051.342
Passiva		
Overige schulden ^d	6.211	6.514
Eigen vermogen ^e	1.366.721	1.044.828
Totaal passiva	1.372.932	1.051.342

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2007

In duizenden euro's

	2007	2006
Resultaat deelnemingen	204.448	174.751
Overig resultaat	160	5
Nettowinst	204.608	174.756

Grondslagen voor het opstellen van de vennoetschappelijke jaarrekening

De vennoetschappelijke jaarrekening van Van Lanschot is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van artikel 402, Titel 9 Boek 2 BW. Hierbij is gebruik gemaakt van de door artikel 2:362 lid 8 BW geboden mogelijkheid om in de vennoetschappelijke jaarrekening de grondslagen van waardering en resultaatbepaling (waaronder begrepen de grondslagen voor presentatie van financiële instrumenten als eigen of vreemd vermogen) toe te passen die in de geconsolideerde jaarrekening worden gehanteerd.

Grondslagen van waardering en van resultaatbepaling

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de vennoetschappelijke jaarrekening zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde jaarrekening. Indien geen nadere grondslagen zijn vermeld wordt verwezen naar de vermelde grondslagen in de geconsolideerde jaarrekening.

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

In duizenden euro's

a Bankiers

Onder deze post is opgenomen de direct opvraagbare vordering op groepsmaatschappijen.

b Beleggingen in deelnemingen

De geconsolideerde deelneming F. van Lanschot Bankiers NV wordt op basis van de nettovermogenswaarde gewaardeerd. Het aandeel in het resultaat van deze deelneming wordt onder Resultaat deelnemingen in de vennootschappelijke winst- en verliesrekening verantwoord.

c Overige activa

Onder deze post zijn opgenomen de niet onder andere balanshoofden te rubriceren posten, zoals te vorderen resultaten uit deelnemingen en te vorderen vennootschapsbelasting.

d Overige schulden

Hieronder zijn opgenomen de vooruitontvangen bedragen voor baten die ten gunste van de volgende periode(n) komen, nog te betalen loonheffing, overlopende rente en met groepsmaatschappijen te verrekenen bedragen.

e Eigen vermogen

<i>Eigen vermogen</i>	31 12 2007	31 12 2006
<i>Totaal</i>	1.366.721	1.044.828
<i>Geplaatst kapitaal</i>	34.921	32.411
<i>Ingekochte eigen aandelen</i>	- 27.833	- 28.228
<i>Agioreserve</i>	310.217	135.763
<i>Herwaarderingsreserve</i>	34.974	26.000
<i>Omrekeningsverschillen</i>	193	- 98
<i>Overige eigen vermogenscomponenten</i>	18.810	11.135
<i>Overige reserve</i>	790.831	693.089
<i>Onverdeelde winst</i>	204.608	174.756

Voor het verloop van het eigen vermogen wordt verwezen naar pagina 170 van de geconsolideerde jaarrekening.

Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Voor de bezoldiging van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen wordt verwezen naar pagina 152 van de geconsolideerde jaarrekening.

's-Hertogenbosch, 19 maart 2008

Raad van Commissarissen

B. de Vries *Voorzitter*
T. de Swaan *Vicevoorzitter*
H.J. Bierma
W.W. Duron
G.P. van Lanschot
Mevrouw T.M. Lodder
C.W. de Monchy
A.J.L. Slippens
J.B.M. Streppel

Raad van Bestuur

F.G.H. Deckers *Voorzitter*
H.H. Idzerda
P.A.M. Loven
I.A. Sevinga
P.R. Zwart

Overige gegevens

Aan: de aandeelhouders, de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van Van Lanschot NV

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Opdracht

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2007 van Van Lanschot NV te 's-Hertogenbosch gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2007, winst- en verliesrekening, mutatieoverzicht eigen vermogen en kasstroomoverzicht over 2007 alsmede uit een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen. De vennootschappelijke jaarrekening bestaat uit de vennootschappelijke balans per 31 december 2007 en de vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2007 met de toelichting.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant,

waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vennootschap. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Van Lanschot NV per 31 december 2007 en van het resultaat en de kasstromen over 2007 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel met betrekking tot de vennootschappelijke jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de vennootschappelijke jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Van Lanschot NV per 31 december 2007 en van het resultaat over 2007 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 19 maart 2008

Ernst & Young Accountants
namens deze

w.g. drs. M.A. van LOO RA

Winstbestemming

Statutaire bepalingen inzake de winstverdeling

De winstverdeling vindt plaats overeenkomstig artikel 32 van de statuten. De leden 1 t/m 3 van dit artikel bepalen dat uit de uitkeerbare winst eerst het dividend op preferente aandelen C en B dient te worden uitgekeerd*.

Vervolgens wordt door de Raad van Bestuur onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen vastgesteld welk deel van de na uitkering van het dividend op preferente aandelen C en B overblijvende winst wordt gereserveerd (artikel 32 lid 4).

Het na die reservering overblijvende deel van de winst staat ter beschikking van de algemene vergadering, met dien verstande dat op de preferente aandelen B en de preferente aandelen C geen verdere uitkering zal kunnen plaatsvinden (artikel 32 lid 5).

De Raad van Bestuur kan besluiten dat een uitkering op gewone aandelen A en B geheel of ten dele plaatsvindt niet in geld, doch in aandelen of certificaten daarvan. Het daartoe strekkende besluit is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen (artikel 32 lid 10).

Bij goedkeuring door de algemene vergadering van aandeelhouders van het dividendvoorstel als opgenomen in deze jaarrekening luidt de winstbestemming als volgt:

<i>In duizenden euro's</i>	<i>2007</i>	<i>2006</i>
<i>Totaal</i>	204.608	174.756
<i>Aan de reserves wordt toegevoegd</i>	101.138	80.274
<i>Dividend op gewone aandelen A en B</i>	103.470	94.482

* Er staan geen preferente aandelen B en C uit.

Gebeurtenissen na balansdatum

Floating Rate Notes

Op 12 februari 2008 heeft Van Lanschot aangekondigd voor € 600 miljoen aan Floating Rate Notes, met vervaldatum in mei 2012, in te kopen.

In de balans worden deze verantwoord onder de post Schuldbewijzen.

Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 12 van de administratievoorwaarden van Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot d.d. 16 mei 2006 brengen wij onderstaand verslag uit over de werkzaamheden in het jaar 2007.

Het bestuur is in het verslagjaar vijfmaal bijeen geweest. In deze vergaderingen heeft het bestuur gesproken over de algemene ontwikkelingen bij Van Lanschot, het risico-profiel en hoe de situatie bij Van Lanschot zich verhoudt tot die bij andere banken. Voorts heeft het bestuur gesproken over het dividendbeleid van Van Lanschot, de koersontwikkeling van het aandeel Van Lanschot en over specifieke onderwerpen zoals de overname door Van Lanschot van Kempens & Co. In dat kader is ook gesproken over de wijze waarop Van Lanschot invulling geeft aan haar personeelsbeleid. Daarnaast zijn de analistenrapporten door het bestuur besproken. Voorts is het bestuur bijeengekomen om de wijze van het uitoefenen van het stemrecht op de door de Stichting gehouden aandelen in de vennootschap in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te bepalen. Ten slotte heeft het bestuur van de stichting de gebruikelijke werkzaamheden verricht zoals het in administratie nemen van gewone aandelen op naam en het daartegenover uitgeven van certificaten aan toonder.

Ter uitvoering van best-practice bepaling IV.2.1 van de Nederlandse Corporate Governance Code heeft het bestuur tijdens de vergadering van certificaathouders op 5 maart 2007 de certificaathouders geraadpleegd ten aanzien van het vertrouwen dat het bestuur geniet van de certificaathouders. Een vertegenwoordiger van de Vereniging van Effectenbezitters heeft over dit onderwerp enkele vragen gesteld. Na raadpleging van de certificaathouders bleek dat de vergadering van certificaathouders van mening was dat het bestuur van de Stichting het vertrouwen geniet van de certificaathouders. Voorts is de vergadering van certificaathouders door het bestuur in de gelegenheid gesteld een aanbeveling te doen voor de vervulling van de vacature in het bestuur die was ontstaan door het volgens rooster aftreden van de heer drs. A.L.M. Nelissen die zich herkiesbaar had gesteld. De vergadering heeft geen aanbeveling gedaan. Vervolgens heeft het bestuur de heer drs. A.L.M. Nelissen herbenoemd. De notulen van deze vergadering zijn beschikbaar op de website van de vennootschap.

Het bestuur heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders d.d. 10 mei 2007 bijgewoond. Er waren 66 certificaathouders aanwezig, die volmacht gekregen hebben van de Stichting om voor 13.034.166 aandelen

het stemrecht uit te oefenen. Dit betekent dat de Stichting zelf nog het stemrecht heeft uitgeoefend op 3.165.292 aandelen, in totaal derhalve 20% van het totaal aan stemmen op de certificaten van aandelen. Na zorgvuldige afweging heeft het bestuur besloten om op de aandelen waarvoor geen volmacht was gegeven, vóór de in stemming gebrachte agendapunten te stemmen.

Het bestuur is thans als volgt samengesteld:
 Ir. A.P.H. van Baardewijk *Voorzitter*
 Mr. O.L.O. de Witt Wijnen *Vicevoorzitter*
 J.D.R.A. Bax
 Drs. A.L.M. Nelissen

De voorzitter van het bestuur heeft over 2007 van de Stichting een vergoeding ad € 10.000,- exclusief btw ontvangen; de overige bestuursleden hebben een vergoeding van € 7.500,- exclusief btw ontvangen. De overige kosten van de Stichting bedroegen in 2007 € 13.521,- en hangen met name samen met de administratie en juridisch advies.

Per 31 december 2007 zijn 18.727.787 gewone aandelen A van nominaal € 1,- in administratie genomen waartegenover voor een gelijk nominaal bedrag aan certificaten is uitgegeven.

De werkzaamheden van administratieve aard verbonden aan de administratie van de aandelen worden verricht door nv Algemeen Nederlands Trustkantoor ANT te Amsterdam.

De Stichting is een van Van Lanschot onafhankelijke rechtspersoon, een en ander in de zin van artikel 5:71, eerste lid, onder d van de Wet op het financieel toezicht.

Informatie over de bestuurders

De heer Van Baardewijk is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Koninklijke Volker Wessels Stevin nv.

De heer De Witt Wijnen is oud-compagnon van Nauta Dutilh nv.

De heer Bax is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van IHC Caland nv (thans SBM Offshore).

De heer Nelissen is oud-lid Raad van Bestuur van Dura Vermeer Groep nv.

Het bestuur van de stichting is bereikbaar via het kantoor van de vennootschap:

Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot

p/a Van Lanschot nv

t.a.v. Secretariaat RvB

Postbus 1021

5200 HC 's-Hertogenbosch

tel. 073 548 33 38

fax 073 548 35 20

's-Hertogenbosch, 30 januari 2008

Het Bestuur

Stichting Preferente aandelen C Van Lanschot

De Stichting Preferente aandelen C Van Lanschot (hierna 'de Stichting'), gevestigd te 's-Hertogenbosch, werd opgericht op 28 december 1999.

Tussen de Stichting en Van Lanschot NV is een call optie-overeenkomst gesloten waarbij de Stichting het recht heeft verkregen preferente aandelen C te nemen tot maximaal 100% van het voor de uitoefening van de optie geplaatste kapitaal van Van Lanschot NV. Bij de uitgifte door Van Lanschot NV van de preferente aandelen C dient daarop door de Stichting ten minste 25% van het nominale bedrag te worden gestort. Van Lanschot NV is van mening dat het tijdvak waarbinnen preferente aandelen C zouden moeten uitstaan niet langer moet duren dan noodzakelijk is. In verband hiermee bedraagt de periode waarbinnen Van Lanschot NV aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een voorstel doet tot intrekking van de preferente aandelen C maximaal 1 jaar.

Het bestuur kiest zelf zijn bestuursleden. De samenstelling van het bestuur van de Stichting is thans als volgt:

Mr. A.A.M. Deterink *Voorzitter*
 Dr. J.V.H. Pennings *Vicevoorzitter*
 F.H.J. Boons RA
 Drs. P.J.J.M. Swinkels

Het bestuur van de Stichting is in 2007 eenmaal in vergadering bijeengekomen. Naast de algemene gang van zaken bij Van Lanschot zijn tijdens de bestuursvergadering de jaarcijfers over het jaar 2006 besproken en is de overname van Kempen & Co onderwerp van gesprek geweest.

Aan de voorzitter van het bestuur is over 2007 door de Stichting een vergoeding ad € 10.000,- exclusief BTW toegekend; de overige bestuursleden ontvangen een vergoeding van € 7.500,- exclusief BTW. De overige kosten van de Stichting, die in hoofdzaak bestaan uit de kosten uit hoofde van de door de Stichting aangetrokken standby-faciliteit, hebben in 2007 € 50.000,- bedragen.

De Stichting is een van Van Lanschot onafhankelijke rechtspersoon, een en ander in de zin van artikel 5:71, eerste lid, onder c van de Wet op het financieel toezicht.

Informatie over de bestuurders

De heer Deterink is advocaat en als partner verbonden aan het Advocatenkantoor Holland Van Gijzen.

De heer Pennings is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Océ NV.

De heer Boons is oud-president van de Raad van Bestuur van Vado Beheer BV.

De heer Swinkels is oud-voorzitter van de Raad van Bestuur van Bavaria NV.

's-Hertogenbosch, 1 februari 2008

Het Bestuur

Informatie op grond van Besluit artikel 10 overnamerichtlijn

In het Besluit artikel 10 overnamerichtlijn (Besluit van 5 april 2006 tot uitvoering van artikel 10 van Richtlijn 2004/25/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 april 2004 betreffende het openbaar overnamebod) zijn nadere voorschriften gesteld omtrent de inhoud van het jaarverslag. Hieronder volgt een opsomming van de vereiste mededelingen en de plaats waar informatie hieromtrent is te vinden in het Jaarverslag 2007:

- a* De kapitaalstructuur van Van Lanschot NV, het bestaan van verschillende soorten aandelen, de daaraan verbonden rechten en plichten, en het percentage van het geplaatste kapitaal dat door elke soort wordt vertegenwoordigd. Zie pagina 9, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen.
- b* Elke beperking door Van Lanschot NV van de overdracht van aandelen of van certificaten die met medewerking van Van Lanschot NV zijn uitgegeven. Zie pagina 9, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen; pagina 60, Corporate Governance, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen; en pagina 173, Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot.
- c* Deelnemingen in Van Lanschot NV waarvoor een meldingsplicht bestaat overeenkomstig afdeling 5.3.3 Wft. Zie pagina 11, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Grootaandeelhouders.
- d* Bijzondere zeggenschapsrechten verbonden aan aandelen en de naam van de gerechtigde. Zie pagina 9, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen.
- e* Het mechanisme voor de controle van een regeling, die rechten toekent aan werknemers om aandelen in het kapitaal van Van Lanschot NV te nemen of te verkrijgen, wanneer de controle niet rechtstreeks door de werknemers wordt uitgeoefend. Zie pagina 62, Beloningsbeleid leden Raad van Bestuur en pagina 11, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Aandelenoptieplannen.
- f* Elke beperking van stemrecht, termijnen voor uitoefening van stemrecht en de uitgifte, met medewerking van Van Lanschot NV, van certificaten van aandelen. Zie pagina 60, Corporate Governance, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen en pagina 173, Stichting Administratiekantoor van gewone aandelen A Van Lanschot.
- g* Elke overeenkomst tussen aandeelhouders onderling, voor zover bekend aan Van Lanschot NV, die aanleiding kan geven tot beperking (i) van de overdracht van aandelen of van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van aandelen, of (ii) van het stemrecht. Voor zover bekend aan Van Lanschot NV zijn er geen overeenkomsten gesloten tussen aandeelhouders in de zin van deze bepaling.
- h* De voorschriften betreffende benoeming en ontslag van bestuurders en commissarissen en wijziging van de statuten. Zie pagina 9, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Kapitaalstructuur en aandelen en pagina 60, Corporate Governance, paragraaf Raad van Bestuur en paragraaf Raad van Commissarissen.
- i* De bevoegdheden van het bestuur, in het bijzonder tot uitgifte van aandelen in de vennootschap en de verkrijging van eigen aandelen door Van Lanschot NV. Zie pagina 9, Aandeelhoudersinformatie, paragraaf Uitgifte van aandelen.
- j* Belangrijke overeenkomsten waarbij Van Lanschot NV partij is en die tot stand komen, worden gewijzigd of ontbonden onder de voorwaarde van een wijziging van zeggenschap over de vennootschap nadat een openbaar bod in de zin van art. 5:70 Wft is uitgebracht. In de aandeelhoudersovereenkomst die F. van Lanschot Bankiers NV heeft gesloten met De Goudse NV als onderdeel van de gedeeltelijke verkoop van Van Lanschot Assurantiën Holding BV is een 'change of control' bepaling opgenomen. Op basis hiervan heeft De Goudse NV bij een wijziging van zeggenschap onder bepaalde omstandigheden het recht om de aandelen die F. van Lanschot Bankiers NV houdt in Van Lanschot Chabot Holding BV te verkrijgen (een call optie) of de aandelen die De Goudse NV houdt in Van Lanschot Chabot Holding BV aan F. van Lanschot Bankiers NV over te dragen (een put optie).
- k* Elke overeenkomst van Van Lanschot NV met een bestuurder of werknemer die voorziet in een uitkering bij beëindiging van het dienstverband naar aanleiding van een openbaar bod in de zin van art. 5:70 Wft. Van Lanschot NV heeft geen overeenkomsten gesloten met bestuurders of werknemers die voorzien in een uitkering bij beëindiging van het dienstverband naar aanleiding van een openbaar bod in de zin van art. 5:70 Wft.

Personalia Raad van Commissarissen

Prof. dr. B. de Vries (1938) *Voorzitter*

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 1 mei 1995; zittingsperiode eindigt in 2008

Oud-minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Oud-voorzitter bestuur ABP

Overige commissariaten: Imtech NV, Eneco NV, Quest

International Nederland BV, Doctors Pension Fund

Services (DPFS)

Overige functies: voorzitter Centrale Plancommissie,

voorzitter bestuur Stichting Start, voorzitter bestuur

Stichting Start Foundation, voorzitter bestuur

Het Expertise Centrum (HEC)

Drs. T. de Swaan (1946) *Vicevoorzitter*

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 10 mei 2007; zittingsperiode eindigt in 2011

Oud-lid van de Raad van Bestuur van ABN AMRO

Bank NV, ABN AMRO Holding NV en oud-lid van de

directie van De Nederlandsche Bank NV

Overige commissariaten: Koninklijke DSM, Corporate

Express, Koninklijke Ahold

Overige functies: lid van de board Zurich Financial

Services, lid van de board GlaxoSmithKline Plc, penning-

meester bestuur Koninklijk Concertgebouworkest,

lid Bestuur Van Leer Jerusalem Institute, voorzitter

Adviesraad Rotterdam School of Management Erasmus

Universiteit, penningmeester bestuur Antoni van

Leeuwenhoek Ziekenhuis/Nederlands Kanker Instituut,

lid Adviesraad ms Centre Amsterdam, lid bestuur

Internationaal Franz Liszt Pianoconcours

H.J. Bierma (1939)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 1 juni 1995; zittingsperiode eindigt in 2008

Landbouwer

Overige functies: lid bestuur Achmea

W.W. Duron (1945)

Nationaliteit: Belgische

Benoemd per 10 mei 2007; zittingsperiode eindigt in 2011

Ere-voorzitter KBC Group NV

Overige functies: lid bestuur Ravago Plastics, lid

bestuur Van Breda Risk & Benefits, lid bestuur Tigenix,

lid bestuur Katholieke Universiteit Leuven, voorzitter

Auditcomité Universiteit Leuven, lid bestuur Universi-

tair Centrum Kortenberg, lid bestuur w&k (consortium

van vijf hogescholen), lid bestuur Universitaire Zieken-

huizen Leuven.

Drs. G.P. van Lanschot (1964)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 10 mei 2006; zittingsperiode eindigt in 2010

Voorheen werkzaam bij ABN AMRO Bank in diverse functies

Mevrouw T.M. Lodder (1948)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 11 mei 2005; zittingsperiode eindigt in 2009

Directeur De Nederlandse Opera en voorzitter directie

Stichting Het Muziektheater, Amsterdam

Overige commissariaten: NV Nederlandse Spoorwegen,

Medical Multi Media Productions BV

Overige functies: lid Raad van Toezicht Universiteit

Maastricht, lid algemeen bestuur Stichting Praemium

Erasmianum, lid bestuur SLAA, lid bestuur VSB fonds

Mr. C.W. de Monchy (1950)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 10 december 1998; zittingsperiode eindigt in 2011

Advocaat en notaris

Oud-bestuurslid De Brauw Blackstone Westbroek NV

Overige functies: diverse bestuursfuncties in Rotterdam

A.J.L. Slippens (1951)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 10 mei 2007; zittingsperiode eindigt in 2011

Directievoorzitter Sligro Food Group NV

Overige commissariaten: Stiho Groep BV, Groeneveld

Intersafe BV

Overige functies: lid bestuur Stichting Administratie-

kantoor Exa Holding, lid bestuur Stichting Administratie-

kantoor Beccus, lid Raad van Toezicht GGZ Oost-Brabant

Rosmalen

Drs. J.B.M. Streppel (1949)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 11 mei 2005; zittingsperiode eindigt in 2009

Lid Raad van Bestuur Aegon NV

Overige commissariaten: KPN NV en EFRAG

Overige functies: lid bestuur WRA Group, lid commissie

van beursgenoteerde ondernemingen Euronext

Exchanges, voorzitter Commissie Financieel-

Economische Zaken Verbond van Verzekeraars,

voorzitter CEA ECOFIN, voorzitter Stichting Stemmen

bij volmacht, lid Monitoring Commissie Corporate

Governance Code

Personalia Raad van Bestuur

Drs. F.G.H. Deckers (1950) *Voorzitter*

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 1 januari 2004 tot 1 januari 2012

Aandachtsgebieden: Secretariaat Raad van Bestuur/Juridische Zaken/Compliance/Corporate Communicatie, Human Resource Management, Strategie, Group Audit, Van Lanschot België

Nevenfuncties: lid van de Raad van Commissarissen IBM Nederland NV, bestuurslid Nederlandse Vereniging van Banken en lid Adviesraad Uitgevende Instellingen Euronext

Mr. H.H. Idzerda (1946)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 20 oktober 2004 tot 1 oktober 2008

Aandachtsgebieden: Kempen & Co (Vermogensbeheer), Credit Risk Management/Operational & Market Risk Control, Gezondheidszorg (CenE Bankiers)

Nevenfunctie: bestuurslid Dutch Fund and Asset Management Association

P.A.M. Loven (1956)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 1 augustus 2005 tot 1 augustus 2009

Aandachtsgebieden: Operations en Corporate Purchasing, Financial Control/Fiscale Zaken/Treasury, Procesontwikkeling & Informatievoorziening, Drive!, Facility Services, Van Lanschot Curaçao

Nevenfunctie: lid van de Raad van Commissarissen van Van Lanschot Chabot Holding BV

Drs. I.A. Sevinga (1966)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 22 januari 2007 tot 1 januari 2011

Aandachtsgebieden: Kempen & Co (Corporate Finance en Securities)

Nevenfunctie: penningmeester Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie

Mr. P.R. Zwart (1954)

Nationaliteit: Nederlandse

Benoemd per 12 juni 1998 tot 1 januari 2010

Aandachtsgebieden: Private Banking (inclusief International Private Banking en Trust), Business Banking, Van Lanschot Luxemburg, Van Lanschot Zwitserland

Nevenfuncties: lid van de Raad van Commissarissen van Handelonderneming Rob Reigwein BV, lid van de Raad van Commissarissen van BV Exploitatie-maatschappij Riemersma, penningmeester Nederlandse Bridge Bond en lid van de Raad van Commissarissen van Van Lanschot Chabot Holding BV

Concerndirecteuren, leden Ondernemingsraad en Adviesraden

Concerndirecteuren

K.H. Aulman RA
 P.M. Bakker
 Drs. A.J.J. Barends
 Drs. H.J.J. Debrauwer
 Drs. M. Elsinghorst
 C.M. den Engelsen RA
 Mr. P.W.A. van Galen
 Mevrouw drs. C.E. Habes
 Drs. J.J.M. Jacobs MFE
 Drs. Ch.H.A. Kuijpers
 Drs. F.P. Mannaerts
 Mr. W. Meiss
 Mevrouw mr. T.L. Nagel
 Drs. J.C. Rietvelt
 A.C. Smits
 Drs. P.A.J. Verbaas
 G. Verlodt
 Mr. S.G. van de Vusse

Leden van de Ondernemingsraad

R.C. Labadie *Voorzitter*
 W.P.J. Kuppens *Vicevoorzitter*
 R. Geel *Secretaris*
 Mevrouw C.A.M. Bicané-Doomernik
 J.W. Bok
 J.A.H. Bosman FFP
 P.Th.W. van Helvoort
 Mr. B.L.M. Jansen
 J.C.M. Janssen
 A.J. van Luijk
 R.H.M. van Rijen
 Mevrouw. A.A.V. van Rossum
 Drs. J.A. Sanders
 Drs. E.K.M. Stoffels
 Mr. P.R.J.M. Tijhuis

Leden Raad van Advies CenE Bankiers

Mr. A.F.A.J. Wigmans *Voorzitter*
 Prof. dr. W.H. Gispen
 Drs. A. Adriaansen
 Dr. J.H.A. Bolhuis
 Mr. M.K. Brans
 D. de Bruin

Adviesraad Gezondheidszorg

Drs. F.J.M. Werner *Voorzitter*
 Dr. M. Dutrée
 Mr. drs. A.J. Modderkolk
 Drs. E.A.R.J. Lohman
 Mevrouw drs. J. Schraeverus
 Drs. J. Maljers
 Drs. M.A.M. Leers
 Prof. dr. G.H.B. Blijham

Belangrijke dochterondernemingen

F. van Lanschot Bankiers NV
Hooge Steenweg 27-31
5211 JN 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 548 35 48
www.vanlanschot.com

Kempen & Co NV
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Telefoon (020) 348 8000
www.kempen.nl
Directie:
Mr. H.H. Idzerda
Drs. I.A. Sevinga

Van Lanschot Bankiers (België) NV
Desguinlei 50
B-2018 Antwerpen
België
Telefoon +32 3 286 78 00
www.vanlanschot.be
Directiecomité:
G. Verlodt *Gedelegeerd bestuurder,*
voorzitter directiecomité
F. Laureyssens *Gedelegeerd bestuurder,*
lid directiecomité
L. Wouters *Gedelegeerd bestuurder,*
lid directiecomité

Van Lanschot Bankiers (Curaçao) NV
Schottegatweg Oost 32
Willemstad, Curaçao
Nederlandse Antillen
Telefoon +599 9 737 10 11
Directie: P.A.C.M. Bless,
R.S. Mijnheer

**Van Lanschot Bankiers
(Luxembourg) SA**
106, Route d'Arlon
L-8210 Mamer
Luxemburg
Telefoon +352 3 19 91 11
www.vanlanschot.lu
Directie:
Drs. L.J. Bevelander
Gedelegeerd bestuurder
Drs. P.J.H. Hermse RA
Gedelegeerd bestuurder

F. van Lanschot Bankiers (Schweiz) AG
Mittelstrasse 10
CH-8008 Zürich
Zwitserland
Telefoon +41 43 377 11 11

3, Quai du Mont Blanc
CH-1201 Genève
Zwitserland
Telefoon +41 22 731 61 11
www.vanlanschot.ch
Directie: Mr. J.J. Vink, A. Frei

F. van Lanschot Trust Company BV
Herculesplein 5
3584 AA Utrecht
Telefoon (030) 659 9200
Directie: Mw Mr. M. Gholghesaei

**F. van Lanschot Trust Company
(Jersey) Ltd**
PO Box 621
Le Gallais Chambers
54 Bath Street
St. Helier, Jersey JE4 8YD
Telefoon +44 1534 63 18 81
Directie: Mw Mr. M. Gholghesaei

**Van Lanschot Management
Company NV**
Schottegatweg Oost 32
Willemstad, Curaçao
Nederlandse Antillen
Telefoon +599 9 737 10 11
Directie: P.A.C.M. Bless,
Mw A.M. Heide-Haseth,
R.S. Mijnheer

**Van Lanschot Trust Company
(Luxembourg) SA**
106, Route d'Arlon
L-8210 Mamer
Luxemburg
Telefoon +352 3 19 91 11
Directie: F.H.R. Sonnenschein

Kempen Capital Management NV
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Telefoon (020) 348 8700
Directie: P.A.M. Gerla,
H.T. Luttenberg, F.G.A. Mahieu

F. van Lanschot Participaties I BV
Herculesplein 5
3584 AA Utrecht
Telefoon (030) 659 9102
Directie: Drs. P.J. Vogelzang MBA

Kempen & Co Corporate Finance BV
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Telefoon (020) 348 8500
Directie: J. Hak, P.C.T. ter Kuile

Van Lanschot Mezzaninefonds BV
Herculesplein 5
3584 AA Utrecht
Telefoon (030) 659 9134
Directie: A.C. Smits

**Representative Office France
F. van Lanschot Bankiers NV**
238 Avenue de la Valmasque
06250 Mougins
Frankrijk
Telefoon +33 492 280978
Directie: V. Robbe

Kantoren in Nederland

Alkmaar

Verdronkenoord 28
1811 BE Alkmaar
Telefoon (072) 527 42 42
Directie:
R.F.M. Braakhuis MBA
Regiodirecteur Business Banking
Mr. E. Meiring
Directeur Private Banking

Almere

Randstad 23-1
1314 BN Almere
Telefoon (036) 548 27 00
Directie: Ing. H.M.A. van Lierop

Amersfoort

Stadsring 109
3811 HP Amersfoort
Telefoon (033) 422 53 00
Directie: Mr. A.F.A.M. Lensvelt

Amstelveen

Amsterdamseweg 511
1181 BS Amstelveen
Telefoon (020) 545 54 56
Directie: Mw. Drs. F.E. van Citters

Amsterdam

Concertgebouwplein 20
1071 LN Amsterdam
Telefoon (020) 570 50 00
Directie: H.J. Toonen
Regiodirecteur Business Banking (a.i.)
S.J. Koetzier
Directeur Private Banking

Apeldoorn

Deventerstraat 39
7311 LV Apeldoorn
Telefoon (055) 582 55 82
Directie: A.R. Blokland

Arnhem

Velperweg 148
6824 HN Arnhem
Telefoon (026) 384 64 44
Directie: P.J.E. Theunissen

Breda

Burg. Kerstenslaan 16
4837 BM Breda
Telefoon (076) 526 61 23
Directie: Drs. H.H.F.M. Wiertz
Regiodirecteur Business Banking (a.i.)
W.Th. van Ewijk
Directeur Private Banking

Den Haag

Lange Voorhout 30-32
2514 EE Den Haag
Telefoon (070) 361 16 11
Directie: Mr. P.J. Verhage
Regiodirecteur Business Banking
H. Schoots MBA
Directeur Private Banking

Dordrecht

Oranjepark 1
3311 LP Dordrecht
Telefoon (078) 632 14 14
Directie: R.C.K. Schoutens

Eindhoven

Parklaan 52
5613 BH Eindhoven
Telefoon (040) 265 71 00
Directie: J.H. Schmitz
Regiodirecteur Business Banking
Drs. M. Rosendaal MFE
Directeur Private Banking

Enschede

Hogelandsingel 9
7512 GA Enschede
Telefoon (053) 480 11 11
Directie: Mr. J.H.J. van Aken
Regiodirecteur Business Banking
Ing. H. Koning
Directeur Private Banking

Goes

Nieuwstraat 2-6
4461 CG Goes
Telefoon (0113) 22 43 43
Directie: W.N.M. Aarts RBA

Gouda

Westhaven 52
2801 PM Gouda
Telefoon (0182) 58 75 87
Directie: Mw A.E.W. Huitink-Jacobs

Groningen

Ubbo Emmiussingel 112-114
9711 BK Groningen
Telefoon (050) 369 24 00
Directie: P.S. van Heuveln

Haarlem

Florapark 9
2012 HK Haarlem
Telefoon (023) 515 58 55
Directie: Drs. A. Boogaarts MBA

's-Hertogenbosch

Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 548 35 48
Directie: J.M.C.M. Cox
Regiodirecteur Business Banking
J.J.F. Mannaerts MBA
Directeur Private Banking
Drs. J.A.C. Horsten MBA
Directeur Private Banking

Hilversum

's-Gravelandseweg 178
1217 GB Hilversum
Telefoon (035) 625 66 66
Directie: H.J. Toonen
Regiodirecteur Business Banking
Mr. B.L.J.M. Noy
Directeur Private Banking

Leiden

Rijnsburgerweg 80
2333 AD Leiden
Telefoon (071) 524 41 44
Directie: H.B. Jonker

Nijmegen

Oranjesingel 2
6511 NS Nijmegen
Telefoon (024) 329 73 29
Directie: A.B.V. Burgers MBA
Regiodirecteur Business Banking
Mw Mr. W.B.E.P. Janssen Duighuizen
Directeur Private Banking

Roosendaal

Molenstraat 8
4701 JS Roosendaal
Telefoon (0165) 53 12 00
Directie: Drs. L.W.J. Mertens

Rotterdam

Westersingel 74
3015 LB Rotterdam
Telefoon (010) 440 20 20
Directie: Mr. M. Uhl
Regiodirecteur Business Banking
Mr. C.H. Knol
Directeur Private Banking

Tilburg

Bredaseweg 443
5036 NA Tilburg
Telefoon (013) 595 60 60
Directie:
Drs. R.J.T. van den Wildenberg
Regiodirecteur Business Banking
Mr. H.A.H.A.M. Franken
Directeur Private Banking

Utrecht

Herculesplein 5
3584 AA Utrecht
Telefoon (030) 659 99 99
Directie: L. van Dijk
Regiodirecteur Business Banking
W.W.H.M. Simons
Directeur Private Banking

Venlo

Wilhelminapark 40
5911 EE Venlo
Telefoon (077) 321 69 00
Directie: Mr. J.H.T.M. Scheepers

Waalwijk

Mr van Coothstraat 33
5141 EP Waalwijk
Telefoon (0416) 67 21 11
Directie: drs. R.J.E. Reijnen

Wassenaar

Lange Kerkdam 3
2242 BN Wassenaar
Telefoon (070) 512 40 40
Directie: Drs. M.J.R. Slingenberg

Zeist

Driebergseweg 1
3708 JA Zeist
Telefoon (030) 693 44 44
Directie: Drs. J.M.P. Elenbaas

Zoetermeer

J.L. van Rijweg 121
2713 HZ Zoetermeer
Telefoon (079) 371 65 65
Directie: R.F.M. Ruijgrok

Zwolle

Stationsweg 2
8011 CZ Zwolle
Telefoon (038) 425 49 49
Directie: Mr. P.H. de Beer

Zuid-Limburg

Heerlen

Villa Zomerweelde
Valkenburgerweg 167
6419 AT Heerlen
Telefoon (045) 400 45 00
Directie: D.J.G. Linnartz

Maastricht

Prins Bisschopsingel 1
6212 AA Maastricht
Telefoon (043) 350 76 00
Directie: Drs. L.J. Urlings
Regiodirecteur Business Banking
D.J.G. Linnartz
Directeur Private Banking

Kantoren in België

HOOFDZETEL

Desguinlei 50
B-2018 Antwerpen
Telefoon +32 3 286 78 00
www.vanlanschot.be

Antwerpen

Jan Van Rijswijcklaan 4
B-2018 Antwerpen
Telefoon +32 3 244 12 00
Directie: A.C. Nolst Trenité,
P. Cranshoff

Brussel

Tervurenlaan 219
B-1150 Brussel
Telefoon +32 2 531 14 00
Directie: Mw. C. Delanghe

Gent

Maurice Maeterlinckstraat 8
B-9000 Gent
Telefoon +32 9 244 73 20
Directie: P. Weekers

Hasselt

Kolonel Dusartplein 20
B-3500 Hasselt
Telefoon +32 11 85 89 30
Directie: J. Coenegrachts

Kortrijk

Beverlaai 14
B-8500 Kortrijk
Telefoon +32 56 24 50 50
Directie: G. Callewaert

Lanaken

Maaseikersteenweg 130
B-3620 Lanaken
Telefoon +32 89 71 03 00
Directie: J.-P.R.A.H.M. Broekhuijsen

Turnhout

Steenweg op Antwerpen 26
B-2300 Turnhout
Telefoon +32 14 44 36 50
Directie: D. Hermans

Begrippenlijst

Assets under discretionary Management Het vermogen in beheer gegeven door cliënten aan Van Lanschot waarvoor een beheerovereenkomst is gesloten, ongeacht of dit vermogen in fondsen, deposito's of liquiditeiten wordt aangehouden, inclusief IGC's en structured products.

Assets under Management Het vermogen dat door relaties is ondergebracht bij Van Lanschot. Dit vermogen bestaat enerzijds uit de Assets under discretionary Management en anderzijds de Assets under non-discretionary Management.

Assets under non-discretionary Management Het geadviseerde vermogen binnen de vastgestelde overeenkomst waarbij de beleggingsadviseur van Van Lanschot de cliënt adviseert inzake het beleggingsbeleid, ongeacht of dit vermogen in fondsen wordt aangehouden.

Basel II Het nieuwe raamwerk opgesteld door het Basels Comité voor Banktoezicht dat de minimale kapitaal-eisen voor banken bevat.

Bijzondere waardeverminderingen Het bedrag dat ten laste van het resultaat wordt gebracht om mogelijk verliezen op dubieuze of oninbare kredieten af te dekken of omdat uit een impairment test blijkt dat de immateriële activa lager gewaardeerd dienen te worden, omdat de reële waarde lager is dan de boekwaarde.

BIS-ratio Het verhoudingsgetal dat de solvabiliteit weergeeft van een bank. Deze ratio wordt als percentage berekend door het toetsingsvermogen te delen door de naar risico gewogen activa conform de definitie van de Bank for International Settlements (BIS).

BIS-ratio Core Tier I Het kernvermogen van de bank als percentage van de totale naar risico gewogen activa. Onder het kernvermogen van de bank wordt begrepen het aandelenkapitaal, de agioreserve en de overige reserves.

BIS-ratio Tier I Bij deze ratio wordt de verhouding berekend tussen het kernkapitaal inclusief de perpetuele leningen en de naar risico gewogen activa.

Cash flow hedges (hedge-accounting) Van Lanschot heeft een aantal schuldbewijzen uitgeven met een variabele interestvergoeding gebaseerd op een lange interest (de interestvergoeding is gebaseerd op bijvoorbeeld de 10-jaars interest en wordt iedere 6 maanden opnieuw vastgesteld). Om een deel van het risico van dergelijke schuldbewijzen af te dekken zijn swaps afgesloten. Deze swaps zijn in een één op één relatie opgenomen in een hedge-accountingrelatie. Bij het afsluiten van deze swaps wordt de marge tussen de lange variabele interest en de korte variabele interest vastgezet. Hierdoor betaalt Van Lanschot per saldo de variabele interest plus een vaste opslag. De swaps hebben dezelfde looptijd en over het algemeen dezelfde interestkarakteristieken als de uitgegeven schuldbewijzen, vandaar dat ineffectiviteit binnen een hedgerelatie gering is.

Closely related derivaat Een in een contract besloten derivaat, een zogenaamde 'embedded derivative', wordt separaat gewaardeerd indien er geen nauw verband bestaat tussen de economische eigenschappen van een 'embedded derivative' en het financiële contract waarvan het deel uitmaakt. Het besloten derivaat wordt apart gewaardeerd indien het financiële contract zelf niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen via de winst- en verliesrekening. Een voorbeeld van een contract besloten derivaat (closely related) zijn interestopties in een hypotheek, die de boven- of ondergrens op de interest bepalen. Een voorbeeld van een in contract besloten derivaat (not closely related) is aan een aandelenindex gekoppelde interestbetaling en aflossing.

Cross currency swaps Een cross currency swap is een valuta-swap waarbij een hoofdsom en interestbetalingen in een bepaalde valuta voor een hoofdsom en interestbetalingen in een andere valuta gedurende een vaste looptijd worden uitgewisseld.

Derivaat Een derivaat is een financieel instrument, waarvan de waarde is afgeleid van de waarde van een ander financieel instrument, een index of andere variabelen. Van Lanschot heeft zowel derivaten waarvan omvang (nominale waarde), voorwaarden en prijs tussen Van Lanschot en tegenpartijen wordt bepaald (OTC-derivaten), als gestandaardiseerde, op georganiseerde markten, verhandelbare derivaten.

Duration van het eigen vermogen Met duration van het eigen vermogen wordt de rentegevoeligheid van het eigen vermogen weergegeven, het geeft het effect weer op het eigen vermogen van één procent renteverandering.

Economische hedges Economische hedges zijn derivaten voor het managen van risico's zonder toepassing van hedge-accounting. Economische hedges worden gewaardeerd tegen reële waarde en het betreft met name interestderivaten.

Efficiencyratio Het verhoudingsgetal waarbij de bedrijfslasten worden uitgedrukt als een percentage van de totale baten.

Fair value hedges (hedge-accounting) Een fair value hedge bestaat uit één of meerdere swaps die afgesloten zijn om de veranderingen in reële waarde als gevolg van interestwijzigingen van met name schuldbewijzen in te dekken. De hedge-relaties zijn over het algemeen exacte hedges, schuldbewijzen met een vast percentage en een vaste looptijd worden in een hedge-accountingmodel tegenover een swap gezet met exact dezelfde looptijd en hetzelfde vaste interestpercentage.

F-IRB Foundation Internal Ratings Based benadering; een geavanceerde wijze voor de bepaling van het minimaal aan te houden kapitaal als buffer voor kredietrisico.

Forward Rate Agreement (FRA) Een FRA is een afspraak tussen twee partijen, een koper en een verkoper.

Zij komen overeen om in de toekomst het verschil te verrekenen tussen een op voorhand vastgesteld interest-niveau en een in de toekomst vast te stellen interest-niveau. De overeenkomst heeft een vooraf bepaalde looptijd. Een koper van een FRA fixeert de interest voor een bepaalde termijn in de toekomst. Op dit moment heeft Van Lanschot slechts FRA's in de boeken die zij heeft verkocht aan cliënten. Deze FRA's zijn één op één tegengesloten met professionele tegenpartijen.

Forwards Forwards zijn contractuele verplichtingen om op een toekomstige datum goederen of financiële instrumenten te kopen of verkopen, tegen een vooraf bekende prijs. Forward contracten zijn op maat gemaakte contracten, deze contracten worden op de OTC-markt verhandeld.

Funding Ratio De funding ratio geeft de verhouding weer tussen verplichtingen private en publieke sector en de totale kredietverlening (exclusief bancaire opnames en uitzettingen).

Futures Futures zijn contractuele verplichtingen om op een toekomstige datum goederen of financiële instrumenten te kopen of verkopen, tegen een vooraf bekende prijs. Futures zijn gestandaardiseerde, op georganiseerde markten verhandelbare contracten. Beurzen treden op als intermediairs en vereisen dagelijkse afrekening in contanten en storting van zekerheden. Van Lanschot heeft met name een aantal futures op aandelenindices in de boeken, deels voor eigen gebruik en deels ten behoeve van cliënten die op de markt worden tegengesloten.

Geamortiseerde kostprijs Het bedrag waarvoor financiële activa of verplichtingen bij eerste verwerking worden gewaardeerd minus aflossing, plus of minus de cumulatieve afschrijving gebruikmakend van de effectieve rentemethode voor het verschil tussen het oorspronkelijke bedrag en het bedrag op de vervaldatum, en minus bijzondere waardeverminderingen of niet ontvangen bedragen.

Hedge Het door middel van een financieel instrument (meestal een derivaat) beschermen van een andere financiële positie tegen bepaalde risico's.

Interestrisko Het risico dat de winst en het vermogen worden beïnvloed door rentewijzigingen met name bij een (al dan niet bewust gekozen) mismatch in looptijden van enerzijds de uitgezette en anderzijds de opgenomen gelden.

International Financial Reporting Standards (IFRS)

Waarderings- en verslaggevingsgrondslagen die zijn opgesteld door de International Accounting Standards Board. Deze standaarden zijn overgenomen door de EU, waarbij is bepaald dat alle beursgenoteerde vennootschappen in de EU deze grondslagen vanaf boekjaar 2005 moeten toepassen.

Interest rate swaps Een swap is een overeenkomst waarbij twee partijen interestbetalingen uitwisselen over een van te voren overeengekomen looptijd en nominale waarde. De nominale waarde zelf wordt niet uitgewisseld. Alle swaps in de boeken van Van Lanschot zijn OTC-derivaten. Een interest rate swap behelst het uitwisselen van een vaste kasstroom en een variabele kasstroom in dezelfde valuta. De variabele kasstroom wordt bepaald met behulp van een referentieinterest (meestal Euribor). Daarnaast heeft Van Lanschot een aantal swaps in de boeken waarbij variabele kasstromen tegen kasstromen worden uitgewisseld, waarbij halfjaarlijks de tienjaars swap interest wordt bepaald.

Kredietderivaten Credit default swaps, bij dit type swaps worden variabele interestbetalingen, gekoppeld aan Euribor, uitgewisseld met kredietgaranties op een derde partij. De tegenpartij is verplicht tot uitbetaling indien de derde partij niet meer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De specifieke gebeurtenissen waarna uitbetalingen volgen zijn vastgelegd in het contract.

Kredietrisico Het risico dat uitgeleende gelden niet, slechts gedeeltelijk dan wel niet-tijdig worden terugbetaald. Hieronder valt ook het settlementrisico: het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen uit bijvoorbeeld effectentransacties niet nakomen.

Liquiditeitsrisico Het risico dat de bank onvoldoende middelen ter beschikking heeft om op korte termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Long optie positie cliënten Voor cliënten is het niet mogelijk om rechtstreeks op de effectenbeurs aandelenopties te kopen of verkopen. Van Lanschot koopt of verkoopt de opties aan cliënten en sluit een tegengestelde transactie af op de effectenbeurs. Vorderingen op de effectenbeurs worden verantwoord onder Financiële activa aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening en zijn exact gelijk aan de verplichtingen ten opzichte van cliënten die onder Financiële passiva aangemerkt als tegen reële waarde via winst- en verliesrekening worden verantwoord.

Marktrisico Het risico dat de waarde van een financiële positie wijzigt als gevolg van fluctuaties in beurs- en valutakoersen en/of rentetarieven.

MIFID Markets in Financial Instruments Directive; de MIFID introduceert nieuwe wetgeving voor beleggingsondernemingen en financiële markten, die op 1 november 2007 in werking is getreden.

Non performing loans Kredieten waarvan de rente- en/of aflossingsverplichtingen meer dan negentig dagen niet zijn voldaan en waarvoor onvoldoende zekerheid in de vorm van onderpand aanwezig is.

Operationeel risico Het risico van directe of indirecte verliezen die het gevolg zijn van ontoereikende of gebrekkige interne processen en systemen, van

ontoereikend of gebrekkig menselijk handelen, dan wel van externe gebeurtenissen.

Perpetuele lening Een eeuwigdurende lening die bij het bepalen van de solvabiliteit meetelt als Tier 1 toetsingsvermogen.

Portfolio fair value hedges (hedge-accounting) Een portfolio fair value hedge bestaat uit één of meerdere caps die gezamenlijk zijn afgesloten om het interestrisico in te dekken van een portfolio van hypotheek met een ingebouwde cap. De reële waarde van deze garantie-hypotheek wordt net als de waardering van door Van Lanschot afgesloten caps beïnvloed door de intereststand. De garantie-hypotheek worden in looptijd-buckets verdeeld en binnen de looptijd-buckets wordt rekening gehouden met de verwachte vervroegde aflossing van hypotheek. Doordat de werkelijke vervroegde aflossing verschilt van de verwachte aflossing, de strike rates van de garantie-hypotheek niet exact gelijk zijn aan de strike rates van de door Van Lanschot gekochte caps en de garantie-hypotheek niet altijd gelijkmatig zijn verdeeld binnen de looptijd-bucket is er sprake van enige ineffectiviteit binnen de verschillende portefeuilles.

Rendement eigen vermogen De nettowinst uitgedrukt in een percentage van het eigen vermogen waarbij de effecten van de perpetuele leningen buiten beschouwing worden gelaten.

Renteopties Een renteoptie is een overeenkomst tussen een koper en een verkoper, waarbij de verkoper aan de koper voor een bepaalde looptijd een maximum (cap) of minimum (floor) rente garandeert.

Solvabiliteit Het financiële weerstandsvermogen van de bank uitgedrukt als een percentage van de naar risico gewogen activa.

Strategisch risico De bestaande of toekomstige bedreiging van het resultaat of vermogen van de bank, door het niet of onvoldoende anticiperen op veranderingen in de omgeving en/of door onjuiste strategische besluiten.

Structured products hedges Derivaten structured products betreffen opties die Van Lanschot heeft gekocht ter afdekking van structured products verkocht aan cliënten.

Toetsingsvermogen De som van het kernkapitaal (inclusief de perpetuele leningen) en het aanvullende kapitaal. Het aanvullende kapitaal bestaat uit de herwaarderings-reserves en een deel van de achtergestelde schulden minus de aftrekposten volgens de richtlijnen van DNB.

Value at Risk (VaR) De statistische analyse van historische marktontwikkelingen en volatiliteiten teneinde de waarschijnlijkheid in te schatten dat de verliezen op een portefeuille een bepaald bedrag zullen overschrijden.

Valutaopties Een valutaoptie geeft de koper het recht, maar niet de plicht om gedurende of aan het einde van een vastgestelde periode een hoeveelheid van een valuta te kopen of te verkopen tegen een vooraf bekende

valutakoers. Voor de verkoper van de valutaoptie is het een plicht. De valutaopties van Van Lanschot hebben hoofdzakelijk betrekking op transacties ten behoeve van cliënten die op de markt worden tegengesloten.

Wfd Wet financiële dienstverlening; de Wfd biedt een wettelijk kader voor gedragsregels voor financiële dienstverleners. Het gaat hierbij vooral om een juiste informatieverstrekking en een zorgvuldige advisering. De Wfd is op 1 januari 2006 ingevoerd en is per 1 januari 2007 opgegaan in de Wft.

Wft Wet op het financieel toezicht; de Wft regelt het algehele toezicht op de financiële sector in Nederland. De Wft is op 1 januari 2007 in werking getreden en vervangt acht bestaande toezichtswetten, waaronder de Wet financiële dienstverlening.

Concept en ontwerp

Bockting Ontwerpers, Amsterdam

Tekst

Van Lanschot nv, 's-Hertogenbosch
Advisering Jonkergouw & Van den Akker,
Amsterdam

Zetwerk, lithografie en druk

Drukkerij Rosbeek bv, Nuth

Bindwerk

Binderij Hexspoor, Boxtel